

AZ ÚJ KATASZTRÓFAVÉDELMI SZABÁLYOZÁS

JEGYZET ÉS JOGSZABÁLYGYŰJTEMÉNY

KÖZBIZTONSÁGI REFERENSEK FELKÉSZÍTÉSÉHEZ

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG KIADVÁNYA

BUDAPEST, 2012.

BM ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG KIADVÁNYA

Szerkesztette: Dr. Mógor Judit t. alezredes

**Szerzők: Bonnyai Tünde t. hadnagy
Rác Réka t. hadnagy**

Kézirat lezárva: 2012. január 9.

TARTALOMJEGYZÉK

I. FEJEZET – A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉS RENDSZERE	4
1) A katasztrófavédelem irányítása	4
2) A nem hivatásos polgári védelmi szervezetek	7
3) További bevonható szervek	10
II. FEJEZET – A NEMZETI VÉDEKEZÉS IDŐSZAKAI.....	11
1) Katasztrófaveszély.....	11
2) Veszélyhelyzet	11
3) A katasztrófa károsító hatása által érintett terület.....	12
III. FEJEZET – A VÉDELMI IGAZGATÁS RENDSZERE	14
A kormányzati szint tevékenysége	15
A területi szint tevékenysége	16
A helyi szint tevékenysége.....	19
További közreműködők tevékenysége	20
IV. FEJEZET – A KÖZBIZTONSÁGI REFERENS INTÉZMÉNYE	22
1) Általános jellemzők.....	22
2) A közbiztonsági referens feladatai	22
V. FEJEZET – VESZÉLYEZTETŐ HATÁSOK ÉS VESZÉLYELHÁRÍTÁSI TERVEZÉS	27
1) Veszélyeztető hatások.....	27
2) Veszélyelhárítási tervezés.....	28
VI. FEJEZET – JOGSZABÁLYGYŰJTEMÉNY	30
1) <i>Magyarország Alaptörvénye (2011. árpilis 25) – kivonat.....</i>	<i>30</i>
2) <i>2011. évi CXXVIII. törvény .....</i>	<i>31</i>
3) <i>234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet .....</i>	<i>57</i>
4) <i>62/2011. (XII. 29.) BM rendelet.....</i>	<i>97</i>
5) <i>2011. évi CXIII. törvény – kivonat.....</i>	<i>111</i>
6) <i>290/2011. (XII. 22.) kormányrendelet – kivonat.....</i>	<i>113</i>
7) <i>1515/2011. (XII. 30.) kormányhatározat.....</i>	<i>118</i>

I. FEJEZET – A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉS RENDSZERE

A katasztrófák megelőzése és az ellenük való védekezés nemzeti ügy, a védekezés egységes irányítása állami feladat. A rendszer kialakításáért és működtetéséért az állam felelős.

A katasztrófák elleni védekezést elsősorban a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a nem hivatásos polgári védelmi szervek és az egyéb bevonható szervek valósítják meg.

2012. január 1-jétől hatályos, a katasztrófák elleni védekezés rendjét meghatározó jogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
- 234/2011 (XI. 10.) kormányrendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról
- 2011. évi CXIII. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről
- 290/2011. (XII. 22.) kormányrendelet a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény végrehajtásáról
- 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól
- 1515/2011. (XII. 30.) kormányhatározat a Katasztrófavédelmi Koordinációs Kormánybizottság létrehozásáról, valamint szervezeti és működési rendjének meghatározásáról

1) A katasztrófavédelem irányítása

A bekövetkezett szervezeti változások és az irányítási rendszer átalakítása, indokolják a katasztrófavédelem szervezetére vonatkozó általános rendelkezések korrekcióját.

A katasztrófavédelem megvalósításában részt vevő hivatásos katasztrófavédelmi szerveket három csoportba soroljuk:

- országos illetékességgel működő központi szerv,
- a megyei, fővárosi illetékességgel működő területi szervek,
- helyi szervek, amelyek a katasztrófavédelmi kirendeltségek és a hivatásos tűzoltóságok.

A hivatásos katasztrófavédelmi szerv államigazgatási feladatot is ellátó rendvédelmi szerv, amelynek tagjai hivatásos állományúak, kormánytisztviselők, köztisztviselők és közalkalmazottak.

a) A központi szerv

A katasztrófavédelem központi szerve a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF), amely önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv.

A BM OKF a katasztrófavédelmi feladatok valamennyi szakaszában részt vesz és biztosítja a szervezeten kívüli kapcsolattartást, együttműködést a hazai (pl.: más minisztériumok, végrehajtó szervezetek, karitatív szervezetek, önkéntes mentőszervezetek) és a nemzetközi szervezetekkel (pl.: Európai Unió szakmai szervei, NATO és ENSZ felelős testületei, nemzetközi segítségnyújtó szervezetek).

A BM OKF főigazgatója vezeti a központi szervet, irányítja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi és helyi szervei működését és szakmai tevékenységét. A BM OKF főigazgatójának feladatai az alábbi jogkörökhöz kapcsolódóan csoportosíthatók.

- *központi irányítási és felügyeleti jogkör*
  - javaslatot tesz a BM OKF főigazgatóhelyettesének vagy helyetteseinek kinevezésére és felmentésére,
  - gyakorolja a munkáltatói jogokat a BM OKF állományába tartozó személyek felett.

- *katasztrófaelhárítás irányításával és koordinálásával kapcsolatos jogkör*
  - biztosítja a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetek működési feltételeit, tervezi és felügyeli a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő jóváhagyott fejlesztéseket,
  - javaslatot tesz a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter (jelenleg: belügyminiszter) részére a katasztrófavédelem működését, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv feladatkörét érintő jogszabályok megalkotására,
  - kidolgozza a katasztrófavédelemmel összefüggő tervezési, szervezési, felkészítési szakmai elveket és követelményeket,
  - végzi a lakosság mentésével kapcsolatos tervező, szervező feladatokat, irányítja a bekövetkezett események következményeinek felszámolására irányuló tevékenységet,
  - a belügyminiszter irányításával közreműködik a katasztrófák várható következményeinek megelőzésére és elhárítására vonatkozó tervezésben,
  - felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló központi polgári védelmi szervezet létrehozásáért és a központi veszélyelhárítási terv elkészítéséért,
  - meghatározza a tűzvédelmi és műszaki mentési, a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásának szakmai követelményeit, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervek szakmai munkáját és tevékenységét.
  - ellátja a polgári védelmi szervezetek létrehozásával és felkészítésével, ellátásával és alkalmazásával, valamint a lakosság és az anyagi javak mentésével összefüggő tervezési és szervezési feladatokat,
  - biztosítja a védelmi igazgatás szerveinek működéséhez szükséges szakértőket, és részt vesz a védelmi igazgatás tervezési feladataiban,
  - együttműködik az egyéb országos szervek ágazati katasztrófavédelemmel kapcsolatos tevékenységet ellátó szervezeteivel,
  - gondoskodik a közfoglalkoztatás feltételeinek rendelkezésre állásáról a katasztrófák elleni védekezésre való felkészüléssel, a védekezéssel és a helyreállítással összefüggő katasztrófavédelmi feladatok hatékonyabb ellátása érdekében.

- *nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos jogkör*
  - közreműködik a katasztrófavédelemmel kapcsolatos nemzetközi szerződések szakmai előkészítésében, részt vesz a nemzetközi együttműködésben, ennek keretében folyamatos kapcsolatot tart fenn a nemzetközi katasztrófavédelmi szervezetekkel,
  - biztosítja a nemzetközi szervezetekkel, így különösen az EU és a NATO polgári védelmi gyorsriasztó és információs rendszereivel való kapcsolattartást,

- ellátja az EU Lisszaboni Szerződésből eredő polgári védelmi tevékenységek koordinálásával kapcsolatos feladatokat,
- biztosítja a hazai és nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatok tervezését, szervezését és az azokon való részvételt,
- biztosítja a Kormány által kötött katasztrófavédelmi egyezményekben foglaltak végrehajtását,
- biztosítja a regionális és határmenti együttműködéssel összefüggő feladatok folyamatos végrehajtását,
- végzi az Európai Unió kötelező jogi aktusából vagy nemzetközi szerződésből eredő katasztrófavédelmi feladatokat.

b) A területi szervek

A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok (továbbiakban: igazgatóságok).

Az igazgatóságok önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szervek, amelyek jogszabályban meghatározott ügyekben hatóságként járnak el, ellátják a jogszabályokban részükre meghatározott feladatokat, irányítja a hivatásos tűzoltóságokat és a katasztrófavédelmi kirendeltségeket.

Ellátják az önkormányzati tűzoltóságok felügyeletét, ellenőrzik a létesítményi tűzoltóságok és az önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenységét.

c) A helyi szerv

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek helyi szerve a **katasztrófavédelmi kirendeltség (65 db)**, amely illetékességi területén ellátja a helyi szintű katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatok szakirányítását. Hatásköre a fővárosi, megyei katasztrófavédelmi igazgatóság alárendeltségében kiterjed az illetékességi területén működő tűzoltó-parancsnokság(ok)ra, polgári védelmi iroda(ák)ra.

A kirendeltség-vezető, vezetői beosztásában tervezési, szervezési, információgyűjtési, koordinálási, irányítási, értékelési, kapcsolattartási, együttműködési és tájékoztatási feladatokat lát el, szolgálati előjárója felé jelentési kötelezettséggel tartozik. Munkáját egy-egy polgári védelmi, tűzoltósági és iparbiztonsági felügyelő segíti.

A tűzoltó-parancsnokság a tűzoltási és műszaki mentési, tűzmelegelőzési, polgári védelmi feladatok ellátására létrehozott, önálló működési és illetékességi területtel rendelkezik. Hatásköre a katasztrófavédelmi kirendeltség alárendeltségében kiterjed az illetékességi területén működő tűzoltó őr-s(ök)-re, polgári védelmi irodákra. A tűzoltóparancsnok az illetékes katasztrófavédelmi kirendeltség közvetlen alárendeltségében, önálló felelősségi körben irányítja a tűzoltó-parancsnokságok polgári védelmi szakterületéért felelős állomány, tűzoltó őrök és polgári védelmi irodák tevékenységét.

A polgári védelmi iroda a tűzoltó-parancsnokság belső szervezeti egysége, amely elkülönült illetékességi területtel nem rendelkezik. Illetékességi területén szakmai támogatást nyújt a polgármester (a fővárosban a főpolgármester) és közbiztonsági referens részére a katasztrófavédelmi feladatok szervezésében, a megelőzés, felkészítés, a védekezés, helyreállítás és újjáépítési helyi szintű feladatainak ellátásában.

2) A nem hivatásos polgári védelmi szervezetek

A megújult köteles polgári védelmi szervezetek fogják adni a katasztrófák elleni védekezésbe bevonható, nem hivatásosokból álló legnagyobb létszámot. Mindennek alapja a polgári védelmi kötelezettség Alaptörvényben történő rögzítése: Magyarország Alaptörvényének XXXI. cikk (5) bekezdése meghatározza, hogy a magyarországi lakóhellyel rendelkező, nagykorú magyar állampolgárok részére honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében polgári védelmi kötelezettség írható elő.

A törvény bizonyos esetekben felmenti a pv. kötelezettség alól az állampolgárt, illetve lehetővé teszi, hogy a pv. kötelezettséget munkakör ellátásával, közmegebízás gyakorlásával teljesítse.

Felmentési körök:

a) saját személyéhez kapcsolódóan

- a 18 éven aluli és a mindenkorl öregségi nyugdíjkorhatárt elért személy,
- a terhes nő, terhességének megállapításától kezdve,
- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, vagy aki egészségi állapota folytán a kötelezettség teljesítésére alkalmatlan.

b) más személyéhez kapcsolódóan

- a gyermekét saját háztartásában nevelő anya, a gyermek 6 éves koráig,
- a gyermekét saját háztartásában egyedül nevelő szülő, a gyermek 14 éves koráig,
- a szülő, ha 3 vagy ennél több 14 éven aluli gyermekét gondozza,
- aki a vele közös háztartásban élő, állandó ápolásra vagy gondozásra szoruló egyenes ági rokonát vagy házastársát egyedül látja el.

Munkakörből, vagy közmegebízásból eredő mentesség:

- országgyűlési képviselő,
- európai parlamenti képviselő,
- állami vezető, a vezetői megbízású, valamint feladatköre szerint katasztrófavédelmi feladatot ellátó kormánytisztviselő, köztisztviselő és közalkalmazott,
- jegyző,
- bíró, ügyész, közjegyző, bírósági végrehajtó,
- a Magyar Honvédség tényleges és tartalékos állományú, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja, e szervek alkalmazottja,
- egészségügyi államigazgatási szerv kormánytisztviselője,
- kórházi, járóbeteg- és alapellátást végző orvos és szakképzett szakdolgozó,
- az állami mentőszolgálat dolgozója, betegszállító szervezet dolgozója,
- a készenléti szolgálatot ellátó önkéntes és létesítményi tűzoltó, az önkéntes tűzoltó egyesület szaktevékenységet végző tagja,
- közfeladatot ellátó ágazati védekezési szervezet tagja,
- közüzemi feladatot ellátó létesítmények üzemeltető személyzete,
- szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező, hivatását gyakorló pap, lelkész, rabbi.

A polgári védelmi kötelezettség négy fő tartalmi eleme:

- *adatszolgáltatási kötelezettség*, amely szerint a pv. szervezetbe történő beosztás és a pv. kötelezettség teljesítése céljából a polgármester és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgár személyes adatait, foglalkozására és a szakképzettségére vonatkozó adatait kezelheti. Azokat a kötelezetteket, akikről adat nem szerezhető be, a polgármester adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére szólíthatja fel.
- *bejelentési kötelezettség*, amely szerint a pv. szervezetbe beosztott állampolgár köteles a szakképzettség megszerzését, a foglalkozás gyakorlásának megkezdését, illetve munkahely és lakcíme megváltozását a polgármesternél 15 napon belül bejelenteni.
- *megjelenési kötelezettség*, amely szerint a pv. szervezet tagja határozattal kiképzésre és gyakorlatra osztható be, amelyen köteles megjelenni. A polgármester a kiképzésen és gyakorlaton való részvétel alól indokolt esetben (kérelemre) halasztást, illetve felmentést adhat.
- *polgári védelmi szolgálat*, amely szerint a pv. szervezet tagja köteles a megjelölt helyen és időpontban megjelenni, a rábízott feladatot ellátni, részt venni annak a településnek az azonnali beavatkozást igénylő mentési munkálataiban, amelynek területén tartózkodik és a kapott utasítást végrehajtani. A polgármester a szolgálatadási kötelezettség alól indokolt esetben (kérelemre) felmentést adhat.

A pv. kötelezettségek teljesítése megtagadható, ha a kötelezettség teljesítésével a kötelezett önmaga vagy mások életét, testi épségét, vagy egészségét közvetlen és súlyos veszélynek tenné ki.

Köteles polgári védelmi szervezetek

A békeidőszaki (nem fegyveres konfliktus) katasztrófák kezelése érdekében a hivatásos katasztrófavédelmi szervezeten kívül, a polgári védelmi szervezetek látnak el feladatot. A köteles pv. szervezetek állománya a pv. kötelezettség alatt álló és az önkéntesen jelentkező személyekből áll, lakóhely szerinti beosztásuk az illetékes polgármester feladata (I. fokú polgári védelmi hatósági jogkör, határozattal történik).

A pv. szervezetek egymásnak mellérendeltek, tevékenységüket a védekezés irányításáért felelős személy irányítja. Típus és jelleg szerint az alábbiak különböztethetőek meg:

A központi polgári védelmi szervezet

- különleges szakértelmet és technikai eszközöket igénylő szakfeladat ellátására hozzák létre,
- felépítéséről, létszámáról a BM OKF főigazgatója dönt,
- tagjait a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

A területi polgári védelmi szervezet

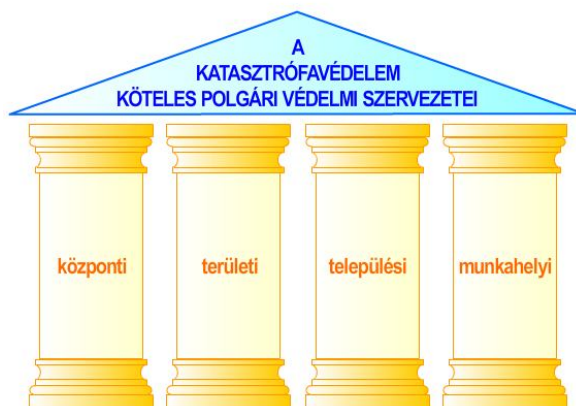
- a települési pv. szervezetek képességét meghaladó feladat végrehajtására hozzák létre,
- felépítéséről, létszámáról a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetőjének javaslata alapján a BM OKF főigazgatója határoz,
- tagjait a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

A települési polgári védelmi szervezet

- létre kell hozni, ha a település katasztrófavédelmi besorolása indokolja,
- létszámát a település katasztrófavédelmi besorolásának megfelelően a katasztrófavédelmi kirendeltség vezetőjének javaslata alapján a polgármester állapítja meg,
- tagjait a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

A munkahelyi polgári védelmi szervezet

- a gazdálkodó szervezet pv. feladatainak végrehajtása érdekében hozzák létre,
- tagjait a gazdálkodó szervezet vezetője jelöli ki.

1. ábra: Köteles polgári védelmi szervezetek típusai

Önkéntes polgári védelmi szervezetek

A katasztrófavédelem önkéntes polgári védelmi szervezeteinek első pillérét az önkéntesen jelentkező személyeket adják, akik a polgármester által meghatározott polgári védelmi szervezetben, függelmi rendben teljesítik felajánlott szolgálatukat. Ezeket a tagokat ugyanolyan jogok és kötelezettségek illetik meg, mint a pv. kötelezettség alatt álló személyeket. A velük kapcsolatos előjárói utasítás nem irányulhat:

- a beosztottak indokolatlan foglalkoztatására,
- emberi méltóságának megsértésére,
- életének és testi épségének közvetlen veszélyeztetésére.

A pv. szervezetbe beosztott begyakorolja és alkalmazása idején az előjáró utasításai szerint végrehajtja a számára meghatározott feladatokat. Az önkéntesen segítséget nyújtó személyek az adott feladat végrehajtásáért felelős személy irányításával látják el a számukra meghatározott feladatot.

A második pillért az önként jelentkező társadalmi és karitatív szervezetek alkotják, amelyek a katasztrófák elleni védekezésben humanitárius jellegű feladatok végrehajtása útján működnek

közre. Annak érdekében, hogy a védekezésbe történő bevonásuk szervezeten és hatékonyan történjen, jellemzően a veszélyelhárítási tervekben meghatározott, az adott szervezet profiljához illő feladatokat látják el.

A katasztrófavédelem önkéntes polgári védelmi szervezeteinek harmadik pillérét az önkéntes mentőszervezetek biztosítják, akik kifejezetten katasztrófavédelmi feladatok ellátása céljából jönnek létre. Az országban működő önkéntes mentőszervezetek akkor vehetnek részt a védekezésben, ha a Nemzeti Minősítési Rendszerben meghatározott alapkövetelményeknek megfelelnek. Ezt követően együttműködési megállapodást írnak alá a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervével, elismerve ezzel annak koordinációs-irányítási jogát és nyilvántartásba kerülnek.

Az önkéntes mentőszervezetek a hivatásos katasztrófavédelmi szervek szakmai irányítása mellett vesznek részt a katasztrófák hatásai elleni védekezésben és a kárelhárításban. Az önkéntes mentőszervezetek területi szintű védekezésbe történő bevonását a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője rendeli el, amennyiben

- különleges szakképzettség és
- speciális szakfelszerelések igénybevétele szükséges.

Különleges jogrendben az önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonását a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője rendeli el. Az önkéntes mentőszervezetek számára felkészülés időszakában felmerült költségek fedezetének biztosítására a katasztrófavédelmi hozzájárulás bevétele terhére pályázat útján támogatás nyújtható.

2. ábra: Önkéntes polgári védelmi szervezetek

3) További bevonható szervek

A katasztrófák elleni védekezésben és a következmények felszámolásában a következő szereplők is részt vesznek:

- egyes állami szervezeteket kifejezetten mentési-elhárítási feladatok ellátására hoztak létre (pl.: Országos Mentőszolgálat),
- egyes állami szervezetek katasztrófavédelmi feladatokat is ellátnak (pl.: Országos Meteorológiai Szolgálat, vízügyi igazgatóságok)
- a Magyar Honvédség (ha az egyéb rendelkezésre álló erő-eszköz nem elégséges)
- a rendvédelmi szervek

II. FEJEZET – A NEMZETI VÉDEKEZÉS IDŐSZAKAI

1) *Katasztrófaveszély*

Annak érdekében, hogy az előre jelezhető veszélyhelyzetek hatásaira való felkészülésre kellő idő álljon rendelkezésre, az új katasztrófavédelmi törvény bevezeti a katasztrófaveszély időszakát.

Ennek megfelelően a katasztrófaveszély közvetlenül egy adott eseményt megelőző időszak, amely során olyan intézkedések és döntések meghozatalára van lehetőség, amelyek révén a kialakuló helyzetek gyorsabban és eredményesebben kezelhetők.

Katasztrófaveszély időszakában nem érvényesülnek az Alaptörvény szerinti különleges jogrendre vonatkozó szabályok, de a BM OKF főigazgatójának – a központi veszélyelhárítási terv szerint – lehetősége van az élet- és vagyonbiztonság, a lakosság ellátása, a kritikus infrastruktúrák védelme és a várható helyzet következményeinek csökkentése érdekében intézkedéseket tenni, amelyekről folyamatosan tájékoztatja a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert.

Ebben az időszakban a Magyar Honvédség erőinek igénybevételére lehetőség van, az adott helyzettől függően a Honvéd Vezérkar főnöke, a honvédelmi miniszter, vagy a Kormány döntése rendelkezik az alkalmazásáról.

2) *Veszélyhelyzet*

Az új Alaptörvény és a katasztrófavédelmi törvény szerinti veszélyhelyzet által meghatározott események az alábbiak szerint foglalhatóak össze:

- elemi csapások, természeti eredetű veszélyek miatt,
- ipari szerencsétlenség, civilizációs eredetű veszélyek miatt,
- egyéb eredetű veszélyek miatt kihirdetett veszélyhelyzetek.

Ebben az időszakban a Kormány – rendeleti úton – rendkívüli intézkedéseket vezethet be, vagy azokra felhatalmazást adhat. Ezen rendeletek az ország teljes területére, vagy egy meghatározott részére vonatkozhatnak:

- korlátozható a lakosság szabad mozgása, az ország egyes területeire történő belépés, áthaladás és tartózkodás, valamint a közlekedési és szállítási kapacitások biztosítása érdekében a repülőterek, raktárak, állomások igénybevétele,
- elrendelhető:
  - a lakosság kimenekítése/kitelepítése (az elrendelést megtagadókkal szemben a jogosult rendvédelmi szerv lép fel),
  - a nemzetgazdasági, vagy más érdekből történő kiürítés, amelyre elsődlegesen a katasztrófák elleni védekezéséért felelős miniszter intézkedik,
  - ideiglenes polgári védelmi szolgálat ellátása,
  - mentésre alkalmas járművek, eszközök igénybevétele,
  - szükség esetén – kártalanítás mellett – ingatlan igénybevétele, bontása.
- a gazdasági tevékenységet folytató szolgáltatásra kötelezettek részére szerződéskötési kötelezettség állapítható meg,

- a veszélyhelyzet súlyosbodásának veszélye esetén, az érintett gazdálkodó szervezet a Magyar Állam felügyelete alá vonható,
- polgármester és jegyző részére államigazgatási feladat jelölhető meg,
- közigazgatási hatósági eljárástól való eltérésre van lehetőség,
- indokolt esetben részleges, vagy teljes forgalomkorlátozás vezethető be.

A rendeletek rendkívüli kihirdetésére a közszolgálati műsorszórókon keresztül is sor kerülhet.

Veszélyhelyzetben sajátos irányítási szabályok lépnek életbe:

- a) A helyzet jellegétől függően, illetve több megyét érintő veszélyhelyzet esetén miniszteri biztos kinevezésére van lehetőség.
- b) Településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenység irányítását a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője átveszi a polgármestertől, míg a megyei (fővárosi) közgyűlés és a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a megyei közgyűlés elnöke (főpolgármester) és a polgármester gyakorolja.
- c) Az önkéntes mentőszervezetek bevonásáról a BM OKF főigazgatója dönt.

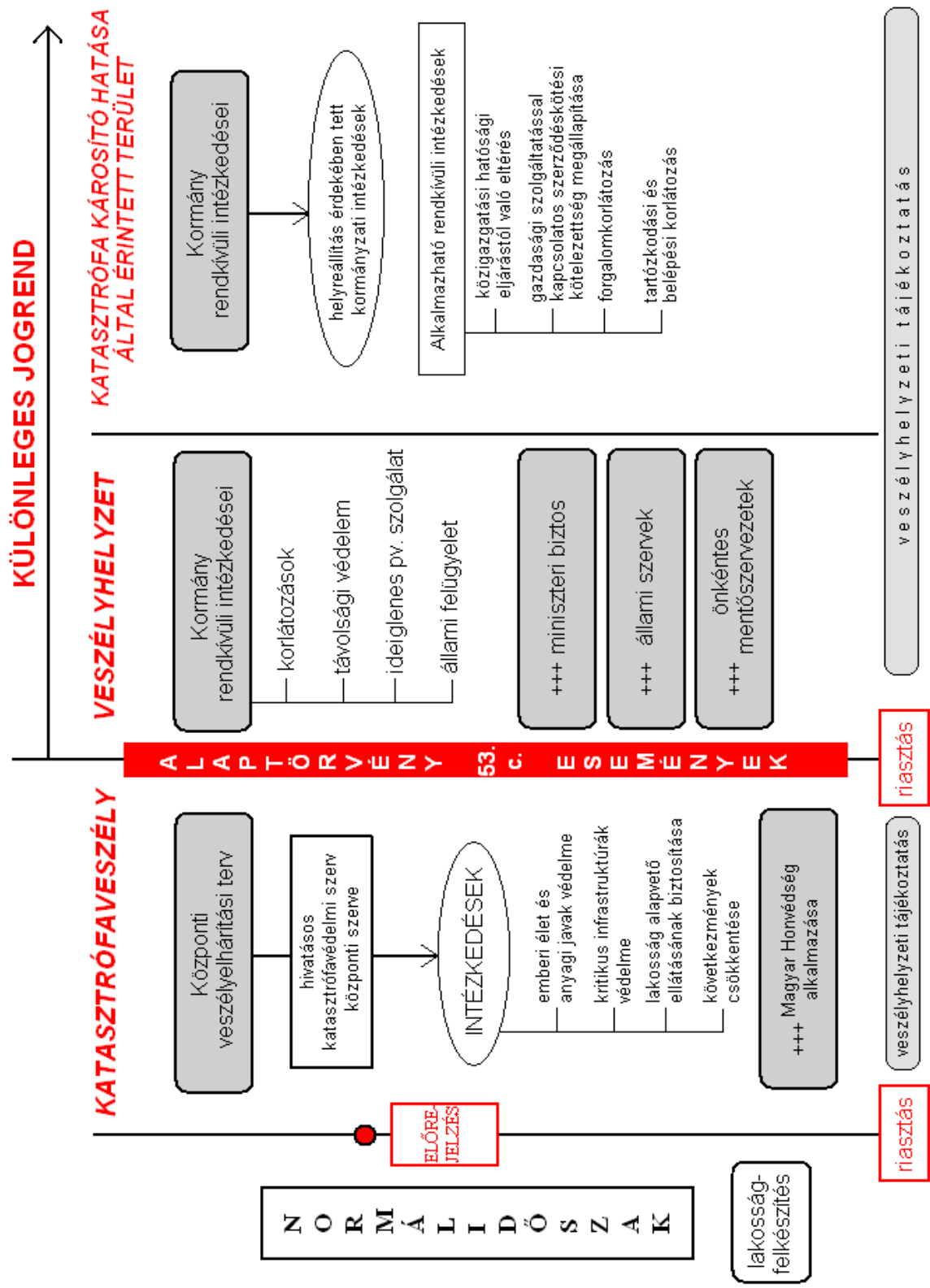
3) A katasztrófa károsító hatása által érintett terület

A hivatásos katasztrófavédelmi szervezetrendszer három pilléren alapuló feladatrendszere szempontjából a helyreállítás időszakában is kihirdethető a veszélyhelyzet, de ebben az esetben a veszélyhelyzetre vonatkozó sajátos irányítási szabályok nem érvényesülnek.

A katasztrófa károsító hatása által érintett terület alatt azt a kijelölt és lehatárolt területet értjük, ahol a katasztrófa (természeti, ipari, civilizációs) következményeinek elhárítása, vagyis a hatékony és eredményes helyreállítás érdekében kormányzati intézkedésekre van szükség. A veszélyhelyzeti rendkívüli intézkedések közül itt az alábbiak alkalmazhatók:

- közigazgatási hatósági eljárástól való eltérés,
- a gazdasági tevékenységet folytató szolgáltatásra kötelezettek részére szerződéskötési kötelezettség állapítható meg,
- indokolt esetben részleges, vagy teljes forgalomkorlátozás vezethető be,
- korlátozható az ország egyes területeire történő belépés, áthaladás és tartózkodás.

3. ábra: A nemzeti védekezés időszakai

III. FEJEZET – A VÉDELMI IGAZGATÁS RENDSZERE

1) A kormányzati szintű igazgatás elemei:

- Kormány,
- kormányzati koordinációs szerv,
- a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter (belügyminiszter),
- ágazati miniszterek,
- a központi államigazgatási szervek.

2) A területi szintű igazgatás elemei:

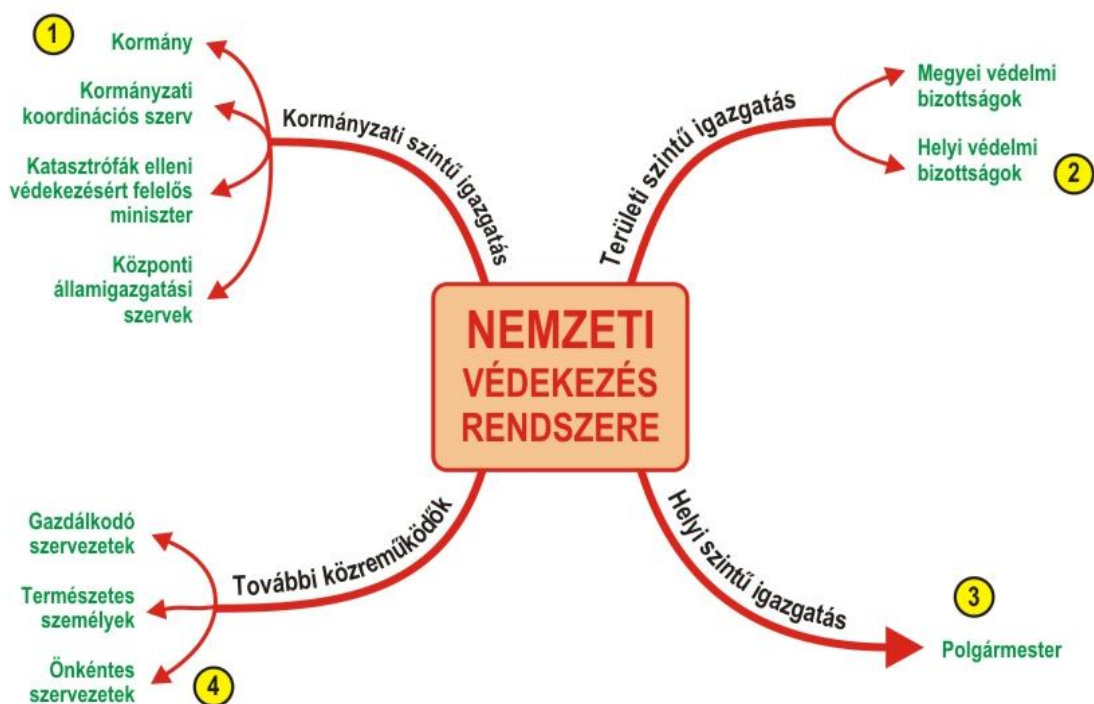
- a megyei, fővárosi védelmi bizottságok,
- a helyi védelmi bizottságok.

3) A helyi szintű igazgatás elemei:

- a polgármester.

4) A további közreműködők:

- a gazdálkodó szervezetek,
- a közreműködő szervezetek,
- a természetes személyek.

4. ábra: A nemzeti védekezés rendszere

A kormányzati szint tevékenysége

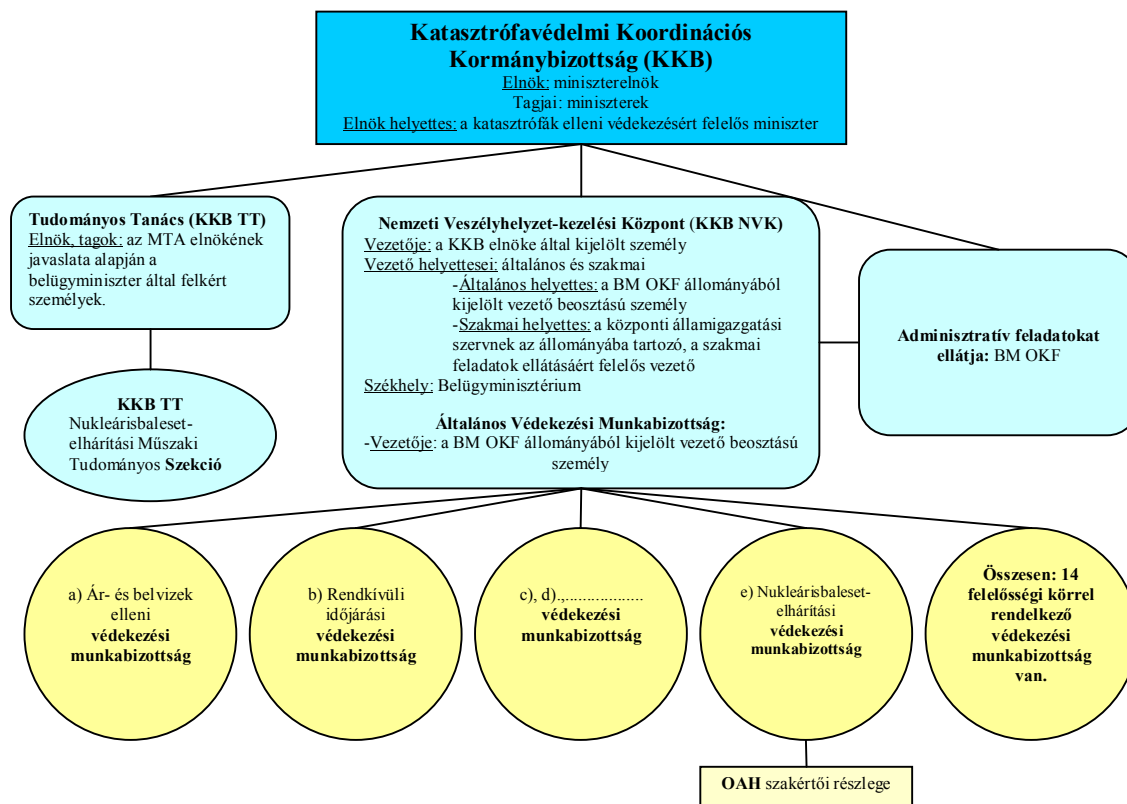
A Kormány végzi:

- a katasztrófák elleni védekezés legfelsőbb szervezését és irányítását (különböző előkészítő, szervező és tervező feladatokat lát el)
- a tervezés kormány szintű végrehajtását,
- a katasztrófavédelemmel összefüggő feladatok tárcák közötti koordinációját.

A Kormány a katasztrófavédelmi feladatok tekintetében döntéshozó és intézkedési hatáskörökkel bír.

Kormányzati koordinációs szerv feladatai:

A Kormány a katasztrófavédelemmel összefüggő döntéseinek előkészítése és a védekezéssel kapcsolatos feladatok ágazati összehangolása és irányítása érdekében kormányzati koordinációs szervet működtet. A kormányzati koordinációs szerv részletes feladatairól a Katasztrófavédelmi Koordinációs Kormánybizottság létrehozásáról, valamint szervezeti és működési rendjének meghatározásáról szóló 1515/2011. (XII. 29.) kormányhatározat rendelkezik. A KKB elnöke a miniszterelnök, elnök-helyettese a belügyminiszter, tagjai a miniszterek. A KKB tevékenységének tudományos támogatása, a szakmailag megalapozott döntés-előkészítés érdekében Tudományos Tanácsot, operatív tevékenységének támogatása érdekében operatív munkaszerveként Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelési Központot működtet. A KKB évente tart rendes ülést, illetve szükségszerűen rendkívüli ülést. A működésével kapcsolatos adminisztratív feladatok ellátásáért a BM OKF felelős.

5. ábra: A Katasztrófavédelmi Koordinációs Kormánybizottság felépítése

A belügyminiszter feladatkörében:

- felel az irányítása alá tartozó hivatásos katasztrófavédelmi szerv működtetéséért,
- elrendeli (a Kormány egyidejű tájékoztatása mellett) a polgári védelmi szervezetek részleges alkalmazását,
- dönt a nemzetközi segítségnyújtásra fordítható költségvetési előirányzat felhasználásáról,
- háromévente jelentést készít az Országgyűlésnek és a Kormánynak kockázatelemzésekről, és a katasztrófavédelem helyzetéről,
- gondoskodik a polgári veszélyhelyzeti tervezés katasztrófavédelmi feladatainak, valamint az EU polgári védelmi tevékenységének hazai koordinálásáról és végrehajtásáról,
- részt vesz a nemzetközi segítségnyújtásban,
- felelős a kritikus infrastruktúrák védelméért a katasztrófák elleni védekezés területén,
- jóváhagyja a központi veszélyelhárítási tervet.

A központi államigazgatási szerv vezetője feladatkörében:

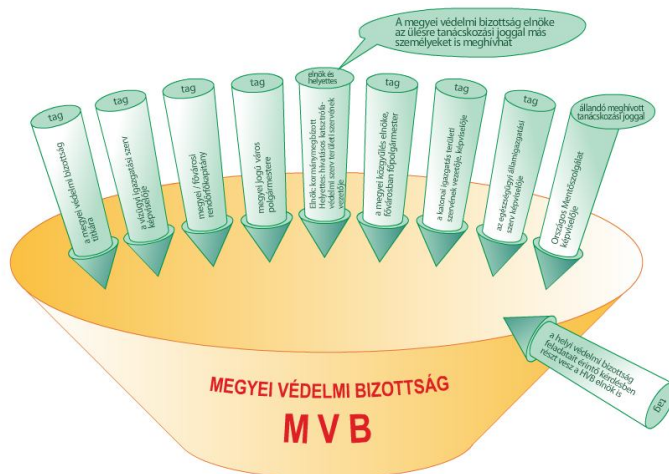
Felelős az ágazati feladatkörébe tartozó terület katasztrófavédelmével kapcsolatos tervező, szervező, irányító tevékenységéért.

A területi szint tevékenysége

A területi szintű igazgatás a megyei, fővárosi védelmi bizottság (MVB, FVB) útján valósul meg.

A megyei, fővárosi védelmi bizottság

Rendeltetése, hogy illetékességi területén – a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve közreműködésével – összehangolja és irányítsa a megelőzés, a felkészülés és a védekezés megyei és helyi szintű feladatait. Kiemelkedő a feladatok közül a települések, más megyék és a főváros közötti kölcsönös segítségnyújtással, értesítéssel, riasztással és tájékoztatással kapcsolatos feladatai, a közigazgatási szervek, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek és a társadalmi szervezetek területi szintű együttműködésének szervezésére irányuló tevékenysége.

6. ábra: A megyei védelmi bizottság összetétele

A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének feladatai

A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a kormány megbízott, akinek két elnökhelyettese (egy honvédelmi és egy katasztrófavédelmi) van, melyek közül a katasztrófavédelmi helyettes beosztását a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetője tölti be.

Az MVB (FVB) elnök fő feladatai:

a) a megelőzés időszakában:

- biztosítja a katasztrófavédelemben érintett és hatáskörébe tartozó megyei és helyi szervezetek felkészítését, alkalmazhatóságát, részükre a felkészülés érdekében feladatot határoz meg,
- biztosítja a társadalmi és a karitatív szervezetek részvételét a felkészülés feladataiban,
- irányítja az MBV (FVB) által szervezett, a katasztrófák elleni védekezésben érintett szervek, szervezetek gyakorlatait, ellenőrzi a felkészülés hatékonyságát,
- felelős a riasztás, tájékoztatás előkészítéséért és végrehajtásáért, gondoskodik a lakosság és a gazdálkodó szervezetek riasztásához, tájékoztatásához szükséges eszközök működtetéséről,
- az MVB (FVB) ülésének napirendjére tűzi a védekezésben részt vevő szervek felkészültségéről szóló beszámolót,
- az éves feladattervben meghatározza a polgármesterek felkészítésével kapcsolatos feladatokat,
- kezdeményezheti kölcsönös segítségnyújtási tervek kidolgozását más megyékkel és a fővárossal kötött megállapodások alapján,
- egyetértési jogot gyakorol a területi polgári védelmi szervezetek felépítésére, létszámára vonatkozó - a területileg illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv által tett - javaslatokkal kapcsolatosan,
- a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter részére felterjeszti az illetékességi területén lévő települések polgármestereinek a települések katasztrófavédelmi besorolására vonatkozó javaslatait,
- szervezi a közigazgatási szervek, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a civil szervezetek, valamint a polgári védelmi szervezetek együttműködését,
- felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló területi polgári védelmi szervezetek megalakításáért, valamint a megyei (fővárosi) veszélyelhárítási terv elkészítéséért,
- felelős a vezetési rendszer fenntartásáért, működőképességének biztosításáért.

b) a védekezés irányításával kapcsolatban:

- szervezi a Kormány által meghatározott területi védekezési feladatok végrehajtását,
- irányítja a védekezést, és kezdeményezi a Kormány hatáskörébe tartozó intézkedések megtételét,
- magához vonhatja a védekezés irányítását, ha a saját vagy az érintett polgármester helyzetértékelése szerint a katasztrófa elleni védekezés a helyi védelmi bizottság lehetőségét meghaladja, erről haladéktalanul értesíti a kormányzati koordinációs szervet,

- halasztást nem tűrő esetben, a helyben szokásos módon, átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges mértékben a veszélyeztetett területekről az állampolgárok kimenekítését, és erről a BM OKF útján haladéktalanul értesíti a Kormányt,
- folyamatosan értékeli a kialakult helyzetet, a védekezés helyzetét, minderről jelentést tesz a miniszteri biztosnak és tájékoztatja a KKB-t,
- elrendeli a belügyminiszter intézkedése alapján – vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával – a polgári védelmi szervezetek alkalmazását, erről egyidejűleg tájékoztatja a BM OKF főigazgatóját,
- összehangolja a lakosság és az anyagi javak kitelepítését, kimenekítését, befogadását, ellátását, továbbá a helyi védekezés megszervezését.

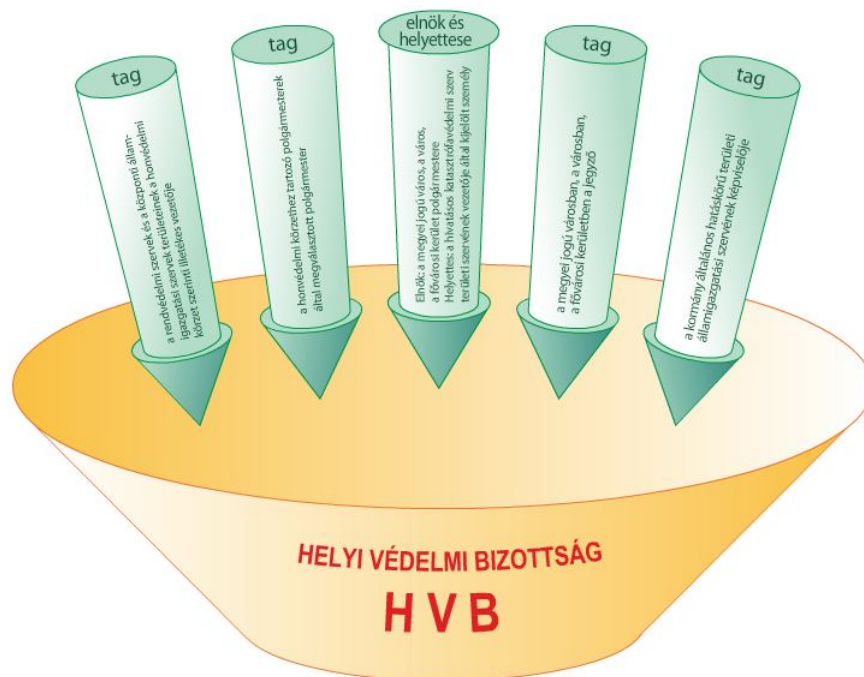
Ha a területi, illetve a helyi szintű védekezésben egyidejűleg több szerv együttműködése szükséges, a védekezés közvetlen irányításáért felelős vezetőt illetékességi területén a megyei, fővárosi vagy helyi védelmi bizottság elnöke, illetve a polgármester jelöli ki.

Több megye területét illetően a védekezés közvetlen irányításáért felelős vezetőt a Kormány vagy bizottsága jelöli ki. A vezető kijelöléséig az események következményeinek felszámolásában elsődlegesen érintett szerv vezetője végzi a védekezés irányítását.

A megyei és fővárosi védelmi bizottság elnöke és a polgármester e feladatok irányítása és végrehajtása során államigazgatási jogkörben jár el. Feladatait a megyei kormányhivatal, a főpolgármesteri hivatal, a polgármesteri hivatal, a védelmi bizottság munkacsoportjai és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv közreműködésével látja el.

Helyi védelmi bizottság

A HVB-k a főváros kerületeiben, a megyei jogú városokban, valamint a megyei védelmi bizottság által kijelölt településeken működnek.

7. ábra: A helyi védelmi bizottság összetétele

A helyi védelmi bizottság elnökének feladatai

- működési területén irányítja a védekezésben részt vevő szervek, szervezetek tevékenységét,
- utasíthatja a védekezés irányítása során a védekezésben részt vevő szervezetek vezetőit a hatáskörükbe tartozó intézkedések megtételére,
- intézkedik a védekezéshez igénybe vehető állomány és eszközök átcsoportosítására és bevonására.

Irányítási és utasítási jogköre nem terjed ki a főpolgármesterre és a megyei közgyűlés elnökére.

A helyi szint tevékenysége

A helyi szintű igazgatás a **polgármester** útján valósul meg. A katasztrófavédelemről szóló törvény két fő feladatkört határoz meg a polgármesternek, egyes esetekben a fővárosban a főpolgármesternek:

a) a megelőzés időszakának feladatai:

- felelős a települési (a fővárosban kerületi) veszélyelhárítási tervek elkészítéséért, valamint a helyi lehetőségek figyelembevételével a védekezés feltételeinek a biztosításáért,
- irányítja a védekezésre való felkészítést,
- gyakorolja katasztrófavédelmi ügyekben az elsőfokú polgári védelmi hatósági jogkört, amit jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe,
- a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a területi, települési, kerületi és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe kiképzésre és gyakorlatra osztja be,
- felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezet megalakításáért,
- gondoskodik az illetékességi területen élő vagy tartózkodó személyek részére a katasztrófaveszélyekről szóló, a magatartási szabályokat is tartalmazó tájékoztatásról,
- a gazdálkodó szervezetek részére határozattal elrendeli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek megalakítását és az alkalmazás feltételeinek biztosítását,
- biztosítja a lakosság riasztására szolgáló és a közigazgatási területén lévő, rendelkezésre bocsátott technikai berendezések működtetését,
- részt vesz a feladatainak ellátása érdekében, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek által szervezett felkészítéseken,
- kijelöli a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladataiban közreműködő közbiztonsági referenst.

b) a védekezés irányításának feladatai:

- a hivatásos katasztrófavédelmi szerv szakmai iránymutatása mellett irányítja a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenységet,
- halasztást nem tűrő esetben átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges intézkedéseket, és erről haladéktalanul értesíti a település szerint illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetőjét és a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökét,

- a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a katasztrófavédelem érdekében határozattal polgári védelmi szolgálatra kötelezi,
- szervezi és irányítja a lakosság védelmét, kitelepítését, kimenekítését, befogadását és visszatelepítését,
- szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartásához szükséges anyagi javakkal történő ellátását,
- a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének rendelkezése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - elrendeli a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazását,
- együttműködik más települések polgármestereivel, a védekezésbe bevont más szervezetekkel a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásában.

Feladatait fővárosi kerületben, városban, községben a jegyző vagy a körjegyző, valamint a polgármesteri hivatal közreműködésével látja el; katasztrófák elleni védekezéssel, valamint a megelőzés és felkészülés időszakának feladataival kapcsolatban munkáját a közbiztonsági referens támogatja.

A **polgármester** a helyi katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásának letéteményese. Illetékességi területén irányítja és szervezi a felkészülést és a védekezést, valamint a Kormány döntésének megfelelően részt vesz a helyreállításban és újjáépítésben.

A **polgármester** a katasztrófavédelmi feladatok ellátása során államigazgatási jogkörben jár el, amely alapján:

- gyakorolja katasztrófavédelmi ügyekben az elsőfokú polgári védelmi hatósági jogkört, amit jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe,
- a pv. kötelezettség alatt álló állampolgárt a munkahelyi, települési és területi pv. szervezetbe kiképzésre és gyakorlatra osztja be,
- a gazdálkodó szervezetek részére határozattal elrendeli a pv. kötelezettségen alapuló pv. szervezetek megalakítását és az alkalmazás feltételeinek biztosítását.

További közreműködők tevékenysége

Gazdálkodó szervezetek

Védekezési feladatok ellátására hatósági határozat alapján gazdálkodó szervezetek is bevonásra kerülnek. A gazdálkodó szervezet vezetője felelős a szervezet védekezési feladatainak ellátásáért, amelynek keretében:

- hatósági határozatban megjelölt, polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetet hoz létre,
- kijelöli a munkahelyi polgári védelmi szervezet tagjait,
- gondoskodik a tagok felkészítéséről és a szervezet működtetéséről,
- szervezi és irányítja az alkalmazottak katasztrófavédelmi felkészítését,

- gondoskodik a létfenntartáshoz nélkülözhetetlen anyagi javak megelőző védelméről (műszaki-technikai, RBV megelőző védelem)
- működési területén kívül közreműködik a károk csökkentésében és a mentéshez szükséges halaszthatatlan munkák végzésében,
- gondoskodik az alkalmazottak védelmét szolgáló védőlétesítmények létrehozásáról, fenntartásáról, az egyéni védőeszközök biztosításáról,
- jóváhagyja a gazdálkodó szervezet veszélyelhárítási tervét (a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek a gazdálkodó szervezet székhelye, telephelye szerint illetékes helyi szervének előzetes egyetértésével)

Közreműködő szervezetek

Az I. fejezet 3. pontjában (További bevonható szervezetek) meghatározott szereplőket, valamint a katasztrófavédelem önkéntes polgári védelmi szervezeteit jelentő társadalmi és karitatív szervezeteket értjük a közreműködő szervezetek alatt.

Az állami szervezetek jogszabályban rögzített alapon, az adott területért felelős miniszter katasztrófák elleni védekezéssel kapcsolatos ágazati feladatainak teljesítése által részei a védelmi igazgatás rendszerének.

A társadalmi és karitatív szervezetek katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladatok ellátásában a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel kötött megállapodás alapján vesznek részt.

IV. FEJEZET – A KÖZBIZTONSÁGI REFERENS INTÉZMÉNYE

1) Általános jellemzők

A közbiztonsági referens a polgármester katasztrófák elleni védekezésre való felkészülési, a védekezési, a helyreállítás szakmai feladataiban, valamint a rendvédelmi és honvédelmi feladataiban működik közre.

A közbiztonsági referenst a katasztrófavédelmi szempontból I. és II. osztályba sorolt településeken, a katasztrófavédelemről szóló törvény és annak végrehajtási rendelete alapján a polgármester jelöli ki.

A közbiztonsági referens köztisztviselői jogviszonyban álló személy, aki legalább középfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, és legkésőbb a kijelölését követő 90 napon belül eredményesen elvégzi a közbiztonsági referensi tanfolyamot és vizsgabizonyítványt szerez. A kijelölés során fontos szempont a helyismeret és a személyes kompetenciák közül a szervezési, koordinációs és együttműködési képesség.

A körjegyzőséghez tartozó települések polgármesterei közösen jelölik ki a referenst a körjegyzőségekben, megállapodásuk hiányában ezt a jogkört a körjegyzőség székhelye szerinti település polgármestere gyakorolja.

A közbiztonsági referensek kijelölése kizárólag a települések katasztrófavédelmi osztályba sorolásához kapcsolódik, és nem tesz különbséget a települések között nagyságuk, lakosság számuk tekintetében. A nagyobb településeken indokolt több közbiztonsági referens kijelölése is.

A közbiztonsági referens mindennapi munkáját a település polgármestere mellett, annak hivatalában végzi, így elhelyezéséről és a munkakörülmények, egyéb feltételek biztosításáról a polgármester gondoskodik. Működési területe a település közigazgatási területe. Napi feladatainak meghatározását részben a polgármester, de elsődlegesen, szakmai iránymutatásként a katasztrófavédelmi kirendeltség (iroda) vezetője végzi. A közbiztonsági referens feladatairól rendszeresen és szükség szerint beszámolni köteles a polgármester, illetve a kirendeltség (iroda) vezetője felé.

A közbiztonsági referens katasztrófavédelmi felkészítését és munkáját területi szinten a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság koordinálja.

2) A közbiztonsági referens feladatai

Fő rendeltetése a helyi szintű katasztrófavédelmi feladatok szakszerű ellátásának elősegítése a polgármester közvetlen munkakörnyezetében. A közbiztonsági referens a felkészülési időszakban tervezési és szervezési, a védekezés időszakában döntés-előkészítési és koordinációs, valamint a helyreállítás időszakában kárfelmérési és ellenőrzési feladatokat lát el.

A megelőzés és felkészülés időszakában:

- a) a települési veszélyelhárítási tervekkel kapcsolatos feladatok:**
- a meglévő tervek naprakészen tartása,
  - a tervet befolyásoló események figyelemmel kísérése és a módosítások átvezetésének kezdeményezése,
  - a tervekkel kapcsolatos egyeztetésekben való közreműködés,
  - új tervek készítésében való részvétel,
  - a tervben nevesített szervek és szervezetek felelőseivel történő folyamatos kapcsolattartás;
- b) a katasztrófavédelmi felkészítésekkel (polgári védelmi szervezetekbe beosztott állampolgárok, közigazgatási vezetők) kapcsolatos feladatok:**
- szervezési, koordinációs feladatok a felkészítésen résztvevőkkel összefüggésben,
  - a felkészítések logisztikai biztosítása,
  - egyéni adottságoknak megfelelően érdemi részvétel az előadások megtartásában,
  - végzi a felkészítés adminisztrációját;
- c) a lakosság megelőző időszaki tájékoztatásával kapcsolatos feladatokban:**
- közösségi rendezvényekhez kapcsolódóan a polgármesteri és a katasztrófavédelmi szervek feladatkörébe tartozó tájékoztatási feladatok szervezése,
  - közreműködik a lakossági tájékoztató kiadványok és internetes tájékoztató oldalak elkészítésében, lakossághoz történő eljuttatásában;
  - figyelemmel kíséri a lakosság veszélyhelyzetekkel kapcsolatos, helyi sajátosságokról és a tanúsítandó magatartási szabályokról történő tájékoztatását,
  - kezdeményezi, illetve végzi a lakossági tájékoztatás aktualizálását,
  - kapcsolatot tart és szervezi a közoktatási intézményekben, és más közösségi létesítményekben történő felkészítést;
- d) közreműködik a lakossági riasztó, riasztó-tájékoztató végpontok működőképességének és karbantartottságának ellenőrzésében:**
- nyilvántartja és rendszeresen ellenőrzi a működőképességet,
  - kapcsolatot tart a rendszert működtető szervezettel,
  - hiba, hiányosság, működőképtelenség esetén kezdeményezi a javítását,
  - figyelemmel kíséri a technikai fejlesztési lehetőségeket és kezdeményezi a korszerűsítést;
- e) a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezet létrehozása és megalakítása során szakmai javaslatokkal segíti a polgármester döntéseit:**
- a települési veszélyelhárítási tervben foglaltakat megvizsgálja és összeállítja a védekezéshez szükséges polgári védelmi szervezet struktúráját,
  - megvizsgálja és javaslatot tesz a polgári védelmi szervezetbe beosztható (beleértve a vezetőket is), kötelezettség alá eső állampolgárok személyére;
  - megvizsgálja a logisztikai szükségleteket és kezdeményezi a szükséges beszerzéseket, a gazdasági- anyagi szolgáltatásokra vonatkozó döntéseket;

- f) részt vesz a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárok polgári védelmi szervezetbe történő beosztásában, a szervezetek kiképzéseinek és gyakorlatainak előkészítésében és lebonyolításában:
- végzi a kötelezett személyek nyilvántartását és naprakészen tartását,
  - döntésre előkészíti a polgári védelmi szervezetbe beosztásra, gyakorlatra és szolgálat-teljesítésre vonatkozó határozatokat,
  - előkészíti a polgári védelmi szervezetek megalakításának dokumentációját,
  - szervezi a polgári védelmi szervezetek gyakorlatait, a riasztást és mozgósítást, elkészíti annak dokumentációját;
- g) rendszeresen tájékoztatja a polgármestert a felkészülés időszakában végrehajtott feladatokról:
- nyilvántartja az elvégzett feladatokat, azok eredményességéről jelentést tesz,
  - kezdeményezi az elmaradt, vagy nem megfelelően elvégzett feladat pótlását,
  - előkészíti az éves beszámolót, jelentést;
- h) kapcsolatot tart a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel, valamint a katasztrófák elleni védekezésben közreműködő más szervekkel és szervezetekkel:
- elsajátítja a katasztrófavédelemben részt vevő szervezetek működésével, struktúrájával és feladataival kapcsolatos ismereteket,
  - élő kapcsolatot tart az együttműködésre kijelölt személyekkel,
  - elkészíti és naprakészen tartja a kapcsolattartó személyek elérhetőségeit,
  - figyelemmel kíséri a változásokat és kezdeményezi a megfelelő nyilvántartásban, adattárban történő módosítást.

A védekezés időszakában:

- a) előkészíti a polgármester védekezéssel kapcsolatos szakmai döntéseit a lakosság és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében:
- elemzi a beérkezett jelentéseket és tájékoztatásokat, összegzi és annak eredménye alapján kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
  - javaslatot tesz a beavatkozó állomány létszámára és összetételére, valamint az alkalmazandó technikai eszközökre;
- b) kapcsolatot tart a védekezést irányító és a védekezésben közreműködő szervekkel és erről tájékoztatja a polgármestert:
- alkalmazza a felkészülési időszakban kiépített kapcsolatrendszerét,
  - gyűjti, elemzi és értékeli a beérkezett dokumentumok tartalmát,
  - rendszerezi a dokumentációt,
  - figyelemmel kíséri a veszélyelhárítási tervben meghatározott feladatok végrehajtását, a rendelkezésre álló erőket és eszközöket és szükség szerint kezdeményezi a tervtől történő eltérést, a megerősítő erők bevonását, illetve a védekezés magasabb szintre történő helyezését;
- c) előkészíti a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárok polgári védelmi szolgálatra kötelező határozatát és a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazásának elrendelésével kapcsolatos feladatokat:
- az előkészített határozatokat a döntéshozó számára biztosítja,
  - gondoskodik a szóban kihirdetett döntések írásba foglalásáról,

- kezeli a polgári védelmi szervezet alkalmazásával kapcsolatosan keletkezett dokumentációt,
- kezeli a gazdasági-anyagi szolgáltatás útján igénybe vett ingóságok és ingatlanok dokumentációját;

d) részt vesz a lakosságvédelmi feladatokban:

- a települési veszélyelhárítási terv végrehajtásának biztosításával előkészíti az elrendelt lakosságvédelmi intézkedések bevezetését,
- végzi a lakosság riasztását és kiértesítését, veszélyhelyzeti tájékoztatását,
- közreműködik a kitelepítési/kimenekítési tevékenység szervezésében és feladataiban,
- közreműködik a befogadás és visszatelepítés megszervezésében és feladataiban,
- biztosítja a kimenekített/kitelepített, valamint a visszatelepített lakosság nyilvántartását,
- szervezi és közreműködik a befogadóhelyi nyilvántartásban,
- gondoskodik a lakosság alapvető ellátásáról,
- szervezi és gondoskodik a hátrahagyott anyagi javak őrzéséről.

3) A helyreállítás és újjáépítés időszakában:

a) közreműködik a vis maior eljárásban:

- gondoskodik az önkormányzati ingatlanokat és közterületeket ért károk felméréséről,
- gondoskodik a vis maior eljárás szabályai szerinti dokumentálásról és a kérelem benyújtásához szükséges iratok elkészítéséről,
- figyelemmel kíséri a vis maior eljárás egyes cselekményeit,
- biztosítja az ellenőrzés körülményeit,
- gondoskodik a szükséges hiánypótlásról,

b) részt vesz a károk felmérésében és szakmailag előkészíti a polgármester helyreállítással kapcsolatos döntéseit:

- gondoskodik a kárfelmérési eljárás körülményeinek biztosításáról,
- elkészíti a kárfelméréssel kapcsolatos nyilvántartásokat és adatbázisokat,
- elemzéseket és összesítéseket készít a polgármester számára,
- döntés-előkészítő feladatokat lát el a települési önkormányzat hatáskörébe tartozó helyreállítási kérdésekben,

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a helyreállítási és újjáépítési munkálatok helyzetét, melyről rendszeresen tájékoztatja a polgármestert:

- kapcsolatot tart a helyreállítást végző szervekkel és szervezetekkel,
- adatokat igényel és szolgáltat részükre,
- koordinálja az együttműködő szervezetek tevékenységét,
- szükség esetén kezdeményezi, valamint előkészíti a már meghozott döntések módosítását, vagy új döntések meghozatalát,

d) közreműködik a településre érkező segélyszállítmányokkal és adományokkal kapcsolatos feladatokban:

- kapcsolatot tart a karitatív szervezetekkel,
- összegyűjti az igényeket és nyilvántartást készít,
- javasolja az adományozásban részesülők körét,

- közreműködik az adományozás dokumentálásában,
- segítséget nyújt a karitatív szervezetek számára a tevékenységük végzéséhez,
- szükség szerint megszervezi a humanitárius központot,

e) közreműködik a helyreállítási és újjáépítési tevékenységek ellenőrzésében:

- gondoskodik a jelentések rendszerének kialakításáról,
- beszámoltatja a kivitelezőket,
- ellenőrzi a helyreállításra vonatkozó kiviteli tervek és a megvalósítás összhangját,
- figyelemmel kíséri az ütemterv szerinti végrehajtást,
- jelentést és beszámolót készít a végrehajtás helyzetéről,
- szükség szerint kezdeményezi újabb döntések meghozatalát.

V. FEJEZET – VESZÉLYEZTETŐ HATÁSOK ÉS VESZÉLYELHÁRÍTÁSI TERVEZÉS

1) *Veszélyeztető hatások*

Magyarország földrajzi elhelyezkedése, geográfiai és hidrológiai adottságai, valamint településszerkezeti és infrastrukturális szempontból történő elemzése alapján egyértelmű, hogy a különböző veszélyeztető hatások az egyes környezeti tényezőktől, a helyi sajátosságoktól jelentős mértékben függ. Annak érdekében, hogy az ország teljes területén a megfelelő szintű védelmi szint kialakítható legyen kockázatbecsléseket szükséges végezni a veszélyeztető hatások alapján:

1. elemi csapások, természeti eredetű veszélyek

- árvíz,
- belvíz,
- rendkívüli időjárás,
- földtani veszélyforrások:
  - földrengés,
  - földcsuszamlás,
  - beszakadás,
  - talajsüllyedés,
  - partfalomlás.

2. ipari szerencsétlenség, civilizációs eredetű veszélyek

- a katasztrófavédelmi törvény IV. fejezetének hatálya alá tartozó üzem,
- más létesítmény (ipari, mezőgazdasági) általi veszélyeztető hatás, veszélyes anyag szabadba kerülésének kockázata,
- távolság nukleáris létesítménytől:
  - atomerőműtől,
  - kutatóreaktortól,
- közlekedési útvonalak és csomópontok:
  - veszélyes áruk szállítása,
  - jelentős forgalom,
- a katasztrófavédelmi törvény IV. fejezetének hatálya alá nem tartozó, katonai célból üzemeltetett veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmények.

3. egyéb eredetű veszélyek

- felszíni és felszín alatti vizek (elsősorban az ivóvízbázisok) sérülékenysége,
- humán járvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány,
- a riasztási küszöböt elérő mértékű légszennyezettség.

4. kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos kockázatok

- a lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége,
- a közlekedés sérülékenysége,
- a közigazgatás és a lakosság ellátását közvetve biztosító infrastruktúrák sérülékenysége.

2) Veszélyelhárítási tervezés

A veszélyelhárítási tervezés elsődleges célja, hogy a különböző hazai veszélyeztető tényezők kockázatainak azonosítása és elemzése útján egységes dokumentumrendszer alakuljon ki, amely a katasztrófavédelmi feladatokat és intézkedéseket a szükséges személyi, anyagi és technikai eszközök hozzárendelésével tartalmazza. A veszélyelhárítási terv katasztrófaveszély, valamint katasztrófa időszakában végrehajtandó katasztrófavédelmi feladatokat tartalmazó központi, területi (fővárosi), települési (a fővárosban kerületi) és munkahelyi okmányrendszer. A veszélyelhárítási tervezés szintjei igazodnak a hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a polgári védelmi szervezetek tagozódásához:

Tervezési szint	KÉSZÍTI	FELÜLVIZSGÁLATI CIKLUS	GYAKOROLTATÁS	JÓVÁHAGYJA	EGYETÉRTÉSI JOGKÖRT GYAKOROL
összesített települési terv	illetékességi területére vonatkozóan a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve - a települési szintet meghaladó beavatkozást igénylő katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében - a települési veszélyelhárítási tervek alapján összesített tervet készít				
települési/kerületi veszélyelhárítási terv	a polgármester a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének közreműködésével	évente	3 évente	helyi védelmi bizottság elnöke	helyi katasztrófavédelmi szerv vezetője
munkahelyi veszélyelhárítási terv	hatósági határozattal kijelölt gazdálkodó szerv vezetője	évente	szükség szerint	gazdálkodó szerv vezetője	helyi katasztrófavédelmi szerv vezetője
területi/fővárosi veszélyelhárítási terv	megyei (fővárosi) védelmi bizottság a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének közreműködésével	évente	3 évente	megyei (fővárosi) védelmi bizottság elnöke	központi katasztrófavédelmi szerv vezetője
központi veszélyelhárítási terv	központi katasztrófavédelmi szerv vezetője	évente	szükség szerint	katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter	-

8. ábra: A veszélyelhárítás szintjei

a) települési terv:

A települési veszélyelhárítási tervek alapján a polgármesterek a veszély esetén követendő magatartásformák megismertetése céljából lakossági tájékoztató kiadványokat készítenek (amelynek elkészítésébe bevonja a településen működő kisebbségi önkormányzatokat), amelyet a lakosság részére rendszeresen biztosítanak. A települési veszélyelhárítási tervet a településfejlesztési és településrendezési tervezés, valamint a települési környezetvédelmi program kialakítása és módosítása során figyelembe kell venni. Mellékletét képezi a jogszabályokban meghatározott külső védelmi terv és a helyi vízkárelhárítási terv.

b) munkahelyi terv:

A hatósági határozattal kijelölt gazdálkodó szerv munkahelyi veszélyelhárítási tervet készít a gazdálkodó szerv területén munkát végzők és az egyéb okból ott tartózkodók védelmére. Az a gazdálkodó szerv, amely jogszabály alapján belső védelmi tervet, súlyos káresemény-elhárítási tervet készít, mentesül a munkahelyi veszélyelhárítási terv készítése alól. A hatósági határozattal kijelölt gazdálkodó szervek a telephely környezetét veszélyeztető hatásokról adatokat szolgáltatnak a kockázati tényezők megváltozása esetén soron kívül, egyebekben minden év február 28-ig a települési veszélyelhárítási terv elkészítéséhez és felülvizsgálatához a polgármester számára.

c) hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének összesített terve:

Illetékességi területéhez tartozó települések veszélyelhárítási terveinek összesítését végzi, a települési szintet meghaladó helyzet katasztrófavédelmi feladatainak ellátása érdekében.

d) területi terv:

A területi veszélyelhárítási terv alapidokumentumból és az adattárakat, térképeket tartalmazó melléletekből áll, és azt a területfejlesztési és területrendezési tervezés, illetve a környezetvédelmi terv kialakítása során figyelembe kell venni.

f) központi terv:

A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője az érintett ágazatok bevonásával központi veszélyelhárítási tervet készít a katasztrófaveszély elhárítására és a katasztrófa következményeinek lehető legkisebbre csökkentésére. A katasztrófaveszély elhárítására és következményeinek lehető legkisebbre csökkentése érdekében, az emberi élet, az anyagi javak és a kritikus infrastruktúra elemek védelmét, valamint a lakosság alapvető ellátásának biztosítását tartalmazó országos terv.

VI. FEJEZET – JOGSZABÁLYGYŰJTEMÉNY

1) Magyarország Alaptörvénye (2011. árpilis 25) – kivonat

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

XXI. cikk

(1) Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

(2) Aki a környezetben kárt okoz, köteles azt – törvényben meghatározottak szerint – helyreállítani vagy a helyreállítás költségét viselni.

XXXI. cikk

(1) Minden magyar állampolgár köteles a haza védelmére.

(2) Magyarország önkéntes honvédelmi tartalékos rendszert tart fenn.

(3) Rendkívüli állapot idején vagy ha arról megelőző védelmi helyzetben az Országgyűlés határoz, a magyarországi lakóhellyel rendelkező, nagykorú, magyar állampolgárságú férfiak katonai szolgálatot teljesítenek. Ha a hadkötelezett lelkiismereti meggyőződésével a fegyveres szolgálat teljesítése összeegyeztethetetlen, fegyver nélküli szolgálatot teljesít. A katonai szolgálat teljesítésének formáit és részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg.

(4) Magyarországi lakóhellyel rendelkező, nagykorú magyar állampolgárok számára rendkívüli állapot idejére – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – honvédelmi munkakötelezettség írható elő.

(5) Magyarországi lakóhellyel rendelkező, nagykorú magyar állampolgárok számára honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – polgári védelmi kötelezettség írható elő.

(6) Honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – mindenki gazdasági és anyagi szolgáltatás teljesítésére kötelezhető.

A veszélyhelyzet

LIII. cikk

(1) A Kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki, és sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedéseket vezethet be.

(2) A Kormány a veszélyhelyzetben rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(3) A Kormány (2) bekezdés szerinti rendelete tizenöt napig marad hatályban, kivéve, ha a Kormány – az Országgyűlés felhatalmazása alapján – a rendelet hatályát meghosszabbítja.

(4) A Kormány rendelete a veszélyhelyzet megszűnésével hatályát veszti. A különleges jogrendre vonatkozó közös szabályok

LIV. cikk

(1) Különleges jogrendben az alapvető jogok gyakorlása – a II. és a III. cikkben, valamint a XXVIII. cikk (2)–(6) bekezdésében megállapított alapvető jogok kivételével – felfüggeszthető vagy az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható.

(2) Különleges jogrendben az Alaptörvény alkalmazása nem függeszthető fel, az Alkotmánybíróság működése nem korlátozható.

(3) A különleges jogrendet a különleges jogrend bevezetésére jogosult szerv megszünteti, ha kihirdetésének feltételei már nem állnak fenn.

(4) A különleges jogrendben alkalmazandó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

2) 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról

Az Országgyűlés, a lakosság biztonságának és biztonságérzetének növelése céljából, a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezés hatékonyságának fokozása, a katasztrófavédelmi szervezetrendszer erősítése, a katasztrófavédelmi intézkedések eredményességének növelése érdekében az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény XXXI. cikk (5) és (6) bekezdése, 53. cikke és 54. cikke alapján a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

1. Általános szabályok

1. § (1) A katasztrófavédelem nemzeti ügy. A védekezés egységes irányítása állami feladat.

(2) Minden állampolgárnak, illetve személynek joga van arra, hogy megismerje a környezetében lévő katasztrófavesélyt, elsajátítsa az irányadó védekezési szabályokat, továbbá joga és kötelessége, hogy közreműködjön a katasztrófavédelemben.

2. § (1) A védekezést és a következmények felszámolását az erre a célra létrehozott szervek és a különböző védekezési rendszerek működésének összehangolásával, az állampolgárok, valamint a polgári védelmi szervezetek, a gazdálkodó szervezetek, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, az állami meteorológiai szolgálat, az állami mentőszolgálat, a vízügyi igazgatási szervek, az egészségügyi államigazgatási szerv, az önkéntesen részt vevő civil szervezetek és az erre a célra létrehozott köztestületek, továbbá nem természeti katasztrófa esetén annak okozója és előidézője, az állami szervek és az önkormányzatok (a továbbiakban együtt: katasztrófavédelemben részt vevők) bevonásával, illetve közreműködésével kell biztosítani.

(2) A katasztrófavédelemben részt vevők biztosítják az állampolgárok tájékoztatásához szükséges információkat az életet, testi épséget, az anyagi javakat és a környezetet veszélyeztető hatásokról.

2. Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában:

1. *Belső védelmi terv:* a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kialakulásának megelőzését, a balesetek elhárítását, következményeinek mérséklését szolgáló intézkedések megtételét, az értesítési, riasztási, felkészítési feladatok veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemen, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményen belüli végrehajtásának rendjét, feltételeit szabályozó üzemeltetői okmány.

2. *Biztonsági elemzés:* az üzemeltető által készített dokumentum, amely tartalmazza a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetőjének a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésére vonatkozó általános célkitűzéseit, továbbá annak az irányítási, vezetési és műszaki eszközrendszernek a bemutatását, amely biztosítja mind az ember, mind a környezet magas szintű védelmét, valamint annak bizonyítását, hogy az üzemeltető a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyeket azonosította, és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kockázatát elemezte és értékelt. A dokumentumnak elegendő információt kell szolgáltatnia a hatósági döntés kialakításához. A biztonsági elemzésben rögzített feladatoknak és intézkedéseknek arányosnak kell lenniük a biztonsági elemzésben leírt veszélyeztetéssel.

3. *Biztonsági jelentés:* az üzemeltető által készített dokumentum, amely annak bizonyítására szolgál, hogy rendelkezik a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseteket megelőző politikával és az annak végrehajtását szolgáló biztonsági irányítási rendszerrel, működőképes belső védelmi tervvel, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyeket azonosította, és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kockázatát elemezte és értékelt, a megelőzésükre a szükséges intézkedéseket megtette, kellő mértékű a létesítményeinek biztonsága, megbízhatósága. A jelentésnek elegendő információt kell szolgáltatnia a külső védelmi tervek elkészítéséhez és a hatósági döntés kialakításához.

4. *Dominóhatás:* a veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben bekövetkező olyan baleset, amely a közelben lévő más, veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre áttérjedve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos

súlyos balesetek valószínűségét és lehetőségét megnöveli vagy a bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset következményeit súlyosbítja.

5. *Katasztrófa*: a veszélyhelyzet kihirdetésére alkalmas, illetve e helyzet kihirdetését el nem érő mértékű olyan állapot vagy helyzet, amely emberek életét, egészségét, anyagi értékeit, a lakosság alapvető ellátását, a természeti környezetet, a természeti értékeket olyan módon vagy mértékben veszélyezteti, károsítja, hogy a kár megelőzése, elhárítása vagy a következmények felszámolása meghaladja az erre rendelt szervezetek előírt együttműködési rendben történő védekezési lehetőségeit, és különleges intézkedések bevezetését, valamint az önkormányzatok és az állami szervek folyamatos és szigorúan összehangolt együttműködését, illetve nemzetközi segítség igénybevételét igényli.

6. *Katasztrófasegély*: a katasztrófák következményeinek felszámolása érdekében a katasztrófa károsító hatása által érintett területen az alapvető életfeltételeknek a központi költségvetésben létrehozott tartalékból történő biztosítása.

7. *Katasztrófa károsító hatása által érintett terület*: az a terület, ahol a természeti vagy civilizációs katasztrófa következményeinek elhárítása (helyreállítás) érdekében kormányzati intézkedés szükséges.

8. *Katasztrófavédelem*: a különböző katasztrófák elleni védekezésben azon tervezési, szervezési, összehangolási, végrehajtási, irányítási, létesítési, működtetési, tájékoztatási, riasztási, adatközlési és ellenőrzési tevékenységek összessége, amelyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, közvetlen veszélyek elhárítását, az előidéző okok megszüntetését, a károsító hatásuk csökkentését, a lakosság élet- és anyagi javainak védelmét, az alapvető életfeltételek biztosítását, valamint a mentés végrehajtását, továbbá a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.

9. *Katasztrófaveszély*: olyan folyamat vagy állapot, amelynek következményeként okszerűen lehet számolni a katasztrófa bekövetkezésének valószínűségével, és amely ezáltal veszélyezteti az emberi egészséget, környezetet, az élet- és vagyonbiztonságot.

10. *Katasztrófaveszélyes tevékenység*: olyan emberi cselekvés vagy mulasztás, amely katasztrófát vagy annak közvetlen veszélyét idézheti elő.

11. *Kockázat*: egy adott területen adott időtartamon belül vagy meghatározott körülmények között jelentkező egészség-, illetve környezetkárosító hatás valószínűsége.

12. *Közbiztonsági referens*: a polgármester katasztrófák elleni védekezésre való felkészülési, védekezési, helyreállítási szakmai feladataiban, továbbá rendvédelmi és honvédelmi feladataiban közreműködő, köztisztviselői jogviszonyban álló, e feladat ellátására a polgármester által kijelölt, e törvény végrehajtási rendeletében meghatározott végzettséggel rendelkező személy.

13. *Külső védelmi terv*: a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem környezetében élő lakosság mentése, az anyagi javakban, a környezetben bekövetkező károk enyhítése érdekében a végrehajtandó rendszabályok bevezetésére, a végrehajtó szervezetre, a vezetésre, az adatszolgáltatásra vonatkozó terv, amely a települési veszélyelhárítási terv része.

14. *Küszöbérték alatti üzem*: egy adott üzemeltető irányítása alatt álló azon terület, ahol e törvény végrehajtására kiadott jogszabály szerinti alsó küszöbérték negyedét meghaladó, de az alsó küszöbértéket el nem érő mennyiségben veszélyes anyag van jelen, valamint a külön jogszabályban meghatározott, kiemelten kezelendő létesítmények.

15. *Lakossági riasztó rendszer*: a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei kezelésében lévő lakossági riasztó, riasztó-tájékoztató, viharjelző rendszerek és ezek működésével szorosan összefüggő eszközök, berendezések összessége, amely lehet:

a) *lakossági riasztó végpont*: a lakosság légi- és katasztrófariasztására szolgáló olyan berendezés, amely alkalmas a külön jogszabályokban előírt hangképek (légi-, katasztrófa-, riadó feloldása, morgató jelzés) lesugárzására.

b) *lakossági riasztó-tájékoztató végpont*: a lakosság légi- és katasztrófariasztására szolgáló olyan berendezés, amely alkalmas a lakossági riasztó végponttal szemben támasztott követelményeken túlmenően élőbeszéd vagy előre tárolt üzenet lesugárzására is.

c) *viharjelző végpont*: a lakosság tájékoztatását szolgáló (a vihar veszélyét előre jelző) olyan eszköz, amely a külön jogszabályban meghatározott riasztási szintnek megfelelő vizuális jelzés leadására alkalmas.

d) *speciális végpont*: minden olyan eszköz, berendezés, amely az a)-c) pontokban felsorolt eszközök működéséhez, működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges (vezérlő központ, átjátszó állomás, monitoring végpont, adatátviteli központ).

16. *Megelőzés*: minden olyan tevékenység vagy előírás alkalmazása, amely a katasztrófát előidéző okokat megszünteti vagy minimálisra csökkenti, a károsító hatás valószínűségét a lehető legkisebbre korlátozza.

17. *Nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás*: külföldi államoknak az EU-hoz, az ENSZ-hez, a NATO-hoz vagy közvetlenül a Kormányhoz intézett, illetve regionális vagy határ menti egyezmények alapján kibocsátott nemzetközi segítség kérése nyomán a mentéshez és a katasztrófa következményeinek a felszámolásához szükséges anyagok és információk átadása, illetve kiküldött eszközök és mentő csapatok biztosítása.

18. *Nemzetközi katasztrófa-segítéskérés:* a magyar Kormánynak az EU-hoz, az ENSZ-hez, a NATO-hoz, illetve regionális vagy határ menti egyezmények alapján kibocsátott nemzetközi segítéskérése, amelyben a hazai veszélyhelyzet vagy katasztrófa következményeinek a felszámolásához anyagokat, információkat, eszközöket vagy mentőcsapatokat kér és fogad.

19. *Önkéntes mentőszervezet:* különleges kiképzésű személyi állománnyal rendelkező, speciális technikai eszközökkel felszerelt, katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásainak kivédésére, felszámolására, katasztrófavédelmi feladatok ellátására, valamint emberi élet mentésére önkéntesen létrehozott civil szerveződés.

20. *Polgári védelem:* olyan állami feladat-, eszköz- és intézkedési rendszer, amelynek célja katasztrófa, illetve fegyveres összeütközés esetén a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint a lakosság felkészítése azok hatásainak leküzdése és a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében.

21. *Polgári védelmi szervezet:* az a szervezet, amely önkéntes és köteles személyi állománya útján az e törvényben meghatározott, valamint fegyveres összeütközés idején végrehajtandó polgári védelmi feladatokat lát el.

22. *Súlyos káresemény elhárítási terv:* küszöbérték alatti üzem üzemeltetői okmánya, amely tartalmazza az üzem veszélyeztető hatásainak elemzését, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzését, elhárítását és hatásainak csökkentését szolgáló intézkedések végrehajtásának rendjét, feltételeit.

23. *Üzemeltető:* bármely természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemet, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményt vagy küszöbérték alatti üzemet működtet, vagy alapszabály, alapító okirat, illetve szerződés alapján döntő befolyást gyakorol a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, küszöbérték alatti üzem működésére.

24. *Veszély:* valamely veszélyes anyag természetes tulajdonsága vagy olyan körülmény, amely káros hatással lehet az emberi egészségre vagy a környezetre.

25. *Veszélyelhárítási terv:* katasztrófaveszély, valamint katasztrófa időszakában végrehajtandó katasztrófavédelmi feladatokat tartalmazó, központi, területi (fővárosi), települési (a fővárosban kerületi) és munkahelyi okmányrendszer.

26. *Veszélyes anyag:* e törvény végrehajtását szolgáló kormányrendeletben meghatározott ismérveknek megfelelő anyag, keverék vagy készítmény, amely mint nyersanyag, termék, melléktermék, maradék vagy köztes termék van jelen, beleértve azokat az anyagokat is, amelyekről feltételezhető, hogy egy baleset bekövetkezésekor létrejöhetnek.

27. *Veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény:* olyan, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területén lévő technológiai vagy termelés-szervezési okokból elkülönülő területrész, ahol egy vagy több berendezésben (technológiai rendszerben) veszélyes anyagok előállítása, felhasználása, szállítása vagy tárolása történik. Magában foglal minden olyan felszerelést, szerkezetet, csővezetékot, gépi berendezést, eszközt, iparvágányt, kikötőt, a létesítményt szolgáló rakpartot, kikötőgátat, raktárt vagy hasonló - úszó vagy egyéb - felépítményt, amely a létesítmény működéséhez szükséges.

28. *Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem:* egy adott üzemeltető irányítása alatt álló azon terület egésze, ahol egy vagy több veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben - ideértve a közös vagy kapcsolódó infrastruktúrát is - veszélyes anyagok vannak jelen a törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározott küszöbértéket elérő mennyiségben (tekintet nélkül az üzem tevékenységének ipari, mezőgazdasági vagy egyéb besorolására).

29. *Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset:* olyan mértékű veszélyes anyag kibocsátásával, tűzzel vagy robbanással járó, veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavar, amely a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, küszöbérték alatti üzem működése során befolyásolhatatlan folyamatként megy végbe, és amely az üzemben belül vagy azon kívül közvetlenül vagy lassan hatóan súlyosan veszélyezteteti vagy károsítja az emberi egészséget, illetve a környezetet.

30. *Veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavar:* veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, küszöbérték alatti üzemben a rendeltetésszerű működés során vagy a technológiai folyamatokban bekövetkező olyan nem várt esemény, amely azonnali beavatkozást igényel és az alábbi következmények egyikével jár:

a) veszélyes anyaggal kapcsolatos tűz,

b) veszélyes anyaggal kapcsolatos robbanás,

c) mérgező, rákkeltő tulajdonságú veszélyes anyag kibocsátása,

d) oxidáló, tűz- vagy környezetre veszélyes tulajdonságú veszélyes anyag kikerülése legalább 1 m^3 mennyiségben,

e) veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény leállítás.

31. *Veszélyes tevékenység:* olyan ipari, biológiai (mezőgazdasági), kémiai eljárások felhasználásával végzett tevékenység, amely ellenőrizhetlenné válása esetén tömeges méretekben veszélyeztetheti, illetve károsíthatja az emberi egészséget, a környezetet, az élet- és vagyonbiztonságot.

32. *Veszélyességi övezet:* a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset lehetséges következményeinek csökkentése érdekében a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem környezetében a hatóság által kijelölt, az egyéni sérülés kockázatához igazodó terület.

33. *Védendő adat:* az üzemeltető által meghatározott üzleti titok és az üzem külső támadás elleni biztonságára vonatkozó lényeges adat.

3. A törvény hatálya

4. § (1) E törvényt kell alkalmazni Magyarország területén katasztrófa megelőzése érdekében, Magyarország területén végzett katasztrófaveszélyes tevékenységre, veszélyhelyzetben, katasztrófaveszély esetén, továbbá akkor, ha a katasztrófa károsító hatása ellen Magyarország területén védekezés szükséges (beleértve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezést is).

(2) A törvény IV. fejezetének hatálya kiterjed a Magyarország területén működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményekre, küszöbérték alatti üzemekre, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésében, az ellenük való védekezésben érintett közigazgatási szervekre és gazdálkodó szervezetekre, helyi önkormányzatokra, természetes személyekre.

(3) A törvény IV. fejezetének hatálya nem terjed ki:

a) az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 1. § (1) bekezdésében az atomenergia alkalmazásával összefüggésben meghatározott tevékenységekre, jogosultságokra és kötelezettségekre,

b) a veszélyes anyagoknak a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeken kívüli közúti, vasúti, légi vagy vízi szállítására,

c) ásványi nyersanyagok feltárásával, kitermelésével és feldolgozásával kapcsolatos föld alatti, külszíni vagy fűrőlyukas bányászati tevékenységekre, kivéve az ásványi nyersanyagok vegyi vagy termikus feldolgozását, tárolását, ha annak során a külön jogszabályban meghatározott küszöbértéket elérő mennyiségű veszélyes anyag jelen van,

d) a hulladéklerakókra, kivéve az ásványi nyersanyagok kitermeléséből származó hulladékok, meddők feldolgozására szolgáló létesítményeket (beleértve a derítő- és ülepítőmedencét is), ahol a külön jogszabályban meghatározott küszöbértéket elérő mennyiségű veszélyes anyag van jelen, különösen abban az esetben, ha a tevékenység a hulladékok vegyi és termikus feldolgozásával jár együtt,

e) a katonai célból üzemeltetett veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményekre.

(4) Ez a törvény nem érinti a Magyar Honvédség vezetési-irányítási rendszerére, valamint a katonai függelmi viszonyokra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

II. FEJEZET

A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉS IRÁNYÍTÁSA

4. A Kormány feladatai

5. § A Kormány a katasztrófavédelem megszervezése és irányítása körében:

a) meghatározza a Kormány tagjainak és a védekezésben érintett állami szervezetek a katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatait,

b) megköti a katasztrófákkal kapcsolatos kölcsönös tájékoztatásra és segítségnyújtásra, valamint a megelőzés területén történő együttműködésre irányuló nemzetközi egyezményeket,

c) összehangolja a katasztrófavédelemmel összefüggő oktatási, képzési, tudományos kutatási és műszaki fejlesztési tevékenységet,

d) létrehozza az országos katasztrófavédelmi információs rendszert,

e) kihirdetésre előkészíti a veszélyhelyzet idején bevezetésre kerülő rendeletek tervezeteit, és megküldi azokat a végrehajtásért felelős személyeknek és szervezeteknek,

f) az éves költségvetésben tervezi a hazai és a nemzetközi segítségnyújtásra fordítható előirányzat mértékét,

g) gondoskodik a központi költségvetési tervezés keretében a katasztrófavédelem működésének és fejlesztésének pénzügyi feltételeiről,

h) meghatározza a nemzeti kockázatelemzési, -értékelési és feltérképezési követelményeket,

i) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszternek a honvédelemért felelős miniszter véleményének kikérését követően kialakított javaslatára meghatározza a polgári védelmi szervezetek létszámát,

j) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter útján irányítja a megyei védelmi bizottságok katasztrófavédelmi feladatainak végrehajtását.

6. § (1) A Kormány megszervezi a katasztrófák elleni védekezés irányítását és a végrehajtás összehangolását, a tervezés kormányzati feladatainak végrehajtását, a katasztrófák következményeinek felszámolására való felkészülés, a megelőzés, a végrehajtás és a helyreállítás feladatainak tárcák közötti koordinációját.

(2) A katasztrófavédelem irányítása a szakirányítást végző kormányzati szervek közreműködésével valósul meg.

(3) A Kormány a katasztrófavédelem irányítása során dönt

a) a védekezéshez szükséges külföldi (nemzetközi) segítség igénybeviteléről,

b) a külföldi állam részére történő segítségnyújtásról.

5. Kormányzati koordináció

7. § A Kormány a katasztrófavédelemmel összefüggő döntéseinek előkészítése és a védekezéssel kapcsolatos feladatok ágazati összehangolása és irányítása érdekében kormányzati koordinációs szervet (a továbbiakban: kormányzati koordinációs szerv) működtet.

6. A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter feladatai

8. § (1) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter felelős az irányítása alá tartozó hivatásos katasztrófavédelmi szerv működtetéséért.

(2) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter

- a) kinevezi, illetve felmenti a közvetlen irányítása alá tartozó hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjét, gyakorolja felette a munkáltatói jogokat,
- b) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjének javaslatára kinevezi, illetve felmenti a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjének helyettesét vagy helyetteseit,
- c) elrendeli a Kormány egyidejű tájékoztatása mellett a polgári védelmi szervezetek részleges alkalmazását,
- d) dönt az Országgyűlés által az éves költségvetésben a nemzetközi segítségnyújtásra hatáskörébe utalt előirányzat felhasználásáról,
- e) háromévente jelentést készít az Országgyűlésnek és a Kormánynak a főbb természeti csapásokra és az ember okozta katasztrófákra kiterjedő kockázatelemzésekről, a katasztrófák elleni védekezésre történő felkészülés helyzetéről, illetve a védekezésről,
- f) gondoskodik a polgári veszélyhelyzeti tervezés (a továbbiakban: NATO CEP) katasztrófavédelmi feladatainak hazai koordinálásáról és végrehajtásáról, melynek érdekében biztosítja a képviselőket a NATO Polgári Veszélyhelyzeti Tervezési Bizottságban (a továbbiakban: NATO CEPC), ellátja a NATO CEPC katasztrófavédelmi szerveivel való kapcsolattartást,
- g) gondoskodik az EU polgári védelmi tevékenységének hazai koordinálásáról és végrehajtásáról, ennek keretében biztosítja a kapcsolattartást és a képviselőket az EU intézményeiben,
- h) a külpolitikáért felelős miniszterrel együttműködve részt vesz a nemzetközi segítségnyújtásban,
- i) felelős a kritikus infrastruktúrák védelméért a katasztrófák elleni védekezés területén,
- j) jóváhagyja a központi veszélyelhárítási tervet.

7. A központi államigazgatási szerv vezetőjének feladatai

9. § A központi államigazgatási szerv vezetője felelős az ágazati feladatkörébe tartozó terület katasztrófavédelmével kapcsolatos tervező, szervező, irányító tevékenységéért. Ennek keretében:

- a) megállapítja az ágazati tevékenységgel összefüggő adatközlési, bejelentési, hatósági engedélyezési kötelezettségeket, és végzi az érvényesítésükhöz szükséges szabályozási és jogalkalmazói feladatokat,
- b) irányítja a megelőző védelmi feladatok ágazati végrehajtását,
- c) az állami költségvetési tervezés rendszerében az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével meghatározza az ágazati katasztrófavédelmi rendszer és szervek működéséhez szükséges pénzügyi feltételeket,
- d) a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért felelős miniszterrel egyeztetve végrehajtja a katasztrófavédelmi célú távközlési, informatikai, valamint ágazati mérő- és ellenőrző rendszerek egységes irányítási rendszerbe illeszkedő kialakítását és működtetését,
- e) kijelöli az ágazat katasztrófavédelemben részt vevő szerveit és a katasztrófavédelemben bevonható gazdálkodó, valamint az önkéntesen jelentkező civil szervezetek közül az állandó együttműködésre alkalmas és a helyi részvételnél átfogóbb tevékenységre is képes szervezeteket, meghatározza a katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladataikat, jogszabály alapján intézkedik felkészítésükre és a működési feltételeik megteremtésére.

8. A megyei, fővárosi és helyi védelmi bizottság feladatai

10. § A megyei, a fővárosi, illetve a helyi védelmi bizottság az illetékességi területén összehangolja a katasztrófák elleni védekezésben közreműködő szervek katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatainak ellátását és az arra való felkészülést.

11. § (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság az illetékességi területén irányítja és összehangolja a helyi védelmi bizottságok, a főpolgármester, a megyei közgyűlési elnök, a polgármesterek katasztrófavédelmi feladatait.

(2) A megyei, fővárosi védelmi bizottság a felkészülés érdekében:

- a) összehangolja a katasztrófavédelemben érintett szervek jogszabályokban és szakmai irányelvekben meghatározott felkészülési feladatait,
- b) irányítja a polgármester védelmi felkészülési tevékenységét,
- c) irányítja a hatáskörébe tartozó katasztrófavédelmi tervező tevékenységet,
- d) szervezi a települések (a kerületek) közötti kölcsönös segítségnyújtást, értesítést, riasztást és tájékoztatást,
- e) gondoskodik más megyékkel és a fővárossal történő együttműködés, kölcsönös segélynyújtás feltételeinek biztosításáról,
- f) szervezi a közigazgatási szervek, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal és a civil szervezetekkel területi szintű együttműködését,
- g) szervezi a lakosság és a védekezésben érintett szervezetek riasztásának és tájékoztatásának előkészítését és végrehajtását,
- h) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló területi polgári védelmi szervezetek létrehozásáért,
- i) felelős a védekezéshez szükséges vezetési rendszer fenntartásáért, működőképességének biztosításáért.

9. A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének feladatai

12. § (1) A felkészülés és a megelőzés időszakában a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a bizottság döntésének megfelelően:

- a) biztosítja a katasztrófavédelemben érintett és hatáskörébe tartozó megyei és helyi szervezetek felkészítését, alkalmazhatóságát, részükre a felkészülés érdekében feladatot határoz meg,
- b) biztosítja a társadalmi és a karitatív szervezetek részvételét a felkészülés feladataiban,
- c) irányítja a megyei, fővárosi védelmi bizottság által szervezett, a katasztrófák elleni védekezésben érintett szervek, szervezetek gyakorlatait, ellenőrzi a felkészülés hatékonyságát,
- d) felelős a riasztás, tájékoztatás előkészítéséért és végrehajtásáért, gondoskodik a lakosság és a gazdálkodó szervezetek riasztásához, tájékoztatásához szükséges eszközök működtetéséről,
- e) a megyei, fővárosi védelmi bizottság ülésének napirendjére tűzi a védekezésben részt vevő szervek felkészültségéről szóló beszámolót,
- f) az éves feladattervben meghatározza a polgármesterek felkészítésével kapcsolatos feladatokat,
- g) kezdeményezheti kölcsönös segítségnyújtási tervek kidolgozását más megyékkel és a fővárossal kötött megállapodások alapján,
- h) egyetértési jogot gyakorol a területi polgári védelmi szervezetek felépítésére, létszámára vonatkozó - a területileg illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv által tett - javaslatokkal kapcsolatosan,
- i) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter részére felterjeszti az illetékességi területén lévő települések polgármestereinek a települések katasztrófavédelmi besorolására vonatkozó javaslatait,
- j) szervezi a közigazgatási szervek, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a civil szervezetek, valamint a polgári védelmi szervezetek együttműködését,
- k) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló területi polgári védelmi szervezetek megalakításáért, valamint a megyei (fővárosi) veszélyelhárítási terv elkészítéséért,
- l) felelős a vezetési rendszer fenntartásáért, működőképességének biztosításáért.

(2) A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a védelmi bizottság közreműködésével a védekezés irányítása terén:

- a) szervezi a Kormány által meghatározott területi védekezési feladatok végrehajtását,
- b) irányítja a védekezést, és kezdeményezi a Kormány hatáskörébe tartozó intézkedések megtételét,
- c) magához vonhatja a védekezés irányítását, ha a saját vagy az érintett polgármester helyzetértékelése szerint a katasztrófa elleni védekezés a helyi védelmi bizottság lehetőségét meghaladja, erről haladéktalanul értesíti a kormányzati koordinációs szervet,
- d) halasztást nem tűrő esetben, a helyben szokásos módon, átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges mértékben a veszélyeztetett területekről az állampolgárok kimenekítését, és erről a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve útján haladéktalanul értesíti a Kormányt,
- e) folyamatosan értékeli a kialakult helyzetet, a védekezés helyzetét, minderről jelentést tesz a 46. § (1) bekezdésében meghatározott miniszteri biztosnak és tájékoztatja a kormányzati koordinációs szervet,
- f) elrendeli a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter intézkedése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - a polgári védelmi szervezetek alkalmazását, erről egyidejűleg tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjét,
- g) összehangolja a lakosság és az anyagi javak kitelepítését, kimenekítését, befogadását, ellátását, továbbá a helyi védekezés megszervezését.

13. § Ha a területi, illetve a helyi szintű védekezésben egyidejűleg több szerv együttműködése szükséges, a védekezés közvetlen irányításáért felelős vezető illetékességi területén a megyei, fővárosi vagy helyi védelmi bizottság elnöke, illetve a polgármester, több megye területét illetően a Kormány vagy bizottsága jelöli; a

kijelölés az események következményeinek felszámolásában elsődlegesen érintett szerv vezetője végzi a védekezés irányítását.

10. A helyi védelmi bizottság elnökének védekezéssel kapcsolatos feladatai

14. § (1) A helyi védelmi bizottság elnöke:

- a) működési területén irányítja a védekezésben részt vevő szervek, szervezetek tevékenységét,
  - b) utasíthatja a védekezés irányítása során a védekezésben részt vevő szervezetek vezetőit a hatáskörükbe tartozó intézkedések megtételére,
  - c) intézkedik a védekezéshez igénybe vehető állomány és eszközök átcsoportosítására és bevonására.
- (2) A helyi védelmi bizottság elnökének az (1) bekezdésben meghatározott irányítási és utasítási jogköre nem terjed ki a főpolgármesterre és a megyei közgyűlés elnökére.

11. A polgármester feladatai

15. § (1) A polgármester (a fővárosban a főpolgármester) az illetékességi területén irányítja és szervezi a felkészülés és a védekezés feladatait. E feladatok végrehajtására - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve egyetértésével - közfoglalkoztatási támogatást igényelhet az erre a célra létrehozott költségvetési előirányzat terhére, a külön jogszabályban meghatározottak szerint.

(2) A polgármester a felkészülés keretében:

- a) felelős a települési (a fővárosban kerületi) veszélyelhárítási tervek elkészítéséért, valamint a helyi lehetőségek figyelembevételével a védekezés feltételeinek a biztosításáért,
- b) irányítja a védekezésre való felkészítést,
- c) gyakorolja katasztrófavédelmi ügyekben az elsőfokú polgári védelmi hatósági jogkört, amit jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe,
- d) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a területi, települési, kerületi és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe kiképzésre és gyakorlatra osztja be,
- e) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezet megalakításáért,
- f) gondoskodik az illetékességi területen élő vagy tartózkodó személyek részére a katasztrófaveszélyekről szóló, a magatartási szabályokat is tartalmazó tájékoztatásról,
- g) a gazdálkodó szervezetek részére határozattal elrendeli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek megalakítását és az alkalmazás feltételeinek biztosítását,
- h) biztosítja a lakosság riasztására szolgáló és a közigazgatási területén lévő, rendelkezésre bocsátott technikai berendezések működtetését,
- i) részt vesz a feladatainak ellátása érdekében, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek által szervezett felkészítéseken,
- j) kijelöli a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladataiban közreműködő közbiztonsági referenst.

(3) A főpolgármester és a megyei közgyűlés elnöke szervezi és irányítja a fővárosi és a megyei önkormányzat közfeladataihoz kapcsolódó katasztrófavédelmi tevékenységet.

16. § A polgármester a településen a védekezés során:

- a) a 46. § (3) bekezdésében meghatározott kivétellel a hivatásos katasztrófavédelmi szerv szakmai iránymutatása mellett irányítja a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenységet,
- b) halasztást nem tűrő esetben átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges intézkedéseket, és erről haladéktalanul értesíti a település szerint illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetőjét és a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökét,
- c) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a katasztrófavédelem érdekében határozattal polgári védelmi szolgálatra kötelezi,
- d) szervezi és irányítja a lakosság védelmét, kitelepítését, kimenekítését, befogadását és visszatelepítését,
- e) szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartásához szükséges anyagi javakkal történő ellátását,
- f) a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének rendelkezése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - elrendeli a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazását,
- g) együttműködik más települések polgármestereivel, a védekezésbe bevont más szervezetekkel a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásában.

12. A gazdálkodó szervezet vezetőjének feladatai

17. § A hatósági határozat alapján kijelölt gazdálkodó szervezet vezetője felelős a szervezet védekezési feladatainak ellátásáért. Ennek keretében

- a) hatósági határozatban megjelölt, polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetet hoz létre, kijelöli a munkahelyi polgári védelmi szervezet tagjait, és beosztásuk esetén gondoskodik a felkészítésükről, valamint a szervezet működtetéséről,
- b) szervezi és irányítja az alkalmazottak katasztrófavédelmi felkészítését,
- c) gondoskodik a létfenntartáshoz nélkülözhetetlen anyagi javak (különösen élelmiszer-, víz-, gyógyszer-, takarmánykészletek, állatállomány) műszaki-technikai, valamint radiológiai, biológiai és vegyi megelőző védelméről,
- d) működési területén kívül közreműködik a károk csökkentésében, valamint a mentéshez szükséges halaszthatatlan munkák végzésében,
- e) gondoskodik az alkalmazottak védelmét szolgáló védőlétesítmények létrehozásáról, fenntartásáról, az egyéni védőeszközök biztosításáról,
- f) a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek a gazdálkodó szervezet székhelye, telephelye szerint illetékes helyi szervének előzetes egyetértésével jóváhagyja a gazdálkodó szervezet veszélyelhárítási tervét.

13. A katasztrófák elleni védekezésben közreműködő önkéntes szervezetek feladatai

- 18. §** (1) Az önként jelentkező társadalmi és karitatív szervezetek a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladatok ellátásában a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel kötött megállapodás alapján vesznek részt.
- (2) Amennyiben különleges szakképzettség és speciális szakfelszerelések igénybevétele szükséges, az önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonását a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője rendeli el.
- (3) Az önkéntes mentőszervezetek a hivatásos katasztrófavédelmi szervek szakmai irányítása mellett vesznek részt a katasztrófák hatásai elleni védekezésben és a kárelhárításban.
- (4) Az önkéntesen segítséget nyújtó személyek az adott feladat végrehajtásáért felelős személy irányításával látják el a számukra meghatározott feladatot.
- (5) A felkészülés időszakában felmerült költségek fedezetének biztosítására a katasztrófavédelmi hozzájárulás bevétele terhére pályázat útján támogatás nyújtható.

14. Egyéb rendelkezések

- 19. §** (1) A megyei és a fővárosi védelmi bizottság elnöke és a polgármester a katasztrófavédelmi feladatoknak e törvényben meghatározott irányítása és végrehajtása során államigazgatási jogkörben jár el.
- (2) A főpolgármester és a megyei közgyűlés elnöke, a polgármester a katasztrófavédelmi feladatait a hivatásos katasztrófavédelmi szerv közreműködésével látja el.
- (3) A katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében a kormánytisztviselő, a köztisztviselő és a közalkalmazott túlmunkára kötelezhető.
- (4) A polgári védelmi kötelezettséget teljesítő vagy a katasztrófák elleni védekezésben e törvény alapján közreműködő részére a katasztrófavédelmi feladatok teljesítésével összefüggésben bekövetkezett balesete vagy betegsége esetén a társadalombiztosítási rendelkezések szerinti baleseti ellátás jár. A polgári védelmi kötelezettséggel összefüggő balesetnek minősül az is, ha a baleset a kötelezettséget teljesítő személyt a kötelezettség teljesítésének helyére vagy onnan vissza, menet közben éri.

15. Általános jelzési kötelezettség

20. § Aki a katasztrófát vagy a katasztrófa veszélyét észleli, vagy arról tudomást szerez, haladéktalanul köteles bejelenteni azt a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, illetve az önkormányzati tűzoltóságnak és a polgármesteri hivatalnak.

21. § (1) A lakossági riasztórendszer elemeinek, végpontjainak idegen építményen történő elhelyezésénél törekedni kell elsődlegesen az állami, önkormányzati építményeken történő elhelyezésre. Amennyiben a magántulajdonú építménnyel szemben az állami, önkormányzati területen történő elhelyezés aránytalanul nagy költségráfordítást, illetve technológiai változást jelent, a lakossági riasztórendszer magántulajdonú építményeken kerül elhelyezésre.

(2) A lakossági riasztórendszer végpontjainak telepítése és üzemeltetése céljából a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve területi szervei javára ingatlanon közérdekből szolgálmi jog alapítható. A szolgálat alapításáról, továbbá a kártalanítás módjáról és mértékéről az ingatlan tulajdonosával (vagyonkezelőjével, használójával) ajánlat megküldésével kell egyezség létrehozását megkísérteni. Megegyezés hiányában a szolgálat alapítását és az annak fejében járó kártalanítást a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve kérelmére a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve állapítja meg. A szolgálat alapítására irányuló eljárásra a kisajátítási eljárás szabályait kell alkalmazni. A megállapodáson és a hatósági határozaton alapuló jog közérdekű szolgálatnak minősül.

(3) A szolgálat jogosultja a szolgalmi jog alapján az idegen ingatlanon építményt építhet, távközlési és energetikai vezetékeket, mérő, vezérlő és egyéb speciális berendezéseket helyezhet el. A szolgálat alapján a központi, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei jogosultak a tevékenység végzéséhez szükséges mértékben az ingatlan igénybevételére, különösen ellenőrzés, javítás, karbantartás, kapacitásfenntartás és -bővítés, az üzemelés, a biztonság fenntartása, az üzemzavar megelőzése és elhárítása érdekében szükséges intézkedések végrehajtására.

(4) Az idegen ingatlanon elhelyezett lakossági riasztórendszer végpontjaival kapcsolatos üzemeltetési költség a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervét, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveit terheli.

(5) Az illetékes áramszolgáltatók a katasztrófák elleni védekezés támogatása érdekében külön díjazás nélkül biztosítják a lakossági riasztórendszer végpontjainak energiavételezését. A lakossági riasztórendszer végpontjait - a mindenkori érvényes szabványok és előírások betartása mellett - az áramszolgáltatói méretlen hálózatra kötelesek kötni.

(6) Az áramszolgáltató külön kérésére évente egy alkalommal a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve az áramszolgáltató illetékességi területén telepített lakossági riasztórendszer végpontjainak listáját megküldi.

III. FEJEZET

A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉSÉRT FELELŐS MINISZTER IRÁNYÍTÁSA ALÁ TARTOZÓ, A KATASZTRÓFAVÉDELEM VÉGREHAJTÁSÁT VÉGZŐ SZERVEK ÉS FELADATAIK

16. Hivatásos katasztrófavédelmi szervek

22. § (1) A katasztrófavédelem megvalósításában részt vevő hivatásos katasztrófavédelmi szerv:

- a) az országos illetékességgel működő központi szerv,
- b) a megyei, fővárosi illetékességgel működő területi szervek,
- c) helyi szervek a katasztrófavédelmi kirendeltségek és a hivatásos tűzoltóságok.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv államigazgatási feladatot is ellátó rendvédelmi szerv, amelynek tagjai hivatásos állományúak, kormánytisztviselők, köztisztviselők és közalkalmazottak.

17. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve

23. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője vezeti a központi szervet, irányítja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi és helyi szervei működését és szakmai tevékenységét.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője központi irányítási és felügyeleti jogkörében a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvényben meghatározott irányítási jogositványokon túl:

- a) javaslatot tesz a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője helyettesének vagy helyetteseinek kinevezésére és felmentésére,
- b) gyakorolja a munkáltatói jogokat a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve állományába tartozó személyek felett.

(4) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a katasztrófaelhárítás irányításával és koordinálásával kapcsolatos jogkörében:

- a) biztosítja a hivatásos katasztrófavédelmi szervezetek működési feltételeit, tervezi és felügyeli a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő jóváhagyott fejlesztéseket,
- b) javaslatot tesz a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter részére a katasztrófavédelem működését, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv feladatkörét érintő jogszabályoknak és a közjogi szervezetszabályozó eszközöknek megalkotására,
- c) kidolgozza a katasztrófavédelemmel összefüggő tervezési, szervezési, felkészítési szakmai elveket és követelményeket, végzi a lakosság mentésével kapcsolatos tervező, szervező feladatokat, irányítja az alárendelt szerveknek a bekövetkezett események következményeinek felszámolására irányuló tevékenységét,
- d) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter irányításával közreműködik a katasztrófák várható következményeinek megelőzésére és elhárítására vonatkozó tervezésben,
- e) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló központi polgári védelmi szervezet létrehozásáért és a központi veszélyelhárítási terv elkészítéséért,
- f) meghatározza a tűzvédelmi és műszaki mentési, a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtásának szakmai követelményeit, irányítja és ellenőrzi az alárendelt szervek szakmai munkáját és tevékenységét,

- g) ellátja a polgári védelmi szervezetek létrehozásával és felkészítésével, ellátásával és alkalmazásával, valamint a lakosság és az anyagi javak mentésével összefüggő tervezési és szervezési feladatokat,
- h) biztosítja a védelmi igazgatás szerveinek működéséhez szükséges szakértőket, és részt vesz a védelmi igazgatás tervezési feladataiban,
- i) együttműködik az országos illetékességgel eljáró szervek ágazati katasztrófaelhárítási szervezeteivel,
- j) feladatai ellátásához az ingatlanügyi hatóságtól a számítógépes ingatlan-nyilvántartási rendszerből, a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervtől adatot, a földmérési és térképészeti állami alapadatok kezelésére jogosult szervtől földmérési és térképészeti állami alapadatok, termékeket kér,
- k) gondoskodik a közfoglalkoztatás feltételeinek rendelkezésre állásáról a katasztrófák elleni védekezésre való felkészüléssel, a védekezéssel és a helyreállítással összefüggő katasztrófavédelmi feladatok hatékonyabb ellátása érdekében.
- (5) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a nemzetközi együttműködéssel kapcsolatos jogkörében:
- a) közreműködik a katasztrófavédelemmel kapcsolatos nemzetközi szerződések szakmai előkészítésében, részt vesz a nemzetközi együttműködésben, ennek keretében folyamatos kapcsolatot tart fenn a nemzetközi katasztrófavédelmi szervezetekkel,
- b) jelöli a NATO CEPC munkájában az állandó képviselőt ellátó összekötő személyét,
- c) jelöli a NATO CEPC alá tartozó polgári védelmi bizottság (CPG) munkájában a nemzeti szakmai képviselőt ellátó személyt,
- d) biztosítja a nemzetközi szervezetekkel, így különösen az EU és a NATO polgári védelmi gyorsriasztó és információs rendszereivel való kapcsolattartást, előkészíti, koordinálja és biztosítja a nemzetközi szervezetekben és azok szakmai testületeiben való érdekképviselőt,
- e) ellátja az EU Lisszaboni Szerződésből eredő polgári védelmi tevékenységek koordinálásával kapcsolatos feladatokat, és szoros kapcsolatot tart fenn a külpolitikáért felelős miniszterrel a humanitárius segítségnyújtással való összhang megteremtése érdekében,
- f) biztosítja a hazai és nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatok tervezését, szervezését és az azokon való részvételt,
- g) biztosítja a Kormány által kötött katasztrófavédelmi egyezményekben foglaltak maradéktalan végrehajtását,
- h) biztosítja a regionális és határ menti együttműködéssel összefüggő feladatok folyamatos végrehajtását,
- i) részt vesz a katasztrófák megelőzésére és felszámolására irányuló nemzetközi együttműködésben,
- j) szükség esetén - a külpolitikáért felelős miniszterrel együttműködve - biztosítja a nemzetközi segítségnyújtásra kijelölt szervek rendelkezésre állását, illetve a külföldi állam katasztrófa sújtotta területeire történő kijuttatását, szervezi a nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás gyakorlati végrehajtását, a szállítmányok továbbítását, és folyamatos kapcsolatot tart a nemzetközi katasztrófavédelmi szervezetekkel, e tevékenységbe bevonja a különböző karitatív szervezeteket, a Magyar Vöröskeresztet és azokat a nemzetközi karitatív szervezeteket vagy azok magyar tagozatait, amelyek erre előzetesen a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervével megállapodást kötöttek,
- k) szükség esetén - a külpolitikáért felelős miniszterrel együttműködve - biztosítja a nemzetközi segítség fogadását, elősegíti kapacitásai függvényében a nemzetközi segítségnek a veszélyhelyzet vagy a katasztrófa károsító hatása által érintett területre való eljuttatását, és szétosztását,
- l) végzi az Európai Unió kötelező jogi aktusából vagy nemzetközi szerződésből eredő katasztrófavédelmi feladatokat.

18. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei

- 24. § (1)** A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv, amely jogszabályban meghatározott ügyekben hatóságként jár el, ellátja a jogszabályokban részére meghatározott feladatokat, irányítja a hivatásos tűzoltóságokat és a katasztrófavédelmi kirendeltségeket.
- (2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve ellátja az önkormányzati tűzoltóságok felügyeletét, ellenőrzi a létesítményi tűzoltóságok és az önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenységét.

IV. FEJEZET

VESZÉLYES ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS SÚLYOS BALESETEK ELLENI VÉDEKEZÉS

- 25. § (1)** Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményre építési engedély csak a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve (a IV. fejezet alkalmazásában: hatóság) katasztrófavédelmi engedélye alapján adható. Veszélyes tevékenység kizárólag a hatóság katasztrófavédelmi engedélyével végezhető. Az építési engedélyezéshez és a veszélyes tevékenység végzéséhez szükséges katasztrófavédelmi engedély iránti kérelemhez az üzemeltetőnek csatolni kell a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés két példányát.

(2) Amennyiben a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés védendő adatot tartalmaz, az üzemeltető egyidejűleg a nyilvánosságra hozható, védendő adatot nem tartalmazó biztonsági jelentést vagy biztonsági elemzést is köteles a hatóság részére benyújtani.

(3) A hatóság által az e jogszabály IV. fejezete alapján lefolytatott közigazgatási eljárásokért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(4) A hatóság a IV. fejezet hatálya alá tartozás megállapítása céljából bármely gazdálkodó szervezet adatszolgáltatásra kötelezhető és annak telephelyén hatósági ellenőrzést tarthat.

(5) A IV. fejezet hatálya alá tartozó hatósági ügyekben hozott határozat felügyeleti jogkörben nem változtatható meg, és nem semmisíthető meg.

26. § (1) Ha a hatóság hatáskörébe tartozó eljárásban benyújtott biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés nem felel meg a jogszabályban meghatározott követelményeknek, annak a hatósághoz történő beérkezéséről számított negyvenöt napon belül a hatóság hiánypótlásra hívja fel az üzemeltetőt.

(2) Ha az üzemeltető nem vagy nem megfelelő módon tesz eleget a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemre vonatkozó biztonsági jelentéssel vagy biztonsági elemzéssel kapcsolatos hiánypótlási felhívásnak és a biztonsági jelentésben vagy biztonsági elemzésben a biztonságos üzemeltetést bizonyítani nem tudja, annak teljesítéséig a hatóság a veszélyes tevékenység végzését korlátozhatja vagy felfüggesztheti.

27. § (1) A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek megvalósítását, jelentős változtatását, megszüntetését, illetve azok veszélyességi övezeti határait fel kell tüntetni a külön jogszabály szerinti településrendezési tervben. A településrendezési terv módosításának költségeit az üzemeltető viseli. A veszélyességi övezeten belüli fejlesztésekkel kapcsolatos eljárási rendet, a polgármester feladatát és hatáskörét a biztonsági követelmények figyelembevételével külön jogszabály határozza meg.

(2) Az üzemeltető a hatóság számára köteles haladéktalanul bejelenteni a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény, küszöbérték alatti üzem bezárását.

(3) Az üzemeltető köteles külön jogszabály szerinti eljárásban bejelenteni a hatóságnak

a) a veszélyes tevékenység ismételt folytatását,

b) a működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, a veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény, küszöbérték alatti üzem, a tárolóberendezés vagy a technológiai eljárás, vagy a védekezés belső (létesítményi) rendszerének a biztonságra hátrányosan kiható jelentős változtatását,

c) az alkalmazott veszélyes anyagok mennyiségének jelentős növekedését, illetve a veszélyes anyag jellegének vagy fizikai tulajdonságának jelentős változását.

(4) Ha a (3) bekezdés szerinti bejelentés alapján a biztonsági elemzés, biztonsági jelentés vagy a súlyos káresemény elhárítási terv módosítása szükséges, akkor annak hatóság általi elfogadásáig a megváltoztatott veszélyes tevékenység nem kezdhető meg, vagy a veszélyes tevékenység nem folytatható.

28. § (1) Amennyiben a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben a veszélyes anyagok mennyisége eléri a jogszabályban meghatározott alsó küszöbértéket, de nem éri el a felső küszöbértéket, az üzemeltető biztonsági elemzést készít és a hatósághoz elfogadásra benyújtja.

(2) Amennyiben a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben a veszélyes anyagok mennyisége eléri vagy meghaladja a jogszabályban meghatározott felső küszöbértéket, az üzemeltető a külön jogszabályban meghatározottak szerint biztonsági jelentést készít és a hatósághoz elfogadásra benyújtja.

(3) A biztonsági elemzés és jelentés veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésre és elhárítására vonatkozó előírásait úgy kell kialakítani, hogy képes legyen biztosítani az egészség és a környezet magas fokú védelmét. Ennek érdekében tartalmaznia kell a védekezéshez szükséges erőkre és eszközökre, a szervezési és vezetési rendszerre vonatkozó elgondolást is.

(4) A biztonsági elemzést és jelentést, működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem esetén a külön jogszabályban meghatározott esetekben, de legalább öt évenként az üzemeltető felülvizsgálja, és szükség szerint módosítja. A felülvizsgálat eredményét, illetve a módosított biztonsági elemzést vagy jelentést a hatóság részére megküldi. A hatóság a megküldött biztonsági elemzés vagy jelentés alapján dönt az engedély meghosszabbításáról, illetve annak feltételeiről.

29. § A hatóság a hozzá benyújtott biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés vizsgálata alapján állapítja meg a dominóhatásban érintett veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek körét. A hatóság a dominóhatásban érintett üzemek irányába intézkedik a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset-megelőzési célkitűzéseinek, biztonsági irányítási rendszerének, belső védelmi terveinek összehangolására a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés soron kívüli felülvizsgálatának kezdeményezésével. A hatóság az intézkedéseiről tájékoztatja a külső védelmi tervek és a lakossági tájékoztatók elkészítésében érintetteket.

30. § (1) A hatóság a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés megküldésével értesíti a veszélyeztetett települések polgármestereit, a veszélyeztetett fővárosi kerületek polgármestereit (a továbbiakban együtt: a veszélyeztetett települések polgármesterei), valamint a fővárosban a főpolgármestert az új veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem építésével vagy a már működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem jelentős változtatásával kapcsolatos engedélyezési eljárás megindításáról.

(2) A biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés nyilvános, és a veszélyeztetett település polgármesterének biztosítania kell, hogy abba a külön jogszabályban meghatározottaknak megfelelően bárki betekinthessen. Amennyiben a biztonsági jelentés vagy biztonsági elemzés védendő adatot is tartalmaz, akkor az üzemeltető által készített, a biztonsági jelentésnek vagy biztonsági elemzésnek a védendő adatot nem tartalmazó változata bocsátható nyilvános megtekintésre.

31. § (1) A védendő adatot tartalmazó biztonsági jelentésbe, illetve biztonsági elemzésbe csak az üzemeltető vagy írásban meghatalmazott képviselője, a hatóság (a továbbiakban együtt: eljárásban érintett felek), valamint a külön jogszabály alapján arra jogosultak tekinthetnek be.

(2) A nyilvánosságra hozható biztonsági jelentésről, illetve biztonsági elemzésről a hatóság csak az eljárásban érintett felek, a veszélyeztetett települések polgármesterei, e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben megjelölt szervezetek és a külső védelmi terv készítésére kötelezettek részére adhat másolatot.

32. § (1) A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem biztonsági jelentésében vagy a hatóság döntése alapján a biztonsági elemzésében bemutatott veszélyeztető hatások elleni védekezés érdekében a veszélyeztetett településeken külső védelmi tervet kell készíteni.

(2) A külső védelmi terveket a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve a veszélyeztetett települések polgármestereinek közreműködésével készíti el. A külső védelmi tervek tartalmi követelményeit és elkészítésének határidejét külön jogszabály állapítja meg. A külső védelmi tervek elkészítésének és gyakoroltatásának költségeit a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve saját költségvetése terhére biztosítja.

(3) A hatóság külön jogszabályban meghatározottak szerint végzi a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésére és elhárítására, valamint a bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kivizsgálására vonatkozó műszaki, szervezési és vezetési információk gyűjtését, értékelését és készíti a nemzeti jelentéseket.

(4) A hatóság a IV. fejezet hatálya alá tartozó üzemekre vonatkozóan koordinálja az ágazati hatósági feladatokat ellátó szervezetek (a IV. fejezet alkalmazásában: társhatóságok) hatósági ellenőrzéseit, ennek keretében a társhatóságok részére hatósági ellenőrzés foganatosítására vonatkozó javaslatot tesz, több társhatóság bevonásával együttes ellenőrzéseket szervez.

(5) A társhatóságok a IV. fejezet hatálya alá tartozó üzemek tekintetében külön jogszabályban rögzített feladat és hatáskörük szerint önálló engedélyezési, felügyeleti és ellenőrzési tevékenységet végeznek, melyek eredményéről a hatóságot tájékoztatják.

(6) A hatóság gyűjti az (5) bekezdésben megjelölt társhatóságok a IV. fejezet hatálya alá tartozó üzemekkel kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárási dokumentumait, továbbá a hatósági engedélyeket - törvény alapján - nyilvánosságra hozza.

(7) A hatóság a (6) bekezdés alapján rendelkezésre álló adatokhoz az (5) bekezdésben megjelölt társhatóságok részére hozzáférést biztosít.

(8) A társhatóságok az e §-ban meghatározott körben kötelesek a hatósággal együttműködni.

33. § (1) A veszélyes anyaggal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes polgármesternek az üzemeltetővel és a hatósággal együttműködve külön jogszabályban meghatározottak szerint biztosítania kell, hogy a lakosság véleményt nyilváníthasson az új veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem építésére, vagy a már működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem tevékenységének jelentős változtatására vonatkozó engedély kiadása előtt.

(2) Külön jogszabály szerint biztosítani kell, hogy a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem veszélyességi övezetének határára belül történő fejlesztések során a lakosság véleményt nyilváníthasson.

34. § (1) A hatóság a 25. § (1) bekezdés szerinti határozatát a veszélyeztetett települések polgármestereivel, a veszélyes anyaggal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes helyi, megyei védelmi bizottság elnökével, valamint a fővárosban a főpolgármesterrel közli.

(2) A hatóság a veszélyes tevékenység végzésére vonatkozó határozatának kiadását követően a veszélyes tevékenységet végzőkről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti veszélyekről tájékoztatja a veszélyes anyaggal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes megyei (budapesti) rendőr-főkapitányságot, az egészségügyi államigazgatási szervet, a környezetvédelmi hatóságot, valamint az állami mentőszolgálatot.

35. § (1) A hatóság az üzemeltetőt megfelelő határidő megjelölésével kötelezheti a IV. fejezetben és a végrehajtási rendeletekben meghatározott üzemeltetői kötelezettségek teljesítésére, vagy ha a biztonságos üzemeltetés feltétele bármely okból hiányzik, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset megelőzéséhez és elhárításához szükséges intézkedések megtételére. A hatóság az előírt kötelezettség vagy intézkedés megtételéig a veszélyes tevékenység folytatásának felfüggesztését rendelheti el.

(2) Ha az üzemeltető a biztonságos működéssel kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti és a biztonságos üzemeltetés feltételeiben súlyos hiányosság jelentkezik, akkor a hatóság a 25. § (1) bekezdésében meghatározott engedély visszavonásával a veszélyes tevékenység folytatását megtiltja. Ha az üzemeltető a veszélyes tevékenységet hatósági engedély nélkül kezdi el, akkor a hatóság a veszélyes tevékenység folytatását a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben jelen lévő veszélyes anyagok mennyiségének alsó küszöbérték alá csökkentésével korlátozza.

(3) A hatóság elrendelheti az üzemeltető költségére és veszélyére:

a) a rendőrség közreműködésével - külön jogszabály szerint - a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben foglalkoztatott vagy annak területén lévő személyeknek a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem területére történő belépésének, illetve az ott-tartózkodásának megtiltását, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény helyiségeinek lezárását és ennek hatósági pecséttel történő hitelesítését,

b) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény biztonsági őrzését,

c) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítményben található veszélyes anyagok, eszközök

ca) elszállítását,

cb) környezetvédelmi szabályok szerinti megsemmisítését,

cc) veszélyeztető jellegük megszüntetését.

(4) Amennyiben az üzemeltető a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesettel vagy üzemzavarral összefüggésben a megelőző, elhárító, helyreállító intézkedésekre, valamint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset körülményeinek kivizsgálására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, a hatóság ezek megtételére kötelezi.

(5) A hatóság katasztrófavédelmi bírság kiszabására jogosult:

a) katasztrófavédelmi engedély nélkül végzett engedélyköteles tevékenység végzése esetén,

b) a IV. fejezetben és a végrehajtási rendeletekben, vagy az azok alapján meghozott hatósági döntésben foglalt előírások elmulasztása esetén,

c) a veszélyes tevékenységgel kapcsolatos súlyos balesettel, vagy üzemzavarral összefüggésben megelőző, elhárító és helyreállító intézkedésekre vonatkozó kötelezettség be nem tartása esetén.

(6) A katasztrófavédelmi bírság legkisebb összege háromszázezer forint, legmagasabb összege hárommillió forint. A bírság összegét a törvényi keretek között a jogsértésnek az emberi életre és egészségre, az anyagi javakra és a környezetre való veszélyességével arányos mértékben, igazodva a jogsértés súlyához és ismétlődéséhez kell meghatározni.

(7) A bírság egy eljárásban ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettségzegés esetén ismételten is kiszabható.

(8) A bírság megfizetése nem mentesít a büntetőjogi, illetve a polgári jogi felelősség, valamint az elmulasztott kötelezettség teljesítése alól. A jogerősen kiszabott és be nem fizetett bírság adók módjára behajtható köztartozásnak minősül.

(9) A katasztrófavédelmi bírság a központi költségvetés központosított bevételeit képezi.

36. § A hatóság a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzése, valamint a jogszabályban, illetve hatósági határozatban foglalt kötelezettségek teljesülése érdekében a külön jogszabályban meghatározott gyakorisággal hatósági ellenőrzést tart.

37. § Az üzemeltető köteles:

a) gondoskodni a külön jogszabály szerinti tartalmi követelményeknek megfelelő olyan belső védelmi tervek kidolgozásáról és azok hatóságnak történő megküldéséről, amelyek tartalmazzák azoknak az erőknek és eszközöknek, valamint annak az üzemvezetési rendszernek a leírását, amellyel az emberi egészség és a környezet védelme magas színvonalon biztosított,

b) minden szükséges intézkedést megtenni a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek megelőzésére, az esetleges baleset hatásainak enyhítésére és a helyreállításra,

c) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset körülményeit kivizsgálni és az arról készült jelentést a hatóság részére megküldeni,

d) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetet követő lehető legrövidebb időn belül tájékoztatást adni a hatóság számára a bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek közép- és hosszú távú következményeinek elhárítása, illetve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos hasonló súlyos balesetek megelőzése érdekében tett intézkedéseiről.

38. § Ha a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben vagy annak védelmét ellátó szervezetben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset kockázatát növelő változtatás történik, az üzemeltetőnek a belső védelmi tervet soron kívül pontosítani kell. Az üzemeltető a belső védelmi tervet az utolsó módosítástól számított legfeljebb három éven belül felülvizsgálja és a tervek végrehajthatóságát a külön jogszabályban meghatározott módon gyakorlattal ellenőrzi. A tervek pontosításáról, felülvizsgálatáról és gyakoroltatásáról jegyzőkönyvet kell felvenni. A pontosított tervet és a felvett jegyzőkönyvet meg kell küldeni a hatóságnak.

39. § A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek következményeinek csökkentésére vonatkozó veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben belüli feladatokat az üzemeltetőnek a belső védelmi tervben, míg az érintett állami és önkormányzati szervek veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben kívüli feladatait a külső védelmi tervben kell meghatározni.

40. § (1) A küszöbérték alatti üzem üzemeltetője a veszélyes anyagokkal kapcsolatos tevékenységet a külön jogszabályban meghatározott módon és adattartalommal a hatóságnak bejelenti.

(2) A hatóság a küszöbérték alatti üzem üzemeltetője által küldött bejelentést megvizsgálja. A vizsgálatok alapján, ha az üzemben tárolt veszélyes anyagok mennyisége és fajtája, vagy az üzem által okozott veszélyeztetés azt indokolja, a hatóság az üzemeltetőt súlyos káresemény elhárítási terv készítésére kötelezi.

(3) Az üzemeltető által benyújtott súlyos káresemény elhárítási tervet a hatóság értékeli, és dönt a katasztrófavédelmi engedély kiadásáról. Ha a benyújtott súlyos káresemény elhárítási terv nem felel meg a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek, annak a hatósághoz történő beérkezésétől számított negyvenöt napon belül a hatóság hiánypótlásra hívja fel az üzemeltetőt.

(4) Ha az üzemeltető nem vagy nem megfelelő módon tesz eleget a súlyos káresemény elhárítási tervvel kapcsolatos hiánypótlási felhívásnak vagy a súlyos káresemény elhárítási tervben a biztonságos üzemeltetést bizonyítani nem tudja, annak teljesítéséig a hatóság a 35. §-ban meghatározott szankciókat alkalmazhatja.

(5) A hatóság döntése alapján a küszöbérték alatti üzem veszélyeztető hatásainak figyelembevétele érdekében a 32. § (2) bekezdése szerinti külső védelmi tervet kell készíteni.

(6) A hatóság a küszöbérték alatti üzemben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzése, valamint a jogszabályban, illetve hatósági határozatban foglalt kötelezettségek teljesülése érdekében külön jogszabályban meghatározott gyakorisággal hatósági ellenőrzést tart.

41. § A küszöbérték alatti üzem üzemeltetője - amennyiben a hatóság azt részére előírja - köteles

a) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzését és elhárítását, az egészség és a környezet magas fokú védelmét biztosító súlyos káresemény-elhárítási tervet a hatóság részére jóváhagyásra benyújtani,

b) a súlyos káresemény-elhárítási terv részeként súlyos balesetek megelőzését és elhárítását biztosító irányítási rendszert működtetni,

c) a súlyos káresemény-elhárítási tervben megjelölt feladatok végrehajtásához szükséges feltételeket biztosítani,

d) a súlyos káresemény-elhárítási tervet a külön jogszabályban meghatározott esetekben, de legalább háromévenként felülvizsgálni, és szükség szerint módosítani,

e) a súlyos káresemény-elhárítási terv végrehajthatóságát a külön jogszabályban meghatározott módon gyakorlattal ellenőrizni,

f) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset körülményeit kivizsgálja és az arról készült jelentést a hatóság részére megküldeni.

42. § Az üzemeltető köteles a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve ügyeleti szolgálata útján a hatóságot, továbbá a megyei védelmi bizottság elnökét és a veszélyeztetett települések polgármestereit haladéktalanul tájékoztatni:

a) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, üzemzavar körülményeiről,

b) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetben, üzemzavarban szereplő veszélyes anyagokról,

c) a lakosságra, az anyagi javakra és a környezetre gyakorolt hatások értékeléséhez szükséges adatokról,

d) a megtett intézkedésekről.

V. FEJEZET

A KATASZTRÓFAVESZÉLY ÉS A VESZÉLYHELYZET

19. A katasztrófaveszély

43. § (1) A 3. § 9. pontjában meghatározott katasztrófaveszély esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a katasztrófavédelmi feladatok ellátása keretében - a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által előzetesen jóváhagyott központi veszélyelhárítási terv szerint - azonnal intézkedik az emberi élet, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak, a kritikus infrastruktúrák védelme, a lakosság alapvető ellátásának biztosítása, valamint a katasztrófa következményeinek lehető legkisebbre csökkentése érdekében.

(2) A honvédségi erők igénybevétele a szükséges létszámnak megfelelően a Honvéd Vezérkar főnöke, a honvédelemért felelős miniszter, illetve a Kormány döntése alapján történik.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője a megtett intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatja a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert.

20. A veszélyhelyzet

44. § A veszélyhelyzet az Alaptörvény 53. Cikkében meghatározott olyan helyzet, amelyet különösen a következő események válhatnak ki:

a) elemi csapások, természeti eredetű veszélyek, különösen:

aa) árvízvédekezés során, ha az előrejelzések szerint az áradó víz az addig észlelt legmagasabb vízállást megközelíti és további jelentős áradás várható, vagy elháríthatatlan jégtorlasz keletkezett, vagy töltésszakadás veszélye fenyeget,

ab) belvízvédekezés során, ha a belvíz lakott területeket, ipartelepeket, fő közlekedési utakat, vasutakat veszélyeztet és a veszélyeztetés olyan mértékű, hogy a kár megelőzése, az újabb elöntések elhárítása meghaladja az erre rendelt szervezetek védekezési lehetőségeit,

ac) több napon keresztül tartó kiterjedő, folyamatos, intenzív, megmaradó hóesés vagy hófúvás,

ad) más szélsőséges időjárás következtében az emberek életét, anyagi javait a lakosság alapvető ellátását veszélyeztető helyzet következik be,

ae) földtani veszélyforrások.

b) ipari szerencsétlenség, civilizációs eredetű veszélyek, különösen:

ba) a veszélyes anyagokkal és hulladékokkal történő tevékenység során a szabadba kerülő anyag az emberi életet, egészséget, továbbá a környezetet tömeges méretekben és súlyosan veszélyezteti,

bb) nem tervezett radioaktív kiszóródás és egyéb sugárterhelés, amely a biztonságot kedvezőtlenül befolyásolja és a lakosság nem tervezett sugárterhelését idézi elő.

c) egyéb eredetű veszélyek, különösen:

ca) tömeges megbetegedést okozó humánjárvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány,

cb) ivóvíz célú vízkívétellel érintett felszíni és felszín alatti vizek haváriászerű szennyezése,

cc) bármely okból létrejövő olyan mértékű légszennyezettség, amely a külön jogszabályban meghatározott riasztási küszöbértéket meghaladja,

cd) a kritikus infrastruktúrák olyan mértékű működési zavara, melynek következtében a lakosság alapvető ellátása több napon keresztül, vagy több megyét érintően akadályozott.

21. A Kormány rendkívüli intézkedései veszélyhelyzet esetén

45. § (1) Veszélyhelyzetben, a katasztrófa elhárításához szükséges mértékben és területen a Kormány rendeleti úton a 47. §-48. § szerinti rendkívüli intézkedéseket vezetheti be, illetve a 49. §-51. § szerinti rendkívüli intézkedések bevezetésével ezek végrehajtására adhat felhatalmazást.

(2) A katasztrófa károsító hatása által érintett területen a következmények elhárítása érdekében a 47. § (1), (3) és (4) bekezdésében, a 49. § (1) bekezdésében, a (6) bekezdés *a)* és *b)* pontjaiban meghatározott rendkívüli intézkedések vezethetők be. A következmények elhárítása érdekében kihirdetett veszélyhelyzetben a veszélyhelyzetre vonatkozó sajátos irányítási szabályok nem érvényesülnek.

(3) A Kormány rendeleteinek kihirdetésére - a (3)-(4) bekezdésben foglalt kivétellel - veszélyhelyzetben is a jogalkotásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) Halasztást nem tűrő esetben a Kormány rendeletei a közszolgálati (országos, területi és helyi) műsorszórók útján is kihirdethetők (a továbbiakban: rendkívüli kihirdetés), és a nap meghatározott időpontjától hatályba léptethetők. Az így kihirdetett rendeletet a Magyar Közlöny legközelebbi számában meg kell jelentetni.

(5) A rendkívüli kihirdetéssel kihirdetett rendeletet a kihirdetés napján vagy az azt követő napon megjelenő országos és helyi napilapokban meg kell jelentetni.

22. A veszélyhelyzetre vonatkozó sajátos irányítási szabályok

46. § (1) Amennyiben a veszélyhelyzet több megyét érint, vagy ha a katasztrófa elhárítása érdekében ez szükséges, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter - legfeljebb a veszélyhelyzet fennállásáig - miniszteri biztost nevezhet ki.

(2) A miniszteri biztos feladata az érintett területen a védekezési feladatok összehangolása. A miniszteri biztos a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökét utasíthatja.

(3) Veszélyhelyzetben a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenység irányítását - helyszínre érkezésétől - a polgármestertől a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője által kijelölt személy veszi át.

(4) Veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének, a fővárosi, megyei közgyűlésnek feladat- és hatáskörét a polgármester, illetve a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja. Ennek keretében nem foglalhat állást önkormányzati intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti.

(5) Veszélyhelyzetben az önkéntes mentőszervezetek védekezésbe történő bevonását a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője rendeli el.

23. Veszélyhelyzetben a Kormány rendeletével bevezethető rendkívüli szabályok

47. § (1) Veszélyhelyzetben rendeletben az államháztartásra vonatkozó szabályoktól eltérő rendelkezések állapíthatók meg.

(2) Veszélyhelyzetben a polgármester és a jegyző hatáskörébe tartozó államigazgatási feladatot rendelet is megállapíthat.

(3) Veszélyhelyzetben a közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozó törvény rendelkezései közül rendelettel eltérő rendelkezések bevezetésére van mód

- a) a bírósági felülvizsgálat alá nem tartozó eljárások körét,
  - b) a hatáskör és illetékesség megállapítását,
  - c) az eljáró közigazgatási hatóság kijelölésének rendjét,
  - d) a belföldi jogsegély szabályát,
  - e) az ügyintézési és egyéb határidőt,
  - f) a képviselői rendjét,
  - g) az elővezetés szabályát,
  - h) az eljárás felfüggesztését,
  - i) a jogorvoslat rendjét,
  - j) a végrehajtás szabályait
- érintően.

(4) Rendelettel előírható, hogy a termelési, ellátási és szolgáltatási kötelezettségek biztosítása érdekében a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter a gazdasági tevékenységet folytató szolgáltatásra kötelezettek részére szerződéskötési kötelezettséget írhat elő. A szerződéskötési kötelezettség hatálya alá tartozó termékek és szolgáltatások körét rendelet határozza meg.

48. § (1) A veszélyhelyzet súlyosbodásának közvetlen veszélye esetén, annak megelőzése céljából gazdálkodó szervezet működése rendeletben - a (3) bekezdésben meghatározottak szerint - a Magyar Állam felügyelete alá vonható.

(2) A Magyar Állam nevében az államháztartásért felelős miniszter vagy kormánybiztos jár el.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott személy

- a) áttekinti a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetét,
- b) jóváhagyja, ellenjegyzi a gazdálkodó szervezet vagyoni jellegű kötelezettségvállalásait,
- c) a rendkívüli intézkedés bevezetését előidéző helyzet közvetlen elhárításával, illetve következményeinek enyhítésével összefüggésben dönt a gazdálkodó szervezet legfőbb döntéshozó szerve hatáskörébe tartozó ügyekben.

(4) A Magyar Állam a gazdálkodó szervezet legfőbb döntéshozó szerve hatáskörébe tartozó ügyekben hozott döntéseiről haladéktalanul írásban tájékoztatja a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőit és felügyelőbizottsága tagjait. A (3) bekezdés c) pontjában meghatározott döntéshozatali jog egyebekben nem érinti a gazdálkodó szervezet legfőbb döntéshozó szervének a hatásköreit.

(5) A Magyar Állam a gazdálkodó szervezet vagy tulajdonosa ténylegesen felmerült kárával megegyező kártalanítással tartozik a (2) bekezdésben meghatározott személy által a feladatkörébe tartozó döntéssel okozott kárért arra az időtartamra, amikor olyan rendelet volt hatályban, amit az Alkotmánybíróság utóbb megsemmisített.

24. Veszélyhelyzetben a Kormány rendeleti felhatalmazása alapján alkalmazható rendkívüli intézkedések

49. § (1) Veszélyhelyzetben a közúti, vasúti, vízi és légi járművek forgalma a nap meghatározott tartamára, vagy meghatározott területére (útvonalra) korlátozható, illetve az ország egész területén vagy meghatározott részén ideiglenesen megtiltható. A légi járművek forgalmának korlátozása vagy megtiltása során a légi közlekedésről szóló törvény és a magyar légtér igénybevételéről szóló jogszabály rendelkezéseire figyelemmel kell eljárni.

(2) Veszélyhelyzetben korlátozni lehet a lakosság utcán vagy más nyilvános helyen való tartózkodását. A korlátozást és időtartamát a rádió, a televízió, a sajtó és hirdetmény útján, valamint a helyben szokásos módon a lakosság tudomására kell hozni.

(3) Veszélyhelyzetben elrendelhető, hogy közterületen rendezvény, nyilvános gyűlés megtartását a rendőrség a védelmi érdekek sérelme esetén megtiltsa.

(4) Veszélyhelyzetben elrendelhető, hogy az ország meghatározott területét a lakosságnak a szükséges időtartamra el kell hagynia (a továbbiakban: kitelepítés), egyben kijelölhető a lakosság új tartózkodási helye. A lakosság elszállításáról a polgármester a hivatásos katasztrófavédelmi szerv közreműködésével gondoskodik.

(5) A kitelepítés és kimenekítés során a kötelezés ellenére lakóhelyén maradó személlyel szemben az intézkedés foganatosítására jogosult rendvédelmi szerv jár el.

(6) Veszélyhelyzetben elrendelhető:

- a) az ország meghatározott területére történő belépés, az ott-tartózkodás korlátozása, illetve engedélyhez kötése,
- b) hogy az ország meghatározott területére utazni, azon átutazni vagy onnan kiutazni csak engedéllyel szabad,
- c) hogy az ország meghatározott területéről történő kilépés csak a mentesítést követően engedélyezhető.

(7) Veszélyhelyzetben elrendelhető a vasúti, közúti, vízi, légi szállítások biztosítása érdekében a javítókapacitások, valamint az állomások, kikötők, repülőterek, raktárak igénybevétele vagy használatának korlátozása.

50. § (1) A veszélyeztetett területekről a nemzetgazdasági és más szempontból fontos vagyontárgyak elszállítását biztonságba helyezésük érdekében el lehet rendelni (kiürítés).

(2) A vagyontárgyak elszállítását:

a) katasztrófavédelmi indokból a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter,
b) a központi irányító szervekkel való összeköttetés megszakadása esetén a fővárosi, megyei védelmi bizottság elnökének jogköreit gyakorló személy
rendelheti el.

(3) A befogadási területeket és az elszállítási irányokat (útvonalakat) a (2) bekezdésben megjelölt elrendelő határozza meg.

51. § (1) Veszélyhelyzetben elrendelhető az ideiglenes polgári védelmi szolgálat ellátása.

(2) Veszélyhelyzetben élet- és vagyonmentés érdekében elrendelhető a mentésre alkalmas bármely jármű, műszaki eszköz és földmunkagép igénybevétele.

(3) A veszélyhelyzet elhárításához szükséges mértékben - kártalanítás mellett - elrendelhető az ingatlan igénybevétele, illetve az építmény részleges vagy teljes bontása, amennyiben az a veszély elhárítása vagy további veszély megelőzése érdekében feltétlenül szükséges.

(4) Veszélyhelyzetben az oktatásért felelős miniszter határozatban írhatja elő a közoktatási intézmények működésével, működtetésével, a nevelési év, tanítási év megszervezésével kapcsolatos feladatokat. Az oktatásért felelős miniszter elrendelheti a határozat azonnali végrehajtását. A határozat közzé tétele távközlési eszköz útján is történhet.

VI. FEJEZET

A POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK MŰKÖDÉSE, A GAZDASÁGI ÉS ANYAGI SZOLGÁLTATÁS

25. A polgári védelem katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatai

52. § Polgári védelmi feladat:

a) a lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra,
b) a polgári védelmi szervezetek létrehozása és felkészítése, valamint a működéshez szükséges anyagi készletek biztosítása,
c) a tájékoztatás, figyelmeztetés, riasztás,
d) az egyéni védőeszközökkel történő ellátás,
e) védelmi célú építmények fenntartása,
f) a lakosság kimenekítése, kitelepítése és befogadása,
g) gondoskodás a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak (különösen víz-, élelmiszer-, takarmány- és gyógyszerkészletek, állatállomány) és a kritikus infrastruktúrák védelméről,
h) a kárterület felderítése, a mentés, az elsősegélynyújtás, a mentés és a fertőtlenítés, és az ezekkel összefüggő ideiglenes helyreállítás, továbbá a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedések,
i) a települések kockázatértékelésen alapuló veszélyeztetettségének felmérése,
j) a veszélyelhárítási tervezés, szervezés,
k) közreműködés a kulturális örökség védett elemeinek védelmében, a vizek kártételei elleni védekezés külön jogszabályban meghatározott feladatainak ellátásában, a menekültek elhelyezésében és ellátásában, továbbá a tűzoltásban, és a nemzetközi szerződésekből adódó tájékoztatás és kölcsönös segítségnyújtás feladatainak ellátásában.

26. A polgári védelmi kötelezettség

53. § (1) A polgári védelmi kötelezettség személyes kötelezettség az emberi élet és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében.

(2) A polgári védelmi kötelezettséggel kapcsolatos ügyekben első fokon a polgármester jár el.

54. § (1) Mentés a polgári védelmi kötelezettség alól:

a) a 18 éven aluli és a mindenkori öregségi nyugdíjkorhatárt elért személy,
b) a terhes nő, terhességének megállapításától kezdve,
c) a gyermekét saját háztartásában nevelő anya, a gyermek 6 éves koráig,
d) a gyermekét saját háztartásában egyedül nevelő szülő, a gyermek 14 éves koráig,
e) a szülő, ha 3 vagy ennél több 14 éven aluli gyermekét gondozza,
f) aki a vele közös háztartásban élő, állandó ápolásra vagy gondozásra szoruló egyenes ági rokonát vagy házastársát egyedül látja el,
g) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette vagy aki egészségi állapota folytán a kötelezettség teljesítésére alkalmatlan.

(2) A polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, közmegebízata gyakorlásával teljesíti:

- a) az országgyűlési képviselő,
- b) az európai parlamenti képviselő,
- c) az állami vezető, a vezetői megbízású, valamint feladatköre szerint katasztrófavédelmi feladatot ellátó kormánytisztviselő, köztisztviselő és közalkalmazott,
- d) a jegyző,
- e) a bíró, az ügyész, a közjegyző, a bírósági végrehajtó,
- f) a Magyar Honvédség tényleges és tartalékos állományú, a rendvédelmi szervek, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja, e szervek alkalmazottja,
- g) az egészségügyi államigazgatási szerv kormánytisztviselője,
- h) a kórházi, a járóbeteg- és alapellátást végző orvos és szakképzett szakdolgozó,
- i) az állami mentőszolgálat dolgozója, betegszállító szervezet dolgozója,
- j) a készenléti szolgálatot ellátó önkéntes és létesítményi tűzoltó, az önkéntes tűzoltó egyesület szaktevékenységét végző tagja,
- k) a közfeladatot ellátó ágazati védekezési szervezet tagja,
- l) a közüzemi feladatot ellátó létesítmények üzemeltető személyzete,
- m) a szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező, hivatását gyakorló pap, lelkész, rabbi.

55. § (1) A polgári védelmi kötelezettség az adatszolgáltatási, a bejelentési, a megjelenési kötelezettséget és a polgári védelmi szolgálatot foglalja magában.

(2) A polgári védelmi megjelenési és szolgálatadási kötelezettség teljesítését, valamint a település azonnali beavatkozást igénylő mentési munkálataira történő beosztást a kötelezett lakóhelye szerint illetékes polgármester határozatban rendeli el. A határozatot a köziratok kezelésének szabályai szerint tárolja a kötelezettség megszűnését követő öt évig.

(3) A polgári védelmi szervezetbe beosztott állampolgár köteles a szakképzettség megszerzését, a foglalkozás gyakorlásának megkezdését, munkahelye és lakcíme megváltozását a polgármesternél bejelenteni. A bejelentést a kötelezettség alapjául szolgáló esemény vagy változás napjától számított 15 napon belül kell teljesíteni.

(4) A polgári védelmi kötelezettségek teljesítése csak akkor tagadható meg, ha a kötelezettség teljesítésével a kötelezett önmaga vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét közvetlen és súlyos veszélynek tenné ki.

56. § (1) A polgári védelmi szervezet tagja határozattal kiképzésre és gyakorlatra osztható be (felhívás), melynek időtartama évente nem haladhatja meg kiképzés céljából a 40, gyakorlat esetében a 72 órát. A megjelenésre kötelezett a felhívásban megjelölt helyen és időpontban köteles megjelenni.

(2) A felhívást a kiképzés vagy a gyakorlat időpontját megelőzően legalább nyolc nappal kell kézbesíteni.

(3) A kiképzést lehetőleg a kötelezett lakóhelyén, munkahelyén vagy katasztrófavédelmi oktatási intézményben kell megtartani.

(4) A polgármester a kiképzésen és gyakorlaton való részvétel alól indokolt esetben kérelemre halasztást, illetve felmentést adhat.

(5) A felmentés alapjául szolgáló okot a kiképzés vagy a gyakorlat időpontját megelőző öt napon belül kell bejelenteni és igazolni.

57. § (1) A polgári védelmi szervezet tagját polgári védelmi szolgálatra lehet kötelezni.

(2) A kötelezett a polgári védelmi szolgálat folyamatos ellátására időbeli korlátozás nélkül vehető igénybe rendkívüli állapot és szükségállapot idején a külön törvényben meghatározottak szerint.

(3) Katasztrófa megelőzése érdekében szükséges beavatkozás céljából, valamint veszélyhelyzetben a polgári védelmi szervezetbe beosztott kötelezett részére ideiglenes polgári védelmi szolgálat rendelhető el, amelynek időtartama alkalmanként a 15 naptári napot nem haladhatja meg.

58. § (1) Aki a polgári védelmi szolgálat ellátására felhívást kapott, köteles az abban megjelölt helyen és időpontban megjelenni, a rábízott polgári védelmi feladatot ellátni, és a kapott utasítást végrehajtani.

(2) A polgármester a szolgálatadási kötelezettség alól indokolt esetben kérelemre felmentést adhat. A felmentés alapjául szolgáló okot a szolgálat elrendelt időpontját megelőző három napon belül kell bejelenteni és igazolni.

(3) Aki polgári védelmi kötelezettség alatt áll, köteles a polgármester határozata alapján részt venni annak a településnek az azonnali beavatkozást igénylő mentési munkálataiban, amelynek területén tartózkodik.

(4) A mentési munkák alól mentesíteni kell, aki igazolja, hogy hivatásbeli vagy szolgálati feladatának ellátása, vagy honvédelmi kötelezettségének teljesítése céljából a helyszínt haladéktalanul el kell hagynia, illetve a munkavégzésre egészségi állapota miatt alkalmatlan.

27. A polgári védelmi szolgálat elrendelése

59. § (1) Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat azonnali teljesítésének elrendelésére a Kormány, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, a megyei védelmi bizottság elnöke, a főpolgármester, valamint a polgármester jogosult.

(2) A polgári védelmi szervezetbe beosztott munkavállalót a polgári védelmi feladatok ellátására történő kiképzés, gyakorlat és ideiglenes polgári védelmi szolgálat idejére a munkavégzés alól fel kell menteni, erre az időszakra munkajogi védelemben részesül. A felmentés időtartamára távolléti díj jár.

(3) Ha a megjelenési vagy az ideiglenes szolgálatadási kötelezettségét teljesítő állampolgár nem áll munkaviszonyban, a kötelezettség teljesítésének idejére a kötelező legkisebb munkabér egy órára járó mértékének alapulvételével megállapított térítésre jogosult, amelyet az elrendelő köteles részére a munkabér folyósítására vonatkozó szabályoknak megfelelően megfizetni.

(4) A távolléti díj és az ellátás igazolt költségei az elrendelőt terhelik, aki azt a munkáltató részére téríti meg.

(5) A polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy ruházatát, továbbá a polgári védelmi célra használt járművet és egyéb technikai eszközöket, valamint létesítményt a polgári védelem nemzetközi megkülönböztető jelével kell ellátni.

28. A köteles polgári védelmi szervezetek

60. § (1) A polgári védelmi szervezetek a központi, területi, települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek, melyek állományát a polgári védelmi feladatok ellátása érdekében az önként jelentkezett személyekkel a 65. § (2) bekezdése szerint lehet kiegészíteni.

(2) A polgári védelmi szervezetbe a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt a lakóhelye szerint illetékes polgármester osztja be.

(3) A területi, valamint települési rendeltetésű polgári védelmi szervezetbe csak a település, fővárosban a fővárosi kerület területén lakó vagy ezek területén munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyt lehet beosztani.

(4) A polgári védelmi kötelezettség teljesítése szempontjából a központi és területi polgári védelmi szervezetbe való beosztás a települési és a munkahelyi szervezetbe való beosztást, a lakóhely szerinti beosztás a munkahelyi beosztást megelőzi.

(5) A polgári védelmi szervezetek technikai eszközökkel és anyagokkal való felszerelése központi ellátás és gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítése keretében történik.

(6) A polgári védelmi szervezetek egymásnak mellérendeltek, tevékenységüket a védekezés irányításáért felelős személy irányítja.

(7) A polgári védelmi szervezetbe beosztott személy esküt tesz. Az eskü szövege a következő:

„Én ..... esküszöm, hogy Magyarország természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezésében legjobb tudásom szerint részt veszek. Magyarország polgárai és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében szolgálati kötelezettségeimet teljesítem. Az emberi életet és méltóságot mindenkor tiszteletben tartom. Esküszöm, hogy minden erőmmel, törekvésemmel, tudásommal Magyarország javát szolgálom.”

(Az esküt tevő egyéni meggyőződése szerint)

„Isten engem úgy segítjen!”

(8) A polgári védelmi beosztott személy jogosult:

a) a szolgálat teljesítéséhez szükséges ellátásra,

b) norma szerinti ruházattal és felszereléssel való ellátásra,

c) egyenruha viselésére,

d) feladatának ellátásához szükséges felkészítésre,

e) feladatának ellátásához szükséges védőfelszereléssel, munkaeszközökkel történő ellátásra,

f) a munka-, tűz- és balesetvédelmi szabályok megismerésére,

g) távolléti díjra, utazási költségtérítésre, az ellátása igazolt költségeinek megtérítésére.

(9) A polgári védelmi szervezetbe beosztott mentesíthető részben vagy teljesen a helyi adó megfizetése alól.

29. A központi polgári védelmi szervezet

61. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője központi polgári védelmi szervezetet hoz létre olyan szakfeladat ellátására, amely különleges szakértelmet és technikai eszközöket igényel.

(2) A központi polgári védelmi szervezet felépítéséről és létszámáról a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője dönt.

(3) A központi polgári védelmi szervezet tagját a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

30. A területi polgári védelmi szervezet

62. § (1) Területi polgári védelmi szervezetet kell létrehozni annak a polgári védelmi feladatnak a végrehajtására, amelyet a települési polgári védelmi szervezetek nem képesek ellátni.

(2) A területi polgári védelmi szervezetek felépítéséről, létszámáról a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetője határoz a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetőjének javaslata alapján.

(3) A területi polgári védelmi szervezet tagját a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

31. A települési polgári védelmi szervezet

63. § (1) Községben, városban, megyei jogú városban, fővárosi kerületben - ha a település katasztrófavédelmi besorolása azt indokolja - polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezetet kell létrehozni.

(2) A települési polgári védelmi szervezet létszámát a település katasztrófavédelmi besorolásának megfelelően a katasztrófavédelmi kirendeltség vezetőjének javaslata alapján a polgármester állapítja meg.

(3) A települési polgári védelmi szervezet tagját a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője jelöli ki.

32. A munkahelyi polgári védelmi szervezet

64. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezetet a gazdálkodó szervezet polgári védelmi feladatainak végrehajtása érdekében hatósági határozat alapján kell létesíteni.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet tagját a gazdálkodó szervezet vezetője jelöli ki.

33. A polgári védelmi szervezetbe történő önkéntes jelentkezés

65. § (1) Polgári védelmi feladat ellátására önkéntesen jelentkező személy külön jogszabály szerinti nyilatkozatot tesz, melyben kinyilvánítja a rendelkezésre állás tartalmát és az alkalmazás feltételeit.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozat alapján az önkéntesen jelentkező személyt a polgármester polgári védelmi szervezetbe osztja be.

(3) A polgári védelmi feladatot önkéntes jelentkezés alapján teljesítő személy jogai és kötelezettségei a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személy jogaival és kötelezettségeivel azonosak.

34. Függelmi viszonyok a polgári védelmi szervezetben, utasítás a feladatok elvégzésére

66. § (1) A polgári védelmi beosztottak szolgálatukat függelmi rendben teljesítik.

(2) A polgári védelmi szervezet egységében az előljáró az adott egység vezetője, akinek joga és kötelessége a beosztott személyek tevékenységének irányítása.

(3) Az előljáró az irányítási jogosítványát a védekezés irányítására jogosult személy által meghatározott feladatoknak megfelelően gyakorolja.

(4) Az előljáró a hatáskörén belül önállóan intézkedik, megköveteli beosztottaitól, hogy pontosan és időben teljesítsék a rájuk bízott feladatokat, szervezi, irányítja és ellenőrzi beosztottai munkáját.

(5) Az előljáró utasítása nem irányulhat a beosztottak indokolatlan foglalkoztatására, emberi méltóságának megsértésére, életének és testi épségének közvetlen veszélyeztetésére.

(6) A polgári védelmi szervezetbe beosztott köteles begyakorolni és alkalmazása idején az előljáró utasításai szerint végrehajtani a számára meghatározott feladatokat.

35. A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség

67. § (1) A katasztrófavédelmi feladatok végrehajtása érdekében a gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség kiterjed

a) meghatározott gazdasági és anyagi szolgáltatás teljesítésére vagy a szolgáltatás igénybevételének tűrésére,

b) valamely tevékenységtől való tartózkodásra,

c) az igénybevételhez szükséges előkészületi tevékenységre,

d) az igénybevétel tervezéséhez szükséges adatok közlésére

[a továbbiakban az *a)-d)* pontban foglaltak együtt: szolgáltatás].

(2) A szolgáltatás igénybevételét elrendelheti:

a) a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke, valamint a polgármester,

b) több megyét érintően, illetve az ország egész területére a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok teljesítése érdekében elrendelt adatszolgáltatás során nem kérhető a szolgáltatásra kötelezettől az üzletvitelével kapcsolatos olyan adat, amely nem függ össze a szolgáltatás teljesítésével. Így nem kérhetők:

- a) a vállalkozás gazdaságossági mutatóira,
- b) a hitel- és tőkekapcsolatokra,
- c) az adózással összefüggő pénzügyi mutatókra,
- d) a jogvédelem alá eső szellemi alkotásokra,
- e) a szerződéssel lekötött kapacitásokra, továbbá
- f) a kártalanítással össze nem függő bér- és társadalombiztosításra vonatkozó adatok.

(4) A szolgáltatás igénybevételének elrendelésekor figyelembe kell venni a közigazgatási, a közszolgáltatási, valamint a közellátási szempontokat, továbbá a szolgáltatásra kötelezett méltányos érdekeit.

(5) A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség alóli mentességek köre a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló törvényben meghatározottakkal azonos.

68. § (1) Ha a katasztrófavédelem érdeke más módon nem vagy nem megfelelő időben, illetve csak aránytalanul nagy ráfordítással elégíthető ki, szolgáltatás igénybevételével kell biztosítani a polgári védelmi feladatok ellátását, különösen veszélyhelyzetben a védekezéshez szükséges feltételek megteremtését.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok teljesítése érdekében, már a felkészülés időszakában, e törvény alapján elrendelhető a szolgáltatásra kötelezett részére:

- a) az igénybevételre kijelölt ingatlanok, továbbá ingó dolgok és ezek adataiban történt változások bejelentése, valamint igénybevételre alkalmas állapotban tartása,
- b) a lakosság alapellátásához szükséges tartalékok és készletek képzése,
- c) a szolgáltatás teljesítéséhez szükséges előkészületi tevékenység, ideértve a tervezési feladatokat is,
- d) a bejelentések valóságának, a szolgáltatások teljesíthetőségének helyszíni ellenőrzése, az ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetése,
- e) a gyakorlatokhoz szükséges ingatlanok és ingó dolgok ideiglenes igénybevétele.

(3) A szolgáltatás igénybevételének tervezése érdekében beszerzett adatokat polgári védelmi rendeltetésüktől eltérő célra nem lehet felhasználni.

(4) A szolgáltatás igénybevételének elrendelése szempontjából a rendkívüli állapot, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet, illetve váratlan támadás során végrehajtandó honvédelmi feladatok ellátása érdekében történő igénybevétel megelőzi a katasztrófavédelmi feladatok ellátására történő igénybevételt.

69. § (1) A szolgáltatás teljesítése miatt felmerült vagyoni hátrányért kártalanítás jár.

(2) A kártalanítást a szolgáltatást teljesítő kérelmére kell megállapítani. A kérelmet a teljesítés helye szerint illetékes polgármesterhez kell benyújtani.

(3) A kártalanítási igényeket a teljesítés helye szerint illetékes polgármester a szolgáltatás elrendelésétől számított hatvan napon belül összesíti és megküldi a teljesítés helye szerint illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve részére.

(4) A kártalanítási eljárás lefolytatására és a kártalanítás összegének megállapítására első fokon a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve jogosult. A fellebbezést a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve bírálja el. Az ügyintézési határidő a kártalanítási igénynek a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervéhez történő megérkezése napján kezdődik.

(5) A kártalanítás ügyében hozott jogerős határozat ellen a döntést sérelmező fél a határozat közlésétől számított 30 napon belül - jogszabálysértésre hivatkozással - keresettel fordulhat a bírósághoz. A fellebbezésnek, illetve a kereset benyújtásának a polgári védelmi szolgáltatás teljesítésére nincs halasztó hatálya.

70. § (1) A kártalanítási kötelezettség a szolgáltatást elrendelőt terheli.

(2) A kártalanítás összegének megállapításánál figyelembe kell venni:

- a) a gazdasági forgalomban lévő hasonló szolgáltatásért szokásos díjat,
- b) az igénybevétel tárgyának használatra történő átengedéséért a használat során bekövetkezett értékcsökkenés mértékét,
- c) ingó és ingatlan dolog állagában okozott kárnál a dolog szakszerű helyreállításának, kijavításának költségét,
- d) az igénybevétel tárgyának elvesztése vagy megsemmisülése esetén az átvétel időpontjában meglévő forgalmi értékét,
- e) a szolgáltatás teljesítése miatt elmaradt vagyoni előnyt, csökkentve az a) pontban meghatározott díj összegével,
- f) a biztosítás alapján megtérülő összeget.

(3) A kártalanítást pénzben kell megállapítani és megtéríteni.

(4) A kártalanítás megfizetésére kötelezett a jogerős döntés vagy bírósági ítélet kézhezvételétől számított 15 napon belül köteles a megállapított összeget megfizetni.

(5) Nem jár kártalanítás, ha az igénybevétel nem akadályozta az igénybevétel tárgyának rendeltetészerű használatát.

36. Adatszolgáltatás, adatkezelés

71. § (1) A polgári védelmi szervezetbe történő beosztás, a polgári védelmi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos feladatok végrehajtása céljából a polgármester és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgár

a) személyes adatait [családi és utónév, születési családi és utónév, nem, születési hely, idő (év, hónap, nap), anyja születési családi és utóneve, lakóhely vagy tartózkodási hely, munkahely, szervezeti beosztásra vonatkozó adatok],

b) foglalkozására és a szakképzettségére vonatkozó adatait kezelheti.

(2) A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítése céljából a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke, a polgármester, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a 67. § (3) bekezdésében meghatározott adatok kivételével egyéb, a gazdasági és anyagi szolgáltatásra kötelezett technikai eszközeiről azonosító és műszaki adatokat, illetve a szolgáltatásra kötelezett megnevezésére, székhelyének, telephelyének címére vonatkozó adatokat kezeli.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott adatkezelő az adatokat a következő forrásból gyűjtheti:

a) a munkáltató, egyéni vállalkozó által teljesített adatszolgáltatás,

b) a hadkiegészítő parancsnokság nyilvántartása,

c) a személyi adat- és laccímnyilvántartás,

d) a központi közúti közlekedési nyilvántartó szerv által vezetett járműnyilvántartás.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott adatszolgáltató az adatszolgáltatást 15 napon belül térítésmentesen teljesíti.

(5) A hadkiegészítő parancsnokság a polgármester kiválasztási szempontokat is tartalmazó megkeresésére adja át a beosztható személyeknek az (1) bekezdésben meghatározott adatait.

(6) Azokat a kötelezetteket, akikről a (3) bekezdés *a)* és *b)* pontjában megjelölt forrásokból adat nem szerezhető be, a polgármester adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére hívhatja fel.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség a következő adatokra terjed ki:

a) a szakképzettség,

b) a foglalkozás,

c) a munkahely megnevezése, címe,

d) az 54. § (1) bekezdésében meghatározott mentességi ok és az 54. § (2) bekezdésében meghatározott egyéb ok.

(8) A polgári védelmi feladatok tervezése és végrehajtása céljából a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv a katasztrófák elleni védekezésben közreműködő szervtől, államigazgatási szervtől személyes adatnak nem minősülő adatokat kérhet.

(9) A (8) bekezdésben meghatározott adatok szolgáltatása térítésmentesen, az adatkérésben meghatározott határidőn belül történik.

72. § (1) A polgármester az általa kezelt adatállományt a beosztásra jelölés céljából továbbítja a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, amely ennek alapján kijelöli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetbe beosztható személyeket, és erről tájékoztatja a polgármestert.

(2) A polgármester a kijelöltek adatállománya alapján kiválasztja azokat a kötelezetteket, akiket a szervezetbe határozattal beoszt, és erről a jogerős határozattal tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét, valamint a beosztottak adatairól a hadkiegészítő parancsnokságot.

(3) A polgármester a 71. § (1) bekezdése szerint összegyűjtött adatokról nyilvántartást nem vezethet, az adatállományt a beosztó határozat jogerőre emelkedése és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve tájékoztatása után haladéktalanul törli.

(4) A (2) bekezdés szerint átadott adatok felhasználásával a polgári védelmi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos feladatok végrehajtása céljából a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve nyilvántartást vezet. A nyilvántartásból kizárólag a polgári védelmi szervezetbe történő beosztáshoz, a polgári védelmi kötelezettség teljesítéséhez, és az igazolványban szereplő adatok ellenőrzéséhez kapcsolódóan igényelhető adat.

(5) A polgári védelmi szervezet tagját a (4) bekezdésben meghatározott nyilvántartás, illetve a polgári védelmi szervezet tagja önkéntes adatszolgáltatása alapján a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve igazolvánnyal látja el, amely a következő adatokat tartalmazza:

a) családi- és utónév,

b) születési családi- és utónév,

c) születési idő,

d) a tulajdonos fényképe, aláírása,

e) a tulajdonos vércsoportja,

f) a polgári védelmi szervezet megnevezése, a beosztás megjelölése,

g) az igazolvány kiállításának és lejáratának időpontja,

h) az igazolvány száma,

i) a kiállító hatóság aláírása.

- (6) A polgári védelmi szervezetbe való beosztás megszűnésekor az (5) bekezdésben meghatározott igazolványt vissza kell vonni.
- (7) A nyilvántartás adatait a beosztás megszűnésekor haladéktalanul törölni kell.
- (8) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a hadkiegészítő parancsnokság a hadkötelezettség elsődlegességének érvényesítése céljából a nyilvántartásban szereplő adatokat legalább évente egy alkalommal egyeztetni.
- (9) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a nyilvántartásban kezelt adatokban bekövetkezett változások átvezetése céljából a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból adatot igényelhet.
- (10) Katasztrófaveszély vagy veszélyhelyzet esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szervek az intézkedések elősegítése céljából, legfeljebb azok időtartamának fennállását követő három hónapig a település azonnali védekezési munkálataiba bevont, továbbá a katasztrófavédelmi intézkedésekkel érintett, a polgári védelmi szervezetbe nem beosztott személyek alábbi személyes adatait tarthatják nyilván:
- a) természetes személyazonosító adatok,
  - b) lakóhely,
  - c) ideiglenes tartózkodási hely.
- (11) A (10) bekezdésben meghatározott nyilvántartásból
- a) adatot szolgáltatni
    - aa) a kitelepítés és befogadás szervezése, és a polgári védelmi szervezetbe történő beosztás céljából a polgármesterek,
    - ab) az ismeretlen helyen tartózkodó személy tartózkodási helyének meghatározása céljából a rendőrségnek és a Magyar Vöröskeresztnek,
    - b) felvilágosítást adni a hozzátartozóját kereső személynek lehet.

VII. FEJEZET

A FELKÉSZÜLÉS ÉS A VÉDEKEZÉS KÖLTSÉGEINEK MEGTÉRÍTÉSE ÉS FEDEZETE

- 73. §** (1) Az Országgyűlés
- a) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi, területi és helyi szervei fenntartásával, működésével és fejlesztésével összefüggő kiadások,
  - b) a polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezetek működéséhez szükséges technikai eszközök beszerzésének,
  - c) a polgári védelmi szervezeteknek a Kormány vagy a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter irányítási jogkörében elrendelt felkészítésével, alkalmazásával összefüggő kiadások, ezen belül
  - d) a munkavállaló és a munkaviszonyban nem álló személy polgári védelmi kötelezettségének teljesítésével összefüggésben a munkáltatónál felmerülő és igazolt költségeinek, valamint a térítési díjnak,
  - e) a lakosság riasztását szolgáló berendezések telepítésének, fejlesztésének, karbantartásának és működésének fedezetét évente a költségvetésről szóló törvény a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezetében biztosítja.
- (2) Az Országgyűlés más minisztérium esetén a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtására a forrást az adott költségvetési fejezeten belül elkülönítetten biztosítja.
- 74. §** Az Országgyűlés a helyi önkormányzatok számára biztosítja a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester és a polgármester katasztrófavédelmi feladatának ellátásához szükséges anyagi feltételeket.
- 75. §** (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezetek létrehozásával, működésével és fenntartásával összefüggő kiadások fedezete a gazdálkodó szervezetet terheli.
- (2) A gazdálkodó szervezet a hatósági határozattal elrendelt katasztrófavédelmi feladatok ellátásával összefüggésben felmerülő kiadásait költségként számolhatja el.
- 76. §** (1) Az állami szervek, a Magyar Honvédség, a védelmi bizottságok felkészülésének, katasztrófa elleni védekezésének költségeit az állam viseli.
- (2) A felkészülés költségeit az érintettek az éves költségvetésükben tervezik.
- (3) A 18. § (2) bekezdése alapján a védekezésbe bevont önkéntes mentőszervezetek védekezési költségeit az állam viseli.
- (4) Ha a védekezésben részt vevőt az egészséget károsító vagy halálos baleset érte, az üzemi balesetre, foglalkozási betegségre vonatkozó társadalombiztosítási szabályok alapján meg nem térülő károkat és költségeket az állam téríti meg.
- 77. §** A katasztrófavédelmi hozzájárulásból származó bevétel műszaki-technikai eszközök, felszerelések beszerzése, fejlesztése, felújítása és objektumok létesítése céljára, védekezési kiadásokra, közbiztonsági referensek képzésére, valamint polgári védelmi szervezetek képzésére, felszerelésére, illetve önkéntes mentőszervezetek támogatására használható fel.

78. § (1) Az állami költségvetésből kell megtéríteni a védekezésbe bevont szervek és szervezetek katasztrófa elleni védekezéssel összefüggő költségeit.

(2) A Kormány döntése szerint katasztrófa károsító hatása által érintett területen a károk enyhítését is a központi költségvetésből kell fedezni.

(3) Az állam nem természeti katasztrófa esetén annak okozójától, illetve előidézőjétől a védekezés és a helyreállítás költségeinek megtérítését a polgári jog általános szabályai szerint követelheti.

79. § (1) Katasztrófavédelmi hozzájárulást kötelesek fizetni

a) az e törvény szerinti üzemeltetők,

b) az *a)* pontba nem sorolható, a veszélyes áruk közúti szállítására vonatkozó külön jogszabály szerinti veszélyes áruk tárolását, gyártását és feldolgozását végző gazdálkodó szervezetek.

(2) Nem kell katasztrófavédelmi hozzájárulást fizetnie

a) az állami és önkormányzati szervnek,

b) a közfinanszírozásban részesülő egészségügyi szolgáltatónak,

c) a gazdálkodó szervezetnek, ha a tárolás kizárólag közvetlenül a lakosság részére történő kiskereskedelmi forgalmazáshoz, illetve lakossági szolgáltatás nyújtásához kapcsolódik,

d) az üzemeltetőnek és a gazdálkodó szervezetnek, ha a tárgyévét megelőző évben az éves nettó árbevétele az 50 millió forintot nem haladja meg,

e) az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény szerinti nukleáris létesítménynek és radioaktív hulladék-tárolónak.

(3) A katasztrófavédelmi hozzájárulás összege az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott üzemeltetők esetében a veszélyes tevékenységgel összefüggésben keletkezett - a jövedéki adó és az energiaadó összegével csökkentett - éves nettó árbevételének 0,1%-a.

(4) A katasztrófavédelmi hozzájárulás összege az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott gazdálkodó szervezetek esetében:

a) saját tulajdonban lévő vagy egyéb, nem visszerthes jogviszony alapján tárolt veszélyes áru esetén a veszélyes áru értékesítéséből keletkező,

b) nem saját tulajdonban lévő veszélyes áru tárolása esetén a tárolási szolgáltatásból származó,

c) gyártás esetén a veszélyes áru, mint termék értékesítéséből származó,

a jövedéki adó és az energiaadó összegével csökkentett éves nettó árbevétel 0,1%-a.

(5) Az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott, veszélyes áru feldolgozását végző gazdálkodó szervezetek esetében a katasztrófavédelmi hozzájárulás összege a tevékenység során felhasznált veszélyes áru nettó értékének 0,1%-a.

(6) Amennyiben a gazdálkodó szervezet az (1) bekezdés *b)* pontjában felsorolt tevékenységek közül több tevékenységet folytat, úgy a katasztrófavédelmi hozzájárulást azon tevékenység után fizeti meg, amelyik alapján a katasztrófavédelmi hozzájárulás összege a legnagyobb.

(7) A katasztrófavédelmi hozzájárulás fizetésére kötelezettek kötelesek tevékenységükről külön jogszabályban foglaltak szerint a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének bejelentést tenni.

(8) Amennyiben a katasztrófavédelmi hozzájárulás mértékét az annak fizetésére kötelezett hitelt érdemlően, a hatóság által ellenőrizhető módon bizonyítani nem tudja, úgy a katasztrófavédelmi hozzájárulás összege a teljes tevékenységből származó, a jövedéki adó és az energiaadó összegével csökkentett éves nettó árbevétel 0,1%-a.

(9) Meg nem fizetése esetén a katasztrófavédelmi hozzájárulás adók módjára behajtható köztartozásnak minősül. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv jogosult a fizetési kötelezettség ellenőrizhetősége érdekében az adóhatóságtól adatszolgáltatást kérni.

(10) A (3) bekezdés alapján fizetendő katasztrófavédelmi hozzájárulás egynegyede felhasználható az üzemeltető veszélyes tevékenysége által jelentett kockázat szintjének csökkentését szolgáló műszaki intézkedésekre.

(11) A katasztrófavédelmi hozzájárulás a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének bevétele.

VIII. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

37. Felhatalmazó rendelkezések

80. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:

a) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervei kijelölését, a helyi szervek jogállását és kijelölését,

b) a Kormány tagjainak és a katasztrófavédelemben érintett állami szerveknek a megelőzéssel, a felkészüléssel és a védekezéssel kapcsolatos működésének, riasztásának rendjét - beleértve a reagálási időket -, részletes feladatait,

c) a katasztrófasegély nyújtásának szabályait,

- d) az Országgyűlés által az éves költségvetésben a nemzetközi segítségnyújtásra jóváhagyott előirányzat felhasználásának rendjét,
- e) az e törvény IV. fejezete szerint veszélyes anyagnak minősülő anyagok - az azokhoz tartozó küszöbértékek - és ipari tevékenységek körét,
- f) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés, tervezés rendszerét és követelményeit, az üzemeltetői kötelezettségeket,
- g) a biztonsági jelentés és a biztonsági elemzés célját, tartalmi és formai követelményeit, a biztonsági jelentésre, valamint a biztonsági elemzésre kötelezettek körét,
- h) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeket érintő lakossági tájékoztatással és a nyilvánosság biztosításával kapcsolatos követelményeket,
- i) a védekezésben részt vevők költségei megtérítésének szabályait,
- j) a katasztrófavédelmi hozzájárulás befizetési és elszámolási rendjét, felhasználásának és ellenőrzésének módját, valamint a katasztrófavédelmi hozzájárulásra kötelezettek bejelentésének szabályait,
- k) a küszöbérték alatti üzemek körét, katasztrófavédelmi hatósági felügyeleti rendjét és az üzemeltetői kötelezettségeket,
- l) az e törvény IV. fejezetének hatálya alá tartozó üzemekkel és azok veszélyes tevékenységével összefüggésben alkalmazható bírságok rendszerét és részletes szabályait,
- m) a katasztrófavédelmi szabályzat részletes szabályait, ezen belül
- ma) a települések katasztrófavédelmi besorolásának szabályait és a védelmi követelményeket,
- mb) a veszélyelhárítási tervezés tartalmi és formai követelményeit,
- mc) az egyéni védőeszköz-ellátás, a lakosság riasztása, a kitelepítés és befogadás általános szabályait,
- md) a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásai elleni védekezésben, valamint a nemzetközi segítségnyújtásban közreműködő önkéntes mentőszervezetek tevékenységének, védekezésbe történő bevonásának szabályait, valamint támogatását és az alkalmazandó költségtérítést, a társadalmi és karitatív szervezetek védekezésben való közreműködésének szabályait, valamint az önként jelentkező szervezetek és személyek védekezésben való közreműködésének szabályait,
- me) a védelmi bizottság elnökének, a megyei közgyűlés elnökének, a főpolgármesternek és a polgármestereknek a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő részletes feladatait,
- mf) a közbiztonsági referensek tevékenységére vonatkozó szabályokat,
- mg) a gazdasági-anyagi szolgáltatások teljesítése és a kártalanítással összefüggő eljárás részletes szabályait,
- mh) a katasztrófa károsító hatása által érintett területre, valamint a helyreállításra és újjáépítésre vonatkozó szabályokat,
- n) az autonóm államigazgatási szervek és az önálló szabályozó szervek kivételével a központi államigazgatási szervek katasztrófavédelmi feladatait,
- o) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre vonatkozó hatósági koordináció szabályait,
- p) a katasztrófavédelmi feladatok ellátásához szükséges földmérési és térképészeti állami alapadatok, illetve termékek, továbbá az ingatlan-nyilvántartási adatok (jogok, tények) körét, valamint ezek szolgáltatásának részletes szabályait.

81. § Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza:

- a) az irányítása alatt álló szervekre vonatkozóan a védekezés végrehajtásának egységes rendjét,
- b) az e törvény 22. §-ában meghatározott szervek irányítási és működési rendjét, feladatait, a hatáskörüket és jogkörüket, valamint a területi és a helyi szervek felépítését,
- c) az irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek katasztrófavédelmi feladatait,
- d) a települések katasztrófavédelmi besorolását, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerveinek illetékességi területét,
- e) a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetek létrehozásának, irányításának, anyagi-technikai ellátásának és alkalmazásának szabályait,
- f) a katasztrófavédelmi felkészítés követelményeit,
- g) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek állományának Szolgálati Szabályzatát, valamint a polgári védelmi szervezetek Szolgálati Szabályzatát.

82. § (1) Felhatalmazást kap a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg az igazgatási szolgáltatási díj fizetési körébe tartozó hatósági eljárásokat, igazgatási jellegű szolgáltatásokat és bejelentéseket, továbbá a fizetendő díj mértékét, valamint a fizetésre vonatkozó egyéb szabályokat.

(2) Felhatalmazást kap az iparügyekért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésével kapcsolatban a tervezési, jelentési, adatközlési, együttműködési feladatokat, valamint a korai riasztási technikai rendszer létrehozásának és működésének szabályait.

(3) Felhatalmazást kapnak a feladatkörrel rendelkező miniszterek, hogy - a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterrel egyetértésben - rendeletben szabályozzák:

- a) az ágazati tevékenységükkel összefüggésben az adatközlési, bejelentési, hatósági engedélyezési feladatokat,

- b) a katasztrófavédelmi célú ágazati mérő- és ellenőrző, előrejelző és riasztórendszerek kialakításának, működtetésének feladatait,
- c) a katasztrófavédelemben részt vevők kijelölését, feladataikat, felkészítésük és működtetésük feltételeit,
- d) a feladatkörüket érintő katasztrófavédelmi feladatokat és az ahhoz kapcsolódó hatósági előírásokat.

38. Hatálybalépés

83. § E törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.

39. Átmeneti rendelkezések

84. § (1) 2012. január 1. napjával a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok állami tűzoltósággá alakulnak át. Az állami tűzoltóság (a hivatásos tűzoltóság és a tűzörség) a hivatásos önkormányzati tűzoltóság általános jogutódja. A jogelőd hivatásos önkormányzati tűzoltóságok parancsnokai az új parancsnokok kinevezéséig ellátják a hivatásos tűzoltóságok és tűzörségek parancsnoki feladatait.

(2) 2012. január 1. napjával a hivatásos önkormányzati tűzoltóság működtetését és fenntartását szolgáló, a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok használatában lévő, és a tűzoltósági feladatok elvégzéséhez szükséges önkormányzati vagyron térítésmentesen az állam tulajdonába kerül. Az ingatlanon fennálló jelzálogjog más, megfelelő értékű, az önkormányzat tulajdonában lévő forgalomképes ingatlanra történő átterheléséről (fedezetcsere) az önkormányzat és a jelzálogjog jogosultja között egyezség létrehozását kell megkísérelni. Egyezség hiányában a fedezetcseréről a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve dönt úgy, hogy a jelzálogjoggal biztosított követelésnek az ingatlan tulajdonjogának átadására irányuló eljárás megindításakor fennálló értékénél a fedezetül szolgáló ingatlan értéke nem lehet kisebb. A fedezetcseréről rendelkező határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. Fedezetcsereinek nincs helye, ha a jelzálogjog által biztosított követelés alapja az önkormányzat által az ingatlan felújítására fordított hitel.

(3) A hivatásos önkormányzati tűzoltóságnak, és az ingatlan átadásával érintett települési vagy megyei önkormányzatoknak 2012. január 1. fordulónappal át kell adniuk az állami tűzoltóság részére a hivatásos önkormányzati tűzoltóság működtetését és fenntartását szolgáló, a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok használatában lévő, és a tűzoltósági feladatok elvégzéséhez szükséges vagyontulajdonukat.

(4) Az átadás-átvétel összehangolásáról a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve útján gondoskodik.

(5) Az állami tulajdonba kerülő ingatlanok ingatlan-nyilvántartási állapotának átvezetését a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetője kezdeményezi.

85. § A lakossági riasztórendszer végpontjainak listáját az áramszolgáltatók részére a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve területi szervei 2012. március 1-jéig megküldik. A lakossági riasztó rendszer végpontjaiban bekövetkezett változást, az azt követő 72 órán belül kell megküldeni az áramszolgáltatók részére.

40. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

86. § (1) E törvény 52-66. §-ai, 71-72. §-ai és a 174. § (1) bekezdése az Alaptörvény XXXI. cikk (5) bekezdése alapján sarkalatosnak minősülnek.

(2) E törvény 67-70. §-ai, 71-72. §-ai az Alaptörvény XXXI. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősülnek.

(3) E törvény 20-24. alcíme az Alaptörvény 53. és 54. cikke alapján sarkalatosnak minősül.

(4) E törvény 90. §-a és 97. §-a az Alaptörvény 46. cikkére figyelemmel sarkalatosnak minősül.

41. Az Európai Unió jogának való megfelelés

87. § E törvény 3. §-ának 1-4., 11., 13-14., 22-24., 26-33. pontjai és IV. fejezete a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről szóló, 1996. december 9-i 96/82/EK tanácsi irányelvnek, valamint az azt módosító, 2003/105/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

42-70. **88-174§**¹

¹ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § -a alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

3) 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról

A Kormány a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 80. § *a), b), c), d), i), m), n)* és *p)* pontjában, a 105. § tekintetében az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 67. § *e)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

ELSŐ RÉSZ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában:

1. *Alapvető szolgáltatások*: azon stratégiai fontosságú tevékenységek, melyek a társadalom és a gazdaság mindennapi működéséhez elengedhetetlenül szükségesek, és amelyek zavartalanságát veszélyhelyzet esetében is a lehető legtovább biztosítani kell.
2. *Beavatkozás*: a katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásainak felszámolására irányuló szervezett, tervszerű megelőző, védekező, segítségnyújtó és kárfelszámoló tevékenység.
3. *Befogadás*: a kimenekített, illetve kitelepített lakosság és létfenntartáshoz szükséges anyagi javak befogadóhelyen történő átmeneti jellegű elhelyezése.
4. *Csapatvezető*: a mentőszervezet vezetés-irányításával megbízott személy, aki felelős a mentőszervezet ki- és hazautazásának koordinációjáért, a kárhelyszíni tevékenységéért, a szakszerű és a balesetmentes feladatvégrehajtásért, a bevont eszközök alkalmazhatóságáért.
5. *Egyedi azonosító jel*: a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve által kiadott mentési igazolványban feltüntetett megjelölés.
6. *Egyéni védőeszköz*: az emberi szervezetet károsító veszélyes és radioaktív anyagok hatásai, valamint a fizikai veszélyforrások elleni védelemre szolgáló eszköz.
7. *Elégséges védelmi szint*: azon tervezési, szervezési, irányítási és beavatkozási tevékenység eredménye, amellyel - a veszélyeztetettség mértékének függvényében - az élet és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme biztosítható.
8. *Értesítés*: a felkészülés vagy a beavatkozás végrehajtására irányuló felhívás.
9. *Európai Kritikus Infrastruktúra Védelmi Kapcsolattartási Pont*: az európai kritikus infrastruktúrák védelmével kapcsolatos információk kezelésével megbízott központi államigazgatási szerv kijelölt szervezeti egysége.
10. *Földmérési és térképészeti termék*: a földmérési és térképészeti állami alapadatok felhasználásával, a földmérési és térképészeti állami alapadatok kezelője által előállított földmérési, térképészeti, ingatlan-nyilvántartási térképi, távérzékelési adat és egyéb digitális térinformatikai vonatkozású adatbázis, valamint ezek sokszorosított, kinyomtatott változata.
11. *Helyszíni műveletirányító*: a kárhelyszínen a beavatkozást irányító, döntési jogkörrel felhatalmazott személy.
12. *Induló katasztrófavédelmi készlet*: a védelmi célokra felhasználható anyagok és eszközök összessége, amely a szükséges központi készletek megérkezéséig megfelelő mennyiségben és minőségben biztosítja a védekezést.
13. *Katasztrófavédelmi besorolás*: az az eljárás, melynek során az ország területén található valamennyi települést, az adott település vonatkozásában elvégzett kockázatbecslés eredményei alapján, a meghatározott veszélyeztetettségi szintnek megfelelően katasztrófavédelmi osztályokba sorolják.
14. *Kimenekítés*: közvetlen életveszély esetében a lakosság veszélyeztetett területéről történő azonnali kivonása.
15. *Kitelepítés*: a lakosság és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak veszélyeztetett területéről történő - a veszélyelhárítási tervben meghatározottak szerinti - kivonása és befogadóhelyen történő átmeneti jellegű elhelyezése.
16. *Kiürítés*: a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak, a kijelölt intézmények és azok ingóságai, valamint a kulturális örökség elemeinek a veszélyeztetett területéről történő kivonása.
17. *Kockázatbecslés*: a kockázatazonosítás, a kockázatelemzés és a kockázatértékelés átfogó folyamata.
18. *Kockázatazonosítás*: az az eljárás, amely meghatározza az adott területen lehetséges kockázatokat és azok hatásait, valamint magában foglalja a veszélyeztető hatások forrásának azonosítását. Az eljárás elvégzése során figyelembe kell venni a vizsgált területre vonatkozó statisztikai adatokat, történeti adatokat, tapasztalati tényeket, valamint a rendelkezésre álló kockázatelemzések eredményeit.
19. *Kockázatelemzés*: olyan eljárás, mely az adott területre vonatkozó azonosított lehetséges kockázatok csoportosítását és értékelését foglalja magában.

20. *Kockázatértékelés*: az az eljárás, mely a kockázatelemzés eredményeit felhasználva meghatározza az adott veszélyeztető hatás adott településre gyakorolt kockázati szintjét.
21. *Kockázati mátrix*: olyan kétdimenziós diagramm, melynek függőleges tengelyén a veszélyeztető hatás következménye, vízszintes tengelyén a veszélyeztető hatás bekövetkezési valószínűsége (gyakorisága) található, és amelynek eredményeként megállapítható, hogy egy adott veszélyeztető hatás mekkora kockázatot jelent az adott településre.
22. *Következmények*: az egyes veszélyeztető hatások által okozott, az emberi életet, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javakat és a környezetet érintő káros hatások.
23. *Központi készlet*: a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, valamint a polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezetek alkalmazásához szükséges felszerelések, technikai eszközök és anyagok, melyek beszerzése a központi költségvetésből történik.
24. *Korrekciós tényező*: az az adminisztratív vagy fizikai jellegű kockázatsökkentő intézkedés, amely a vizsgált település vonatkozásában a katasztrófavédelmi osztály besorolásának mértékét megváltoztathatja.
25. *Kritikus infrastruktúra*: Magyarországon található azon eszközök, rendszerek vagy ezek részei, amelyek elengedhetetlenek a létfontosságú társadalmi feladatok ellátásához, az egészségügyhöz, a biztonságához, az emberek gazdasági és szociális jólétéhez, valamint amelyek megzavarása vagy megsemmisítése, e feladatok folyamatos ellátásának hiánya miatt jelentős következményekkel járna.
26. *Lakosság alapvető ellátása*: azon tevékenységek összessége, melyek az ország lakosságának alapvető életfeltételei és mindennapi életvitelének folytonosságának biztosításához kapcsolódnak.
27. *Létfenntartáshoz szükséges anyagi javak*: a lakosság alapvető ellátását és életfeltételeit biztosító anyagok, eszközök, rendszerek és készletek összessége, különösen az ivóvíz-, az élelmiszer-, a takarmány-, a gyógyszerkészletek és a haszonállatok.
28. *Szükség-védőeszköz*: a kimenekítés, kitelepítés során alkalmazható, rövid idejű védelemre szolgáló egyéni védőeszköz.
29. *Mentőcsapat*: az a mentőegységekből álló, speciális eszközökkel felszerelt, összevont alakulat, amely a feladat végrehajtására több mentőszervezetből vagy önkormányzati, illetve állami szervezetből, továbbá szakértők bevonásával kerül létrehozásra.
30. *Mentőegység*: az a közvetlen tevékenységet végrehajtó művelési egység, amely a feladat végrehajtására kijelölt, önálló mentési képességgel rendelkezik.
31. *Nemzetközi kárhelyszínre kitelepülés*: nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás esetében a segítségnyújtás jellegének megfelelő képzettségű és felszereltségű mentőcsapat, szakértők külföldi kárhelyszínre való utazási feltételeinek vagy eszközök kijuttatásának megszervezése.
32. *Nemzeti Minősítési Rendszer*: a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve által kidolgozott szakmai követelményrendszer teljesítésén alapuló, 5 évente megújítandó minősítés.
33. *Radiológiai, biológiai és vegyi védelem*: sugárzó, fertőző, mérgező anyagok káros hatásai ellen való védelem.
34. *Veszélyeztetettség szintje*: az adott települést érintő veszélyeztető hatások bekövetkezésének valószínűsége (gyakorisága) és következményei alapulvételével megállapítható érték.
35. *Veszélyhelyzeti tájékoztatás*: a hivatásos katasztrófavédelmi szerv által végzett tájékoztató tevékenység az érintettek számára, a katasztrófariasztaást követően.
36. *Visszatelepítés*: a veszély elmúltával a kimenekített, kitelepített lakosság és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak lakóhelyre történő visszajuttatása.

I. FEJEZET

A HIVATÁSOS KATASZTRÓFAVÉDELMI SZERV KÖZPONTI SZERVE ÉS A HIVATÁSOS KATASZTRÓFAVÉDELMI SZERV TERÜLETI SZERVEI KIJELÖLÉSE, VALAMINT A HELYI SZERVEK JOGÁLLÁSA ÉS KIJELÖLÉSE

2. § (1) A Kormány a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerveként a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságát jelöli ki.
- (2) A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság székhelye Budapest.
- (3) A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságát főigazgató vezeti.
3. § (1) A Kormány a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerveiként a megyei, fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóságát jelöli ki.
- (2) A megyei, fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóságát igazgató vezeti.
- (3) A területi szervek székhelyét és illetékességi területét az 1. melléklet a) pontja tartalmazza.
4. § (1) A Kormány a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerveiként a katasztrófavédelmi kirendeltséget jelöli ki. A katasztrófavédelmi kirendeltség ellátja a részére jogszabályban meghatározott államigazgatási feladat- és hatásköröket.

- (2) A katasztrófavédelmi kirendeltséget kirendeltségvezető vezeti.
(3) A helyi szervek kijelölését az 1. melléklet c) pontja tartalmazza.

II. FEJEZET

A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉSÉRT FELELŐS MINISZTER, VALAMINT A KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉSBEN ÉRINTETT MINISZTEREK ÉS ÁLLAMI SZERVEK MEGELŐZÉssel, FELKÉSZÜLÉssel ÉS VÉDEKEZÉssel KAPCSOLATOS FELADATAI, A KATASZTRÓFAVÉDELMI KORMÁNYZATI KOORDINÁCIÓS SZERV

2. A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter feladatai

5. § A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter:

- a) a kormányzati koordinációs szerv véleményének kikérése mellett irányítja a védekezéssel és a felkészüléssel kapcsolatban a megyei, fővárosi védelmi bizottságok és a megyei, fővárosi védelmi bizottságok elnökei feladatainak végrehajtását,
b) meghatározza a megyei, fővárosi védelmi bizottságok védekezésre történő felkészítésének rendjét,
c) jóváhagyja a megyei, fővárosi védelmi bizottságok által tervezett - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve által egyeztetett - katasztrófavédelmi gyakorlatok terveit,
d) meghatározza a katasztrófavédelmi feladatok ellátásában közreműködő, irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek katasztrófavédelmi feladatait,
e) irányítja az állampolgárok és a gazdálkodó szervek katasztrófavédelmi felkészítését, tájékoztatását, valamint a lakosság riasztását,
f) meghatározza a lakosság és az anyagi javak műszaki-technikai és radiológiai, biológiai és vegyi védelmének irányelveit,
g) meghatározza a védekezés során megvalósítandó együttműködés követelményeit,
h) szervezi a katasztrófavédelem nemzetközi együttműködésből eredő feladatai végrehajtását,
i) meghatározza a katasztrófavédelmi feladatok személyi, anyagi-technikai biztosításának elvi követelményeit,
j) az érintett miniszterekkel egyetértésben a Kormány elé terjeszti a katasztrófavédelem fejlesztésével kapcsolatos tudományos kutatási és műszaki fejlesztési, valamint az oktatási, képzési célokat és feladatokat,
k) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve útján koordinálja és ellátja a katasztrófák elleni védekezés feladatkörében a kritikus infrastruktúrával kapcsolatos feladatokat, ezen belül a nemzeti kapcsolattartó és koordinációs feladatokat az Európai Bizottság és az Európai Unió tagállamai felé,
l) kezdeményezi célzott támogatás biztosítását a Kormány felé az élet- és anyagi javak védelme, az alapvető szolgáltatások biztosításának folyamatossága érdekében,
m) az élet és anyagi javak védelme, az alapvető szolgáltatások biztosításának folyamatossága érdekében javaslatot tesz a szükséges szabályozások kidolgozására a kritikus infrastruktúrák katasztrófák elleni védelme tekintetében,
n) közreműködik a kritikus infrastruktúra védelemmel összefüggő oktatási, képzési, felkészítési, tudományos kutatási és műszaki fejlesztési tevékenység összehangolásában,
o) az élet és anyagi javak védelme, az alapvető szolgáltatások biztosításának folyamatossága érdekében kijelöli a katasztrófavédelmi fejlesztések irányát és a prioritásokat,
p) a kritikus infrastruktúra védelem feladatrendszerén belül képviseli a katasztrófavédelmi szempontrendszer érvényesítését,
q) közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában,
r) részt vesz az ágazati miniszterek által előterjesztett potenciális ágazati kritikus infrastruktúra elemek horizontális kritériumok alapján történő beazonosításában,
s) gondoskodik a kijelölt kritikus infrastruktúra elemek katasztrófák elleni fokozott védelmének megszervezéséről.

3. A katasztrófák elleni védekezésben érintett miniszter feladatai

6. § A katasztrófák elleni védekezésben érintett miniszter:

- a) rendszeresen tájékoztatja a kormányzati koordinációs szerv elnökét a feladatok végrehajtásának helyzetéről,
b) figyelemmel kíséri a szakterületén jelentkező, katasztrófaveszélyt jelentő jelenségeket, folyamatokat, intézkedik a veszély elhárítására, illetve megteszi a szükséges intézkedéseket a megelőzéshez szükséges pénzügyi források biztosítására, a feladatok végrehajtására,
c) gondoskodik a veszélyhelyzetet okozó emberi tevékenységek és a környezeti elemek körében a kockázat csökkentéséhez, a károk bekövetkezésének megelőzéséhez szükséges katasztrófavédelmi tervezési, kivitelezési, működtetési, ellenőrzési és biztonsági szabályok megállapításáról,

- d)* gondoskodik az ágazat figyelő- és ellenőrzőrendszerének az egységes irányítási rendszerbe illeszkedő kiépítéséről és működtetéséről, valamint az ágazati adatszolgáltatási kapcsolat kialakításáról,
- e)* gondoskodik az irányítása és felügyelete alá tartozó szervek védekezésre való felkészítéséről és működési feltételeinek biztosításáról, jóváhagyja a feladatok végrehajtását szolgáló terveket,
- f)* gondoskodik a minisztérium és a felügyelete alatt álló szervek alkalmazottainak katasztrófavédelmi felkészítéséről,
- g)* ellenőrzi a megelőzéssel és a felkészüléssel kapcsolatos ágazati feladatok végrehajtását,
- h)* végzi a katasztrófák elleni védekezés feladatkörében az ágazati kockázatbecslési feladatokat,
- i)* a biztonsági elemzések eredményei alapján javaslatot tesz az ágazati katasztrófavédelmi biztonsági célkitűzésekre és biztonságpolitikára,
- j)* részt vesz a nemzeti és nemzetközi katasztrófavédelmi gyakorlatok tervezésében, szervezésében és végrehajtásában.

4. A katasztrófavédelemben részt vevő központi államigazgatási szerv vezetőjének feladatai

7. § (1) A katasztrófavédelemben részt vevő központi államigazgatási szerv vezetője:

- a)* meghatározza szakterületén, illetve az alárendeltségébe tartozó szerv vonatkozásában a megelőzéssel kapcsolatos feladatokat,
- b)* kialakítja a saját szervezetére vonatkozóan a védekezéssel kapcsolatos, a normál működési rendtől eltérő szabályokat és meghatározza a bevezetés rendjét,
- c)* meghatározza a felügyelete alatt álló szervezet védekezés idejére szükséges működési rendjét, szervezetét és az ehhez kapcsolódó feltételrendszert,
- d)* meghatározza más, a védekezésben részt vevő állami szervekkel való együttműködés és kapcsolattartás rendjét,
- e)* kidolgozza a szakterületén a lakosság és az anyagi javak műszaki-technikai és radiológiai, biológiai és vegyi védelmének fejlesztési irányait.

(2) A katasztrófák elleni védekezésben részt vevő központi államigazgatási szervek vezetőinek a tevékenységet úgy kell megszervezni, hogy a szervek a váratlan helyzetekben munkaidőn belül haladéktalanul, munkaidőn kívül három órán belül legalább az azonnal foganatosítható rendszabályok bevezetésére, hat órán belül a teljes működésre legyenek képesek. Munkaszüneti napon, illetve heti pihenőnapon ez az idő kettő órával növekedhet.

(3) Az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseit az autonóm államigazgatási szervekre és az önálló szabályozó szervekre nem kell alkalmazni.

5. A kormányzati koordinációs szerv feladatai

8. § (1) A kormányzati koordinációs szerv feladatai különösen:

- a)* összehangolja a katasztrófák elleni védekezés terén a tudományos, kutató, elemző, értékelő tevékenységet,
- b)* éves feladattervében meghatározza az ágazati felkészüléssel kapcsolatos feladatokat,
- c)* összehangolja az ország egészét érintő katasztrófák elleni védekezési rendszergyakorlatok tervezését, szervezését, figyelemmel kíséri a két- és többoldalú nemzetközi megállapodásokban foglaltak végrehajtását,
- d)* összehangolja a védekezésben részt vevő központi államigazgatási szervek védekezésével kapcsolatos szakmai tevékenységet,
- e)* több megyét érintő katasztrófa esetében összehangolja a védekezésben részt vevő területi szervezetek feladataira és az anyagi eszközök átcsoportosítására irányuló ágazati feladatokat,
- f)* javaslatot tesz a felmerült védekezési költségek biztosítására,
- g)* kezdeményezi a Kormány döntését a veszélyhelyzet kihirdetésére,
- h)* javaslatot tesz a felmerült védekezési és helyreállítási pénzeszközök felhasználására,
- i)* összehangolja a helyreállítással kapcsolatos feladatok végrehajtását, a kárfelmérést, a kormányzati pénzeszközök, valamint segélyek felhasználását.

(2) A kormányzati koordinációs szerv a több minisztériumot érintő katasztrófavédelmi feladatok irányításra vonatkozó jogositványait testületi döntésein keresztül gyakorolja.

III. FEJEZET

A VÉDELMI BIZOTTSÁG ELNÖKE, A MEGYEI KÖZGYŰLÉS ELNÖKE, A FŐPOLGÁRMESTER ÉS A POLGÁRMESTER KATASZTRÓFÁK ELLENI VÉDEKEZÉssel ÖSSZEFÜGGŐ RÉSZLETES FELADATAI

6. A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő részletes feladatai

9. § (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke

- a) meghatározza a védekezés területi feladatait, ellenőrzi azok végrehajtását, illetve elrendeli a területi polgári védelmi erők bevonását,
- b) kijelöli a védekezés koordinálásáért felelős személyt,
- c) a hatáskörét meghaladó esetekben a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője útján kezdeményezi a kormányzati koordinációs szerv döntését,
- d) a kormányzati koordinációs szerv útján, illetve amennyiben az intézkedés késedelmel elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna, közvetlenül a Magyar Honvédség Központi Ügyelet útján kezdeményezi a Magyar Honvédség védekezésbe történő bevonását, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének egyidejű tájékoztatása mellett,
- e) koordinálja a védekezésben részt vevő helyi védelmi bizottságok, polgármesterek tevékenységét,
- f) gondoskodik a helyreállítás kormányzati koordinációs szerv által meghatározott sorrendjének és ütemének megvalósításáról,
- g) intézkedik a lakosság alapvető ellátásának biztosításáról a normál életkörülmények helyreállításáig,
- h) meghatározza az illetékességi területén működő közigazgatási szervek helyreállítással kapcsolatos feladatait,
- i) koordinálja a humanitárius segélyek elosztását,
- j) katasztrófavédelmi operatív feladatainak ellátásához a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve közreműködésével a célnak megfelelően kialakított és felszerelt, folyamatosan üzemképes állapotban tartott vezetési pontot tart fent.

(2) A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a katasztrófavédelmi feladatok ellátásával kapcsolatos előterjesztéseket és döntéseket a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője útján felterjeszti a kormányzati koordinációs szerv elnökének.

7. A megyei közgyűlés elnöke katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladatai

10. § A megyei közgyűlés elnöke

- a) a területfejlesztési feladatok ellátása során érvényesíti a katasztrófák csökkentésére vonatkozó irányelveket,
- b) a megyei védelmi bizottság elnökének döntése alapján részt vesz a megyei katasztrófavédelmi megelőzési és felkészülési feladatok ellátásában,
- c) közreműködik az állami és magántulajdonú ingatlanokban keletkezett károkkal kapcsolatos kárenyhítésben.

8. A helyi védelmi bizottság elnöke katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő részletes feladatai

11. § (1) A helyi védelmi bizottság elnöke

- a) meghatározza a védekezés helyi feladatait, ellenőrzi azok végrehajtását, illetve elrendeli a települési polgári védelmi erők bevonását,
- b) kijelöli a védekezés koordinálásáért felelős személyt,
- c) koordinálja a védekezésben részt vevő polgármesterek tevékenységét,
- d) gondoskodik a helyreállítás meghatározott sorrendjének és ütemének megvalósításáról,
- e) intézkedik a lakosság alapvető ellátásának biztosításáról a normál életkörülmények helyreállításáig,
- f) meghatározza az illetékességi területén működő közigazgatási szervek helyreállítással kapcsolatos feladatait,
- g) katasztrófavédelmi operatív feladatainak ellátásához a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve közreműködésével a célnak megfelelően kialakított és felszerelt, folyamatosan üzemképes állapotban tartott vezetési pontot tart fent.

(2) A helyi védelmi bizottság elnöke a katasztrófavédelmi feladatok ellátásával kapcsolatos előterjesztésekről és döntésekről tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetőjét.

9. A polgármester, a főpolgármester katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladatai

12. § A polgármester:

- a) gondoskodik a település katasztrófavédelmi besorolásának elkészítéséről,
- b) a települési veszélyelhárítási tervet jóváhagyásra felterjeszti a helyi védelmi bizottság elnökének,
- c) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének bevonásával legalább 3 évente ellenőrzi és értékeli a települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek felkészültségét, és erről tájékoztatja a helyi védelmi bizottság elnökét,
- d) gondoskodik a védekezésben részt vevő erők váltásáról, pihentetéséről és ellátásáról,
- e) hatósági határozattal dönt a katasztrófavédelmi célú gazdasági és anyagi szolgáltatások kijelöléséről, igénybeveteléről,
- f) személyes adatnak nem minősülő adatokat szolgáltat a helyi védelmi bizottság, valamint a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve részére,
- g) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv közreműködésével és a védelmi bizottság irányításával illetékességi területén végzi a katasztrófa által okozott károk felmérését,
- h) irányítja a részére meghatározott helyreállítási feladatok végrehajtását,
- i) szervezi és irányítja a helyi erők által végzett helyreállítási tevékenységet,
- j) közreműködik a humanitárius segélyek elosztásában.

13. § A főpolgármester:

- a) gondoskodik a főváros katasztrófavédelmi besorolásának elkészítéséről,
- b) gondoskodik a fővárosi területi veszélyelhárítási terv elkészítéséről és jóváhagyásra felterjeszti a fővárosi védelmi bizottság elnökének,
- c) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének bevonásával ellenőrzi és értékeli a fővárosi területi és munkahelyi polgári védelmi szervezetek felkészültségét, és erről tájékoztatja a fővárosi védelmi bizottság elnökét,
- d) közreműködik a védekezésben részt vevő erők váltásában, pihentetésében és ellátásában,
- e) hatósági határozattal dönt a katasztrófavédelmi célú gazdasági és anyagi szolgáltatások fővárosi szintű kijelöléséről, igénybeveteléről,
- f) személyes adatnak nem minősülő adatokat szolgáltat a fővárosi védelmi bizottság részére,
- g) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv és a fővárosi védelmi bizottság irányításával illetékességi területén közreműködik a katasztrófa által okozott károk felmérésében,
- h) közreműködik a humanitárius segélyek elosztásában.

IV. FEJEZET

A KATASZTRÓFASEGÉLY NYÚJTÁSÁNAK SZABÁLYAI, A NEMZETKÖZI KATASZTRÓFA- SEGÍTSÉGNYÚJTÁS ÉS -SEGÍTSÉGGÉRÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI, AZ ORSZÁGGYŰLÉS ÁLTAL AZ ÉVES KÖLTSÉGVETÉSBEN A NEMZETKÖZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSRA JÓVÁHAGYOTT ELŐIRÁNYZAT FELHASZNÁLÁSÁNAK RENDJE, VALAMINT A VÉDEKEZÉSBEN RÉSZTVEVŐK KÖLTSÉGEI MEGTÉRÍTÉSÉNEK SZABÁLYAI

10. A katasztrófasegély nyújtásának szabályai

14. § (1) A katasztrófaveszély, veszélyhelyzet miatt kialakult helyzetben a katasztrófa károsító hatása által érintett területen életvitelszerűen élő, kárt szenvedett lakosság számára a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében nyújtható katasztrófasegélyről a Kormány esetileg dönt:

- a) a katasztrófasegély forrásáról és fedezetéről,
  - b) a folyósításban közreműködő szervezet kijelöléséről,
  - c) a folyósítás határidejéről és módjáról,
  - d) a katasztrófa-segélyezettek köréről,
  - e) az adómentesen folyósítható katasztrófasegély maximális összegéről.
- (2) A katasztrófa-segélyezés lezárását követően a folyósítással megbízott szervezet hitelt érdemlően köteles elszámolni a folyósított katasztrófasegélyekkel és a keretből megmaradt összeget köteles visszafizetni a segélyforrásául szolgáló számlára.
- (3) A katasztrófasegélyezés folyósításával megbízott szervezetet a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve felügyeli.
- (4) A katasztrófasegélyre jogosultak személyes adatairól - a segélyek arányos elosztása érdekében - az érintett önkormányzat jegyzője, az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv útján akkor szolgáltat adatot az (1) bekezdés b) pontja szerint kijelölt szervezet számára, ha ahhoz az érintett írásban hozzájárult. Személyes adatok ismerete hiányában katasztrófasegély nem folyósítható.

11. Nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás és -segítségkérés általános szabályai

15. § (1) A nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás, illetve -segítségkérés polgári védelmi koordinálását az érintett tárcák között, valamint a katasztrófa-segítségnyújtásban, illetve -segítségkérésben részt vevő szervek tevékenységének megszervezését és egyéb operatív feladatokat a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve végzi, ennek keretében nemzeti kapcsolattartó pontként működik az Európai Unió (a továbbiakban: EU), az Észak-Atlanti Szerződés Szervezete (a továbbiakban: NATO), az Egyesült Nemzetek Szervezete (a továbbiakban: ENSZ) és egyéb regionális és kétoldalú katasztrófavédelmi együttműködési rendszerben.

(2) Nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás és -segítségkérés esetében a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője tesz javaslatot - a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter útján - a Kormány számára.

(3) A nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás a külpolitikáért felelős miniszter hatáskörébe tartozó humanitárius segítségnyújtás része. Külföldről érkező katasztrófa-segítségkérés esetében - a külpolitikáért felelős miniszterrel egyeztetve - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjének kezdeményezésére a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter - a hazai feladatok ellátásának elsőbbségével - tesz javaslatot a Kormány számára nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtásra.

(4) Időben egyszerre zajló nemzetközi katasztrófaesemények esetében a szomszédos országoknak felajánlott segítség elsőbbséget élvez a nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás tekintetében.

(5) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve kezdeményezésére a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter és a külpolitikáért felelős miniszter a nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás végrehajtásában és szervezésében szorosan együttműködnek, ennek érdekében koordinációs eljárási rendet dolgoznak ki.

(6) Nemzetközi katasztrófa-segítségkérés esetében a hivatásos katasztrófavédelmi szerv tájékoztatja az EU, a NATO, az ENSZ és egyéb regionális nemzetközi szervezetekhez rendelt magyar külképviseleteket a hazai intézkedésekről, a segítségkérés mibenlétéről és feltételeiről, továbbá a nemzetközi segélyt nyújtó szervezetekkel kapcsolatot tart, feladataikat meghatározza és koordinálja.

12. Az Országgyűlés által az éves költségvetésben a nemzetközi segítségnyújtásra jóváhagyott előirányzat felhasználásának rendje

16. § (1) A nemzetközi segítségnyújtásra felhasználható támogatás célja a szolidaritási elv érvényre juttatása.

(2) A külföldön bekövetkezett katasztrófa esetében a Kormány az emberi életek mentéséhez, a biztonságos életkörülmények megteremtéséhez és a katasztrófa következményeinek felszámolásához mentőcsapatok, szakértők és eszközök kijuttatásával járul hozzá.

(3) A nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás esetében a nemzetközi kárhelyszínre történő kitelepülés szállítási költségeihez igényelhető a polgári védelmi pénzügyi eszköz létrehozásáról szóló, 2007. március 5-i 2007/162/EK, Euratom tanácsi határozat szállításról szóló rendelkezései szerinti támogatás.

(4) A polgári védelmi pénzügyi eszköz létrehozásáról szóló, 2007. március 5-i 2007/162/EK, Euratom tanácsi határozat végrehajtásához és nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtás esetében a szállításhoz való uniós támogatás igényjogosultjaként kijelölt nemzeti illetékes hatóság a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve.

13. A védekezésben résztvevők költségei megtérítésének szabályai

17. § (1) A védekezési költségeket az alábbi bontásban kell meghatározni:

- a) a végrehajtásban közreműködő személyek többletfeladat-végzéshez kapcsolódó juttatásai,
- b) a feladatok végrehajtásához kapcsolódó anyagi, műszaki, technikai költségek,
- c) a végrehajtásban közreműködő erők és eszközök ellátásának, elhelyezésének és üzemeltetésének költségei,
- d) a kitelepítettek, befogadottak ellátásával kapcsolatos költségek,
- e) a védekezés során felhasznált anyagok és készletek központi forrásból történő visszapótlásának költségei.

(2) A felmérési, tervezési és adminisztrációs költségelemek a helyreállítás, újjáépítés során számolhatóak el.

(3) Az önkormányzat saját forrásai terhére többlettérítést biztosíthat.

14. A védekezés elszámolható költségei

18. § (1) A védekezés körében a 17. § (1) bekezdés a) és c) pontjaiba tartozó költségek utólagos elszámolása érdekében a polgármester, a fővárosban a főpolgármester, valamint a megyei védelmi bizottság elnöke intézkedik az alábbi adatok védekezési naplóban történő folyamatos és naprakész rögzítésére:

- a) a kárterület és a bekövetkezett kár leírása,
- b) a védekezésben résztvevők létszáma,
- c) a létszám által teljesített munkaórák száma,

- d) a védekezésben részt vevő gépjárművek és munkagépek által teljesített kilométer és üzemóra,
e) a kitelepítettek, kimenekítettek és ellátásban részesülők létszáma,
f) a védekezés elrendelésének ideje,
g) az elvégzett védekezési feladatok,
h) a védekezés során meghozott intézkedések, beleértve a védekezés irányításának átadás-átvételét.
- (2) A polgármester, fővárosban a főpolgármester, a területileg illetékes védelmi bizottság elnöke intézkedik a védekezés során felmerült anyagköltségeket igazoló számlák, bizonylatok elkülönített nyilvántartására.
- (3) A védekezési költségek indokoltságát a védekezés irányításával megbízott igazolja.
- 19. § (1)** A 17. § (1) bekezdés c) pontja alapján az alábbi költségek számolhatóak el:
- a) a különleges munkakörülmények és éjszakai munkavégzés figyelembevételével megállapított napi díj összege,
b) az állami és önkormányzati fenntartású ingatlanban, intézményben történő elhelyezés esetében a rezsiköltségen felüli mosatási költségnorma személyenként ágyneműre és takaróra, valamint a takarításra a jogszabályban vagy közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott normák,
c) amennyiben az elhelyezés a b) pont szerint nem biztosítható, az elhelyezés költségei számla alapján.
- (2) A szállító eszközök üzemeltetési költségeinek elszámolására, a típus szerinti fenntartási, üzemanyag- és amortizációs költségek meghatározására a jogszabályban vagy közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott normákat kell alkalmazni.
- (3) A munkagépek, szivattyúk, erőgépek esetében a (2) bekezdésben foglalt költségeket a tényleges munka-üzemórák alapján kell elszámolni.
- (4) A speciális munkagépeknél a műszaki jellemzőktől függően a jogszabályban vagy közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott normákat kell alkalmazni.
- (5) A (2)-(4) bekezdésben foglaltak elszámolásának alapja a menetlevélben, illetve a gépüzemnaplóban dokumentált és a védekezés irányításával megbízott által igazolt adat.

15. Nem érvényesíthető költségek

- 20. § (1)** A védekezési költségek között helyi önkormányzat által nem számolható el:
- a) a helyi önkormányzat alapfeladatainak ellátásához kapcsolódó költségtérítések, eszközök értéke, költségei,
b) rezi jellegű fenntartási költségek számlaértéke, kivéve a lakosság kitelepítésével kapcsolatban felmerült többletköltségek,
c) a polgármesteri hivatalok védekezési feladatok ellátására kötelezett munkatársai által, rendes munkaidőben végzett munka vagy nyújtott alapszolgáltatás,
d) a biztosítók által megtérített költségek,
e) a helyi önkormányzatok vis maior támogatása forrásból megtérülő költségek,
f) a más forrásból megtérülő egyéb költségek.
- (2) Nem számolható el a tartósan és rendszeresen belvíz által veszélyeztetett területeken lévő helyi önkormányzatok azon átlagos kárelhárítási, karbantartási költségei, amelyeket a kötelező feladatok ellátására az éves költségvetésben tervezni kötelesek.

MÁSODIK RÉSZ

A KATASZTRÓFAVÉDELMI SZABÁLYZAT

V. FEJEZET

A TELEPÜLÉSEK KATASZTRÓFAVÉDELMI BESOROLÁSÁNAK SZABÁLYAI ÉS A VÉDELMI KÖVETELMÉNYEK

16. A katasztrófavédelmi besorolási eljárás

- 21. § (1)** Az ország településeit az adott település vonatkozásában lefolytatott kockázatbecslési eljárás eredményeként katasztrófavédelmi osztályokba kell sorolni (a továbbiakban: besorolás).
- (2) A település polgármestere - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének közreműködésével - a kockázatbecslést minden év szeptember 30-ig elvégzi és javaslatot tesz a település besorolására a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének.
- (3) A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének közreműködésével - a besorolási javaslatot felülvizsgálja és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve útján a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterhez jóváhagyásra felterjeszti.

- (4) A települések besorolásához igazodó védelmi követelmények teljesítéséhez szükséges pénzeszközök központi költségvetésben történő tervezéséről a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter gondoskodik.
- (5) A besorolási osztályokra vonatkozó szabályokat és az egyes osztályokhoz tartozó elégséges védelmi szint követelményeit a 2. melléklet *c)* pontja tartalmazza.
- (6) A települések besorolásának megfelelően megállapított elégséges védelmi szint alapulvételével, az élet és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében a polgármester települési veszélyelhárítási tervet készít, melyre a VI. Fejezet rendelkezései irányadók.

17. A kockázatbecslés

22. § (1) A besorolást a települést érintő veszélyeztető hatások komplex elemzése alapján, kockázatbecslés útján kell megállapítani.

(2) A kockázatazonosítás során az adott területen a helyi sajátosságokra és jellemzőkre tekintettel, valamennyi ismert veszélyeztető hatást figyelembe kell venni a 2. melléklet szerint.

(3) A kockázatazonosítást követően a kockázatelemzés és -értékelés során meg kell határozni a település területére vonatkozó egyes veszélyeztető hatások következményeit, valamint a bekövetkezés valószínűségét (gyakoriságát), figyelemmel az egyes veszélyeztető hatások egymásra gyakorolt és együttes hatására is.

23. § A település az azonosított veszélyeztető hatások és a bekövetkezési gyakoriság, valamint a korrekciós tényező alapján, a 2. melléklet *b)* pontja szerinti táblázatban történő elhelyezéssel kapott értékeknek megfelelően, valamint a 24. § rendelkezései szerint kerül katasztrófavédelmi osztályba besorolásra.

24. § (1) I. osztályba kell sorolni azokat a településeket, amelyek

a) közvetlenül veszélyeztetettek az atomerőmű 3 km-es és a kutatóreaktor 1 km-es körzetében,

b) a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat.) IV. Fejezetének hatálya alá tartozó üzem által veszélyeztetettek és külső védelmi terv készítésére kötelezettek,

c) az egyes veszélyeztető hatások kockázatbecslése és a kockázati mátrixban történő elhelyezése alapján a 2. melléklet *b)* pontja szerinti I. besorolást kapják, illetve

d) területén az egyes veszélyeztető hatások egymásra gyakorolt és együttes hatására tekintettel indokolt a települést fokozottabb védelemben részesíteni.

(2) II. osztályba kell sorolni azokat a településeket, amelyek

a) az atomerőmű által közvetetten veszélyeztetettek (3-30 km közötti területen lévő),

b) a Kat. IV. Fejezetének hatálya alá tartozó üzem által veszélyeztetettek és külső védelmi terv készítésére nem kötelezettek, illetve

c) az egyes veszélyeztető hatások kockázatbecslése és kockázati mátrixban történő elhelyezése alapján a 2. melléklet *b)* pontja szerinti II. besorolást kapják.

(3) III. osztályba kell sorolni azokat a településeket, amelyek

a) a Kat. IV. Fejezetének hatálya alá nem tartozó üzem által a veszélyes anyagok környezetbe kerülése esetén veszélyeztetettek,

b) az egyes veszélyeztető hatások kockázatbecslése és a kockázati mátrixban történő elhelyezése alapján a 2. melléklet *b)* pontja szerinti III. besorolást kapják.

VI. FEJEZET

A VESZÉLYELHÁRÍTÁSI TERVEZÉS

18. A veszélyelhárítási tervezés általános követelményei, szintjei, a tervekészítésre kötelezettek köre, a terv tartalma

25. § (1) A veszélyelhárítási tervezés célja, hogy a Kat. 44. §-ában felsorolt természeti, civilizációs és egyéb eredetű veszélyekre a kockázatok azonosítása, elemzése és értelmezése alapján egységes okmányrendszerbe foglalja a katasztrófavédelmi feladatok és intézkedések rendjét, végrehajtását, az azt biztosító személyi, anyagi és technikai eszközök hozzárendelésével.

(2) A veszélyelhárítási tervezés szintjei:

a) települési (a fővárosban kerületi) veszélyelhárítási terv (a továbbiakban együtt: települési veszélyelhárítási terv),

b) munkahelyi veszélyelhárítási terv,

c) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének összesített terve,

d) területi (fővárosi) veszélyelhárítási terv,

e) központi veszélyelhárítási terv.

(3) A tervekészítésre kötelezettek veszélyelhárítási terveiket folyamatosan naprakészen tartják.

19. Települési veszélyelhárítási terv

26. § (1) A besorolt településeken a polgármester a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének közreműködésével települési veszélyelhárítási tervet készít.

(2) A települési veszélyelhárítási terv alapidokumentumból és kapcsolódó mellékletekből áll.

(3) A települési veszélyelhárítási tervet a településfejlesztési és településrendezési tervezés, valamint a települési környezetvédelmi program kialakítása és módosítása során figyelembe kell venni.

27. § (1) A települési veszélyelhárítási terv az adott településre készített kockázatelemzés és értékelés alapján kimutatott veszélyeztető hatásokra és azok következményei elhárítása érdekében a 2. melléklet *c)* pontjában meghatározott elégséges védelmi szint biztosítására különösen a 2. melléklet *d)* pontjában felsorolt elemeket tartalmazza.

(2) A települési veszélyelhárítási terv mellékletét képezi a jogszabályokban meghatározott külső védelmi terv és a helyi vízkárelhárítási terv.

28. § (1) A polgármester a települési veszélyelhárítási terv alapján a veszélyek és a követendő magatartási szabályok megismerésére lakossági tájékoztató kiadványt készít és biztosítja a helyben rendelkezésre álló eszközökkel annak a lakosság számára történő hozzáférhetőségét.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott lakossági tájékoztató kiadvány elkészítésébe a polgármester bevonja a településen működő kisebbségi önkormányzatokat.

(3) A települési veszélyelhárítási terv elkészítése során a polgármester bevonja az adott elem tekintetében a feladat- és hatáskörrel rendelkező illetékes szervet.

(4) A települési veszélyelhárítási tervet a polgármester szükség esetén soron kívül, egyebekben minden év március 31-ig felülvizsgálja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve vezetőjének közreműködésével. A felülvizsgálat eredményéről, az elvégzett javításokról a polgármester tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének vezetőjét, a védekezésbe bevont egyéb szervezetet, szervezeteket, valamint a lakosságot.

(5) A polgármester a települési veszélyelhárítási tervben foglaltak végrehajtásának biztosítására legalább 3 évente gyakorlatot tart.

(6) A települési veszélyelhárítási tervet a helyi védelmi bizottság elnöke hagyja jóvá a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve vezetőjének egyetértésével.

(7) A polgármester a jóváhagyott veszélyelhárítási terv egy példányát megküldi a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének.

20. Munkahelyi veszélyelhárítási terv

29. § (1) A hatósági határozattal kijelölt gazdálkodó szerv munkahelyi veszélyelhárítási tervet készít a gazdálkodó szerv területén munkát végzők és az egyéb okból ott tartózkodók védelmére.

(2) Mentésül a munkahelyi veszélyelhárítási terv készítése alól a jogszabály alapján belső védelmi tervet, súlyos káresemény-elhárítási tervet készítő gazdálkodó szerv.

(3) A hatósági határozattal kijelölt gazdálkodó szervek a telephely környezetét veszélyeztető hatásokról adatokat szolgáltatnak a kockázati tényezők megváltozása esetén soron kívül, egyebekben minden év február 28-ig a települési veszélyelhárítási terv elkészítéséhez és felülvizsgálatához a polgármester számára.

(4) A munkahelyi veszélyelhárítási tervet a gazdálkodó szerv vezetője hagyja jóvá a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének egyetértésével.

21. Területi veszélyelhárítási terv

30. § (1) Illetékességi területére vonatkozóan a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve - a települési szintet meghaladó beavatkozást igénylő katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében - a települési veszélyelhárítási tervek alapján összesített tervet készít.

(2) Területi (fővárosi) veszélyelhárítási tervet készít a megyei, fővárosi védelmi bizottság az illetékességi területén jelentkező veszélyelhárítási feladatok összehangolására, a megyei közgyűlés elnöke (a fővárosban a főpolgármester) és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének közreműködésével.

(3) A területi veszélyelhárítási terv alapidokumentumból és az adattárakat, térképeket tartalmazó mellékletekből áll a 27. § (1) bekezdésében felsorolt elemek területi szintre történő alkalmazásával.

(4) A megyei, fővárosi védelmi bizottság a területi veszélyelhárítási tervben foglaltak végrehajtásának biztosítására legalább 3 évente gyakorlatot tart.

(5) A területi veszélyelhárítási tervet a megyei, fővárosi védelmi bizottság szükség szerint, egyebekben minden év június 30-ig felülvizsgálja a megyei közgyűlés elnöke (a fővárosban a főpolgármester) és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének közreműködésével.

- (6) A területi veszélyelhárítási tervet a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke hagyja jóvá a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjének egyetértésével.
- (7) Az egyetértésre történő felterjesztés előtt a megyei, fővárosi védelmi bizottság a területi veszélyelhárítási tervet bizottsági ülésen megtárgyalja.
- (8) A területi veszélyelhárítási tervet a területfejlesztési és területrendezési tervezés, valamint a területi, átfogó környezetvédelmi terv kialakítása és módosítása során figyelembe kell venni.

22. Központi veszélyelhárítási terv

- 31. §** (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője az érintett ágazatok bevonásával központi veszélyelhárítási tervet készít a katasztrófaveszély elhárítására és a katasztrófa következményeinek lehető legkisebbre csökkentésére.
- (2) A központi veszélyelhárítási terv különösen az alábbiakat tartalmazza:
- a) az emberi élet, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme,
  - b) a kritikus infrastruktúra elemek katasztrófák elleni védelme,
  - c) a lakosság alapvető ellátásának biztosítása.
- (3) A központi veszélyelhárítási tervet a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője szükség szerint, egyebekben minden év szeptember 30-ig felülvizsgálja.
- (4) A központi veszélyelhárítási tervet a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter hagyja jóvá.
- (5) A központi veszélyelhárítási tervből az abban foglaltak végrehajtásában érintett ágazat ágazati veszélyelhárítási tervkivonatát készíthet.

VII. FEJEZET

A LAKOSSÁGVÉDELEM: A LAKOSSÁG RIASZTÁSA, AZ EGYÉNI VÉDŐESZKÖZ-ELLÁTÁS, A KITELEPÍTÉS, A KIMENEKÍTÉS, A BEFOGADÁS ÉS A VISSZATELEPÍTÉS

23. A lakosságvédelem módszerei

- 32. §** A lakosság védelmének alapvető módszerei a helyi és a távolsági védelem:
- a) a helyi védelem az elzárkózás a veszélyeztető hatás elleni védelemre alkalmas, illetve alkalmassá tett helyen,
  - b) a távolsági védelem a lakosság veszélyeztetett területről történő kimenekítése, illetve kitelepítése, valamint befogadóhelyen történő átmeneti jellegű elhelyezése.
- 33. §** (1) Megelőzés, valamint katasztrófaveszély, illetve veszélyhelyzet során, a veszélyeztető hatás és a várható következmények szempontjából - az emberi élet védelmének elsőbbségével - alkalmazandó lakosságvédelmi módszer első helyen a helyi védelem.
- (2) Amennyiben az adott körülmények között a lakosság védelmére nem alkalmas a helyi védelem, a távolsági védelem módszerét kell alkalmazni.

24. A riasztás és a veszélyhelyzeti tájékoztatás közös szabályai

- 34. §** (1) A lakosság riasztásának és veszélyhelyzeti tájékoztatásának módjai:
- a) elsősorban közérdekű közlemény közzétételével, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően,
  - b) a lakossági riasztó rendszer eszközeivel,
  - c) a technikai feltételek megléte esetén elektronikus hírközlési szolgáltatások igénybevételével,
  - d) a helyben szokásos módon (hangosbemondó, hívívó, falragaszok),
  - e) a riasztás és veszélyhelyzeti tájékoztatás közzétételére alkalmas, helyben rendelkezésre álló egyéb eszközökkel, így a rendvédelmi szervek, magánszemélyek élőbeszéd sugárzására alkalmas kihangosító eszközei, valamint kézi kihangosító eszközök,
  - f) szükség és lehetőség szerint az a)-e) pontban megjelöltek egyidejű alkalmazásával.
- (2) A közérdekű közleményt a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve által kiadott tartalommal kell közzétenni, melyet a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve zártrendszerű kommunikációs csatornán ad át.
- (3) A szöveges közlés tartalmazza különösen:
- a) a bekövetkezett esemény pontos helyét és idejét,
  - b) az esemény várható hatásait,
  - c) az okozott hatás kiterjedését,
  - d) a keltett hatás várható időtartamát,
  - e) a követendő magatartási szabályokat,

f) a további tájékoztatási lehetőségeket.

(4) A lakossági riasztást és veszélyhelyzeti tájékoztatást végzők együttműködnek a hiteles, pontos és gyors tájékoztatás érdekében, melynek során egyeztetik a tájékoztatás fő területeit, az összehangolt információáramlás módját, a közvetlenül és közvetve érintett lakosság körét, valamint a nemzetközi hatásokat.

(5) A település katasztrófavédelmi osztályba sorolásával, az annak megfelelően megállapított elégséges védelmi szinttel és a veszélyelhárítási tervben meghatározott helyi riasztási és veszélyhelyzeti tájékoztatással összhangban a polgármester - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének közreműködésével - gondoskodik a lakosság mindezekre történő felkészítéséről.

25. A lakosság riasztása

35. § A Kat. 20. §-ában és 42. §-ában meghatározott bejelentések értékelése után és katasztrófaveszély esetében a felkészülés során, valamint veszélyhelyzet esetében, az emberi élet és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak mentése érdekében a rendelkezésre álló riasztó-, illetve tájékoztatórendszerrel függően

a) szöveges közléssel, illetve

b) a 3. mellékletben meghatározott szirénajelekkel

jelezni kell az esemény valószínű bekövetkezését vagy annak elmúlását (a továbbiakban együtt: katasztrófariasztás), illetve haladéktalanul közölni kell a lakossággal a követendő magatartási szabályokat.

36. § A katasztrófariasztás elrendeléséért felelős:

a) országos vagy több megyét érintő veszélyeztetettség esetében a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter - a Kormány utólagos tájékoztatásával - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve útján,

b) megyei, fővárosi szintű veszélyeztetettség esetében a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke - a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter utólagos tájékoztatásával - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve útján,

c) település veszélyeztetettsége esetén a polgármester - a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke utólagos tájékoztatásával - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve útján,

d) a gazdálkodó szerv területén a gazdálkodó szerv vezetője, a polgármester és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének egyidejű tájékoztatásával.

26. A lakosság veszélyhelyzeti tájékoztatása

37. § (1) A veszélyhelyzeti tájékoztatás tartalma különösen:

a) a katasztrófaveszély, a bekövetkezett esemény, a védekezés, az irányadó magatartási szabályok, a lakosságvédelmi intézkedések, az elrendelt korlátozások, valamint a további tájékoztatói lehetőségek,

b) a helyreállítás időszakában az elemi lakhatási feltételek megteremtése, a külön döntés szerinti kárenyhítési lehetőségei, valamint a helyreállítás.

(2) Amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik, a lakosság veszélyhelyzeti tájékoztatásáért felelős:

a) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter,

b) a központi államigazgatási szerv vezetője,

c) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi és területi szervének vezetője,

d) a megyei és a helyi védelmi bizottság elnöke,

e) a polgármester, a főpolgármester,

f) a gazdálkodó szerv vezetője.

27. A hivatásos katasztrófavédelmi szervek feladatai

38. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve:

a) előkészíti a közszolgálati műsorszolgáltatók által végzett, a lakosság riasztásához szükséges okmányokat, a veszély jellegére utaló tájékoztatót és a követendő magatartási szabályokat tartalmazó közleményeket,

b) figyelemmel kíséri a tájékoztatással, riasztással kapcsolatos közlemények védelmi feladatokban részt vevő közszolgálati műsorszolgáltatók általi megjelenését,

c) koordinálja a Kat. 21. § (1)-(5) bekezdésében meghatározott szolgálmi jog alapításával és az ellenében járó kártalanítással, valamint a lakossági riasztó rendszer végpontjainak kiépítésével összefüggő feladatokat,

d) szükség esetén igénybe veszi a belföldi vezetékes és mobil telekommunikációs szolgáltatást nyújtó gazdálkodó szervezetek szolgáltatását és eszközeit a lakosság riasztására, veszélyhelyzeti tájékoztatására.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve

a) szervezi a lakosság riasztásának, veszélyhelyzeti tájékoztatásának területi és helyi feladatait,

b) végzi a Kat. 21. § (1)-(5) bekezdésében meghatározott szolgálmi jog alapításával és az ellenében járó kártalanítással, valamint a lakossági riasztó rendszer végpontjainak kiépítésével összefüggő feladatokat,

- c) a lakossági riasztó rendszer végpontjaiban bekövetkezett változást, a változást követő 72 órán belül bejelenti az áramszolgáltatónak és egyidejűleg a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének,
- d) a területi és helyi katasztrófavédelmi operatív feladatok ellátásához az illetékes védelmi bizottság elnökével együttműködve, a célnak megfelelően kialakított és felszerelt, folyamatosan üzemképes állapotban tartott vezetési pontot tart fent.

28. A polgármester és a gazdálkodó szerv vezetőjének feladatai

39. § A polgármester a riasztási és veszélyhelyzeti tájékoztatási feladatainak végrehajtása érdekében gondoskodik:

- a) a lakosság riasztására szolgáló és a közigazgatási területén lévő saját, illetve rendelkezésre bocsátott lakossági riasztó-tájékoztató végpont működtetéséről, üzemképességéről, folyamatos karbantartásáról,
- b) a hangos próbákon a felkészített személyek és az illetékes áramszolgáltató szakemberei részvételéről,
- c) a lakossági riasztó, riasztó-tájékoztató végpont működtetéséhez szükséges üzemeltetési készlet összeállításáról, azok hozzáféréseinek helyi szabályozásáról,
- d) riasztó, tájékoztató polgári védelmi szaklegységek megalakításáról és felkészítéséről,
- e) a feladatban érintett szaklegységek riasztási adatainak folyamatos pontosításáról.

40. § A gazdálkodó szerv vezetője gondoskodik:

- a) a területén munkát végzők és egyéb okból ott tartózkodók számára a riasztási és veszélyhelyzeti tájékoztatási rendszer kiépítéséről és folyamatos működőképességéről,
- b) riasztási és veszélyhelyzeti tájékoztatási rendszer szükség szerinti alkalmazásáról, valamint az arra történő felkészítésről.

41. § A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének a jogszabály szerinti felső küszöbértékű veszélyes ipari üzemek környezetében kiépített riasztó alrendszere eszközeinek működtetését országos szinten a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, területi szinten a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve biztosítja.

29. A lakossági riasztó rendszerek típusai, jellemzői, karbantartásukra és telepítésükre vonatkozó előírások, ellenőrző és éles próbák rendszere

42. § (1) A lakossági riasztó, lakossági riasztó-tájékoztató végpontok folyamatos működtetéséről - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének szakmai felügyelete mellett - a polgármester gondoskodik, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének a jogszabály szerinti felső küszöbértékű veszélyes ipari üzemek környezetében kiépített riasztó alrendszere, továbbá Paks és 30 km-es körzetében telepített lakossági riasztó-tájékoztató rendszer kivételével.

(2) A riasztó-tájékoztató végpont működőképességét érintő bármely tevékenységet a munka megkezdése előtt 30 nappal, a területileg illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve útján a polgármester számára engedélyezés céljából be kell jelenteni.

43. § (1) A lakossági riasztó rendszerbe történő új eszköz telepítése, meglévő eszköz felújítása vagy karbantartása során a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve által használt rendszerelemekkel megegyező, valamint kialakításában, technikai megoldásaiban azokhoz illeszkedő eszköz használható fel, amit a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve engedélyezett.

(2) Új lakossági riasztó rendszer telepítésére, meglévő eszközök karbantartására, meghibásodott eszközök úratelepítésére és felújítására, valamint az életveszélyessé vált eszközök bontására vonatkozó műszaki feltételeket jogszabály állapítja meg.

(3) Katasztrófaveszély vagy veszélyhelyzet időszakán kívül a települési önkormányzat azon lakossági riasztó-tájékoztató végpontok esetében, ahol a települési önkormányzatnak közvetlen vezérlési lehetősége van, a lakossági riasztó-tájékoztató végpontokat általános közlési célra, kizárólag közérdekű információ leadására is felhasználhatja.

(4) A felhasználás során politikai célú közlemény nem közölhető.

44. § (1) A lakossági riasztó rendszer riasztó, valamint riasztó-tájékoztató végpontjait, a riasztó eszközök meglétét, állapotát, karbantartottságát és működőképességét legalább évente egy alkalommal a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve ellenőrzi. Az ellenőrzésen a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve kérésére az áramszolgáltató térítésmentesen közreműködik.

(2) Az ellenőrzés során az ellenőrzést végrehajtó hangos próbával győződik meg az eszköz működőképességéről. A hangos próba időpontját és a hangos próba alkalmával kiadásra tervezett szignálok és szövegek leírását a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve 10 nappal a hangos próba végrehajtása előtt megküldi a területileg illetékes helyi önkormányzatnak. A hangos próbát, annak megtartása előtt 5 nappal, a helyben szokásos módon a területileg illetékes települési önkormányzat hirdeti ki.

- (3) Az ellenőrzés során biztosítani kell a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve vezetőjének vagy képviselőjének megjelenését is.
- (4) Az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet az ellenőrzést végrehajtó szervezet képviselője, valamint a polgármester írja alá. A jegyzőkönyv megőrzéséért a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve felel.
- (5) A megrongált, életveszélyessé vált lakossági riasztó rendszer végpontjairól érkező bejelentés esetében, a tudomást szerző hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetője haladéktalanul jelentést terjeszt fel a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve számára.
- (6) A jelentés tartalmazza különösen:
- a) a végpont típusát,
  - b) a végpont pontos címét,
  - c) a végpont koordinátáit,
  - d) a végpont telepítésének módját,
  - e) a kár rövid leírását, a káresemény bekövetkezésének feltételezett idejét,
  - f) a rongálást bizonyító fényképfelvételeket.
- (7) A káreljárás lefolytatására a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetője az illetékes, aki az eljárás eredményéről tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervét.

30. Az egyéni védőeszköz-ellátás

- 45. §** (1) A lakosság kimenekítése, illetve kitelepítése során - amennyiben a veszélyeztető hatás indokolja - a veszélyes, illetve radioaktív anyagok, más fizikai erők káros élettani hatásainak megakadályozása érdekében szükség-védőeszközt, az atomerőmű által veszélyeztetett (0-30 km közötti) területeken szükség szerint jódprofilaxist is kell alkalmazni.
- (2) A beavatkozást végzők számára biztosított egyéni védőeszközökről és az azzal történő ellátásról jogszabály rendelkezik.

31. A kitelepítés, a befogadás és a visszatelepítés elrendelése

- 46. §** (1) A kitelepítés és a befogadás elrendelésére jogosult:
- a) veszélyhelyzetben, a Kormány felhatalmazása alapján, illetékességi területére vonatkozóan
    - aa) a polgármester,
    - ab) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetője által kijelölt személy, aki veszélyhelyzetben a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenység irányítását a polgármestertől átvette,
    - ac) a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke,
    - b) halasztást nem tűrő esetben az illetékességi területére vonatkozóan
      - ba) a polgármester,
      - bb) a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke.
- (2) A visszatelepítés elrendelésére a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke jogosult.
- 47. §** (1) A kitelepítés elrendeléséről szóló döntést az elrendelő írásba foglalja - akadályoztatása esetén az elrendelést követő legkésőbb 3 napon belül - és felhívás közzétételével gondoskodik a kihirdetéséről.
- (2) A felhívást a veszélyeztetett terület sajátosságainak megfelelően, a rendelkezésre álló lehetőségek alkalmazásával, a helyben szokásos módon, illetve a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló törvény alapján közérdekű közleményként kell közzétenni.
- (3) A felhívás tartalmazza legalább:
- a) a kijelölt gyülekezési helyet és időpontot,
  - b) a kijelölt befogadóhelyet,
  - c) a saját járművel önállóan megoldott, befogadóhelyre történő távozás lehetőségét és bejelentési kötelezettségét,
  - d) a szállítási lehetőségeket, beleértve az elrendelt korlátozásokat is,
  - e) a kitelepítés során szükséges alapvető okmányok és más ajánlott dolgok megjelölését,
  - f) a hátrahagyott javakkal kapcsolatos tennivalókat,
  - g) amennyiben ismert, a kitelepítés várható időtartamát,
  - h) a kitelepítéssel kapcsolatban további tájékoztatást adó szerv vagy személy megnevezését és elérhetőségét.

32. A kitelepítés végrehajtása

- 48. §** A kitelepítés végrehajtásának szempontjai:
- a) a kitelepítéssel érintett lakosság családi és közösségi életviszonyai a visszatelepítés elrendeléséig lehetőleg ne szenvedjenek kárt,

b) különös figyelemmel kell lenni a kitelepített személyek korából, neméből vagy más tulajdonságából fakadó egyedi igényekre,

c) az érintett lakosságot a Kat. 72. § (10) bekezdés szerinti adatokkal kell nyilvántartásba venni (regisztráció),

d) lehetővé kell tenni, hogy a lakosság a lakóhelyét saját közlekedési eszközével hagyja el és a veszélyeztetett területen kívüli, általa megválasztott helyre távozhasson, amennyiben az a kitelepítés végrehajtását nem akadályozza,

e) amennyiben a c) pontban meghatározott regisztráció elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna, a polgármester vagy a helyszíni műveletirányító engedélyezheti annak mellőzését.

49. § (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke

a) értékeli a kialakult helyzetet és meghatározza a kitelepítéssel kapcsolatos feladatokat,

b) tájékoztatja a veszélyeztetett területen fekvő települések polgármestereit és utasítja a kitelepítés előkészítésére,

c) utasítja a helyi védelmi bizottságokat a szükséges kitelepítési feladatok koordinálására,

d) meghatározza a különböző ágazatok területi szintű szerveinek a kitelepítéssel kapcsolatos feladatait és koordinálja azok végrehajtását,

e) amennyiben a kitelepítés megye, főváros határán kívülre történik, felveszi a kapcsolatot az illetékes megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökével,

f) veszélyhelyzetben elrendeli a vasúti, közúti, vízi, légi szállítások biztosítása érdekében a javítókapacitások, valamint az állomások, kikötők, repülőterek, raktárak igénybevételét vagy használatának korlátozását,

g) összehangolja a polgári védelmi szervezetek és a kitelepítésben részt vevő szervek, társadalmi és karitatív szervezetek tevékenységét,

h) feldolgozza, értékeli, összegzi és a Kormány számára a kormányzati koordinációs szerv útján felterjeszti a beérkező jelentéseket.

(2) A helyi védelmi bizottság elnöke

a) szükség esetén utasítja a kitelepítés irányítása során a polgármestereket, a kitelepítési feladatokra vonatkozóan a hatáskörükbe tartozó intézkedések megtételére,

b) összehangolja a társadalmi és karitatív szervezetek tevékenységét,

c) felveszi a kapcsolatot az illetékes helyi védelmi bizottság elnökével, amennyiben a kitelepítés a helyi védelmi bizottság honvédelmi körzetén kívülre, de a megyehatáron belül történik.

(3) A polgármester

a) intézkedik a lakosság, az intézmények, a gazdálkodó szervek, a szállító eszközök tulajdonosainak riasztására és tájékoztatására,

b) intézkedik a lakosság kitelepítésére, a létfenntartáshoz szükséges anyagi, kulturális javak, az állatállomány, az ellátásukhoz szükséges takarmány és egyéb anyagok elszállítására,

c) meghatározza a településen a helyes, követendő lakossági magatartási szabályokat,

d) készenléte helyezi a kitelepítési szakfeladat végrehajtásához szükséges polgári védelmi szervezeteket és irányítja tevékenységüket,

e) megszervezi a kitelepítés biztosítását,

f) intézkedik a gyülekezési, berakodási helyek működésének megkezdésére,

g) fogadja az érkező külső erőket, eszközöket, koordinálja az együttműködést,

h) gondoskodik a fekvőbetegek, önerőből kitelepülni képtelenek kijelölt intézményekbe történő elszállításáról,

i) koordinálja az intézmények, gazdálkodó szervezetek kitelepülését,

j) folyamatos kapcsolatot tart a befogadókkal és tájékoztatást ad különösen a következőkről:

ja) útba indítások idejéről,

jb) az útba indított lakosság számáról,

jc) az állatállományról és az anyagi és kulturális javakról,

jd) a szállító eszközök számáról,

ke) intézkedik az ingatlanok átvizsgálására, az ingatlanok biztonságos hátrahagyása szabályainak betartására,

le) intézkedik a Kat. 49. § (5) bekezdése alapján a kötelezés ellenére lakóhelyén maradó személyekkel szembeni rendvédelmi intézkedés foganatosítására,

me) intézkedik a hajléktalanok felkutatására,

ne) intézkedik, hogy a védekezés folytatására visszamaradó állomány a biztonsági rendszabályokat (riasztás, kimenekítés) megismerje és megszervezi az ellátásukat,

o) intézkedik a közművek központilag történő szükség szerinti kikapcsolására,

pe) intézkedik a gyógyszertárak, a méreganyagraktárak és a műtrágya lerakatok fokozott őrzésére, szükség esetén az anyagok biztonságos helyre történő elhelyezésére,

qe) biztosítja az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv (a továbbiakban: rendőrség) útján a kitelepítéssel érintett településen hátrahagyott ingó és ingatlan vagyon védelmét,

re) összehangolja a társadalmi és karitatív szervezetek tevékenységét.

(4) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve

- a) irányítja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve lakosságvédelmi tervező munkáját,
  - b) több megyét érintően koordinálja a nemzetgazdaság és más szempontból fontos vagyontárgyak, valamint a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelmére vonatkozó feladatok végrehajtását,
  - c) összehangolja az országhatáron, illetve megyehatárokon át történő kitelepítés katasztrófavédelmi feladatait.
- (5) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve
- a) ellátja a kitelepítés végrehajtása során a szakmai irányító, koordinációs feladatokat,
  - b) összehangolja a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelmének területi feladatait,
  - c) irányítja a helyi katasztrófavédelmi szervek lakosságvédelmi tervező, szervező munkáját,
  - d) szervezi és végzi a polgári védelmi szervezetek és a lakosság felkészítését.
- (6) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve
- a) együttműködik a kijelölt befogadó helyek szerint illetékes hivatásos helyi katasztrófavédelmi szerv vezetőjével és kölcsönösen biztosítják a tervezési adatokat,
  - b) a társszervekkel együttműködve kijelöli a kitelepülési útvonalakat, számvetéseket készít,
  - c) pontosítja a körzeti és településszintű kitelepítési-befogadási terveket,
  - d) javaslatot tesz a polgármesternek a kitelepítés végrehajtásához szükséges polgári védelmi szervezetek megalakítására, felkészítésére,
  - e) közreműködik a lakosság riasztásának és tájékoztatásának megtervezésében,
  - f) létrehozza a szükséges adatbázisokat, gondoskodik naprakészen tartásukról, valamint
  - g) közreműködik a kitelepítés helyi feladatainak végrehajtásában.

33. Kimenekítés

- 50. §** (1) Amennyiben a veszélyeztetett területen a közvetlen életveszély és váratlan kockázat miatt nincs mód a kitelepítési feladatok végrehajtására, a lakosság védelmét kimenekítéssel kell biztosítani.
- (2) A kimenekítésre egyebekben a kitelepítés szabályai az irányadók.

34. A befogadás szabályai

- 51. §** (1) A befogadóhellyel szemben támasztott követelmények:
- a) megfelelő távolságra helyezkedik el a veszélyeztetett területtől,
  - b) biztosítja a befogadott lakosság számára az alapvető ellátást, így különösen:
    - ba) ivóvíz-, élelem- és orvosi ellátást,
    - bb) alapvető higiéniai feltételeket,
    - bc) az élelmezés és a hulladék megfelelő kezelésére szolgáló létesítményeket,
    - bd) a tartózkodásra és szállásra szolgáló, megfelelő méretű helyiségeket (személyenként legalább 3,5 m²),
    - be) az alapvető kulturális igények (vallási, közösségi) kielégítését.
  - c) a befogadóhely alkalmazásakor:
    - ca) jól látható módon jelölni kell a helyiségek rendeltetését,
    - cb) biztosítani kell a befogadottak számára a házirend megismerését és gondoskodni kell a betartásáról,
    - cc) biztosítani kell a lelki segítségnyújtást, valamint a gyermekek és más különös gondoskodást igénylő személyek alapvető ellátását.
- (2) Amennyiben indokolt, a befogadó helyre történő belépés közegészségügyi, közbiztonsági okból külön engedélyhez köthető, illetve fertőtlenítés, mentesítés végrehajtása elrendelhető.
- 52. §** A befogadás végrehajtásának szempontjai:
- a) a kitelepített lakosság elsősorban befogadó intézményben vagy személyek elhelyezésére szolgáló épületben, illetve szükségátörhelyen helyezhető el,
  - b) az a) pontban foglaltak hiányában a kitelepítettek a lakosságnál is elhelyezhetők,
  - c) a kitelepítés a lehető legkisebb mértékben érintse a befogadással érintett terület lakosságának életviszonyait,
  - d) a családtagokat lehetőleg ugyanazon településen és lehetőleg azonos intézményben (épületben) kell elhelyezni.

35. A befogadással kapcsolatos feladatok

- 53. §** (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke
- a) értékeli a kialakult helyzetet, valamint meghatározza a befogadással kapcsolatos feladatokat,
  - b) tájékoztatja a veszélyeztetett területen kívül fekvő települések polgármestereit és utasítja a befogadás előkészítésére,
  - c) utasítja a helyi védelmi bizottságokat a szükséges befogadási feladatok koordinálására,
  - d) meghatározza a különböző ágazatok területi szintű szerveinek a befogadással kapcsolatos feladatait, valamint koordinálja azok végrehajtását,

- e) összehangolja a polgári védelmi szervezetek és a befogadásban részt vevő más szervek tevékenységét,
  - f) kezdeményezi a kitelepítéssel érintett megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökénél az együttműködést és tájékoztatja a befogadás előkészítéséről, ha a megye, főváros határán kívül élő lakosságot kell befogadni,
  - g) szükség esetén elrendeli a területi jellegű gazdasági és anyagi szolgáltatások igénybevételét,
  - h) területi szinten összehangolja a társadalmi és karitatív szervezetek tevékenységét,
  - i) feldolgozza, értékeli, összegzi a beérkezett jelentéseket, majd továbbítja a Kormány részére.
- (2) A helyi védelmi bizottság elnöke
- a) szükség esetén utasítja a befogadás irányítása során a polgármestereket, a befogadási feladatokra vonatkozóan hatáskörükbe tartozó intézkedések megtételére,
  - b) összehangolja a társadalmi és karitatív szervezetek tevékenységét,
  - c) felveszi a kapcsolatot az illetékes helyi védelmi bizottság elnökével, amennyiben a befogadás a helyi védelmi bizottság honvédelmi körzetén kívülről, de a megyehatáron belül történik.
- (3) A polgármester
- a) tájékoztatja a lakosságot a várható befogadásról,
  - b) értesíti az elhelyezésben érintett intézményeket, gazdálkodó szervezeteket, valamint intézkedik a befogadás előkészítésére,
  - c) készenlétebe helyezi a befogadási szakfeladat végrehajtásához szükséges polgári védelmi szervezeteket és irányítja tevékenységüket,
  - d) előkészíti a befogadáshoz szükséges nyilvántartásokat,
  - e) intézkedik a megnövekvő fogyasztási igények miatt a megfelelő kapacitás biztosítására,
  - f) megszervezi a befogadás mindenoldalú biztosítását,
  - g) a rendőrséggel együttműködve megszervezi a forgalomszabályozást, a rendfenntartást,
  - h) pontosítja a befogadásra tervezett lakosság várható létszámát, az állatállomány és anyagi javak mennyiségét,
  - i) biztosítja a befogadásra tervezett intézmények, közigazgatási szervek működési feltételeit, intézkedik az esetlegesen hiányzó infrastruktúra kialakítására,
  - j) intézkedik a befogadásra kerülő lakosság étkeztetéséhez szükséges és higiéniai feltételek biztosítására,
  - k) intézkedik a kirakodási hely működtetésére,
  - l) folyamatos kapcsolatot tart a kitelepülőkkel,
  - m) szükség esetén megszervezi a közoktatást, valamint
  - n) illetékességi területén összehangolja a társadalmi és karitatív szervezetek tevékenységét.
- (4) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve
- a) irányítja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve befogadással kapcsolatos munkáját,
  - b) központi raktárkészletből szükség esetén kiegészíti a befogadáshoz szükséges elhelyezési szakanyagokat,
  - c) több megyét érintően koordinálja a nemzetgazdaság és más szempontból fontos vagyontárgyak, valamint a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelmére vonatkozó feladatok végrehajtását,
  - d) összehangolja az országhatáron, illetve megyehatárokon át történő befogadás katasztrófavédelmi feladatait.
- (5) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve
- a) a befogadás végrehajtása során szakmai irányító, koordinációs feladatokat lát el,
  - b) saját raktárkészletéből biztosítja a rendelkezésére álló, a befogadáshoz szükséges elhelyezési szakanyagokat,
  - c) területi szinten irányítja, illetve végzi a katasztrófavédelmi befogadási feladatokat tartalmazó tervek kidolgozását, valamint
  - d) szervezi és végzi a polgári védelmi szervezetek és a lakosság felkészítését.
- (6) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve
- a) ellenőrzi a befogadásra kijelölt intézmények, objektumok, egyéb helyiségek alkalmasságát,
  - b) együttműködik a kitelepülő települések szerint illetékes hivatásos helyi katasztrófavédelmi szerv vezetőjével és kölcsönösen biztosítják a tervezési adatokat,
  - c) a befogadási adatokkal kapcsolatosan számvetéseket készít,
  - d) pontosítja a körzeti és településszintű befogadási terveket,
  - e) javaslatot tesz a polgármesternek a szükséges polgári védelmi szervezetek létrehozására a meglévő szakalegységeken felül,
  - f) közreműködik a létrehozott polgári védelmi szakalegységek polgári védelmi felkészítésében,
  - g) közreműködik a lakosság, a gazdálkodó szervek, intézmények befogadási feladatainak végrehajtására történő felkészítésében,
  - h) közreműködik a befogadás helyi feladatainak megszervezésében, végrehajtásában,
  - i) közreműködik a befogadáshoz szükséges szakanyag biztosításában.

36. A visszatelepítés szabályai

54. § (1) Akiket szervezett formában telepítettek ki, azok szervezett formában kerülnek visszatelepítésre. Az önállóan visszatelepülők regisztrálását is végre kell hajtani.

- (2) A veszélyeztetettség megszűnése után a visszatelepülés feltétele:
- a) a közegészségügyi helyzet normalizálása, járványveszély megszüntetése,
  - b) a lakosság tájékoztatása a szükséges magatartási és higiéniai rendszabályokról,
  - c) a közművek, közműszolgáltatások helyreállítása,
  - d) a minimális lakhatási feltételek biztosítása,
  - e) a lakosság alapellátásának biztosítása,
  - f) az ideiglenesen fedél nélkül maradtak elhelyezésének, ellátásának biztosítása,
  - g) az életveszélyes épületek bontásának végrehajtása,
  - h) közintézmények működési feltételeinek biztosítása, az iskolai oktatás újraindítása, valamint
  - i) a károk felmérése.

37. A közrend, közbiztonság fenntartása

55. § (1) A kitelepítést követően a terület, az intézmények, a lakosság visszamaradó anyagi javainak és a kulturális javak őrzését, védelmét a (3) bekezdésben foglalt kivétellel a rendőrség végzi.

(2) Amennyiben a rendőrség erői az őrzés-védelmi feladat végrehajtására nem elegendőek, a katasztrófavédelemért felelős miniszter kezdeményezheti a honvédelemért felelős miniszternél a Magyar Honvédség erőinek fegyver nélküli közreműködését.

(3) A kitelepített polgári szerv visszamaradó anyagi javainak védelméről a polgári szerv vezetője gondoskodik, ennek hiányában az őrzés biztosítása az (1) bekezdésben foglaltak szerint történik.

56. § A rendőrség

- a) gondoskodik a kárterületek lezárásáról, a forgalomirányítás, a forgalomszabályozás, a kimenekítés, a kitelepítés és a befogadás rendőri biztosításáról,
- b) lezárja a járhatatlanná vált útszakaszokat és kijelöli az elkerülő útvonalakat,
- c) gondoskodik a katasztrófaveszély, illetve veszélyhelyzet esetében történő kitelepítés során, valamint a kitelepített lakosság befogadási helyein a rendfenntartásról,
- d) ellátja a kitelepített területre történő be- és kijárási közbiztonsági ellenőrzését,
- e) meghatározza a bejárási útvonalakat,
- f) intézkedést foganatosít a kitelepítés és kimenekítés során a kötelezés ellenére a lakóhelyén maradó személlyel szemben.

VIII. FEJEZET

AZ ÖNKÉNTES MENTŐSZERVEZETEK KÖZREMŰKÖDÉSÉNEK SZABÁLYAI

38. Általános elvek

57. § (1) Az országban működő önkéntes mentőszervezet (a továbbiakban: mentőszervezet) a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásai elleni védekezésben akkor vehet részt, ha a Nemzeti Minősítési Rendszerben meghatározott képzettségi, felkészültségi alapkövetelményeknek eleget téve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve által lefolytatott, e Fejezetben szabályozott eljárásban a minősítést megszerezte. A Nemzeti Minősítési Rendszert a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve minden év január 31-ig közzéteszi a honlapján.

(2) A minősítés megszerzéséhez a mentőszervezet a nyilvántartásba vétel helye szerint illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervénél kérelmet nyújt be, melynek tartalmát a 4. melléklet határozza meg.

(3) A minősítésnek megfelelt és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve által nyilvántartásba vett mentőszervezet értesítés alapján vesz részt a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásai elleni védekezésben (a továbbiakban: védekezésben), valamint a nemzetközi segítségnyújtásban.

(4) A minősítésnek megfelelt mentőszervezet az 5. mellékletben szereplő megállapodás aláírásával elfogadja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve koordinációs és - beavatkozás esetében - irányítási jogát, és ezzel a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervénél vezetett nyilvántartásba bekerül.

58. § (1) A nyilvántartásba vett mentőszervezet a védekezésben a Kat. 18. § (2) bekezdése esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének értesítése, a Kat. 46. § (5) bekezdése esetén a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének értesítése alapján vesz részt. Az értesítő okmány tartalmazza a káresemény jellegét, az esemény helyszínét, az igényelt segítségnyújtás mértékét, valamint a gyülekezési pont helyét.

(2) Az értesítés kiterjed a mentőszervezetek mentésbe történő bevonására, próbariasztásra, valamint ellenőrző gyakorlaton történő részvételre.

(3) A mentőszervezet védekezésbe történő bevonásáról szóló értesítést kiadó szerv a mentőszervezet védekezésbe történő bevonása elrendelőjének minősül.

- 59. § (1)** A mentőszervezetek kárhelyszíni tevékenységét a helyszíni műveletirányító irányítja.
- (2) A védekezésbe, valamint a nemzetközi segítségnyújtásba bevont mentőszervezet kár- és költségtérítésre jogosult.
- (3) A mentőszervezet együttműködik a katasztrófák elleni védekezésben feladatot ellátó valamennyi más szervvel és szervezettel.
- (4) A védekezésbe bevont mentőszervezet általános jelentéstételi kötelezettséggel tartozik. A mentőszervezet a beavatkozásairól, igénybeveteléről, valamint a feladat végrehajtásáról - legalább a 6. mellékletben meghatározott tartalmú - jelentést készít és a tevékenység befejezését követő 8 napon belül megküldi az értesítés elrendelője számára.

39. Személyi állománnyal kapcsolatos követelmények

- 60. § (1)** A minősítést az a mentőszervezet szerzi meg, melynek tagja:
- a)* érvényes tagsági viszonyban, munkaviszonyban, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll a mentőszervezettel, illetve annak tisztségviselője,
- b)* rendelkezik a vonatkozó jogszabályokban meghatározott egészségügyi, pszichikai, fizikai alkalmassággal,
- c)* rendelkezik a mentőszervezet által vállalt tevékenységre a vonatkozó jogszabályok által előírt szakmai felkészültséggel, alapvető elsősegély-nyújtási ismeretekkel,
- d)* az egészségügyi tevékenység ellátásához rendelkezik a népegészségügyi szakigazgatási szerv engedélyével.
- (2) A mentőszervezet tagja a fenti pontoknak való megfeleléseit az arra jogosult által kibocsátott igazolásokkal támasztja alá.
- (3) A mentésben való részvétel további feltételei:
- a)* a szakmai képesítési és képzettségi alapkövetelményeknek való megfelelés,
- b)* a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve által engedélyezett egyedi azonosító jellel, valamint
- c)* a mentési képességre érvényes saját, vagy a mentőszervezet által kötött élet- és balesetbiztosítással való rendelkezés.

40. Műszaki, technikai követelmények

- 61. § (1)** A minősítést az a mentőszervezet szerzi meg, amely rendelkezik a 4. melléklet alapján kitöltött adatlapon rögzített eszközrendszerrel.
- (2) A mentőszervezet - mint üzemben tartó - felelős azért, hogy a mentéshez használt eszközök rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotban megfeleljen a hazai jogszabályi, műszaki követelményeknek, egyéb adminisztratív előírásoknak.
- (3) A mentőszervezetnek a katasztrófák elleni védekezés infokommunikációs rendszerébe történő belépését a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve engedélyezi.
- (4) A hazai kárhelyszíni együttműködés hírközléssel összefüggő feladatait a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve és területi szervei koordinálják.

41. Nyilvántartásba vétel

- 62. § (1)** Azt a mentőszervezetet, amely a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve által lefolytatott eljárásban a minősítést megszerezte, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve nyilvántartásba veszi.
- (2) A mentőszervezet az 57. § (2) bekezdése alapján szolgáltatott adatokban bekövetkezett változásokat a változást követő 8 napon belül írásban jelzi a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve felé.
- (3) A nyilvántartásba vételt követően a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve a mentőszervezet számára a 7. mellékletben meghatározott tartalmú nemzeti minősítő oklevelet állít ki, melynek érvényességi ideje a kiállításától számított 5 év.
- (4) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve és területi szervei az 57. § (2) bekezdése alapján összegyűjtött adatokat kezelik. Az adatkezelésre egyebekben a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény az irányadó.

42. Nyilvántartásból való törlés

- 63. §** A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve a nyilvántartásból törli a mentőszervezetet, ha:
- a)* az törlésre irányuló kérelmet terjeszt elő,
- b)* az a nyilvántartásba vételt követő esemény okán már nem felel meg a minősítés személyi, technikai és műszaki feltételeinek,
- c)* az megsérti a megállapodásban, illetve e rendeletben foglaltakat,
- d)* a minősítés érvényességi ideje lejár,

e) a mentőszervezet tagjainak legalább 25%-a megváltozik és a mentőszervezet nem újította meg a minősítését.

43. A minősítés megújítása

64. § (1) A mentőszervezet a minősítését megújíthatja, amennyiben a nemzeti minősítő oklevél érvényességi ideje lejár.

(2) Amennyiben az érvényes minősítéssel rendelkező mentőszervezet tagjainak legalább 25%-a megváltozik, a védekezésbe, illetve a nemzetközi segítségnyújtásba történő bevonáshoz a mentőszervezet minősítését meg kell újítani.

(3) A megújítási eljárás és a minősítés feltételei megegyeznek az 58-63. §-ban foglalt követelményekkel.

44. Minősítésre történő felkészülés

65. § (1) A védekezésre való felkészülés érdekében a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve, illetve területi szervei a mentőszervezetek bevonásával rendszeresen gyakorlatokat szerveznek, amelyen a mentőszervezet részt vesz a gyakorlattervben foglaltaknak megfelelően.

(2) A felkészülés időszakában felmerült költségek fedezetének biztosítására a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve évente pályázatot ír ki. A pályázaton nyert összeg biztosítja a mentőszervezetek működési költségeinek, eszközbeszerzéseinek, valamint az évente megrendezendő gyakorlatok költségeinek fedezetét.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi és a területi szerve ellenőrzi a 60-61. §-okban rögzített feltételek megvalósulását.

45. A nemzetközi segítségnyújtásban való részvétel különös szabályai

66. § (1) A mentőszervezet nemzetközi segítségnyújtásra történő igénybevitelének elrendelésére a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője jogosult.

(2) A nemzetközi segítségnyújtásban Magyarország képviselőjében csak olyan mentőszervezet vehet részt, amely

a) az 5. mellékletben meghatározott tartalmú megállapodással elfogadja a segítségnyújtás szabályait,

b) elfogadja a katasztrófa-segítségnyújtást koordináló nemzetközi szervezetek által meghatározott irányelveket és elvárásokat,

c) a feladatok elvégzéséhez szükséges, egynél több, tárgyalóképes angol nyelvtudással rendelkező tagot tud kiállítani,

d) eleget tesz a Nemzetközi Minősítési Rendszer által előírt feltételeknek.

(3) A Nemzetközi Minősítési Rendszer az ENSZ Nemzetközi Kutató és Mentő Tanácsadó Csoportja által kidolgozott irányelveknek és módszertannak megfelelően kialakított, elméleti oktatásból és gyakorlati kiképzésből álló, képzést adó rendszer, amely alkalmas arra, hogy meghatározott eszközrendszerrel rendelkező, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve által nyilvántartásba vett és megfelelő szakmai képzéssel rendelkező személyekből álló mentőszervezet részt vegyen a nemzetközi segítségnyújtásban.

(4) A nemzetközi segítségnyújtásban részt vevő mentőcsapat elfogadja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve által - a nemzetközi szervezetekkel, illetve a helyi hatóságokkal történő helyszíni kapcsolattartás céljából - a mentőcsapattal kiküldött személy koordinatív tevékenységét.

(5) A segítségnyújtásra, segélycsapatok kiküldésére, valamint a nemzetközi kárhelyszínre való kitelepülésre a Kormány döntése szerint kerülhet sor, ha a fogadó ország a nemzetközi mentőcsoporthoz segítségét hivatalosan kéri.

(6) Amennyiben a fogadó ország a nemzetközi segítségnyújtásra felajánlott és abban részt vevő mentőcsapat fogadását visszaigazolja, a mentőegység kiutazására annak megfelelően kerülhet sor.

(7) A nemzetközi segítségnyújtásra kiküldendő mentőcsapat vezetőjét a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője jelöli ki.

46. Központi rendeltetésű mentőszervezet

67. § (1) A központi rendeltetésű mentőszervezet az ország veszélyeztetettségének megfelelően létrehozott, a hazai és a nemzetközi segítségnyújtásban bevethető szervezet.

(2) A mentőszervezet létrehozása önkéntes mentőszervezetek, társadalmi és önként jelentkező szervezetek bevonásával, illetve több mentőcsapat összevonásából vagy a hivatásos katasztrófavédelmi szerv állományából való jelentkezéssel történhet.

(3) A mentőszervezet tagjai a hivatásos katasztrófavédelmi szervek szakértői, a mentőcsapatok szakértői, illetve önként jelentkező szakértők.

(4) A mentőszervezet létrehozására és alkalmazására az 57-66. §-okban foglalt szabályok az irányadók.

- (5) A mentőszervezet bevetésre és gyakorlatra történő riasztása, mozgósítása, valamint hazai és nemzetközi szintű bevetése a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjének döntése alapján történik.
- (6) A mentőszervezet a nemzetközi segítségnyújtásban - Magyarország hivatalos mentőcsapataként (angol elnevezése: Hungarian National Organisation for Rescue Services, rövidítése: HUNOR) - a 66. §-ban foglaltak szerint vesz részt.
- (7) A mentőszervezet a (6) bekezdésben szereplő rövidítést a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének engedélyével használhatja.
- (8) A mentőszervezet mentésbe történő bevonása mentőegységként is történhet.

47. Az önkéntes mentőszervezetek támogatása

68. § (1) A közreműködő mentőszervezetek részére e rendelet alapján

- a) veszélyhelyzet idején történő hazai alkalmazáshoz kapcsolódó költségterítés,
b) nemzetközi segítségnyújtás kapcsán felmerült költségterítés,
c) pályázati rendszerben történő támogatás számolható el.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve felelős a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek felszámolása során a védekezésben és a kárelhárításban, valamint a nemzetközi segítségnyújtásban közreműködő mentőszervezetek részére nyújtott központi támogatások és költségterítések felhasználásának koordinációjáért.

(3) E rendelet alapján azon mentőszervezetek részesülhetnek költségterítésben, amelyeket bejelentkezésük alapján a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve nyilvántartásba vett.

(4) A hazai és a nemzetközi alkalmazás esetében felmerült költségek elszámolása során az e jogszabályban foglalt költségnormákat kell alkalmazni.

48. Az önkéntes mentőszervezetek hazai alkalmazásának elszámolása

69. § (1) E rendelet alapján költségterítés kizárólag azoknak a mentőszervezeteknek adható, amelyek a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve által történt értesítés alapján kerülnek alkalmazásra.

(2) Az igénybevett mentőszervezet vezetője a költségek utólagos elszámolása céljából az alábbi adatokat a bevetési naplóban naprakészen rögzíti:

- a) alkalmazott létszám,
b) teljesített munkaóra száma,
c) az alkalmazott gépjárművek által megtett kilométer,
d) az alkalmazott munkagépek által teljesített üzemóra.

(3) A mentőszervezet vezetője gondoskodik a bevetés során felmerült költségeket igazoló számlák és bizonylatok elkülönített nyilvántartásáról.

(4) A hazai alkalmazás során az alábbi költségek számolhatók el:

- a) a részt vevő személyek étellemezésére, valamint állat ellátására a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője által évente meghatározott norma alapján,
b) megtett kilométerek után a fogyasztási norma a jogszabályban meghatározott üzemanyag-költségterítéssel számolva,
c) munkagépek, szivattyúk esetében a teljesített üzemóra költsége,
d) a b) és a c) pontokban foglaltak elszámolásának alapja a menetlevél, illetve a technikai eszköz üzemeltetési naplója.

(5) A hazai alkalmazással összefüggésben felmerült költségeket a helyszíni műveletirányító a védekezési napló alapján igazolja.

49. A nemzetközi segítségnyújtás esetében elszámolható költségek és a megtérítés szabályai

70. § (1) A beavatkozással összefüggő szállítási költségeket - így különösen az igénybe vett szállítóeszköz díját, a reptéri illetéket, a túlsúlyos csomagok költségeit, a vízum díját - a beavatkozás elrendelője téríti meg.

(2) A nemzetközi segítségnyújtás során felmerült egyéb költségek a 69. § (4) bekezdése alapján kerülnek elszámolásra.

(3) Nemzetközi segítségnyújtás esetében a költségek igazolására a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve által kirendelt mentőcsapat vezetője jogosult.

(4) Nemzetközi segítségnyújtás esetében a kiutazó mentőcsapat csoportos élet- és balesetbiztosítása megkötésének, illetve az oltás költségeit a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve téríti meg.

50. Pályázati úton történő támogatás

71. § (1) A felkészülés időszakában a felmerült költségek biztosítására a katasztrófavédelmi hozzájárulás bevétele terhére a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve útján - évente működési, illetve fejlesztési pályázatot ír ki a megállapodást aláíró mentőszervezetek részére.

(2) A kiírt pályázaton azon mentőszervezet vehet részt, amely vállalja, hogy e rendeletben foglaltaknak megfelelő és a megfogalmazott feltételeknek a pályázatot követően legalább 3 évig eleget tesz.

(3) A fejlesztési pályázatokhoz a mentőszervezetnek a pályázatban meghatározott önrésszel kell rendelkeznie. Amennyiben a pályázati összegből technikai eszköz beszerzése történt, arra a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve az elővásárlási jogát az eszköz amortizációs idejéig fenntartja.

(4) A mentőszervezet a pályázat útján elnyert összeg felhasználásáról a tárgyévet követő év január 31-ig elszámol a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve felé.

(5) A pályázati úton elnyert költségvetési pénzeszköz felhasználását a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének bevonásával - ellenőrzi.

(6) Amennyiben a mentőszervezet a pályázaton elnyert költségvetési pénzeszközt nem a pályázati célnak megfelelően használta fel, illetve az elszámolási kötelezettségének nem tett eleget, úgy a pályázaton elnyert támogatást illetően teljes mértékéig visszafizetési kötelezettség terheli.

51. A pályázati támogatás elszámolása

72. § (1) Az elszámoláshoz az összesített költségkimutatást a mentőszervezet vezetőjének aláírásával az igénybevételel követő 15 napon belül - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve útján - kell benyújtani a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter részére.

(2) A leigazolt és ellenőrzött költségeket az arra jogosult szerv a mentőszervezet részére a költségkimutatás benyújtását követő 60 napon belül átutalja.

52. Ellenőrzés

73. § A mentőszervezettel kötött megállapodásban foglalt feltételek teljesítését, valamint a központi költségvetésből biztosított pénzeszközök felhasználását a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve útján - ellenőrzi.

53. A társadalmi és karitatív szervezetek védekezésben való közreműködésének szabályai

74. § (1) Az önként jelentkező társadalmi és karitatív szervezetek védekezésben való közreműködésére a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének döntése alapján kerülhet sor.

(2) Az önként jelentkező társadalmi és karitatív szervezetek operatív beavatkozó tevékenységet végző állományára, a védekezésben, illetve a nemzetközi segítségnyújtásban való részvételére az 57-66. §-okban foglaltak irányadók.

(3) A humanitárius tevékenységet végző karitatív szervezetek a veszélyelhárítási tervekben meghatározott feladatokat látják el.

54. Az önként jelentkező szervezetek és személyek védekezésben való közreműködésének szabályai

75. § (1) Katasztrófaveszély esetében, illetve veszélyhelyzetben az önként jelentkező szervezetek és személyek a katasztrófa típusának és a képességeiknek megfelelő tevékenységet végeznek a katasztrófák hatásai elleni védekezésben a védekezés irányításáért felelős személy döntése alapján.

(2) Az önként jelentkező szervezetek a védekezési tevékenységbe abban az esetben kerülnek bevonásra, ha a katasztrófák elleni védekezésért felelős szervek erői, eszközei és képességei a védekezés irányításáért felelős személy döntése alapján nem elegendők a káresemény felszámolásához.

(3) Az önként jelentkező személyek a Kat. 65. §-ában foglaltak alapján vesznek részt a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladatok ellátásában.

IX. FEJEZET

A KÖZBIZTONSÁGI REFERENSEKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

55. A közbiztonsági referens képzésére és képzésére vonatkozó előírások

76. § (1) A katasztrófavédelmi szempontból I. és II. veszélyességi osztályba sorolt településen a polgármester közbiztonsági referenst (a továbbiakban: referens) jelöl ki.

(2) A körjegyzőségekben a körjegyzőséghez tartozó települések polgármesterei közösen jelölik ki a referenst, megállapodásuk hiányában ezt a jogkört a körjegyzőség székhelye szerinti település polgármestere gyakorolja.

(3) A referens a polgármester feladat-meghatározásának megfelelően vesz részt a polgármester katasztrófák elleni védekezési feladatainak tervezésében, szervezésében és végrehajtásában.

(4) A polgármester gondoskodik a legalább középfokú iskolai végzettséggel rendelkező, a referensként kijelölt személy katasztrófavédelmi képzéseken történő részvételéről.

(5) A referens legkésőbb a kijelölését követő 90 napon belül eredményesen elvégzi a közbiztonsági referensi tanfolyamot és vizsgabizonyítványt szerez.

(6) A közbiztonsági referensi tanfolyam szervezéséről és a képzés, valamint a vizsga tartalmának meghatározásáról a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője gondoskodik.

(7) A referensképzés költségei a katasztrófavédelmi hozzájárulásból kerülnek finanszírozásra.

56. A referens feladatai

77. § (1) A referens feladatai a felkészülés időszakában különösen:

a) részt vesz a települési (a fővárosban kerületi) veszélyelhárítási tervek elkészítésében,

b) a polgármester döntésének megfelelően részt vesz a katasztrófavédelmi felkészítéseken,

c) közreműködik a lakosság felkészítésével és tájékoztatásával kapcsolatos feladatokban,

d) figyelemmel kíséri a lakosság veszélyhelyzetekkel kapcsolatos, helyi sajátosságokról és a tanúsítandó magatartási szabályokról történő tájékoztatását,

e) közreműködik a lakossági riasztó, riasztó-tájékoztató végpontok működőképességének és karbantartottságának ellenőrzésében,

f) a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezet létrehozása és megalakítása során szakmai javaslatokkal segíti a polgármester döntéseit,

g) részt vesz a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárok polgári védelmi szervezetbe történő beosztásában, a szervezetek kiképzéseinek és gyakorlatainak előkészítésében és lebonyolításában,

h) rendszeresen tájékoztatja a polgármestert a felkészülés időszakában végrehajtott feladatokról,

i) kapcsolatot tart a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel, valamint a katasztrófák elleni védekezésben közreműködő más szervekkel és szervezetekkel.

(2) A referens feladatai a védekezés időszakában különösen:

a) előkészíti a polgármester védekezéssel kapcsolatos szakmai döntéseit a lakosság és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme érdekében,

b) kapcsolatot tart a védekezést irányító és a védekezésben közreműködő szervekkel és erről tájékoztatja a polgármestert,

c) előkészíti a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárok polgári védelmi szolgálatra kötelező határozatát és a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazásának elrendelésével kapcsolatos feladatokat,

d) részt vesz a kitelepítés, kimenekítés, befogadás és visszatelepítés feladataiban.

(3) A referens feladatai a helyreállítás időszakában különösen:

a) közreműködik a vis maior eljárásban,

b) részt vesz a károk felmérésében és szakmailag előkészíti a polgármester helyreállítással kapcsolatos döntéseit,

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a helyreállítási és újjáépítési munkálatok helyzetét, melyről rendszeresen tájékoztatja a polgármestert,

d) közreműködik a településre érkező segélyszállítmányokkal és adományokkal kapcsolatos feladatokban,

e) közreműködik a helyreállítási és újjáépítési tevékenységek ellenőrzésében.

X. FEJEZET

A KATASZTRÓFAVÉDELMI CÉLÚ GAZDASÁGI-ANYAGI SZOLGÁLTATÁSOK TELJESÍTÉSE ÉS A KÁRTALANÍTÁSSAL ÖSSZEFÜGGŐ ELJÁRÁS RÉSZLETES SZABÁLYAI

57. A kijelölés és a nyilvántartás

78. § (1) A veszélyelhárítási terv végrehajthatóságának biztosítása érdekében a gazdasági-anyagi szolgáltatási kötelezettség alá vont vagyonelemet - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve vezetőjének javaslata alapján - az ingatlan fekvése, a szolgáltatásra kötelezett székhelye (telephelye, fióktelepe, illetve lakóhelye) szerint illetékes polgármester hatósági határozattal jelöli ki.

(2) A javaslattétel érdekében - amennyiben az adat más módon nem áll rendelkezésre - a polgármester a szolgáltatásra feltehetően alkalmas kötelezett részére adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének bevonásával helyszíni szemlét tarthat.

(3) A szolgáltatás teljesítésére az ingatlan, az ingóság, illetve szolgáltatás tulajdonosa, birtokosa, vagy az azzal rendelkezni jogosult (a továbbiakban: kötelezett) kötelezhető.

(4) A kötelezett a szolgáltatás teljesítését befolyásoló minden változást, tényt az elrendelő számára haladéktalanul, de legkésőbb a változástól számított 8 napon belül bejelenti.

(5) A polgármester a kijelölt szolgáltatásokról naprakészen tartott nyilvántartást vezet, melyet az összesített veszélyelhárítási terv elkészítéséhez a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének rendelkezésére bocsát.

58. Az igénybevétel és a teljesítés

79. § (1) A szolgáltatás készenlétben tartása legfeljebb 15 napig rendelkezhető el, amely egy alkalommal további 15 nappal meghosszabbítható.

(2) A szolgáltatás készenlétben tartásának, illetve igénybevételének elrendelése írásban történik, melyről a kezdeményezőt az elrendelő tájékoztatja. Halasztást nem tűrő esetben az igénybevétel szóban is elrendelhető, ekkor az írásbeli elrendelést utólag, az elrendeléstől számított 8 napon belül közölni kell.

80. § (1) Az ingóságot, az ingatlant a rendeltetésének megfelelő, használatra alkalmas állapotban, a rendszeresített tartozékokkal együtt kell átadni.

(2) A szolgáltatást az igénybevételt elrendelő határozatban megállapított helyen és időpontban, illetve a határozat szóbeli közlésekor haladéktalanul teljesíteni kell.

(3) Az igénybevételt elrendelő, vagy az általa megbízott a szolgáltatás tárgyának átadásakor, átvételekor, illetve a szolgáltatás teljesítésekor jegyzőkönyvet vesz fel.

(4) A jegyző könyv tartalmazza legalább:

a) az igénybevételt elrendelő megnevezését,

b) a szolgáltatásra kötelezett nevét, illetve székhelyét (telephelyét, fióktelepét, lakóhelyét),

c) az átvevő adatait,

d) a szolgáltatás tárgyát, teljesítésének helyét, idejét, azonosítására alkalmas adatait, valamint a szolgáltatásra alkalmasságát,

e) az igénybevételt elrendelő határozat számát,

f) harmadik személynek a szolgáltatás tárgyára vonatkozó esetleges jogát,

g) minden olyan tényt vagy adatot, amelyet bármelyik fél a kártalanítás szempontjából lényegesnek tart,

h) az ingóság, az ingatlan állapotával, használhatóságával, felszerelésével kapcsolatos megállapításokat, a felfedett hibákat, rongálódásokat és hiányokat.

81. § A szolgáltatás igénybevételéről szóló határozat fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

59. A szolgáltatás megszűnése és megszüntetése

82. § (1) Az elrendelő az igénybevételt - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv véleményének kikérése mellett - megszünteti és a gazdasági-anyagi szolgáltatási kötelezettség alá vont vagyonelemet a kötelezett részére visszaadja, ha

a) az igénybevétel elrendelésének oka megszűnt,

b) az igénybevételt elrendelő határozatban megjelölt határidő lejárt,

c) a szolgáltatás teljesítése ellehetetlenült,

d) a kötelezett méltányolható okból kéri.

(2) A visszaadási eljárásra a 80. § és a 81. § rendelkezései az irányadók.

83. § A szolgáltatási kötelezettség megszűnik, ha

a) a szolgáltatás teljesítését elrendelő határozat kiadásának indoka megszűnt,

- b) a teljesítés megkezdése után olyan körülmény merült fel, amelynek alapján szolgáltatás teljesítését elrendelő határozathozatal kizárt lett volna,
c) a szolgáltatás teljesítése ellehetetlenül.

XI. FEJEZET

A KATASZTRÓFA KÁROSÍTÓ HATÁSA ÁLTAL ÉRINTETT TERÜLETRE, VALAMINT A HELYREÁLLÍTÁSRA ÉS ÚJJÁÉPÍTÉSRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

60. A katasztrófa károsító hatása által érintett területre vonatkozó szabályok

84. § (1) A helyreállítás időszakában a katasztrófa károsító hatása által érintett területen a mentés és a következmények elhárítása érdekében a megyei védelmi bizottság elnöke a katasztrófavédelmi elnök-helyettes javaslatára az adott katasztrófátípus első helyi felelősségi körébe tartozó szerv állományából helyszíni műveletirányítót jelöl ki.

(2) Amennyiben az intézkedés késedelme elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna, a megyei védelmi bizottság katasztrófavédelmi elnök-helyettese a megyei védelmi bizottság elnökének utólagos jóváhagyásával is kijelölheti a helyszíni műveletirányítót.

(3) A helyszíni műveletirányító a tevékenységét a megyei védelmi bizottság, helyi védelmi bizottság katasztrófavédelmi elnök-helyettese, illetve a helyi katasztrófavédelmi tevékenység irányítására kijelölt személy utasításainak megfelelően végzi.

(4) A helyszíni műveletirányító a kárhelyszínen irányítja és összehangolja a végrehajtási feladatokat, ennek érdekében:

a) a rendőrségnél kezdeményezi a rendőrségről szóló törvényben meghatározott intézkedések bevezetését,

b) a rendőrség közreműködésével engedélyezi a mentést végző, valamint a mentésben és a következmények elhárításában közreműködő személyek, járművek és technikai eszközök katasztrófa károsító hatása által érintett területre történő be-, kilépését, illetve ott tartózkodását,

c) elrendeli egyéni védőeszköz használatát,

d) a humanitárius tevékenység végzése céljából a területre érkezők munkavégzési helyét kijelöli, illetve tevékenységüket koordinálja.

(5) A helyszíni műveletirányító a terület lezárása esetén a (4) bekezdésben meghatározottakon túl:

a) amennyiben közvetlen életveszély nem fenyeget, az alábbi személyek részére engedélyezheti a területre felülegelettel történő belépést és ott tartózkodást:

aa) a lakosság alapvető ellátása és a kritikus infrastruktúra elemeinek védelme érdekében a területen munkát végzők számára,

ab) a katasztrófa károsító hatása által érintett területen hátrahagyott ingatlannal, illetve anyagi javakkal rendelkező személyek számára javaik védelme és mentése érdekében,

ac) a sajtó és a médiaszolgáltatók igazolvánnyal rendelkező képviselői számára,

ad) tudományos kutatók számára,

ae) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve vezetőjének egyedi engedélyével rendelkezők számára,

b) gondoskodik a katasztrófa károsító hatása által érintett területre belépő és onnan kilépő személyek nyilvántartásáról,

c) gondoskodik a kilépő személyek, járművek és eszközök mentesítéséről.

61. A helyreállításra és újjáépítésre vonatkozó szabályok

85. § (1) A központi költségvetésből történő helyreállítást és újjáépítést a Kormány esetileg határozza meg, amely a természeti vagy civilizációs katasztrófa következtében károsodott ingatlanok tulajdonosainak támogatása útján valósul meg.

(2) A támogatás fő célja a katasztrófa következtében károsodott

a) magántulajdonú lakóingatlanokban, a káresemény időpontjában életvitelszerűen lakó, arra rászoruló károsult elemi lakhatási feltételeinek biztosítása,

b) közfeladatok ellátását biztosító ingatlanokban működő intézmény számára a közfeladat folyamatos ellátásának biztosítása, amennyiben más forrásból nem fedezhető.

(3) Az egyes károsultak támogatásával, a települési keretösszeg elosztásával kapcsolatos feladatokat az önkormányzat látja el, melynek során a következőket veszi figyelembe:

a) a károsultak egyedi szociális helyzetét és rászorultságát, illetve önerejét, valamint a helyi szociális ellátásokat szabályozó rendelet vonatkozó rendelkezéseit,

b) a támogatás kizárólag a helyreállítási, újjáépítési, vásárlási költség biztosítással nem fedezett (az önrész figyelembevétele után fennmaradó) részére nyújtható,

c) amennyiben a károsodott ingatlan műszaki és gazdaságossági szempontok szerint nem helyreállítható, úgy a támogatás új lakás építésére, használt lakás vásárlására is felhasználható,

d) a támogatás magában foglalja a kivitelezés, illetve vásárlás járulékos költségeit is.

86. § (1) A kárenyhítési támogatás a károsult által történő kárbejelentés és annak elbírálása, valamint a támogatási megállapodás (a továbbiakban: megállapodás) alapján folyósítható. A megállapodást - a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott rászorultsági szempontokat is figyelembe véve - a helyi önkormányzat köti meg.

(2) A megállapodásnak tartalmaznia kell:

a) a kárenyhítés módját, mértékét,

b) a támogatás összegét, az önkormányzat részéről a kivitelezéshez igazodó folyósítás időpontjait,

c) az első- és másodfokú építésügyi hatóság, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi és helyi szerve ellenőrzési jogosultságának kikötését,

d) a felhasználás célját, a rendeltetésszerű felhasználás igazolásának iratait, dokumentumait,

e) az elszámolási kötelezettséget, módját, végső határidejét,

f) a jelzalogiogra, valamint az elidegenítési és terhelési tilalomra vonatkozó rendelkezéseket,

g) céltól eltérő felhasználás esetére visszafizetési kötelezettség kikötését,

h) a károsult nyilatkozatát a biztosítási szerződéses viszony léteről, illetve szerződéskötési kötelezettség vállalásáról,

i) használt lakás vásárlása vagy új lakás építése esetén az önkormányzat tulajdonszerzésének szabályait,

j) az elszámolásra vonatkozó szabályokat.

87. § (1) A károsultnak a biztosítási szerződéskötést, valamint azt a tényt, hogy nem köthető biztosítóval biztosítási szerződés, legkésőbb a megállapodás megkötésekor igazolnia kell a jegyző felé. A jegyző ellenőrzi a szerződés meglétét, a károsult köteles a szerződéssel kapcsolatos változásról tájékoztatást adni.

(2) Amennyiben nem történik biztosítási szerződéskötés, vagy a szerződés a helyreállítási vagy újjáépítési támogatás megnyitásától számított 10 éven belül a díj meg nem fizetése, vagy a magánszemély által történő felmondása miatt megszűnik, akkor a támogatást az önkormányzat útján vissza kell fizetni a központi költségvetés javára.

(3) Nem engedélyezhető megsemmisült épület újjáépítése olyan helyen, ahol a természeti vagy civilizációs katasztrófa bekövetkeztenek lehetősége fokozottan fennáll, újjáépítés csak a településrendezési terv alapján elfogadott vagy előzetesen kijelölt területen történhet.

88. § (1) A pénzügyi hitel miatt jelzáloggal terhelt és megsemmisült lakóingatlan újjáépítése esetén a jelzálogot az új épületre kell terhelni.

(2) A kárbejelentés megszervezéséért a polgármester felelős.

(3) A polgármester a kárbejelentés módját és határidejét a helyben szokásos módon hirdeti ki. A kárbejelentés végső határidejét a Kormány előzetes döntése alapján kell meghatározni.

62. Kárfelmérés

89. § (1) A kárfelmérést a vis maior támogatás felhasználásának részletes szabályairól szóló jogszabály szerinti kárbecslő munkacsoport végzi. A kárbecslő munkacsoportok azonos szakmai szempontok figyelembevételével végzik munkájukat.

(2) Amennyiben a károk a településen, településrészen jelentős arányban érintenek valamely kisebbséget, és a kisebbség a településen kisebbségi önkormányzattal rendelkezik, a kisebbségi önkormányzatot fel kell kérni a kárfelmérő munkacsoportok munkájában való részvételre.

(3) A kárfelmérési tevékenység megkezdését megelőzően a munkacsoport tagjai részére a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének közreműködésével felkészítést szervez a kárfelmérés irányelveiről, módszeréről, a legfontosabb építőipari normákról, a helyi sajátosságokról. A tagokat megbízólevéllel kell ellátni, melyet a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke ír alá.

(4) A kárbejelentési adatlapon közölt adatok valóságtartalmát a munkacsoport a helyszínen ellenőrzi.

90. § (1) A kárfelmérés során mindazon károkat fel kell mérni, amelyek a természeti vagy civilizációs katasztrófával összefüggésben keletkeztek és bejelentésük a (4) bekezdés alapján megtörtént.

(2) A kárfelméréssel kapcsolatban jogorvoslatra egy alkalommal, a kárfelmérési adatlap kézhezvételétől számított 15 napon belül van lehetőség. A jogorvoslati kérelmet a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke 5 napon belül bírálja el.

(3) A károk felmérését a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve felügyelheti és ellenőrizheti.

(4) A 8. melléklet szerinti kárbejelentő és a 9. melléklet szerinti kárfelmérési adatlapra vonatkozó kitöltési útmutató részletes szabályait a 10. melléklet tartalmazza.

91. § (1) A megyei katasztrófavédelmi igazgatóság a megye településeiről beérkezett kár-, illetve helyreállítási, újjáépítési, vásárlási költségbeclés adatait összesíti, és a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve útján felterjeszti a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszternek.

(2) Az (1) bekezdés szerinti összegek ismeretében a Kormány dönt a kárenyhítés módjáról és mértékéről, valamint rendelkezik a kárfelmérés költségei megtérítésének lehetőségéről.

(3) A miniszter a Kormány döntése és a kárfelmérési adatok alapján meghatározza az egyes települések támogatási keretösszegét.

(4) A központi költségvetés a Belügyminisztérium útján folyósítja a támogatás keretösszegét a kárenyhítésre jogosult önkormányzatok számlájára.

63. Felhasznált pénzeszközök nyilvántartásának ellenőrzése, elszámolása

92. § (1) A jegyző a támogatott károsultakról, azok írásbeli hozzájárulása esetén nyilvántartást vezet, melynek tartalmát a 11. melléklet rögzíti.

(2) Helyreállítás vagy újjáépítés esetében a jegyző a támogatási összeg részleteinek kifizetéséhez jegyzőkönyvben igazolja a kivitelezési munkák elvégzését.

(3) A vissza nem térítendő támogatásban részesült magánszemély a támogatás felhasználásáról a helyreállítási, újjáépítési munkálatok befejezését, illetve használt lakás vásárlása esetén a vételár kiegyenlítését követő 30 napon belül, de legkésőbb a Kormány eseti döntésében meghatározott határidőig hiteles számlák, vagy használt lakás vásárlása esetén hiteles adásvételi szerződés alapján számol el a jegyzőnek.

(4) A jegyző vagy a polgármesteri hivatal általa megbízott ügyintézője, valamint a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi és helyi szerve a helyszínen ellenőrzi a kivitelezést.

(5) Amennyiben a károsult a (3) bekezdésben meghatározott határidőig nem számol el, vagy a jegyző, illetve a polgármesteri hivatal általa megbízott ügyintézője a helyszíni ellenőrzés során jogtalan igénybevételt állapít meg, úgy a károsultnak a támogatást vagy annak jogtalanul igénybe vett részét vissza kell fizetnie az önkormányzati költségvetés javára.

93. § (1) A jegyző a támogatás felhasználásáról támogatottként és önkormányzati összesítésben az építési munkák, vásárlások befejezését követő 30 napon belül, de legkésőbb a Kormány eseti döntésében meghatározott határidőig kétpéldányú, tételes elszámolást nyújt be a Magyar Államkincstár illetékes területi igazgatóságához, amelynek egy példányát az igazgatóság továbbítja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve részére.

(2) A települési keretösszeg felhasználásának jogszerűségét a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve közvetlenül, valamint területi és helyi szervei útján felügyeli.

(3) A támogatások felhasználására egyebekben az államháztartásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

XII. FEJEZET

A KATASZTRÓFAVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FÖLDMÉRÉSI ÉS TÉRKÉPÉSZETI ÁLLAMI ALAPADATOK, ILLETVE TERMÉKEK IGÉNYLÉSE, VALAMINT EZEK SZOLGÁLTATÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

94. § A földmérési és térképészeti állami alapadatok kezelője (a továbbiakban: adatszolgáltató) a földmérési és térképészeti állami alapadatok kezeléséről, szolgáltatásáról és egyes igazgatási szolgáltatási díjakról szóló jogszabály alapján, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek részére térítésmentesen földmérési és térképészeti állami alapadatokat, termékeket biztosít a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladataik ellátásához a katasztrófaveszély és a veszélyhelyzet időszaka alatt.

95. § Katasztrófaveszély és a veszélyhelyzet időszaka alatt az adatszolgáltatótól kapott adatokat kizárólag a védekezés koordinálása, megszervezése érdekében a hivatásos katasztrófavédelmi szerv átadhatja a katasztrófák elleni védekezésben közreműködő központi és területi államigazgatási szervek részére a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő feladataik ellátása érdekében.

96. § Katasztrófaveszély és a veszélyhelyzet időszaka alatt az adatszolgáltatótól kapott adatokat kizárólag a védekezés koordinálása, megszervezése érdekében a hivatásos katasztrófavédelmi szerv - a nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartások fokozottabb védelméről szóló törvény előírásainak megfelelően - átadhatja további feldolgozás céljából harmadik fél részére. A harmadik fél bevonását a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi, illetve területi szervének vezetője határozza meg, valamint az adatátadást ő engedélyezi. Az adatok átadásával és átvételével kapcsolatos okiratot az engedélyező 8 napon belül megküldi az adatszolgáltató részére, aki az illetékes felügyeleti szerveket tájékoztatja.

97. § (1) A harmadik fél az átadásra kerülő adatokat csak és kizárólag a hivatásos katasztrófavédelmi szerv által az átadásakor megjelölt cél elérése érdekében veheti igénybe és dolgozhatja fel. A harmadik fél az adatokat további feldolgozás céljából más személy vagy szervezet részére nem adhatja tovább.

(2) A feldolgozás megtörténte után, legkésőbb a katasztrófaveszély és a veszélyhelyzet elmúltát követő 30 napon belül, illetve az adatot átadó hivatásos katasztrófavédelmi szerv kérésére az adatállományokat a harmadik fél a hivatásos katasztrófavédelmi szerv számára visszaszolgáltatja, a helyi másolatokat megsemmisíti.

(3) A visszaszolgáltatás és megsemmisítés tényét írásban dokumentálni kell. A dokumentumot az adatszolgáltató részére 8 napon belül meg kell küldeni.

98. § Az adatszolgáltató a hivatásos katasztrófavédelmi szervek részére a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő gyakorlatok végrehajtásához az alábbi sárokszámokra tekintettel biztosít térítésmentesen földmérési és térképészeti állami alapadatokat, termékeket:

a) ingatlan-nyilvántartási térképi adatok: 160 km²/év,

b) minden más adattípus - kivéve az államhatár adatbázisa, a kizárólagossági felhasználási joggal beszerzett távérzékelési termékek, illetve az ingatlan-nyilvántartásból az ingatlan, illetve a jogosultak adatai - esetében 2500 km²/év/adattípus.

99. § Az adatszolgáltató a hivatásos katasztrófavédelmi szervek részére, a katasztrófák elleni védekezéssel összefüggő megelőzési (tervezési) és helyreállítási feladataik ellátásához szükséges adatkörökben és adattartalommal önköltségi áron földmérési és térképészeti állami alapadatokat, termékeket biztosít.

100. § Az adatszolgáltatási igény megküldésére az adatszolgáltató felé a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi, illetve területi szervének vezetője jogosult illetékességi területe vonatkozásában. Az adatszolgáltatás iránti kérelmet az igényelt állami alapadat és termékek azonosítására alkalmas módon küldi meg az adatszolgáltató részére.

101. § A hivatásos katasztrófavédelmi szerv által kért adatokat az adatszolgáltató az igényelt adat rendelkezésre állása esetén az igénylő által kért és az adatszolgáltatóval előzetesen egyeztetett formátumban haladéktalanul az igénylő rendelkezésére bocsátja.

HARMADIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

64. Hatálybalépés

102. § (1) E rendelet 2012. január 1-jén lép hatályba.

(2)

65. Átmeneti rendelkezések

103. § (1) A települések e rendelet szerinti besorolási javaslatát a polgármester 2012. június 30-ig elkészíti. A besorolási javaslatot a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének közreműködésével - felülvizsgálja és a megyei közgyűlés elnöke, a fővárosban a főpolgármester egyetértésével, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője útján a katasztrófák elleni védekezéséért felelős miniszter részére 2012. szeptember 30-ig jóváhagyásra felterjeszti.

(2) A veszélyelhárítási tervek elkészítése érdekében az (1) bekezdésben meghatározott besorolást követő:

a) 120 napon belül a tervkészítésre kötelezettek összegyűjtik a tervezési adatokat, azokat rendszerezik és adattárakat készítenek,

b) 180 napon belül a polgármesterek és a gazdálkodó szervek elkészítik települési, illetve munkahelyi veszélyelhárítási terveiket,

c) 240 napon belül a megyei, fővárosi védelmi bizottságok elkészítik területi veszélyelhárítási terveiket,

d) 300 napon belül a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője elkészíti a központi veszélyelhárítási tervet.

66. Az Európai Unió jogának való megfelelés

104. § (1) E rendelet 1. § 9. és 25. pontja, 5. § *k*) pontja az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről szóló, 2008. december 8-i 2008/114/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2) E rendelet 15-16. §-a és 66. §-a a közösségi Polgári Védelmi Mechanizmus kialakításáról szóló, 2007. november 8-i 2007/779/EK, Euratom tanácsi határozat végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

67. Módosító rendelkezések

105. §

1. melléklet a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelethez

a) A megyei, fővárosi katasztrófavédelmi igazgatóságok, székhelyük és illetékességi területük

1. Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Budapest, illetékességi területe a főváros közigazgatási területe,
2. Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Pécs, illetékességi területe Baranya megye közigazgatási területe,
3. Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Kecskemét, illetékességi területe Bács-Kiskun megye közigazgatási területe,
4. Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Békéscsaba, illetékességi területe Békés megye közigazgatási területe,
5. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Miskolc, illetékességi területe Borsod-Abaúj-Zemplén megye közigazgatási területe,
6. Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Szeged, illetékességi területe Csongrád megye közigazgatási területe,
7. Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Székesfehérvár, illetékességi területe Fejér megye közigazgatási területe,
8. Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Győr, illetékességi területe Győr-Moson-Sopron megye közigazgatási területe,
9. Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Debrecen, illetékességi területe Hajdú-Bihar megye közigazgatási területe,
10. Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Eger, illetékességi területe Heves megye közigazgatási területe,
11. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Szolnok, illetékességi területe Jász-Nagykun-Szolnok megye közigazgatási területe,
12. Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Tatabánya, illetékességi területe Komárom-Esztergom megye közigazgatási területe,
13. Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Salgótarján, illetékességi területe Nógrád megye közigazgatási területe,
14. Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Budapest, illetékességi területe Pest megye közigazgatási területe,
15. Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Kaposvár, illetékességi területe Somogy megye közigazgatási területe,
16. Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Nyíregyháza, illetékességi területe Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közigazgatási területe,
17. Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Szekszárd, illetékességi területe Tolna megye közigazgatási területe,
18. Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Szombathely, illetékességi területe Vas megye közigazgatási területe,
19. Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Veszprém, illetékességi területe Veszprém megye közigazgatási területe,
20. Zala Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, székhelye Zalaegerszeg, illetékességi területe Zala megye közigazgatási területe.

b) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi jogállású szervei

Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Gazdasági Ellátó Központ

Katasztrófavédelmi Oktatási Központ

c) A katasztrófavédelmi kirendeltségek

Megye	Katasztrófavédelmi kirendeltség
Bács-Kiskun megye	1. Baja 2. Kecskemét 3. Kiskunhalas
Baranya megye	4. Mohács 5. Pécs 6. Siklós 7. Szigetvár
Békés megye	8. Békéscsaba 9. Orosháza

Borsod-Abaúj-Zemplén megye	10. Szeghalom
	11. Encs
	12. Kazincbarcika
	13. Miskolc
Csongrád megye	14. Tiszaújváros
	15. Szeged
Fejér megye	16. Szentés
	17. Dunaújváros
Győr-Moson-Sopron megye	18. Székesfehérvár
	19. Győr
	20. Kapuvár
	21. Mosonmagyaróvár
	22. Sopron
Hajdú-Bihar megye	23. Debrecen
	24. Hajdúnánás
	25. Püspökladány
Heves megye	26. Eger
	27. Gyöngyös
Jász-Nagykun-Szolnok megye	28. Jászberény
	29. Karcag
	30. Mezőtúr
	31. Szolnok
Komárom-Esztergom megye	32. Esztergom
	33. Tatabánya
Nógrád megye	34. Balassagyarmat
	35. Salgótarján
Pest megye	36. Cegléd
	37. Érd
	38. Gödöllő
	39. Monor
	40. Vác
Somogy megye	41. Barcs
	42. Kaposvár
	43. Marcali
	44. Siófok
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	45. Fehérgyarmat
	46. Kisvárd
	47. Mátészalka
	48. Nyíregyháza
Tolna megye	49. Dombóvár
	50. Paks
	51. Szekszárd
Vas megye	52. Kőrmend
	53. Sárvár
	54. Szombathely
Veszprém megye	55. Ajka
	56. Pápa
	57. Veszprém
Zala megye	58. Keszthely
	59. Nagykanizsa
	60. Zalaegerszeg
Budapest	61. Észak-pesti
	62. Közép-pesti
	63. Dél-pesti
	64. Észak-budai
	65. Dél-budai

A veszélyeztető hatások és az elégséges védelmi szint követelményei

a) A veszélyeztető hatások

Veszélyeztető hatás

1. elemi csapások, természeti eredetű veszélyek

- a) árvíz
- b) belvíz
- c) rendkívüli időjárás
- d) földtani veszélyforrások:
  - da) földrengés
  - db) földcsuszamlás
  - dc) beszakadás
  - de) talajsüllyedés
  - df) partfalomlás

2. ipari szerencsétlenség, civilizációs eredetű veszélyek

- a) a Kat. IV. Fejezetének hatálya alá tartozó üzem
- b) más létesítmény (ipari, mezőgazdasági) általi veszélyeztető hatás, veszélyes anyag szabadba kerülésének kockázata
- c) távolság nukleáris létesítménytől:
  - ca) atomerőműtől
  - cb) kutató reaktortól
  - d) közlekedési útvonalak és csomópontok:
    - da) veszélyes áruk szállítása
    - db) jelentős forgalom
  - e) a Kat. IV. Fejezetének hatálya alá nem tartozó, katonai célból üzemeltetett veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek, veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmények

3. egyéb eredetű veszélyek

- a) felszíni és felszín alatti vizek (elsősorban az ivóvízbázisok) sérülékenysége
  - b) humánjárvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány
  - c) a riasztási küszöböt elérő mértékű légszennyezettség
4. kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos kockázatok
- a) a lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége
  - b) a közlekedés sérülékenysége
  - c) a közigazgatás és a lakosság ellátását közvetve biztosító infrastruktúrák sérülékenysége
  - b) Az egyes katasztrófavédelmi osztályok meghatározása a kockázati mátrix útján

Hatás	Bekövetkezési gyakoriság			
	Ritka	Nem gyakori	Gyakori	Nagyon gyakori
Nagyon súlyos	II. osztály	II. osztály	I. osztály	I. osztály
Súlyos	III. osztály	II. osztály	II. osztály	I. osztály
Nem súlyos	III. osztály	III. osztály	II. osztály	II. osztály
Alacsony mértékű	III. osztály	III. osztály	III. osztály	III. osztály

1. A bekövetkezési gyakoriság besorolási elve statisztikai és történeti adatok alapján az alábbi:

- a) ritka: az elkövetkező néhány évben (10 év) nem valószínű, hogy bekövetkezik,
- b) nem gyakori: bekövetkezhet, de nem valószínű, hogy néhány (5) éven belül,
- c) gyakori: valószínű, hogy bekövetkezik, néhány (3) éven belül,
- d) nagyon gyakori: nagyon valószínű, hogy bekövetkezik, egy éven belül minimum egy alkalommal vagy többször.

2. A veszélyeztető hatások szintje:

- a) nagyon súlyos: halálos áldozatokkal járó vagy visszafordíthatatlan környezetkárosodást előidéző, illetve súlyos anyagi következményeket okozó esemény,
  - b) súlyos: súlyos sérüléseket okozó vagy visszafordítható környezetkárosodást előidéző, illetve anyagi károkkal is járó esemény,
  - c) nem súlyos: enyhébb sérüléseket okozó, a környezetkárosodást nem előidéző, illetve nem jelentős anyagi károkkal járó esemény,
  - d) alacsony mértékű: nem jár orvosi segítséget igénylő sérüléssel, illetve nincs anyagi következménye.
- c) Az elégséges védelmi szint

	I. osztály	II. osztály	III. osztály
Riasztás	a lakosság központi riasztása és veszélyhelyzeti tájékoztatása feltételeinek biztosítása	a lakosság riasztása és veszélyhelyzeti tájékoztatása feltételeinek biztosítása	a lakosság riasztása és veszélyhelyzeti tájékoztatásának tervezése (különösen a más szervezetnél rendszeresített, de erre a célra alkalmas eszközök)
Lakosság védelmi módszer	a kockázatbecslésben megállapítottaknak megfelelően, elsősorban elzárkózás, indokolt esetben kitelepítés	a kockázatbecslésben megállapítottaknak megfelelően, elsősorban elzárkózás	a kockázatbecslésben megállapítottaknak megfelelően
Felkészítés	a) a lakosság évente történő aktív tájékoztatása, b) a lakosság passzív tájékoztatása nyomtatott és elektronikusan elérhető információs anyagok biztosításával, c) a lakosság felkészítése a riasztás módszerének és jelének felismerésére, valamint az annak megfelelő magatartási szabályokra	a) a lakosság 3 évente történő aktív tájékoztatása, b) a lakosság passzív tájékoztatása nyomtatott és elektronikusan elérhető információs anyagok biztosításával, c) a lakosság felkészítése a riasztás módszerének és jelének felismerésére, valamint az annak megfelelő magatartási szabályokra	a lakosság passzív tájékoztatása nyomtatott és elektronikusan elérhető információs anyagok biztosításával
Védekezés	a) különleges felszerelések és kiképzett szakértők (önkéntes mentőszervezetek) bevonásának tervezése és begyakoroltatása, b) a kockázatbecslésnek megfelelően a polgári védelmi szervezetek megalakítása, c) a karitatív és más önkéntes, humanitárius feladatot ellátó szervek bevonásának tervezése és begyakoroltatása	a) különleges felszerelések és kiképzett szakértők (önkéntes mentőszervezetek) bevonásának tervezése és begyakoroltatása, b) a kockázatbecslésnek megfelelően egyes polgári védelmi szakalegységek megalakítása, c) a karitatív és más önkéntes, humanitárius feladatot ellátó szervek bevonásának tervezése	a) kizárólag a védekezési feladatok ellátásához szükséges polgári védelmi szakalegységek megalakítása, b) önkéntes segítők, karitatív szervezetek bevonásának tervezése
Induló katasztrófavédelmi készlet	teljes induló katasztrófavédelmi készlet megléte	teljes induló katasztrófavédelmi készlet megléte	induló katasztrófavédelmi készlet tervezése

d) A veszélyelhárítási terv tartalmi elemei

A települési veszélyelhárítási terv tartalmazza különösen:

1. a védekezésben résztvevőkre vonatkozóan

a) az irányítás, vezetés, együttműködés rendjét,

b) a kapcsolattartás és jelentések rendjét,

c) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek készenlétbe helyezését,

d) a riasztás, kapcsolattartás rendjét,

e) az egyéni védőeszközökkel, szükség-védőeszközökkel való ellátás rendjét,

f) a köteles polgári védelmi szervezetek alkalmazási készenlétbe helyezés és a működéséhez szükséges anyagi készletek biztosításának rendjét,

g) a védekezésben részt vevő egyéb szervezetek készenlétbe helyezésének és alkalmazásának rendjét,

h) a logisztikai feladatok, így a szállításhoz, mentéshez szükséges anyagi készletek, továbbá az élelmiszer, ivóvíz, egészségügyi ellátás, a pihentetés és váltás feltételeinek, a gazdasági-anyagi szolgáltatások biztosításának rendjét,

i) a kárterületre való belépés rendjét,

2. a lakosság védelmére vonatkozóan

a) a riasztás, figyelmeztetés, veszélyhelyzeti tájékoztatás rendjét,

b) a kitelepítés, kimenekítés, befogadás, visszatelepítés rendjét,

c) az elzárkóztatás rendjét,

d) az egyéni védőeszközökkel, szükség-védőeszközökkel való ellátás rendjét,

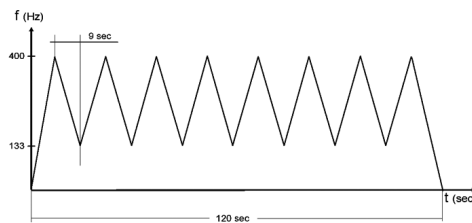

- e) a mentesítés (sugár, illetve vegyi), fertőtlenítés rendjét,
 f) az elsősegélynyújtás, sérültszállítás rendjét,
 g) a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedéseket,
 3. a kritikus infrastruktúra elemek és létfenntartáshoz szükséges anyagi javak katasztrófák elleni védelmét,
 4. a kárterületen hátrahagyott anyagi javak védelméről való gondoskodás rendjét,
 5. a vizek kártételei elleni védekezésben való, jogszabályban meghatározott közreműködési feladatokat,
 6. a migráció esetében a menekültek ideiglenes elhelyezésében, ellátásában való közreműködés rendjét,
 7. a nemzetközi szerződésekből adódó tájékoztatás és kölcsönös segítségnyújtás ellátásában való közreműködés rendjét,
 8. az ideiglenes helyreállítás, valamint az ingatlanok és ingóságok mentesítésének és fertőtlenítésének rendjét.

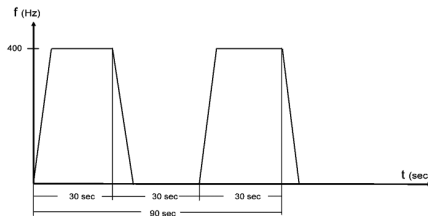
3. melléklet a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelethez

Szirénajelek, jelzések

A jelzés megnevezése: KATASZTRÓFARIADÓ
 A jelzés leírása: 120 másodpercig tartó, váltakozó hangmagasságú (133 Hz és 400 Hz közötti) folyamatos szirénahang.

A jelzés megnevezése: RIADÓ ELMÚLT
 A jelzés leírása: A riadó elmúlt jelzés: kétszer egymás után megismételt 30 másodpercig tartó egyenletes hangmagasságú (400 Hz) szirénahang, a jelzések közötti 30 másodperces szünettel.
 A riadó elmúlt jelzés a légiriadó, valamint a katasztrófariadó jelzés feloldására is vonatkozik.

A jelzés megnevezése: MORGATÓ PRÓBA
 A jelzés leírása: A próba során alkalmazott jelalak első részében 6 másodperces időtartamban 400 Hz-ig felfutó jelzés kerül leadásra, majd a jel lefutása következik be.

4. melléklet a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelethez

A mentésben alkalmazható önkéntes mentőszervezetek minősítésének megszerzéséhez szükséges adatok

1. Mentőszervezet

- a) Szervezet neve
- b) Székhelye, telephelye
- c) Szervezet működési formája
- d) Bejegyzési száma
- e) Adószáma
- f) Bankszámlaszáma
- g) Címe
- h) Vezető neve
- i) Vezető elérhetősége

2. Mentőegység

- a) Mentőegységének neve
- b) Mentési szakterülete
- c) Riasztási elérhetőségek
- d) Készlet ideje (időszakos, részleges, folyamatos)
- e) Mentőegység teljes létszáma
- f) Rendelkezik-e mentési igazolással?
- g) Bevetésre alkalmas vizsgával rendelkezők száma
- h) Bevethető-e a szervezet nemzetközi kutató-mentő csoportként?
- i) ENSZ INSARAG Irányelveknek megfelelően tud-e tevékenykedni külföldön?
- j) Alkalmask-e az eszközök a védekezésre és a nemzetközi bevetésre?
- k) Mentőszervezet rendelkezik-e biztosítással? (igen/nem, biztosítási kötvényszám)

A mentésben alkalmazható önkéntes mentőszervezetek tagjainak adatai

Mentőegység tagjainak adatai:

- a) Név
- b) Születési hely, idő
- c) Lakcím
- d) Telefonszám
- e) Beosztás
- f) Szakterület
- g) Szakképzettség
- h) Rendelkezik-e biztosítással? (biztosítási kötvényszám)
- i) Nemzeti minősítés
- j) Oltások (típusa, érvényességi idő)
- k) Nyelvtudás
- l) Útlevelezszám
- m) INSARAG minősítés

A mentésben alkalmazható önkéntes mentőszervezetek felszereléseinek adatai

Mentőegység felszerelése:

- a) Eszköz neve
- b) Típusa
- c) Kapacitása
- d) Alkalmazás területe
- e) Engedélyei
- f) Egyéb

A mentésben alkalmazható mentőkutyákra vonatkozó adatok

Mentőkutya:

- a) Neve
- b) Vizsgafokozatai
- c) Kutya vezető neve
- d) Nemzeti minősítése
- e) INSARAG minősítése

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött egyrészről a ..... Igazgatóság, (címe, képviselőjének neve) mint a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF) területi szerve (a továbbiakban: igazgatóság),
másrészről a

.....
a továbbiakban: önkéntes mentőszervezet (címe, bejegyzési száma, adószáma, képviselőjének neve) (a továbbiakban együttesen: Felek) között az alulírott helyen és időben,
az alábbi feltételek szerint:

1. A MEGÁLLAPODÁS TÁRGYA

A természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezés érdekében civil alapon szerveződő speciális mentőcsoportok bevonása az ország területén bekövetkezett veszélyhelyzetek, katasztrófák során jelentkező speciális mentési, kárfelszámolási, védekezési feladatokba, illetve nemzetközi segítségnyújtásban történő részvételük a Kat. előírásainak megfelelően.

2. A MEGÁLLAPODÁS TARTALMA

2.1. A felek közös kötelezettségvállalásai:

2.1.1. készenléti, ügyeleti szolgálataik tevékenységét összehangolják, elérhetőségeiket folyamatosan aktualizálják;

2.1.2. tájékoztatják egymást a megállapodás tartalmát érintő változásokról;

2.1.3. részt vesznek - a megállapodás tárgyával kapcsolatosan - egymás rendezvényein, ahol felkérésre tájékoztatót, bemutatót tartanak;

2.1.4. vezetői szinten állandó kapcsolatot tartanak és összekötőket jelölnek ki állományukból, melyek elérhetőségeit a megállapodás mellékletében rögzítik.

2.2. A mentőszervezet a fentiek érdekében:

2.2.1. a következő feladat, szakterület ellátását vállalja:

.....
2.2.2. elfogadja a BM OKF általános koordinációs és - beavatkozás esetében - szakmai irányítási jogát;

2.2.3. részt vesz a BM OKF és területi szervei által szervezett Nemzeti Minősítéshez kapcsolódó képzéseken;

2.2.4. hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásai elleni védekezésben és kárfelszámolásban csak a Nemzeti Minősítési Rendszerben meghatározott minősítést követően vesz részt;

2.2.5. vállalja, hogy az igazgatóság ügyeletének riasztását követően a BM OKF főigazgató - polgári védelmi szervezetek mozgósítási szabályaira vonatkozó intézkedésében foglalt időnormák szerint -, a szükséges erőivel, eszközeivel megkezdi a vonulást a kárhelyszínre;

2.2.6. vállalja, hogy a mentési, kárfelszámolási feladatok során a beavatkozók váltását saját állományából biztosítja;

2.2.7. elfogadja a kárhelyszínen a műveletirányító általános döntési, irányítási jogát;

2.2.8. vállalja a szükséges adatszolgáltatási és jelentési feladatok teljesítését, a kárfelszámolás befejezését követően a 6. melléklet szerinti jelentést az igazgatóság részére megküldi;

2.2.9. elfogadja, hogy az önkéntes szervezet tagjait védekezési feladatokra - az állandó lakóhely szerint illetékes - polgármester egyéni polgári védelmi beosztó határozattal kijelöli;

2.2.10. a mentőszervezet szervezeti formája, a területi rendeltetésű polgári védelmi szakalegységgel azonos;

2.2.11. elfogadja, hogy beavatkozás esetében a sajtóval való kapcsolattartás a BM OKF-en keresztül történik;

2.2.12. együttműködik a katasztrófa elleni védekezésbe bevont valamennyi más szervvel, szervezettel;

2.2.13. tudomásul veszi, hogy valótlan adatközlés esetében a BM OKF törli a nyilvántartásból és e nyilatkozatot semmisnek tekinti;

2.2.14. a BM OKF főigazgatója által kiadott intézkedésben foglaltak szerint hajtja végre a gyakorlatait;

2.2.15. vállalja, hogy a katasztrófák következményeinek felszámolása során végzett tevékenységének megismertetése céljából közreműködik a közoktatási intézményekben szervezett felkészítéseken, valamint felkérésre bemutatókat tart;

2.2.16. vállalja, hogy a szervezet taglétszámának folyamatos biztosítása és utánpótlása érdekében az oktatási intézmények felkészített tanulóival közül a feladat iránt érdeklődők számára lehetőséget biztosít a szervezet munkájában történő részvételre;

2.2.17. köteles betartani nemzetközi segítségnyújtás esetében a kétoldalú és nemzetközi megállapodásokban foglalt, valamint a nemzetközi szervezeti tagságból fakadó, a katasztrófa-segítségnyújtást koordináló, nemzetközi szervezetek által meghatározott irányelveket és elvárásokat;

- 2.2.18. tudomásul veszi, hogy a nemzetközi segítségnyújtásban való részvétel feltétele a hazai igénybevétel is, továbbá elfogadja és képes teljesíteni közreműködésének rendeletben foglalt feltételeit;
- 2.2.19. a létszámban és a felajánlott mentési eszközökben bekövetkezett változásokról - a 4. melléklet szerinti adatok megküldésével - 8 napon belül tájékoztatja az igazgatóságot.
- 2.3. Az igazgatóság a fentiek érdekében:
- 2.3.1. az illetékességi területén - a minősítésnek megfelelő - mentőszervezetet nyilvántartásba veszi;
- 2.3.2. rendezvényeiről tájékoztatja az önkéntes mentőszervezetet;
- 2.3.3. tájékoztatja a mentőszervezetet a megállapodás tárgyára vonatkozó jogszabály-változásokról;
- 2.3.4. biztosítja az általa szervezett gyakorlatokon, képzéseken, továbbképzéseken való részvételt;
- 2.3.5. kezdeményezi közös gyakorlatok, bemutatók megtartását;
- 2.3.6. a Nemzeti Minősítési Rendszer felkészülési követelményeit teljesítő mentőszervezet részére megszervezi a minősítési eljárást;
- 2.3.7. a készenlét, az együttműködés és alkalmazhatóság érdekében riasztási, valamint ellenőrző gyakorlatokat szervez;
- 2.3.8. minden esetben - ügyeleti szolgálatán keresztül - riasztja a mentőszervezetet, amikor a bekövetkezett káresemény felszámolása különleges kiképzettségű és speciális technikai eszközökkel felszerelt beavatkozókat igényel;
- 2.3.9. információt nyújt a jelen megállapodás tárgyával kapcsolatos pályázati lehetőségekről, segítséget nyújt az egyéb rendelkezésre álló források felkutatásában.

3. A MEGÁLLAPODÁS HATÁRIDEJE

- 3.1. Jelen megállapodást a Felek határozatlan időre hozzák létre.

4. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- 4.1. A jelen megállapodás csak a felek kölcsönös egyetértésével és kizárólag írásban módosítható.
- 4.2. A megállapodást a felek egyoldalúan felbonthatják, de ennek tényét kötelesek 30 nappal korábban a másik félnek írásban bejelenteni.
- 4.3. Ezen megállapodás az aláírás napján lép hatályba, annak tartalmát a megállapodásban érintettekkel 15 napon belül ismertetni kell.
- 4.4. A megállapodást a felek mint akaratukkal mindenben megegyezőt, helybenhagyólag írták alá.

..... 20..... év ..... hónap ..... nap
 igazgatóság

Önkéntes mentőszervezet

6. melléklet a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelethez

A védekezésben és a nemzetközi segítségnyújtásban részt vett önkéntes mentőszervezetek tevékenységéről szóló jelentés tartalmi elemei

1. Mentőszervezet:
  - a) Szervezet neve, székhelye
  - b) Vezető neve
2. Mentési művelet:
  - a) Bevetés helye
  - b) Bevetés ideje, időtartama
  - c) Kirendelő neve
  - d) Mentőegység neve
  - e) Mentőegység vezetője
  - f) Kísérő, koordináló személyek
  - g) Hazai/nemzetközi mentésvezető
  - h) Kárhelyszín parancsnok
  - i) Utazás módja, ideje
  - j) Mentésben használt erők-eszközök
  - k) Felhasznált eszközök
  - l) Keletkezett anyagi kár
  - m) Mentés igazolt költsége
  - n) Más szervekkel történt együttműködés
  - o) Helyi tájékoztatás módja
3. Az esemény rövid leírása:
  - a) Tapasztalatok, javaslatok
  - b) Jelentés készítésének ideje
  - c) Jelentés készítője
  - d) Elérhetősége
  - e) Csatolt mellékletek, igazolások, okmányok

7. melléklet a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelethez

NEMZETI MINŐSÍTŐ OKLEVÉL

.....
(cégszerű név, cégbírósági bejegyzés száma)

.....
vállalt feladat(ok), szakterület

A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság igazolja, hogy a nyilvántartásunkba vett fenti önkéntes mentőszervezet, az általunk előírt szakmai követelményeknek (Nemzeti Minősítési Rendszer) eleget tett és a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek hatásai elleni védekezésben, valamint a nemzetközi segítségnyújtásban értesítésre bevethető és alkalmazható.

P. H.

.....
BM OKF főigazgató

8. melléklet a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelethez

Település neve: .....

KÁRBEJELENTÉSHEZ SZÜKSÉGES ADATOK

A kárt szenvedett építmény címe:

..... irányítószám
..... település neve
..... közterület (út, utca, tér, stb.)
..... hsz.
..... hrsz.

Engedély szerinti rendeltetése: .....

Hasznos alapterület: .....

Komfortfokozat: .....

Építés éve: .....

A káresemény: .....

.....

A károsodás időpontja: .....

A kár jellege: .....

.....

.....

Az építmény káresemény idején betöltött rendeltetése: .....

Az építmény a káresemény előtti rendeltetés szerinti használatra alkalmas-e? .....

Az építmény engedély szerinti használatra alkalmas-e? .....

A kárbejelentő neve, elérhetősége: (cím, telefon) .....

A kárbejelentő minősége: (tulajdonos, családtag, stb.) .....

A kár becsült értéke: ..... forint

Az ingatlan biztosítással rendelkezik? ..... igen/nem

Amennyiben rendelkezik biztosítással:

A biztosításból várhatóan megtérülő kár összege: ..... forint

Biztosítási önrész: ..... forint

Egyéb: .....

.....

Alulírott, kijelentem, hogy az általam előadottak a valóságnak megfelelnek. A kárfelmérés során együttműködöm a hatósággal, illetve a kárfelmérés helyéről, idejéről a tulajdonost tájékoztatom. Kelt:

....., ... év ..... hó ..... nap

.....
polgármesteri hivatal részéről

.....
kárbjelentő

A kárbejelentő adatlap egy példányát átvettem.

Ezen adatlap aláírásával hozzájárulok, hogy személyes adataimat, illetve a fenti ingatlanra vonatkozó adatokat az illetékes helyi önkormányzat, a megyei, fővárosi védelmi bizottság, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és alárendelt szervei, valamint a kárfelmérésben és kárenyhítésben részt vevő további szervek kezeljék és továbbítsák a ..... következtében keletkezett károk felmérése céljából.

9. melléklet a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelethez

Település neve: .....

KÁRFELMÉRÉSHEZ SZÜKSÉGES ADATOK

A kárt szenvedett építmény címe (irányítószám, településnév, közterület neve, hsz., hrsz.): .....

A tulajdonos neve: .....

Károsodás időpontja: 20..... év ..... hó ..... nap

Az ingatlan érvényes biztosítással rendelkezik? Igen/nem

Amennyiben rendelkezik biztosítással, a biztosításból várhatóan megtérülő kár összege: ..... forint

Biztosítási önrész: ..... forint

A károsodott építmény rendeltetése (lakás, garázs, stb.)

Az építményt: ..... kár érte

Az építmény: megsemmisült (összedőlt) károsodott:

- súlyosan

- kisebb mértékben

Az építmény és a károk rövid műszaki ismertetése:

a) az építmény szintszáma: .....

b) alapincézett-e: igen nem

c) főbb épületszerkezetek: .....

alapozás

anyaga: nincs alap, téglá, beton, egyéb: .....

a kár jellege: süllyedés, repedés, kifordulás, egyéb: .....

falazat

anyaga: vályogtégla, vert vagy döngölt fal, téglá, egyéb: .....

a kár jellege: repedés, kidőlés, omlás, átázás, egyéb: .....

födém

anyaga: fagerendás, vasbeton gerenda, béléstest acélgerendás, monolit, vasbeton,

egyéb: .....

a kár jellege: repedés, vakolat-leszakadás, szerkezetbomlás,

egyéb: .....

tetőszerkezet

anyaga: fa, egyéb: .....

a kár jellege: teljes tartószerkezeti, gerenda, fedélszék, szaruzat,

egyéb: .....

héjazat

anyaga: nád, cserép, betoncserep, pala, egyéb: .....

a kár jellege: beszakadás, egyéb: .....

Az építmény - az előzetes állapotfelmérés alapján - helyreállítható: igen nem

Az építmény rendelkezik-e építési (fennmaradási) engedéllyel: igen nem

A település (rész) rendelkezik-e jóváhagyott rendezési tervvel: igen

Amennyiben a település (rész) rendelkezik jóváhagyott rendezési tervvel, az építmény annak figyelembevételével épült-e:

igen nem

Az építmény:

Komfortfokozata: .....

Hasznos m²: .....

Állandó lakók száma: .....

Épület műszaki állapota a káresemény előtt: karbantartott elhanyagolt

Egyéb beköltözhető ingatlan vonatkozásában a károsult vagy a vele együtt élő személy rendelkezik-e tulajdonjoggal vagy állandó használati joggal?

Igen* nem

*A károsult külön nyilatkozni köteles

Ezen adatlap aláírásával hozzájárulok, hogy személyes adataimat, illetve a fenti ingatlanra vonatkozó adatokat az illetékes helyi önkormányzat, a megyei, fővárosi védelmi bizottság, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és alárendelt szervei, valamint a kárfelmérésben és kárenyhítésben részt vevő további szervek kezeljék és továbbítsák a ..... következtében keletkezett károk felmérése céljából.

..... év ..... hó ..... nap

Kárfelmérést végezte és az adatlapot kiállította:

10. melléklet a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelethez

Kitöltési útmutató:

A. A kárbejelentés szabályai

1. A kár bejelentéséről a 8. melléklet szerinti adattartalommal kárbejelentő adatlapot kell kitölteni 3 példányban, amelynek egy példányát a bejelentő részére át kell adni. A bejelentő az adatlapon nyilatkozik arról, hogy hozzájárul adatai kezeléséhez (a kárenyhítéssel kapcsolatba hozható harmadik fél részére történő átadásához). A bejelentett károkról a jegyző nyilvántartást vezet.

2. A kárbejelentésekről a jegyző a kárbejelentési határidőt követően 5 munkanapon belül összesítést készít, melyet az illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatóságra (a továbbiakban: katasztrófavédelmi igazgatóság) küld meg, a kárbejelentő adatlapok 1-1 példányával együtt. Egyúttal kezdeményezheti a Védelmi Bizottság Elnökénél helyi újjáépítési biztos kinevezését a kárfelmérő munkacsoport(ok) koordinálása, valamint a további helyreállítási és újjáépítési feladatok végzése céljából.

B. A kárfelmérés szabályai

1. A károk felméréséről a 9. melléklet szerinti adattartalommal kárfelmérő adatlapot kell kitölteni 3 példányban. A kárfelmérés során a keletkezett károkat fényképeken is rögzíteni kell. A kárfelmérő adatlap tartalma egyéb dokumentumokkal (tulajdoni lap, szerződés, alaprajz, korábbi értékbecslés, szakértő, tanú, jegyzőkönyv, fotó, videó, nyilatkozat a biztosítottságról stb.) is alátámasztható.

2. A kárfelmérő adatlap egy példánya a település polgármesteri hivatalánál, körjegyzőséget működtető települések esetében a körjegyzőség hivatalában marad, egy példányt a polgármester megküld a katasztrófavédelmi igazgatóságnak, egy példányát a károsult veszi át.

3. A kár jellegétől függően kell meghatározni a keletkezett károkból eredő további feladatokat (talajmechanikai elemzések, másodlagos, járulékos károk köre, statikai vizsgálatok).

4. Az értékbecslés a területileg illetékes illetékhivatal által rendelkezésre bocsátott m²/forint ár alapján számított összeg.

11. melléklet a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelethez

A nyilvántartás tartalmi elemei:

a) a támogatott tulajdonos adatait;

b) a lakcímről és az életvitelszerű otthlásra vonatkozó igazolásokat;

c) a károsodott ingatlan címét;

d) azt, hogy a támogatás helyreállítást, újjáépítést vagy használt lakás vásárlását szolgálja;

e) a támogatási megállapodás számát;

f) a támogatás összegét;

g) a kifizetések időpontját, és az azokról szóló bizonylatokat;

h) a 86. § (2) bekezdés h) pont és a 87. § szerinti esetekben a megkötött biztosításra vonatkozó adatokat;

i) a támogatott írásbeli hozzájárulását az a)-b) pontban foglalt adatok kezelésére.

4) 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény, a 81. § *a), b), c), e)* és *f)* pontjában, valamint a 82. § (3) bekezdés *c)* és *d)* pontjában,

a 72. § vonatkozásában a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés *i)* pontjában,

a 73. § (1) bekezdés *a)* pontja vonatkozásában a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (6) bekezdés *b)* pontjában,

a 73. § (1) bekezdés *e)* pontja vonatkozásában a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (1) bekezdés *f)* pontjában, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174. § (4) bekezdésében

kapott felhatalmazás alapján,

az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *q)* pontjában,

a 72. § vonatkozásában az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet a 37. § *k)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 73. § (1) bekezdés *a)* pontja vonatkozásában az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 84. § *e)* pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzeti fejlesztési miniszterrel egyetértésben,

a következőket rendelem el:

1. A rendelet hatálya

1. § A rendelet hatálya kiterjed:

- a)* a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságra (a továbbiakban: BM OKF),
- b)* a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságokra és a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóságra (a továbbiakban együtt: igazgatóság),
- c)* a katasztrófavédelmi kirendeltségekre (a továbbiakban: kirendeltség),
- d)* a polgári védelmi szervezetekre,
- e)* az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervre,
- f)* a büntetés-végrehajtás szervezetére,
- g)* az Alkotmányvédelmi Hivatalra,
- h)* a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatra, valamint
- i)* a Terrorrelhárítási Központra.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

- a) polgári védelmi egység:* a területi, a települési és a munkahelyi polgári védelmi szervezet eleme;
- b) polgári védelmi szervezet alkalmazása:* az elrendelt polgári védelmi szolgálat során a polgári védelmi szervezet mozgósítása és védekezési, mentési, mentesítési tevékenysége;
- c) polgári védelmi szervezet megalakítási helye:* az a földrajzilag körülhatárolható hely, ahol a polgári védelmi szolgálat elrendelése esetén a polgári védelmi szervezet tagjainak meg kell jelenniük a feladat végrehajtását megelőző felkészítés érdekében;
- d) polgári védelmi szervezet megalakítási terve:* a polgári védelmi szervezet személyi és anyagi-technikai felépítését tartalmazó dokumentum;
- e) veszélyelhárítási feladatterv:* a hivatásos katasztrófavédelmi szervek kivételével, az e rendelet hatálya alá tartozó szervek katasztrófavédelmi feladatairól és azok végrehajtásáról szóló okmány.

I. FEJEZET

A BELÜGYMINISZTER IRÁNYÍTÁSA ALATT ÁLLÓ SZERVEK KATASZTRÓFAVÉDELMI FELADATAI ÉS A VÉDEKEZÉS VÉGREHAJTÁSÁNAK EGYSÉGES RENDJE

3. § (1) A veszélyelhárítási feladattervet a 2. § *e)* pontjában meghatározott szerv vezetője készíti el, és a BM OKF főigazgatója (a továbbiakban: főigazgató) útján jóváhagyásra felterjeszti a belügyminiszternek.

(2) A veszélyelhárítási feladatterv tartalmazza a 2. § *e)* pontjában meghatározott szerv katasztrófaveszély és veszélyhelyzet idejére vonatkozó, a feladat-ellátást rendkívüli körülmények között is biztosító, a személyi és anyagi erőforrásokra is kiterjedő működési szabályait.

(3) A veszélyelhárítási feladatterv a 2. § *e)* pontjában meghatározott szerv sajátosságainak megfelelő szöveges rendelkező részből, valamint mellékletekből áll.

(4) A veszélyelhárítási feladatterv felülvizsgálatáról és szükség szerinti módosításáról a 2. § e) pontjában meghatározott szerv vezetője gondoskodik:

- a) rendes felülvizsgálat keretében legalább évente,
- b) rendkívüli felülvizsgálat keretében
- ba) kihirdetett veszélyhelyzetben történt alkalmazást követően,
- bb) az adott szervet érintő jelentősebb változást követően.

(5) A veszélyelhárítási feladatterv végrehajthatósága érdekében a 2. § e) pontjában meghatározott szerv vezetője gondoskodik arról, hogy

- a) a veszélyelhárítási feladatterv végrehajtásában résztvevő állomány a feladattervet megismerje, valamint begyakorolja;
- b) a veszélyelhárítási feladattervben megjelölt erők és eszközök működőképes állapotban rendelkezésre álljanak.

3. Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv katasztrófavédelmi feladatai

4. § (1) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a kijelölt erőivel részt vesz

- a) az ár- és belvíz elleni védekezésben,
- b) a járványügyi és a környezetvédelmi rendszabályok bevezetésének érvényesítésében,
- c) a nemzetközi és hazai katasztrófavédelmi gyakorlatokon, valamint a veszélyhelyzetek felszámolásában résztvevő szervezetek tevékenységének biztosításában,
- d) kijelölt objektumok őrzés-védelmében, ellenőrző-átengedő pontok telepítésében, működtetésében a kulturális örökség védett elemei védelmében,
- e) a lakosság védelmi célú építményei veszélyhelyzet idejére szóló előkészítésének, készenlétbe-helyezésének biztosításában,
- f) az áldozatok felkutatásában,
- g) a kitelepített és a befogadott lakosság regisztrációjában,
- h) a lakosság életét és anyagi javait tömeges méretekben veszélyeztető természeti csapások, ipari balesetek következményeinek felszámolásában részt vevő erők feladatai ellátásának biztosításában,
- i) a BM OKF koordinálásával a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban, ezekhez adatot szolgáltat.

(2) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv kijelölt erői ellenőrzik a lakosság tartózkodásának korlátozására bevezetett intézkedések betartását.

(3) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv végzi

- a) a kárterületek lezárását, a forgalomirányítást, a kimenekítést, a kitelepítés és a befogadás rendőri biztosítását,
- b) a hazai és nemzetközi segélyszállítmányok és segélycsapatok mozgási útvonalainak biztosítását,
- c) a rend fenntartását a katasztrófák és a veszélyhelyzet kihirdetése esetén történő kitelepítés során, valamint a kitelepített lakosság befogadási helyein,
- d) a kárhelyszínen visszahagyott tulajdon őrzését,
- e) a kitelepítéssel érintett területre történő be- és kijárási közbiztonsági ellenőrzését,
- f) a bejárási útvonalak meghatározását,
- g) a rendőri feladatokkal kapcsolatos tájékoztatást, valamint az áldozatok és hozzátartozóik tájékoztatásának biztosítását,
- h) halaszthatatlan esetben a kitelepítés, továbbá a kimenekítés azonnali, helyszínen történő elrendelését,
- i) a helyszín biztosítását, lezárását,
- j) katasztrófavészély vagy veszélyhelyzet felszámolásában részt vevő erők gyors közúti felvonulását és az államhatáron történő átléptetését elősegítő intézkedések végrehajtását,
- k) a nemzetközi katasztrófavédelemben részt vevő erők, eszközök schengeni külső határon lévő határterületen történő mozgásának biztosítását, illetve a vonatkozó nemzetközi megállapodásban rögzített határátléptetést a határátkelőhelyek körzetében.

4. A büntetés-végrehajtási szervezet katasztrófavédelmi feladatai

5. § (1) A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka a büntetés-végrehajtási intézetek, intézmények (a továbbiakban: bv. szervek) parancsnokain, igazgatóin keresztül irányítja és ellenőrzi a katasztrófák elleni védekezésben azon tervezési, szervezési, összehangolási, végrehajtási, irányítási, létesítési, működtetési, tájékoztatási, riasztási, adatközlési és ellenőrzési tevékenységek összességét, amelyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, a közvetlen veszélyek elhárítását, az előidéző okok megszüntetését, károsító hatásuk csökkentését, a személyi állomány, valamint a fogvatartottak életének és testi épségének védelmét, alapvető életfeltételeinek biztosítását, a mentés végrehajtását, továbbá a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.

(2) A BM OKF koordinálásával a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban, ezekhez adatot szolgáltat.

6. § A bv. szervek a rájuk vonatkozó különös szabályok figyelembevételével, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka utasítása, a védelmi bizottságok felkérése alapján - alapfeladataik ellátását nem veszélyeztetve - a fogvatartás biztonságának elsődlegességét fenntartva, a személyi és fogvatartotti állomány bevonásával vesznek részt a katasztrófákat megelőző felkészülésben, a katasztrófák során az élet- és anyagi javak védelmében, a katasztrófákat követően a helyreállításban (a továbbiakban: katasztrófák elleni védekezés).

7. § A bv. szervek személyi és fogvatartotti állományának katasztrófák elleni védekezése során, az egyéni védő- és a védekezéshez szükséges speciális eszközökkel történő ellátása, élelmezése a védelmi bizottságokkal való együttműködésben történik, különleges jogrendben a védelmi bizottság elnöke, valamint a miniszteri biztos rendelkezésének megfelelően.

8. § A bv. szervek katasztrófák elleni védekezésre alkalmas személyi és fogvatartotti állományának - várható feladatainak mértékéig történő - elméleti- és gyakorlati felkészítésére a társ- és együttműködő szervek közreműködésével kerül sor.

5. Az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat katasztrófavédelmi feladatai

9. § Az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat főigazgatója irányítja és ellenőrzi a védekezésre való felkészülés és a védekezési időszak feladatainak teljesítését. Ennek érdekében

a) gondoskodik a felkészülés során a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel, illetve a területileg illetékes polgármesterrel történő megfelelő együttműködésről,

b) gondoskodik a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat.) 12. § (2) bekezdés *d)* pontjában és 16. § *b)* pontjában meghatározott esetekben a megyei védelmi bizottság elnökének vagy a polgármesternek az élet és az anyagi javak védelme érdekében kiadott intézkedései végrehajtásáról,

c) a BM OKF koordinálásával közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem katasztrófavédelmi szempontú, horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban.

6. A Terrorelhárítási Központ katasztrófavédelmi feladatai

10. § (1) Amennyiben a katasztrófa a köztársasági elnököt, a miniszterelnököt és családtagjaikat érinti, a Terrorelhárítási Központ végzi kitelepitésüket és a befogadó helyek biztosítását.

(2) A BM OKF koordinálásával a Terrorelhárítási Központ közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban.

7. A védelmi bizottságok katasztrófavédelmi feladatai

11. § (1) A védelmi bizottság a szervezeti és működési rendjére vonatkozó szabályozóban rögzíti a katasztrófák elleni védekezés során követendő feladatellátási- és munkarendjét.

(2) A védekezési feladatok végrehajtását - a védelmi bizottság döntésének megfelelően - az igazgatóság vezetője (a továbbiakban: igazgató) által kijelölt személy irányítja.

(3) A védelmi bizottság a katasztrófavédelmi operatív tevékenységének támogatása érdekében operatív munkaszervet működtet.

(4) A megyei védelmi bizottság területi operatív munkaszerve szakmailag irányítja az alárendeltségébe tartozó, a helyi védelmi bizottság mellett működő helyi operatív munkaszerveket.

(5) A megyei védelmi bizottság a területi operatív munkaszerve közreműködésével

a) meghatározza a védekezés területi feladatait és ellenőrzi azok végrehajtását,

b) intézkedéseiről folyamatosan tájékoztatja a kormányzati koordinációs szerv vezetőjét, a Kat. 46. § szerinti miniszteri biztost és a Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelési Központ vezetőjét,

c) végrehajtja a belügyminiszter, valamint a Kat. 46. § szerinti miniszteri biztos és a Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelési Központ vezetője által meghatározott mentési feladatokat,

d) irányítja és területi operatív munkaszerve által koordinálja a védekezésben részt vevő szervek tevékenységét és a felajánlásokat,

e) kezdeményezheti más megyék vagy a főváros polgári védelmi szervezeteinek alkalmazását, továbbá a Magyar Honvédség közreműködését,

f) illetékességi területén működő közigazgatási szervek részére a védekezéssel és a felkészüléssel összefüggő feladatot határozhat meg a katasztrófák elleni védekezés feladatainak összehangolása érdekében,

g) felügyeli a lakosság tájékoztatásával kapcsolatos tevékenységet.

(6) A védelmi bizottság a katasztrófavédelmi feladatainak végrehajtása során a védelmi célú infokommunikációs rendszert alkalmazza.

II. FEJEZET

A HIVATÁSOS KATASZTRÓFAVÉDELMI SZERVEK IRÁNYÍTÁSI ÉS MŰKÖDÉSI RENDJE

8. A főigazgató feladat- és hatásköre

12. § A védekezésre való felkészülés és a megelőzés során a főigazgató különösen:

- a) meghatározza a hivatásos állományra vonatkozó képzés és továbbképzés, valamint az e területekhez kapcsolódó tudományos kutató tevékenység tartalmát és a végrehajtás kereteit, jóváhagyja a képzés tartalmát,
- b) kidolgozza az ország katasztrófaveszélyeztetettségére, a katasztrófák hatásai elleni védekezésre vonatkozó nemzeti stratégiát, valamint a megelőzés és felkészülés éves nemzeti tervét,
- c) kapcsolatot tart a kiemelt informatikai és távközlési szolgáltatókkal, a kritikus infrastruktúra elemek üzemeltetőivel, valamint az országos médiaszolgáltatókkal.

9. Az igazgató feladat- és hatásköre

13. § Az igazgatóság vezetője (a továbbiakban: igazgató) feladat- és hatáskörében

- a) kijelöli a megyei védelmi bizottságok operatív munkaszervének vezetőjét,
- b) szervezi a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében a társadalmi és karitatív szervezetekkel történő együttműködést,
- c) szervezi az együttműködést a kölcsönös segítségnyújtás érdekében a szomszédos megyék, valamint - a nemzetközi szerződések alapján - a határmenti területek katasztrófaelhárítási szerveivel,
- d) a polgári védelmi erők alkalmazása esetén koordinálja a védekezési tevékenységet,
- e) illetékességi területén irányítja az alapvető és létfontosságú felhasználók kijelölésével kapcsolatos első fokú eljárást,
- f) gondoskodik a kijelölt alapvető és létfontosságú fogyasztók naprakész nyilvántartásáról,
- g) ellátja a katasztrófák elleni védekezés feladatkörében a kritikus infrastruktúra védelemmel kapcsolatos feladatokat,
- h) közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a kritikus infrastruktúra elemek beazonosítási folyamatában,
- i) irányítja az illetékességi területén található európai, vagy nemzeti kritikus infrastruktúra elemek védelmének erősítését célzó területi katasztrófavédelmi gyakorlatok tervezését és végrehajtását,
- j) követi, összesíti, a tervezés során felhasználja az illetékességi területén található európai, vagy nemzeti kritikus infrastruktúra elemek védelmét ellátó szervezetek, valamint az érintett hálózat üzemeltetőjének tapasztalatait és igényeit,
- k) kapcsolatot tart a kiemelt területi informatikai és távközlési szolgáltatókkal, valamint a közösségi és a helyi médiaszolgáltatókkal,
- l) kapcsolatot tart az illetékességi területén található európai, vagy nemzeti kritikus infrastruktúra elemek tulajdonosaival, üzemeltetőivel, az azok védelmét ellátó szervezetekkel, valamint az érintett hálózat üzemeltetőivel,
- m) gondoskodik a lakosságfelkészítési feladatok éves ütemtervének elkészítéséről.

III. FEJEZET

A POLGÁRI VÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEN ALAPULÓ POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK LÉTREHOZÁSÁNAK, IRÁNYÍTÁSÁNAK, ANYAGI-TECHNIKAI ELLÁTÁSÁNAK ÉS ALKALMAZÁSÁNAK SZABÁLYAI

11. A polgári védelmi szervezetek létrehozásának alapelve

14. § (1) A polgári védelmi szervezetek létrehozásának szempontjai:

- a) az ország településeire lefolytatott kockázatbecslés eredményeként kimutatott veszélyeztető hatások,
- b) a települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása,
- c) a veszélyelhárítási tervekben szereplő feladatok.

(2) A települési polgári védelmi szervezeteket úgy kell létrehozni, hogy azok alkalmasak legyenek a helyi veszélyeztető tényezők hatásainak csökkentésére és az elsődleges mentési tevékenységgel összefüggő védelmi feladatok elvégzésére.

12. A központi polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

15. § (1) A központi polgári védelmi szervezet személyi állományát a szervezet létrehozásáról szóló főigazgatói döntést követő 30 napon belül az igazgató jelöli ki a Kat. 71. § szerint gyűjtött adatok alapján. A polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt a lakóhely szerint illetékes polgármester hatósági határozattal osztja be.

(2) A központi polgári védelmi szervezet személyi és anyagi-technikai felépítéséről a szervezet létrehozásának helye szerint illetékes igazgatóság kimutatást készít, és tárolja a központi szervezetek megalakítási tervét. A megalakítási terv egy példányát a BM OKF-nél is el kell helyezni.

(3) A főigazgató a központi polgári védelmi szervezetek felépítésének és létszámának indokoltságát legalább háromévente felülvizsgálja és intézkedik a szükséges módosítások átvezetésére.

13. A területi polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

16. § (1) A területi polgári védelmi szervezetek felépítésére, létszámára az igazgató részletes szakmai indokolás mellett tesz javaslatot a főigazgató részére.

(2) A területi polgári védelmi szervezet személyi állományát a szervezet létrehozásáról szóló döntést követő 30 napon belül az igazgató jelöli ki a megyei védelmi bizottság elnökének egyetértésével, Kat. 71. § alapján gyűjtött adatok alapján. A polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt a lakóhely szerint illetékes polgármester hatósági határozattal osztja be.

(3) A területi polgári védelmi szervezet személyi állományának felépítéséről a szervezet létrehozásának helye szerint illetékes igazgatóság kimutatást készít, és tárolja a területi szervezetek megalakítási tervét, valamint a beosztó határozatok egy példányát.

(4) Az igazgató a területi polgári védelmi szervezetek felépítésének és létszámának indokoltságát legalább háromévente felülvizsgálja, és intézkedik a szükséges módosítások átvezetésére.

14. A települési polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

17. § A veszélyeztetettség mértékének és jellegének megfelelő lakosságvédelmi és mentésszervezési feladatok irányítására alkalmas települési polgári védelmi parancsnokság szakmai összetételét és létszámát a kirendeltség vezetőjének (a továbbiakban: kirendeltségvezető) javaslata alapján a polgármester állapítja meg, és a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt hatósági határozattal osztja be.

18. § (1) Az I. és II. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a település lakosságszámának függvényében a polgári védelmi szervezetek létszáma

- a) 100 000 lakos felett legalább 750 fő,
- b) 50 000-100 000 lakos esetén legalább 500 fő,
- c) 10 000-50 000 lakos esetén legalább 300 fő,
- d) 5000-10 000 lakos esetén legalább 150 fő,
- e) 1000-5000 lakos esetén legalább 50 fő,
- f) 300-1000 lakos esetén legalább 20 fő,
- g) 300 lakos alatt legalább 6 fő.

(2) A III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a polgári védelmi szervezetek létszáma az (1) bekezdésben meghatározott létszám fele.

19. § (1) A katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a jegyző, körjegyző a kirendeltségvezető közreműködésével dolgozza ki, és a település polgármestere hagyja jóvá.

(2) A települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a kirendeltségvezető háromévente felülvizsgálja, és intézkedik a szükséges módosítások átvezetésére.

20. § (1) A települési polgári védelmi szervezet gazdálkodó szervnél történő létrehozására kiadott hatósági határozatban - a kirendeltségvezető egyetértésével - a település polgármestere meghatározza a szervezet felépítését, létszámát.

(2) A gazdálkodó szervnél létrehozott települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a gazdálkodó szerv vezetőjének javaslata alapján a jegyző, a körjegyző dolgozza ki és a település polgármestere hagyja jóvá a kirendeltségvezető egyetértésével.

21. § A települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervének egy-egy példányát a szervezet megalakítási helye szerint illetékes település polgármesteri hivatalának jegyzőjénél, valamint a kirendeltségnél kell elhelyezni.

15. A munkahelyi polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

22. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezet létrehozására és feladataira a gazdálkodó szervezet telephelye szerint illetékes kirendeltségvezető tesz javaslatot a polgármesternek, aki határozatban rendeli el a szervezet létrehozását.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a gazdálkodó szervezet vezetője a kirendeltségvezetővel együttműködve dolgozza ki, és a gazdálkodó szerv vezetője hagyja jóvá. A jóváhagyás előtt a megalakítási tervről a szervezet létrehozását elrendelő polgármester véleményt nyilvánít.

(3) A jóváhagyott megalakítási terv egy-egy példányának őrzéséről a gazdálkodó szervezet vezetője, a megalakítási hely szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője és a kirendeltség gondoskodik.

16. A polgári védelmi szervezetek egységeinek megalakítása

23. § (1) A polgári védelmi egységek megalakítása során a 16. § szerinti alapelveken túl a terület, település lakosságának számát és népsűrűségét kell figyelembe venni.

(2) A 2000 lakos alatti településeken nem szükséges a létrehozott települési polgári védelmi szervezetet egységekre bontani.

24. § (1) A polgári védelmi feladatok ellátására létrehozott egységek típusai különösen:

a) infokommunikációs egység,

b) lakosságvédelmi egység,

c) egészségügyi egység,

d) logisztikai egység,

e) műszaki egység.

(2) A kialakult kockázatok és veszélyeztető hatások kezelésére további egységek is létrehozhatók.

(3) Az infokommunikációs egység feladatai különösen:

a) a lakosság helyi riasztása és tájékoztatása,

b) a polgári védelmi szervezetek állományának riasztása,

c) a riasztásra szolgáló technikai eszközök és berendezések működtetése,

d) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a polgári védelmi szervezetek, az irányító és együttműködő szervek, szervezetek közötti kommunikáció biztosítása,

e) az informatikai és kommunikációs eszközök üzemeltetése, a vezetés infokommunikációs feltételeinek biztosítása,

f) a katasztrófaelhárítási feladatok során igénybe vett kormányzati célú hálózatok üzemeltetőjével való kapcsolattartás.

(4) A lakosságvédelmi egység feladatai különösen:

a) a veszélyeztetett területről a lakosság kitelepítése, kimenekítése, valamint

b) a kitelepítéssel, befogadással összefüggő feladatok ellátásának megszervezése és végrehajtása.

(5) Az egészségügyi egység feladatai különösen:

a) a járványos növény- és állatbetegségek megelőzésében, terjedésének megakadályozásában, felszámolásában való közreműködés,

b) a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan feladatok végrehajtásában való közreműködés,

c) a járványos megbetegedések, fertőzések által veszélyeztetett lakosság védelme érdekében szükséges megelőző intézkedések és a fertőtlenítő munkák elvégzése,

d) a sérült személyek felkutatása, elsősegélynyújtásban való részesítése, a sérültek gyűjtőhelyre, kórházba való szállítása,

e) a polgári védelmi szervezetek egészségügyi biztosítása,

f) a vegyi és radiológiai mentesítési feladatokat ellátása.

(6) A logisztikai egység feladatai különösen:

a) a polgári védelmi szervezetek működéséhez szükséges anyagi-technikai feltételek biztosítása,

b) a polgári védelmi szervezetek és az ideiglenesen ellátatlanná vált lakosság ellátása,

c) a szállítási feladatok végrehajtása,

d) a védelmi célú építmények és a kettős rendeltetésű építmények rendeltetésszerű használatának, valamint a tartózkodási szabályok betartásának biztosítása,

e) a fővárosi metró élet- és vagyonvédelmi létesítményként alkalmazható szakaszaiban a védelem feltételeinek biztosítása, valamint

f) szükséggyógyintézetek logisztikai támogatása.

(7) A műszaki egység feladatai különösen:

a) a rendkívüli időjárási viszonyok következményeinek felszámolása,

b) a romosodott épületekben lévő személyek felkutatása, mentése,

- c) közreműködés az épületekben, kritikus infrastruktúrában keletkezett és egyéb műszaki károk felmérése, csökkentése, felszámolása, szükség szerinti helyreállítása,
- d) közreműködés a lakosság és az anyagi javak megelőző műszaki védelmének végrehajtásában,
- e) közreműködés a kulturális örökség védett elemei védelmében,
- f) közreműködés védelmi célú építmények létesítésében, építésében,
- g) közreműködés a vizek kártételei elleni védekezésben.

17. A polgári védelmi kötelezettség teljesítése alóli mentesség igazolása

25. § (1) A polgári védelmi kötelezettség teljesítése alóli mentesség igazolható

- a) terhesség esetén a terhesgondozási könyvvel,
  - b) a Kat. 54. §-a (1) bekezdés c)-f) pontjában meghatározott ok a kötelezett lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének - környezettanulmány alapján kiállított - igazolásával,
  - c) a munkaképesség 67%-os elvesztése az azt megállapító határozattal, a betegség három hónapnál nem régebbi, szakrendelő intézet vagy kórház szakorvosa által kiállított igazolással.
- (2) Ha az érintett az (1) bekezdés b) pontja szerinti környezettanulmány elkészítéséhez nem járul hozzá, a jegyző az igazolás kiadását megtagadja.
- (3) A polgári védelmi kötelezettség munkakör vagy közmegebízás ellátásával történő teljesítése igazolható:
- a) országgyűlési képviselő az erről kiállított megbízólevéllel, illetve képviselői igazolványával,
  - b) a munkaviszony fennállása a munkáltató által kiállított igazolással,
  - c) készenléti szolgálat a készenléti elrendelő okmánnyal,
  - d) közfeladatot ellátó ágazati védekezési szervezet tagja a munkáltató által kiállított igazolással.

26. § A polgári védelmi szervezetek alkalmazásának idejére a polgári védelmi parancsnoksághoz a polgári védelmi kötelezettség alatt álló és megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező személyeket lehet beosztani.

IV. FEJEZET

A POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK ANYAGI-TECHNIKAI ELLÁTÁSÁNAK SZABÁLYAI

18. Egyéni védőeszközökkel való ellátás

27. § (1) A központi, a területi és a települési polgári védelmi szervezetek egyéni védőeszközökkel való ellátása központi készletekből történik.

(2) A központi készletek beszerzéséről és elosztásáról a főigazgató gondoskodik.

(3) A Kat. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján központi készletekből biztosított egyéni védőeszközök állagának megővéséről és biztonságos tárolásáról a polgári védelmi szervezetek megalakítási helye szerint illetékes polgármester gondoskodik.

28. § A polgári védelmi szervezetek alkalmazását követően 30 napon belül gondoskodni kell a központi készletből átadott egyéni védőeszközök karbantartásáról és az elhasznált, megsemmisült anyagok, eszközök pótlásáról. A karbantartás és pótlás költségeit a polgári védelmi szervezet alkalmazásának elrendelője viseli.

29. § A BM OKF összesített tervet készít a központi készletekből biztosított egyéni védőeszközökkel történő ellátás megvalósítására.

30. § Az igazgatóság a polgármesterrel együttműködve

- a) végzi a működési területén megalakított polgári védelmi szervezetek központi készletekből átadott egyéni védőeszközökkel való ellátását,
- b) vezeti az egyéni védőeszközök elosztásáról, felhasználásáról szóló nyilvántartást és felterjeszti a BM OKF számára, valamint
- c) jelentést készít a keletkező igényekről, és azt felterjeszti a BM OKF számára.

31. § A kirendeltség a polgármesterrel együttműködve

- a) végzi a működési területén megalakított polgári védelmi szervezetek központi készletekből átadott egyéni védőeszközökkel való ellátását,
- b) az egyéni védőeszközök elosztásáról, felhasználásáról nyilvántartást vezet, és az igazgatósághoz felterjeszti, valamint
- c) a keletkező igényekről jelentést készít, és az igazgatósághoz felterjeszti.

19. Technikai eszközökkel való ellátás

32. § A technikai eszközökre vonatkozóan az igazgatóság és a kirendeltség igénybevételi javaslatot készít. A javaslat készítése során figyelembe veszi a Kat. 71. §-a alapján bekért és a katonai igazgatás területileg illetékes szervével egyeztetett adatokat.

33. § A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a polgári védelmi feladatok ellátásához szükséges technikai eszközökre vonatkozó adatokat a katonai igazgatás területileg illetékes szervével évente egyeztetni.

34. § A központi készletben lévő és tárolt technikai eszközök karbantartását és nyilvántartását a BM OKF, a területi szervnek kiadott technikai eszközök karbantartását és nyilvántartását az igazgatóság, a helyi szerv részére kiadott technikai eszközök karbantartását a kirendeltség, a nyilvántartását pedig az igazgatóság és a kirendeltség is végzi.

V. FEJEZET

A POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK ALKALMAZÁSÁNAK SZABÁLYAI

20. A polgári védelmi szervezetek alkalmazása

35. § (1) A területi polgári védelmi szervezet működési területe a megalakításának alapjául szolgáló közigazgatási egység. A területi polgári védelmi szervezet működési területén kívül történő alkalmazása során a mentésben való részvételére akkor kerülhet sor, ha

a) az adott mentési feladat végrehajtásához szükséges polgári védelmi szervezet a mentéssel érintett megyében nem jött létre, vagy a feladatok a rendelkezésre álló szervezetek erejét és technikai lehetőségeit meghaladják,

b) a feladatok elhúzódó jellege az adott területen működő polgári védelmi szervezetek váltását teszi szükségessé, vagy

c) a mentési munkálatok elvégzésére más erők nem állnak rendelkezésre, és a késedelem életveszéllyel vagy jelentős anyagi kárral járhat.

(2) Amennyiben a területi polgári védelmi szervezet alkalmazására a szervezése alapjául szolgáló közigazgatási egység határára kívül kerül sor, irányításáért és a mentési tevékenység feltételeinek biztosításáért azon megye megyei védelmi bizottságának elnöke felelős, ahol a polgári védelmi szervezet a tevékenységet kifejti.

36. § (1) A települési polgári védelmi szervezetet az illetékes megyei védelmi bizottság elnökének döntése alapján lehet más településen alkalmazni.

(2) Amennyiben a települési polgári védelmi szervezet alkalmazására a településen kívül kerül sor, irányításáért és a mentési tevékenység feltételeinek biztosításáért annak a településnek a polgármestere felelős, amelynek érdekében a polgári védelmi szervezet a tevékenységet kifejti.

37. § A munkahelyi polgári védelmi szervezet működési területén kívüli alkalmazására a mentés irányításáért felelős személy döntése alapján kerülhet sor.

38. § A polgári védelmi szervezetek veszélyhelyzeten kívüli alkalmazására a polgári védelmi szolgálat elrendelésére jogosult személy döntése alapján akkor kerülhet sor, ha az arra rendelt szervek erőforrásai nem elegendők a veszély kezeléséhez, illetve a lakosság, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme indokolttá teszi.

39. § (1) A veszélyeztetett település polgármestere a megyei védelmi bizottság elnökénél - amennyiben erőforrásai nem elegendők - kezdeményezheti a területi vagy más települések megerősítő vagy támogató polgári védelmi szervezeteinek alkalmazását.

(2) A megyei védelmi bizottság elnökének döntése alapján a területi polgári védelmi szervezet a védekezés időszakára települési polgári védelmi szervezetekkel kiegészíthető.

40. § A polgári védelmi szolgálatra kötelezett és a védekezésben részt vevő erők váltásáról, pihentetéséről és ellátásáról annak a településnek a polgármestere gondoskodik, amely településen a védekezés folyik.

21. Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat

41. § (1) Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat elrendelése írásban, vagy - halasztást nem tűrő esetben - szóbeli közléssel (hangosbemondó, kiértesítő, telefon, rádió- vagy televízió-közlemény útján) történhet.

(2) Ha a polgári védelmi szolgálatra kötelezés szóbeli közléssel történik, az érintettnek a határozatot az elrendeléstől számított 72 órán belül át kell adni.

(3) A polgári védelmi szervezetek alkalmazása és gyakoroltatása során a feladat ellátására csak az arra felkészített, megfelelő egyéni védőeszközökkel és munkaeszközökkel ellátott személy kötelezhető.

(4) A polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezet tagja csak beleegyezésével vehető igénybe a nemzetközi szerződésen alapuló, az országhatáron túli mentési feladatok ellátására.

42. § (1) A polgári védelmi egység vezetője az egység állománya tekintetében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv vezetéssel megbízott tagja, a polgári védelmi szervezet teljes állománya tekintetében gyakorolja az utasításadás jogát.

(2) Az utasításadás jogát az egység vezetője a beosztó határozattal, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv vezetéssel megbízott tagja, megbízólevéllel igazolja.

(3) A polgári védelmi szervezet tagját a beosztás helye szerinti igazgatóság a kirendeltség útján látja el a melléklet szerinti igazolvánnyal.

22. A polgári védelmi szervezetbe beosztottak költségtérítése

43. § (1) A megjelenési és szolgálatteljesítési kötelezettségét teljesítő személy utazási költségtérítésre és a napi hat órát meghaladó felkészítés vagy szolgálat esetén természetbeni ellátásra jogosult.

(2) Az (1) bekezdés szerinti utazási költségtérítés a közforgalmú vasutak 2. kocsiosztályának igénybevételéért fizetendő díj, közforgalmú vasúti közlekedés hiányában a menetrend szerinti autóbusz viteldíja.

(3) A polgári védelmi szolgálatra kötelezett személy a szolgálat elrendelése esetén - indokolt esetben - más közlekedési eszköz igénybevétele után is jogosult költségtérítésre.

44. § A polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezet alkalmazásával összefüggő költségeket az alkalmazás elrendelője viseli.

45. § (1) Az ideiglenes polgári védelmi szolgálatra kötelezett személy a felmerült költségekkel kapcsolatos igényét a polgári védelmi szolgálatra kötelezést tartalmazó határozatot kibocsátó polgármesternél a polgári védelmi szolgálat elrendelését követő 30. napig jelentheti be. Amennyiben a polgári védelmi szolgálatot nem a határozatot kibocsátó polgármester rendelte el, úgy az igény érvényesítéséhez szükséges iratokat a polgármester a szolgálatot elrendelő részére 5 napon belül továbbítja.

(2) Az igény bejelentéséhez mellékelni kell a munkáltató által kötelezett jövedelmére vonatkozó igazolást, a közlekedési eszköz igénybevételét igazoló menetjegyeket és mindazokat az iratokat, amelyek az igény elbírálásánál jelentőséggel bírnak.

VI. FEJEZET

A KATASZTRÓFAVÉDELMI FELKÉSZÍTÉS KÖVETELMÉNYEI

23. A katasztrófavédelmi felkészítés célja

46. § A katasztrófavédelmi felkészítés célja a természeti, a civilizációs és egyéb eredetű katasztrófák, veszélyhelyzetek megelőzése, az elhárításra és a helyreállítás során jelentkező, a Kat. 52. §-ában meghatározott feladatok végrehajtására való felkészülés, továbbá bekövetkezés esetén a káros következmények lehető legkisebbre csökkentése.

24. A polgári védelmi szervezetek felkészítése

47. § (1) A polgári védelmi szervezet tagjának kiképzése elméleti és gyakorlati formában történik.

(2) A polgári védelmi elméleti kiképzés típusai és időtartama:

a) alapképzés, amely 6 óra,

b) szakkiképzés, amely 8 óra, ebből ugyanazon a napon legfeljebb 6 óra tartható meg,

c) továbbképzés, valamint

d) vezetői képzés.

(3) Az elméleti kiképzésre a BM OKF évenként, a kockázatbecsléseknek és a veszélyelhárítási tervekben meghatározott feladatoknak megfelelően képzési programot készít, melyet a főigazgató hagy jóvá.

25. A polgári védelmi szervezetek elméleti felkészítése

48. § (1) Polgári védelmi alapképzésben részesül valamennyi, a polgári védelmi szervezetbe beosztott személy.

(2) Az alapképzés tartalma különösen:

a) a katasztrófavédelmi és a polgári védelmi rendszer alapelemei,

b) a polgári védelmi kötelezettség, a polgári védelmi szervezet,

c) a polgári védelmi kötelezettséggel összefüggő jogok és kötelezettségek,

d) a veszélyeztető hatások, a kockázatbecslés és a veszélyelhárítási tervek,

e) a lakosságvédelmi feladatok,

f) a védekezésben együttműködő szervek és szervezetek,

g) a riasztás és értesítés, valamint az irányítási rendszer és az utasítások,

h) a védekezéshez alkalmazott munkaeszközök, az egyéni védőeszközök, valamint

i) munka- és balesetvédelem.

49. § (1) Polgári védelmi szakkiképzésben részesül a polgári védelmi szervezet egységébe beosztott személy az egység tevékenységének és az egységben elvégzendő feladatának megfelelően.

(2) A szakkiképzés tartalma különösen:

a) az adott polgári védelmi egység és szervezet feladata,

b) a beosztásában ellátandó feladatok, azok végrehajtása és eljárási rendje,

- c) az egység és a szervezet függelmi viszonyai, az irányítás, a jelentés és az utasításadás rendje az egységben és a szervezetben,
- d) a szakfeladat ellátásához alkalmazott munkaeszközök és egyéni védőeszközök,
- e) a szakfeladat ellátásában közreműködő szervek és szervezetek, valamint
- f) munka- és balesetvédelem.

(3) A munkahelyi polgári védelmi szervezet egységébe beosztott személy szakkiképzésének tartalma:

- a) a gazdálkodó szervezetnél lehetséges veszélyhelyzetek és elhárításuk,
- b) a központi, területi és települési polgári védelmi szervezetekkel történő együttműködés lehetőségei, valamint
- c) a gazdálkodó szervezet esetleges kitelepítésének feladatai.

50. § A polgári védelmi szakkiképzésben részesült személyek továbbképzésének

a) *tartalma különösen*: a polgári védelmi szervezet megalakítási helye szerinti település veszélyeztetettségi jellemzőinek megfelelően az alapképzés és a szakkiképzés ismeretanyagának ismételése, naprakésszé tétele, a változások követése és a tapasztalatok feldolgozása,

b) gyakorisága

ba) a központi, területi és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe, valamint az I. és II. veszélyeztetettségi besorolású településen létrehozott települési polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek számára legalább háromévente,

bb) a III. veszélyeztetettségi besorolású településen létrehozott szervezetbe beosztott személyek számára legalább ötévente.

51. § (1) A polgári védelmi szervezet kijelölt vezetői állománya vezetői képzésben részesül.

(2) A vezetői képzés tartalma:

- a) alapképzési ismeretek,
- b) a beosztásuknak megfelelő egység ellátásához szükséges ismeretek,
- c) vezetésméleti ismeretek,
- d) a polgári védelmi szervezetek alkalmazási szabályai, valamint
- e) a polgári védelmi szervezetek és a polgári védelmi feladatok végrehajtásában közreműködő más szervek együttes tevékenysége.

52. § (1) A polgári védelmi szervezetek állományának kiképzését a megalakítási helyén, vagy a katasztrófavédelem oktatási intézményeiben a hivatásos katasztrófavédelmi szervek végzik.

(2) A beosztott állomány kiképzését a vezetői képzésben részesült személyek közreműködésével a hivatásos katasztrófavédelmi szervek végzik.

(3) A kiképzésekről a hivatásos katasztrófavédelmi szervek kiképzési naplót vezetnek.

(4) A munkahelyi polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek alap- és szakkiképzéséről a gazdálkodó szerv vezetője gondoskodik.

(5) A speciális szakmai ismeretek oktatásához, amelyekkel a hivatásos katasztrófavédelmi szervek szakemberrel nem rendelkeznek, szakmai jártassággal rendelkező személyeket kell felkérni.

26. A polgári védelmi szervezetek gyakorlati felkészítése

53. § (1) A polgári védelmi gyakorlati kiképzés célja:

- a) a felkészítés során elsajátított ismeretek elmélyítése és a gyakorlatban történő alkalmazás begyakorlása,
- b) a polgári védelmi szervezetek egymás közötti, valamint a mentésben részt vevő más szervekkel való együttműködésének gyakorlása,
- c) a mozgósítás időben történő elérése, valamint
- d) az a)-c) pontban foglaltak ellenőrzése.

(2) A polgári védelmi gyakorlati kiképzésre a BM OKF évenként, az elméleti kiképzéshez igazodó gyakorlati kiképzési programot készít, melyet a főigazgató hagy jóvá.

54. § A polgári védelmi gyakorlat elrendelésére jogosult:

- a) központi szinten a főigazgató,
- b) területi szinten a megyei védelmi bizottság elnöke, illetve az igazgató,
- c) helyi szinten a polgármester, illetve a kirendeltségvezető.

27. A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlataira vonatkozó eltérő szabályok

55. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlatait a gazdálkodó szerv vezetője által meghatározott időpontban, a munkahelyi polgári védelmi parancsnokság az általa kidolgozott tervek szerint vezeti le.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlatát a hivatásos katasztrófavédelmi szerv képviselője ellenőrzi, a következő szempontok alapján:

a) a munkahelyi polgári védelmi szervezet működési képességének elérése, a személyi és tárgyi feltételek alkalmassága,

- b) a szervezet irányítási rendszere, az információáramlás és a jelentési rendszer alkalmassága,
  - c) a beosztott állomány feladatismerete és a biztonságos beavatkozás feltételeinek megléte,
  - d) a szervezet folyamatos működéséhez kapcsolódó feltételek biztosíthatósága, valamint
  - e) a szervezet megalakításával, gyakoroltatásával kapcsolatos okmányrendszer.
- (3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv képviselője az ellenőrzésről jegyzőkönyvet készít, melyben rögzíti a megfélelőségeket, a hibákat és hiányosságokat, és amely alapján a hivatásos katasztrófavédelmi szerv vezetője határidő tűzésével felhívja a gazdálkodó szerv vezetőjét a hiánypótlásra és a hibák kijavítására.

VII. FEJEZET

A KÖZIGAZGATÁSI VEZETŐK KATASZTRÓFAVÉDELMI FELKÉSZÍTÉSE

28. A központi államigazgatási szerv vezetője által kijelölt személy katasztrófavédelmi felkészítése

- 56. §** (1) A BM OKF évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a központi államigazgatási szerv vezetője által kijelölt személyt.
- (2) A felkészítés tartalma különösen:
- a) a központi államigazgatási szerv ágazati tevékenységével összefüggő katasztrófavédelmi feladatok, valamint
  - b) a megelőzés, védekezés, helyreállítás során gyakorolt ágazati tervező, szervező, irányító tevékenység.

29. A megyei védelmi bizottság elnökének és tagjainak katasztrófavédelmi felkészítése

- 57. §** (1) A BM OKF évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a megyei védelmi bizottság elnökét.
- (2) A megyei védelmi bizottság tagjait az igazgatóság évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti.
- (3) A felkészítés tartalma különösen:
- a) a közigazgatási- és rendvédelmi szervek, valamint a társadalmi szervezetek területi szintű együttes tevékenysége,
  - b) a lakosság és a védekezésben érintett szervezetek riasztása,
  - c) a területi polgári védelmi szervezetek létrehozása,
  - d) a megelőzés, védekezés, helyreállítás során ellátandó feladatok,
  - e) a lakosság alapvető ellátása, valamint
  - f) a távolsági védelem ismeretei.

30. A helyi védelmi bizottság elnökének katasztrófavédelmi felkészítése

- 58. §** (1) Az igazgatóság önkormányzati választási ciklusonként legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a helyi védelmi bizottság elnökét.
- (2) A felkészítés tartalma különösen:
- a) a védekezésben részt vevők irányítása,
  - b) a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazásának szabályai,
  - c) a lakosság alapvető ellátása,
  - d) a lakosság tájékoztatása és riasztása, valamint
  - e) a távolsági védelem ismeretei.

31. A főpolgármester, a polgármester és a jegyző katasztrófavédelmi felkészítése

- 59. §** A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság legalább két évente egy alkalommal gondoskodik a főpolgármester felkészítéséről, melynek főbb tartalma a főváros katasztrófa-veszélyeztetettsége, a veszélyelhárítási tervezés, a felkészülés és megelőzés, valamint a katasztrófák elleni védekezés szervezetrendszer.

- 60. §** (1) Az igazgatóság:
- a) évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti az I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt települések polgármestereit és jegyzőit,
  - b) két évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a II. katasztrófavédelmi osztályba sorolt települések polgármestereit és jegyzőit,
  - c) önkormányzati választási ciklusonként legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt települések polgármestereit és jegyzőit.
- (2) A felkészítés tartalma különösen:
- a) a helyi kockázati tényezők,

- b) a település katasztrófavédelmi besorolása,
- c) a veszélyelhárítási tervezés,
- d) a katasztrófavédelmi irányítási rendszer,
- e) a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazásának szabályai,
- f) az elsőfokú polgári védelmi hatósági hatáskör,
- g) a lakosság tájékoztatása és riasztása, valamint
- h) a távolsági védelem ismeretei.

32. A katasztrófavédelmi feladatok ellátásában és a védelmi igazgatásban közreműködők katasztrófavédelmi felkészítése

61. § (1) A katasztrófavédelmi feladatok ellátásában és a védelmi igazgatásban közreműködők részére évente legalább egy alkalommal

- a) országos szinten a BM OKF,
- b) területi szinten az igazgatóság,
- c) helyi szinten az igazgatóság szervezésében a kirendeltség tart elméleti és gyakorlati felkészítést.

(2) A katasztrófavédelmi feladatok ellátásában és a védelmi igazgatásban közreműködők felkészítésének tartalma különösen:

- a) a katasztrófavédelem szervezet- és feladatrendszere,
- b) a védelmi igazgatás rendszere és a különleges jogrend,
- c) rendkívüli intézkedések a különleges jogrend idején,
- d) a katasztrófák elleni védekezés irányítása,
- e) a közreműködő személyek és szervezetek, az ágazatok sajátos feladatai,
- f) a riasztási és értesítési, kapcsolattartási és jelentési rend, valamint
- g) a döntéshozatali eljárások.

VIII. FEJEZET

A KÖZNEVELÉSBEN RÉSZTVEVŐK KATASZTRÓFAVÉDELMI FELKÉSZÍTÉSE

33. Pedagógusok katasztrófavédelmi felkészítése

62. § (1) Az igazgatóság szervezésében a kirendeltség évente legalább egyszer elméleti katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a nevelési-oktatói intézmény vezetője által kijelölt katasztrófavédelmi felkészítésért felelős pedagógust.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szervek külön-külön célcsoportként tervezik az óvodai, az általános iskolai és a középiskolai pedagógusok felkészítését. A felkészítés tartalmánál az óvodai nevelés, az alapfokú nevelés-oktatás és a középfokú nevelés-oktatás szakaszaira jellemző életkori sajátosságokat kell figyelembe venni.

(3) A BM OKF által biztosított központi oktatócsomag alapján a kirendeltségvezető a települési jellemzőknek és a (2) bekezdés szerinti életkori sajátosságoknak megfelelően a pedagógus részére szakmai támogatást nyújt.

(4) A kirendeltségvezető éves tervet készít a pedagógusok katasztrófavédelmi felkészítésére.

(5) Az igazgatóság, valamint a kirendeltségvezető a pedagógusok és az oktatási intézmények tanulóinak részvételét biztosítja az éves terv alapján megszervezett nyilvános katasztrófavédelmi gyakorlatokon.

34. Az óvodai nevelés, az alapfokú nevelés-oktatás és a középfokú nevelés-oktatás szakaszában tanulók katasztrófavédelmi felkészítése

63. § (1) Az óvodai szintű katasztrófavédelmi felkészítéseknél kiemelt figyelemmel kell lenni a gyermekek életkori sajátosságaira és az alkalmazható módszerekre.

(2) A központi oktatócsomagot - az óvodai nevelés országos alapprogramját figyelembe véve - a BM OKF határozza meg, a felkészítések tartalmát a pedagógussal történő egyeztetés alapján a kirendeltség vezető állítja össze.

(3) Az igazgatóság a központi oktatócsomag alapján területi és helyi oktatási segédleteket, módszertani útmutatókat dolgoz ki és tesz hozzáférhetővé az intézmények számára.

64. § (1) A tanulók katasztrófavédelmi felkészítéséhez az alapfokú nevelés-oktatás és a középfokú nevelés-oktatás szakaszára figyelemmel a BM OKF - a mindenkor Nemzeti Alaptanterv követelményeinek megfelelően - központi oktatócsomagot dolgoz ki és tesz közzé.

(2) Az igazgatóság a központi oktatócsomag alapján területi oktatási segédleteket, módszertani útmutatókat dolgoz ki és tesz hozzáférhetővé a nevelési-oktatói intézmények számára.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szervek segítséget nyújtanak és részt vesznek a nevelési-oktatási intézmények számára a felkészítések - mind tanórák keretében, mind a tanórán kívüli formáinak - tervezésében és végrehajtásában.

(4) Az igazgatóságok és kirendeltségek felelősek a területi és helyi szintű katasztrófavédelmi ifjúsági versenyek szervezéséért és végrehajtásáért, továbbá részt vesznek az országos döntő előkészítésében és lebonyolításában.

65. § (1) Az igazgatóság és a kirendeltségvezető külön tervezi a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók, valamint a felnőttoktatásban részt vevők katasztrófavédelmi felkészítését.

(2) A felkészítést a kirendeltségvezető a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény, illetve a felnőttoktatást végző intézmény vezetőjével történő egyeztetés alapján, a sajátos nevelési-oktatási igényeknek megfelelően hajtja végre.

35. Felsőoktatásban részt vevő hallgatók katasztrófavédelmi felkészítése

66. § A hivatásos katasztrófavédelmi szerv kezdeményezi a felsőoktatási intézmények vezetőinél a hallgatók katasztrófavédelmi felkészítését és a katasztrófavédelmi ismeretek oktatását.

IX. FEJEZET **A LAKOSSÁG KATASZTRÓFAVÉDELMI FELKÉSZÍTÉSE**

67. § A lakosság katasztrófavédelmi felkészítésének fő célkitűzése a helyben jellemző veszélyeztető hatások, és a veszély esetén, illetve riasztáskor követendő magatartási szabályok lehető legszélesebb körben történő megismertetése.

36. Az aktív lakosságtájékoztatás

68. § (1) Az igazgatóság szervezésében a kirendeltség lakosságtájékoztató program keretében készíti fel a lakosságot

- a) az I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken évente legalább egyszer,
- b) a II. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken 3 évente legalább egyszer.

(2) Az aktív lakosságtájékoztatás megvalósítható

- a) tájékoztató kiadványok kibocsátásával,
- b) a helyi sajtóban, az önkormányzat lapjában, a megyei lapokban, helyi és regionális televíziókban, kábeltelevíziókban, helyi rádiókban megjelenő tájékoztató közlemények megjelentetésével, internetes tájékoztató felületek megjelentetésével,
- c) lakossági fórumok szervezésével,
- d) településen rendezett egyéb nyilvános rendezvényen (város- és falunap).

(3) Az aktív lakosságtájékoztatás tartalma különösen:

- a) a lakosság felkészítése a riasztási módszerek és jelek felismerésére,
- b) a követendő magatartási szabályok,
- c) a segítségnyújtás formái,
- d) az adott területet fenyegető természeti és civilizációs kockázatok,
- e) a veszélyek elhárításának lehetséges módjai.

35. A passzív lakosságtájékoztatás

69. § (1) Az igazgatóság a kirendeltséggel közösen gondoskodik a lakosság legszélesebb körének passzív tájékoztatásáról.

(2) A passzív lakosságtájékoztatás megvalósítható:

- a) az érdeklődők számára nyomtatott és elektronikusan hozzáférhető információs kiadványok elérhetővé tételével,
- b) kirendeltségi nyílt nap biztosításával.

(3) A passzív lakosságtájékoztató formában elérhető tájékoztató tartalma különösen a 68. § (3) bekezdésében foglaltak.

(4) A kirendeltség legalább évente egy alkalommal előre meghirdetett nyílt napot tart. A nyílt napon a lakosság számára tájékoztatást nyújt:

- a) a katasztrófavédelmi rendszerről,
- b) a kirendeltség feladatairól, felszereléséről,

c) a település veszélyeztető tényezőiről, a felkészülési-megelőzési lehetőségekről, valamint a veszély esetén követendő magatartási és védelmi szabályokról.

(5) Azokon a településeken, ahol a nemzeti-etnikai kisebbség lélekszáma az összlakosság 5%-át eléri, vagy amely település idegenforgalmi központ, az aktív lakosságtájékoztatási formában kiadott, vagy megjelentetett tájékoztató kiadvány riasztási jelzéseket és követendő magatartási szabályokat tartalmazó részét a kisebbség nyelvén és az idegenforgalomra jellemző világnyelven is meg kell jelentetni.

(6) A hátrányos helyzetűek, fogyatékkal élők lakosságfelkészítését a számukra alkalmas segédletek kidolgozásával és kiadásával kell biztosítani.

X. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

70. § Ez a rendelet 2012. január 1-jén lép hatályba.

71. § (1) Az e rendelet szerinti katasztrófavédelmi felkészítéseket első alkalommal 2012. március 1-jétől kell megszervezni.

(2) Az e rendelet szerinti veszélyelhárítási feladattervet az adott szerv vezetőjének legkésőbb 2012. március 31-ig kell elkészíteni.

72-73. §

Melléklet a 62/2011. (XII. 29.) BM rendelethez

A polgári védelmi szervezetek tagjai igazolványának leírása

1. A polgári védelmi szervezetek tagjai igazolványának (e melléklet alkalmazásában a továbbiakban: igazolvány) felépítése:

Az igazolvány az ISO 7810 (1995) szabványnak megfelelő, ID-1 méretű, többrétegű műanyag kártyaigazolvány.

2. Az igazolvány első oldalának adattartalma:

- katasztrófavédelem címer,
- a „KATASZTRÓFAVÉDELEM” felirat,
- a „KATASZTRÓFAVÉDELEM” felirat alatt a „polgári védelmi szolgálatot ellátó tagja” felirat
- a fénykép alatt „DISASTER MANAGEMENT” felirat,
- fénykép,
- családi- és utónév,
- születési családi- és utónév,
- születési hely, idő

3. Az igazolvány hátoldalának adattartalma:

- a „VISSZAVONÁSIG ÉRVÉNYES” felirat,
- sorszám,
- a „Saját kezű aláírás:” felirat, és alatta a saját kezű aláírás minta digitalizált képe,
- a „vércsoport” felirat, alatta a vércsoport megjelölése,
- a megalakítási hely - 4. pont szerinti - kódszáma,
- a megalakítási hely kódszáma alatt a polgári védelmi szervezet típusának megnevezése, a beosztás megjelölése,
- a „Kitöltés dátuma:” felirat, alatta a megszemélyesítés dátuma,
- az igazolvány alsó harmadán elhelyezkedő gépi kód.

4. Az igazolvány színe: kék

5) 2011. évi CXIII. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről – kivonat

17. A területi és helyi igazgatás

24. § (1) A honvédelem területi és helyi igazgatása a honvédelem területi és helyi igazgatási szerveinek, valamint a katonai igazgatás területi szerveinek a feladatkörébe tartozik.

(2) A honvédelem területi és helyi igazgatási szervei a közigazgatás részei, amelyek biztosítják a területi és helyi szinten felmerülő honvédelmi feladatok végrehajtását.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott feladatok végrehajtásának irányítására megyei és helyi védelmi bizottságok működnek. A települések polgármesterei illetékességi területükön végzik a hatáskörükbe utalt honvédelmi feladatok végrehajtásának irányítását.

18. A megyei védelmi bizottságok

25. § (1) A megyei védelmi bizottság a Kormány irányítása alatt működő közigazgatási szerv, amely az illetékességi területén ellátja a törvényben és kormányrendeletben számára megállapított honvédelmi felkészítéssel és katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatokat. A Kormány a honvédelemért felelős miniszter útján irányítja a megyei védelmi bizottságok honvédelmi feladatainak végrehajtását.

(2) A megyei védelmi bizottság elnöke a honvédelmi igazgatási feladatok vonatkozásában hatósági jogkört gyakorol.

(3) A honvédelmi feladatok végrehajtásakor a rendkívüli állapot, megelőző védelmi helyzet, szükségállapot és váratlan támadás idején bevezetett intézkedések végrehajtása során a megyei védelmi bizottság teljes jogkörét annak elnöke a Honvédség állományába tartozó elnökhelyettesel egyetértésben gyakorolja.

(4) A megyei védelmi bizottság elnöke a kormány megbízott, elnökhelyettesei a honvédelmi feladatok tekintetében a Honvédség állományába tartozó tényleges állományú katona, a katasztrófák elleni védekezés tekintetében a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetője. Tagjai:

- a) a megyei közgyűlés elnöke, a fővárosban a főpolgármester,
- b) a megyei jogú város polgármestere,
- c) a katonai igazgatás területi szervének vezetője, képviselője,
- d) a megyei, fővárosi rendőrfőkapitány,
- e) az egészségügyi államigazgatási szerv képviselője,
- f) a vízügyi igazgatási szerv képviselője,
- g) a megyei védelmi bizottság titkára.

(5) A megyei védelmi bizottság állandó meghívottja tanácskozási joggal az Országos Mentőszolgálat képviselője. A megyei védelmi bizottság elnöke az ülésre tanácskozási joggal más személyeket is meghívhat. A helyi védelmi bizottság feladatkörét érintő döntésben részt vesz a helyi védelmi bizottság elnöke is.

(6) A megyei védelmi bizottság testületi szerv. Szervezeti és működési rendjét a honvédelemért felelős miniszter, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter előzetes hozzájárulásával maga állapítja meg.

(7) A megyei védelmi bizottság működési költségeinek fedezetét a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve részére az egyes honvédelmi feladatokra biztosított költségvetési összegből, céltámogatásból, az illetékességi területhez tartozó településekre háruló honvédelmi feladatok és a lakosság létszámának arányában meghatározott normatív állami támogatásból kell biztosítani.

26. § (1) A megyei védelmi bizottság a honvédelmi igazgatási jogkörében

- a) irányítja a helyi védelmi bizottságokat,
- b) irányítja a polgármesterek honvédelmi tevékenységét,
- c) ellátja a hatáskörébe utalt, a fegyveres összeütközések időszakában végrehajtandó polgári védelmi feladatokat,
- d) egyedi határozattal megállapítja a honvédelemben közreműködő szervek részére a honvédelmi felkészítés követelményeit és feladatait, összehangolja azok végrehajtását,
- e) kijelöli a Honvédség és a rendvédelmi szervek, valamint a honvédelemben közreműködő egyéb szervek számára szükséges ingatlanokat és erről a polgármestert értesíti,
- f) megállapítja a területi gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettségeket,
- g) biztosítja a védelmi igazgatási szervek működésének feltételeit, és irányítja a rendkívüli intézkedésekkel hatáskörébe utalt feladatok végrehajtását,
- h) a honvédelmi felkészítés feladatainak gyakorlása és ellenőrzése céljából a Kormány jóváhagyásával gyakorlatot vezethet a polgármesterek, valamint a honvédelemben közreműködő szervek közreműködésével.

(2) A megyei védelmi bizottság elnöke a védelmi igazgatási feladatait a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervének közreműködésével látja el. A honvédelmi feladatok ellátása érdekében, a szükséges

mértékben, munkaidő-korlátozás nélkül a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervének kormánytisztviselője és munkavállalója rendkívüli munkavégzésre kötelezhető.

19. A helyi védelmi bizottság

27. § (1) A főváros kerületeiben, a megyei jogú városokban és a megyei védelmi bizottság által kijelölt városokban helyi védelmi bizottság működik.

(2) A helyi védelmi bizottság illetékességi területét (a továbbiakban: honvédelmi körzet) a közigazgatás rendszerének, valamint az érintett polgármesterek véleményének figyelembevételével a megyei védelmi bizottság állapítja meg.

(3) A honvédelmi körzetben levő települések polgármestereit a helyi védelmi bizottság munkájában tanácskozási jog illeti meg.

(4) A helyi védelmi bizottság testületi szerv. A helyi védelmi bizottság elnöke a megyei jogú város, a város, a fővárosi kerület polgármestere, elnökhelyettesei a katasztrófák elleni védekezés tekintetében a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének vezetője által kijelölt személy, a honvédelmi feladatok tekintetében a Honvédség állományából szükség esetén vezényelt tényleges állományú katona. Tagjai:

- a) a megyei jogú városban, a városban, a fővárosi kerületben a jegyző,
- b) a honvédelmi körzethez tartozó polgármesterek által megválasztott polgármester,
- c) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv kivételével a rendvédelmi szervek és a központi államigazgatási szervek területi szerveinek a honvédelmi körzet szerint illetékes vezetője, valamint a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szervének képviselője.

28. § (1) A helyi védelmi bizottság a megyei védelmi bizottság irányítása alatt működő közigazgatási szerv, amely a honvédelmi körzetben irányítja és összehangolja a honvédelmi felkészítés helyi feladatainak végrehajtását.

(2) A helyi védelmi bizottság

- a) irányítja és összehangolja a Honvédség hadkiegészítésével összefüggő közigazgatási feladatok előkészítését, végrehajtását,
- b) közreműködik a honvédelmi körzetben működő szervek honvédelmi feladatainak irányításában,
- c) összehangolja a honvédelmi körzetre háruló gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettségek teljesítését,
- d) irányítja a honvédelmi körzet honvédelmi feladataihoz szükséges tájékoztatási rendszer kialakítását és működését,
- e) közreműködik a különleges jogrendben hozott rendkívüli intézkedésekből adódó feladatok végrehajtásában,
- f) béke, rendkívüli állapot, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet és váratlan támadás idején szervezi és összehangolja a lakosság polgári védelmével és ellátásával kapcsolatos feladatokat.

(3) A helyi védelmi bizottság kiadásainak és működési költségeinek fedezetét a fővárosi kerület, a megyei jogú város, a város önkormányzata részére az egyes honvédelmi feladatokra biztosított költségvetési összegből, céltámogatásból, illetve a honvédelmi körzethez tartozó településekre háruló honvédelmi feladatok és a lakosság létszámának arányában meghatározott normatív állami támogatásból kell biztosítani.

(4) A helyi védelmi bizottság testületi szerv. Szervezeti és működési rendjét maga állapítja meg, melyhez a megyei védelmi bizottság előzetes hozzájárulása szükséges.

20. A polgármester

29. § (1) A polgármester illetékességi területén ellátja a honvédelmi felkészítéssel kapcsolatos, törvényben vagy kormányrendeletben számára megállapított feladatokat, irányítja és összehangolja azok végrehajtását.

(2) A polgármester a honvédelmi feladatok végrehajtása céljából

- a) biztosítja a honvédelmi kötelezettségekkel összefüggő hatósági, vagy más közigazgatási feladatok végrehajtásához szükséges feltételeket,
- b) szervezi és irányítja a Honvédség hadkiegészítésével kapcsolatos közigazgatási feladatokra való felkészülést és azok végrehajtását,
- c) összehangolja a honvédelemben közreműködő települési szervek tevékenységét,
- d) elrendeli a hatáskörébe utalt gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítését,
- e) részt vesz a honvédelmi körzet honvédelmi feladataihoz szükséges tájékoztatási rendszer működtetésében,
- f) irányítja a rendkívüli intézkedésekből eredő feladatok végrehajtását,
- g) béke, rendkívüli állapot, szükségállapot, megelőző védelmi helyzet valamint váratlan támadás idején irányítja a hatáskörébe utalt, a fegyveres összeütközések időszakában végrehajtandó polgári védelmi feladatok ellátását, és az azokra történő felkészülést,
- h) közreműködik a gazdaságfelkészítés és -mozgósítás helyi feladatainak szervezésében és ellátásában.

(3) A polgármester az (1) bekezdésben meghatározott feladatok teljesítése érdekében a helyi védelmi bizottság rendelkezései szerint együttműködik más települések polgármestereivel.

(4) A polgármester a védelmi igazgatási feladatait fővárosi kerületben, városban, községben a jegyző vagy a körjegyző, valamint a polgármesteri hivatal közreműködésével látja el. A honvédelmi feladatok ellátása érdekében, a szükséges mértékben, munkaidő-korlátozás nélkül a polgármesteri hivatal minden köztisztviselője, közalkalmazottja, munkavállalója rendkívüli túlmunkára kötelezhető.

(5) A polgármester e §-ban meghatározott feladatának végrehajtásához szükséges költségek és kiadások fedezetére állami támogatás biztosítható.

6) 290/2011. (XII. 22.) kormányrendelet a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXII. törvény végrehajtásáról – kivonat

I. FEJEZET – ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

1. § E rendelet alkalmazásában

k) polgári veszélyhelyzeti tervezés: a védelmi igazgatás rendszerében megvalósuló közös civil-katonai tervezési rendszer a kormányzás folyamatos biztosítása, a lakosság és az anyagi javak védelme, a nemzetgazdaság működőképességének fenntartása, a Honvédség és a rendvédelmi szervek, valamint a szövetségi műveletek polgári támogatása, továbbá a hatóságok katonai erőkkel és eszközökkel történő segítése érdekében,

m) üzemi szolgáltatás: közszükségletet kielégítő alapvető szolgáltatásokat folyamatosan biztosító közüzem szolgáltatása,

n) védelmi igazgatás: a közigazgatás részét képező feladat- és szervezeti rendszer, amely az állam védelmi feladatainak megvalósítására létrehozott, valamint e feladatra kijelölt közigazgatási szervek által végzett végrehajtó, rendelkező tevékenység; magában foglalja a különleges jogrendre történő felkészülést, továbbá az említett időszakok és helyzetek honvédelmi, polgári védelmi, katasztrófavédelmi, védelemgazdasági, lakosság-ellátási feladatainak tervezésére, szervezésére, a feladatok végrehajtására irányuló állami tevékenységek összességét.

II. FEJEZET – A HONVÉDELEM ÁGAZATI IRÁNYÍTÁSA, A MAGYAR HONVÉDSÉG IRÁNYÍTÁSA ÉS VEZETÉSE

1. A honvédelemért felelős miniszter feladat- és hatásköre

(3) A honvédelemért felelős miniszter előkészíti

l) a lakoságnak, az anyagi javaknak és a közigazgatásnak Magyarország fegyveres védelme felkészítésére vonatkozó döntéseket,

(4) A honvédelemért felelős miniszter az érintett miniszterekkel együttműködik

a) a katasztrófavédelemre,

b) a polgári védelemre,

vonatkozó jogszabályok előkészítésében.

(5) A honvédelemért felelős miniszter a Honvédség irányításáért és vezetéséért viselt felelősége körében

a) szabályozza

al) a Honvédség közreműködésének rendjét a katasztrófák megelőzésében, következményeik elhárításában és felszámolásában,

3. A közigazgatási államtitkár feladat- és hatásköre

6. § (1) A közigazgatási államtitkár irányítja

p) a Honvédelmi Katasztrófavédelmi Rendszer feladatkörébe utalt részeit, szakirányítja a Honvéd Vezérkar főnökének katasztrófavédelmi tevékenységét, a tárca katasztrófavédelmi feladatainak végrehajtását,

5. A Honvéd Vezérkar főnöke feladat- és hatásköre

11. § A Honvéd Vezérkar főnöke

c) tervezi és vezeti a Honvédség béke időszaki, veszélyhelyzeti, szükségállapotú és váratlan támadás időszakában történő kiegészítését, a megelőző védelmi helyzetben és rendkívüli állapotban a Honvédség hadkiegészítését,

o) irányítja a Honvédelmi Katasztrófavédelmi Rendszer feladatkörébe utalt részeit,

12. § (1) A Honvéd Vezérkar főnöke feladatait a Honvéd Vezérkar főnökének helyettese közreműködésével látja el, aki akadályoztatása esetén őt teljes jogkörrel helyettesíti.

VI. FEJEZET – A HONVÉDELEM TERÜLETI ÉS HELYI IGAZGATÁSA

11. A megyei, fővárosi védelmi bizottság

23. § (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökét védelmi igazgatási feladatai ellátásában a Kormány általános hatáskörű területi szerve javaslattevő, döntés-előkészítő jogkörrel segíti és közreműködik a döntések végrehajtásában.

(2) A megyei, fővárosi védelmi bizottság gazdasági ügyeit a Kormány általános hatáskörű területi szerve intézi.

(3) A megyei, fővárosi védelmi bizottság az illetékességi területén - erre irányuló megkeresés alapján - együttműködik katonai igazgatási szervekkel a feladatok végrehajtásában.

(4) A megyei, fővárosi védelmi bizottság honvédelmi elnökhelyettese a HM VH vezetője, vagy általa kijelölt személy, aki szavazati joggal vesz részt a megyei, fővárosi védelmi bizottság ülésein.

24. § A megyei, fővárosi védelmi bizottság honvédelmi feladatai tekintetében a honvédelemért felelős miniszter a HM VH útján felügyeletet gyakorol a megyei, fővárosi védelmi bizottság felett. A honvédelemért felelős miniszter e jogkörében megsemmisíti a megyei, fővárosi védelmi bizottság jogszabálysértő döntését, szükség esetén új eljárásra utasítja a megyei, fővárosi védelmi bizottságot.

25. § (1) A honvédelemért felelős miniszter ellenőrzi a Kormány által meghatározott rendben és a Kormány által kijelölt szerveknél a honvédelmi feladatok végrehajtását.

(2) Az ellenőrzést a HM VH főigazgatója által kijelölt bizottság végzi a központi államigazgatási szervek bevonásával.

Ennek keretében vizsgálja és értékeli

a) a honvédelmi feladatok végrehajtására kialakított szervezeti és működési rendet,

b) a honvédelmi felkészítés intézkedési terveit,

c) a nemzetgazdaság erőforrásai védelmi célú felkészítésének tervezését,

d) a döntések jogszerűségét,

e) a vezetési feltételek meglétét,

f) az ügyviteli szabályozók betartását,

g) a honvédelmi felkészülés terén végzett időszaki munkát,

h) a megyei, fővárosi védelmi bizottság felkészültségét, a gyakorlatok és felkészítések végrehajtását,

i) a megyei, fővárosi védelmi bizottság gazdálkodásának jogszerűségét és célszerűségét,

j) a támogató infokommunikációs rendszer alkalmazását.

26. § A megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke

a) felel a megyei, fővárosi szintű honvédelmi feladatok összehangolásáért,

b) gondoskodik a megyei, fővárosi védelmi bizottság munkaszervezetének működési feltételeiről,

c) gondoskodik a megyei, fővárosi védelmi bizottság infokommunikációs rendszere és egyéb, katasztrófavédelmi célú elektronikus hírközlési kommunikációs rendszere működőképességének folyamatos biztosításáról.

27. § (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság titkárát - a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszternek az előzetes egyetértésével - a honvédelemért felelős miniszter nevezi ki a HM VH, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv állományából.

(2) A megyei, fővárosi védelmi bizottság titkárává legalább főtisztii állománycsoportba tartozó személy nevezhető ki.

28. § A megyei, fővárosi védelmi bizottság munkaszervezete a megyei, fővárosi védelmi bizottság titkársága, amely a fővárosi és megyei kormányhivatal törzshivatalában, a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének közvetlen alárendeltségében működő önálló osztály jogállású szervezet. A megyei, fővárosi védelmi bizottság titkársága a HM VH, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, és a fővárosi és megyei kormányhivatal által foglalkoztatott személyekből áll. A megyei, fővárosi védelmi bizottság titkárságát a megyei, fővárosi védelmi bizottság titkára vezeti.

29. § (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság üléseire a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökének - a Hvt. 25. § (5) bekezdésében megjelölt személyen kívül - állandó meghívottként tanácskozási joggal meg kell hívnia:

a) a honvédelemért felelős miniszter által kijelölt minisztériumi szervezeti egység vezetőjét,

b) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által kijelölt védelmi igazgatási feladatokat ellátó minisztériumi szervezeti egység vezetőjét, vagy a BM OKF szervezeti egységének vezetőjét,

c) a megyei, fővárosi védelmi bizottság illetékességi területén működő rendvédelmi szervek megyei vezetőit, kivéve ha tagjai a megyei, fővárosi védelmi bizottságnak,

d) a fővárosi és megyei kormányhivatal főigazgatóját,

e) a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal területileg illetékes vezetőjét,

f) a Honvéd Vezérkar főnöke által a megyei, fővárosi védelmi bizottsággal együttműködésre kijelölt katonai szervezet parancsnokát, és katonai igazgatási szervezet vezetőjét, vagy az általuk kijelölt képviselőt.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személyeken kívül meg kell hívni mindazokat, akiknek meghívását a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke indokoltan tartja.

30. § (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság döntése alapján, az illetékességi területén működő védelmi igazgatási szervek és a honvédelemben közreműködő szervek közreműködnek a megyei, fővárosi védelmi bizottság honvédelmi igazgatási feladatainak végrehajtásában.

(2) A megyei, fővárosi védelmi bizottság illetékességi területén működő rendvédelmi szervek közül a honvédelmi feladatok koordinálásáért felelős rendvédelmi szervet a rendvédelmi szervet irányító miniszter jelöli ki.

31. § A megyei, fővárosi védelmi bizottság egyedi határozatban meghatározza

a) a honvédelemben közreműködők kiértékelésének, riasztásának, készenléte fokozásának, valamint az információk továbbításának követelményeit,

b) a polgármesteri hivatal köztisztviselőiből és település lakóiból álló munkacsoport szervezetét és működését, a munkacsoport által kezelendő iratokat,

c) a polgármesterek, jegyzők és a munkacsoport tagjai honvédelmi felkészítésének követelményeit,

d) a polgármesteri hivataloknál a 24 órás ügyeleti szolgálat ellátásának követelményeit,

e) a polgármesterek, a jegyzők és a honvédelemben közreműködő szervek vezetői tartózkodási helyének bejelentése és nyilvántartása rendjét,

f) az igénybevételre kijelölt technikai eszközök és ingóságok mozgásának korlátozására, az ingatlanok és szolgáltatások átadásának előkészítésére vonatkozó követelményeket,

g) a polgári veszélyhelyzeti tervezés területi szintű feladatai koordinálásának szabályait.

12. A helyi védelmi bizottság

32. § (1) A megyei, fővárosi védelmi bizottság irányítási jogkörében egyedi határozattal megsemmisíti a helyi védelmi bizottság jogszabálysértő döntését, szükség esetén a helyi védelmi bizottságot új eljárásra utasítja.

(2) A helyi védelmi bizottság titkára a bizottság elnöke által kijelölt tag.

(3) A helyi védelmi bizottság üléseire tanácskozási joggal meg kell hívni a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott személyeket, valamint azokat, akinek meghívását a helyi védelmi bizottság elnöke az adott napirend kapcsán szükségesnek tartja.

(4) A helyi védelmi bizottság az illetékességi területén - erre irányuló megkeresés alapján - együttműködik a katonai igazgatási szervekkel a feladatok végrehajtásában.

18. A polgári veszélyhelyzeti tervezés

40. § A polgári veszélyhelyzeti tervezésre vonatkozó, a nemzetközi szervezetekben képviselendő nemzeti álláspontot a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, a honvédelemért felelős miniszter, és a külügyekért felelős miniszter közösen terjeszti a Kormány elé.

XIII. FEJEZET – A LÉGIRIASZTÁS RENDSZERE

35. A légiriasztási rendszer kialakításának elvei, a légiriasztási rendszer követelményei, a felkészülés időszakában a kialakításért, fejlesztésért viselt felelősség

71. § (1) Légítámadás esetére az államnak a személyi veszteségek, és az anyagi károk csökkentése, megelőzése, az élet- és vagyonmentés céljából riasztási és tájékoztatási rendszert kell fenntartania.

(2) A légiriasztási rendszert úgy kell kialakítani, és készenlétben tartani, hogy az az ország egész területén vagy meghatározott részén képes legyen az állami szervek, a helyi önkormányzatok, a jogi személyek, a jogi személyiség nélküli szervezetek és az emberek riasztására, továbbá a NATO integrált légvédelmi rendszerével és más államok légi riasztási rendszerével történő együttműködésre.

36. A légiriasztás végrehajtásában érintett szervek és személyek feladatai

72. § A honvédelemért felelős miniszter

a) kijelöli a Honvédségnek az ország területének légvédelmi készenléti erőkkel történő oltalmazásáért felelős katonai szervezetet (a továbbiakban: kijelölt katonai szervezet),

b) gondoskodik a kijelölt katonai szervezet és a BM OKF, továbbá megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok, valamint a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (a továbbiakban: MTVA) közötti összeköttetés létesítéséről és fenntartásáról.

73. § A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter

- a) irányítja a légiriasztással kapcsolatos polgári védelmi feladatok végrehajtását,
- b) a BM OKF és a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok útján biztosítja a légierő ügyeletes parancsnokától érkező, vagy a műsorszolgáltatók által sugárzott légiriasztási jelzés továbbítását a hivatásos katasztrófavédelmi szervek részére,
- c) kidolgozza a honvédelmi felkészítés éves feladattervében szereplő, a fegyveres összeütközések időszakában végrehajtandó polgári védelmi feladatokat,
- d) gondoskodik a települések riasztását szolgáló berendezések telepítésével, működtetésével, karbantartásával, időszakos hangos próbájával kapcsolatos feladatok végrehajtásáról,
- e) megelőző védelmi helyzetben, rendkívüli állapotban a katasztrófavédelem riasztási rendszerében gondoskodik a lakosság légiriasztásáról,
- f) a fejezet költségvetésének tervezése során gondoskodik az a)-e) pont szerinti feladatok végrehajtásának fedezetéről.

74. § Az elektronikus hírközlésért felelős miniszter

- a) kijelöli a légiriasztás honvédelmi feladatainak végrehajtásában részt vevő műsorszolgáltatókat és elektronikus hírközlési szolgáltatókat, meghatározza feladataikat,
- b) gondoskodik a műsorszolgáltatók és elektronikus hírközlési szolgáltatók légiriasztásra történő felkészítésének szervezési és technikai feltételeiről, a technikai rendszer korszerűsítéséről, a működőképesség rendszeres ellenőrzéséről az érintett szervekkel egyeztetett műsoridőben,
- c) felügyeli a légiriasztásban érintett szervezetek elektronikus hírközléssel és műsorszórással kapcsolatos felkészítését,
- d) a fejezet költségvetésének tervezése során gondoskodik az a)-c) pont szerinti feladatok végrehajtásának fedezetéről.

75. § A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

- a) hatáskörében közreműködik a légiriasztási rendszer működtetésével, fenntartásával, korszerűsítésével kapcsolatos tervezési és szervezési feladatokban,
- b) együttműködik a honvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztériummal, a BM OKF-fel, és az MTVA-val,
- c) az MTVA-val egyeztetve szervezi és felügyeli a műsorszóró hálózatra telepített átkapcsoló rendszer üzempróbáit,
- d) felügyeli az átkapcsoló rendszerbe bevont műsorszolgáltatók és elektronikus hírközlési szolgáltatók légiriasztással kapcsolatos tevékenységét,
- e) kezdeményezi a légiriasztás honvédelmi feladataiban résztvevő műsorszolgáltatók és elektronikus hírközlési szolgáltatók kijelölését az elektronikus hírközlésért felelős miniszternél, biztosítja az átkapcsoló rendszerbe történő bevonásuk technikai feltételeit,
- f) javaslatot tesz az átkapcsoló rendszer fejlesztésére.

76. § A BM OKF

- a) előkészíti a lakosság riasztásához szükséges okmányokat, a veszély jellegére utaló tájékoztatót és a követendő magatartási szabályokat tartalmazó közleményt,
- b) a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok útján szervezi a lakosság riasztásának, tájékoztatásának területi, helyi feladatait,
- c) végrehajtja a kijelölt katonai szervezettel kötött együttműködési megállapodásban foglaltakat,
- d) folyamatos készenléti szolgálatot működtet a légiriasztás elrendelésének, feloldásának vételére,
- e) a légierő ügyeletes parancsnokával folytatott egyeztetés után - a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok útján - tájékoztatja a lakosságot a légítámadás következményeinek károsító hatásairól, az ellenük való védekezésről és a légiriadó feloldását követően tanúsítandó magatartási szabályokról.

77. § A kijelölt katonai szervezet vezetője

- a) a BM OKF-fel, továbbá az MTVA-val kötött együttműködési megállapodásban meghatározza az együttműködés rendjét, a légiriasztás elemeit, a légiriasztás elrendelésére és feloldására jogosult személyeket, az összeköttetés rendjét, a légiriasztásban érintett szervezetek feladatait, a légiriasztással kapcsolatos okmányok tárolására és kezelésére vonatkozó szabályokat, a légiriasztás feltételrendszerére és fejlesztésére vonatkozó szabályokat,
- b) az a) pont szerinti együttműködési megállapodás végrehajtása érdekében kidolgozza és az a) pontban meghatározott szervek rendelkezésre bocsátja a légiriasztás elrendelésére, feloldására vonatkozó értesítés okmányait,
- c) ügyeleti szolgálat útján biztosítja a légiriasztás elrendelését, feloldását,

d) nemzetközi megállapodás alapján együttműködik más államok légvédelmi oltalmazásért felelős katonai vezetőivel.

78. § Légitámadás vagy annak közvetlen veszélye esetén a légierő ügyeletes parancsnoka elrendeli a légiriasztást, a BM OKF-fel történt egyeztetést követően pedig feloldja azt.

79. § Az MTI

- a) gondoskodik a légiriasztással kapcsolatos közlemények közzétételéről,
- b) közreműködik a lakosság által tanúsítandó magatartási szabályok ismertetésében.

80. § Az MTVA

a) az adás megszakításával haladéktalanul közli a légiriasztásra, vagy annak feloldására vonatkozó jelzést minden közszolgálati műsorcsatornán,

b) a légiriasztás elrendelésnek, vagy feloldásának vételére műsoridőben folyamatos ügyeleti szolgálatot működtet,

c) gondoskodik a légiriasztás jelzésére, vagy feloldására szolgáló okmányok őrzéséről, a közlés feltételeinek megteremtéséről és technikai végrehajtásáról,

d) megteremti a lakosság magatartási szabályaira vonatkozó közlemények leadásának feltételeit.

81. § A külön jogszabályban kijelölt országos vagy helyi műsorszolgáltató műsorcsatornáinak légiriasztási közlemény adására történő központi átkapcsolását, visszakapcsolását a kiépített műszaki rendszerben az MR végzi. Az átkapcsolási rendszer a katasztrófák elleni védekezés során is felhasználható a lakosság riasztására.

37. A légiriasztás elrendelése és feloldása

82. § A légiriasztásra vonatkozó, a légierő ügyeletes parancsnokától érkező jelzés vételét követően

- a) az MTVA közszolgálati műsorszolgáltatásban,
- b) a polgári védelem riasztási rendszere helyi riasztási eszközein,
- c) külön jogszabályban kijelölt országos vagy helyi műsorszolgáltató műsorában az MR közleményének átvételével a légiriasztást azonnal végre kell hajtani.

83. § (1) A légiriasztásra vonatkozó, a légierő ügyeletes parancsnokától érkező jelzés vételét követően az MR, az MTV és a Duna TV stúdiójából a légiriadó elrendelése, vagy feloldása - öt másodperces megszakításokkal, háromszor megismételve - a 8. melléklet szerinti szöveg leadásával történik.

(2) A légiriasztás jele a katasztrófavédelem rendszerében: háromszor egymás után megismételt, harminc másodpercig tartó, 280 Hz és 400 Hz közötti hangmagasságú szirénahang, a jelzések között harminc másodperc szünetekkel.

(3) A légiriasztás feloldásának jele a katasztrófavédelem rendszerében: kétszer egymás után megismételt harminc másodpercig tartó 400 Hz hangmagasságú szirénahang, a jelzések között harminc másodperc szünettel.

7) 1515/2011. (XII. 30.) kormányhatározat a Katasztrófavédelmi Koordinációs Kormánybizottság létrehozásáról, valamint szervezeti és működési rendjének meghatározásáról

1. A Kormány a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 29. § (1) bekezdésében meghatározott kormánybizottságként létrehozza a Katasztrófavédelmi Koordinációs Kormánybizottságot (a továbbiakban: KKB).

2. A KKB szervezeti és működési rendjét az 1. melléklet határozza meg.

3. A Kormány

a) felkéri a Magyar Tudományos Akadémia elnökét, hogy tegyen javaslatot a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter részére a KKB Tudományos Tanácsának elnöke és tagjai személyére;

b) felhívja a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert, hogy 2012. január 16-ig hívja össze a KKB alakuló ülését;

c) felhívja a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert, hogy a KKB alakuló üléséig, az azon történő elfogadás érdekében dolgozza ki a KKB ügyrendjének tervezetét.

4. Ez a határozat 2012. január 1-jén lép hatályba.

1. melléklet az 1515/2011. (XII. 30.) Korm. határozathoz

A Katasztrófavédelmi Koordinációs Kormánybizottság szervezeti és működési rendje

A Katasztrófavédelmi Koordinációs Kormánybizottság (a továbbiakban: KKB) az alábbi szervezeti rendben működik.

I. A KKB ÖSSZETÉTELE, SZERVEZETE

Összetétele

1. A KKB elnöke a miniszterelnök.

2. A KKB elnök-helyettese a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter.

3. A KKB tagjai: az agrárpolitikáért, az államháztartásért, a bányászati ügyekért, az egészségügyért, az elektronikus hírközlésért, az energiapolitikáért, az élelmiszerlánc-felügyeletért, a gazdaságpolitikáért, a határrendészetért, a honvédelemért, az idegenrendészetért és menekültügyért, az iparügyekért, a kereskedelemért, a kormányzati tevékenység összehangolásáért, a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért, a környezetvédelemért, a közlekedésért, a külpolitikáért, az oktatásért, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért, a polgári hírszerzési tevékenység irányításáért, a rendészetért, a településfejlesztésért és településrendezésért, a természetvédelemért, a vízügyi igazgatási szervek irányításáért, valamint a vízgazdálkodásért felelős miniszter.

4. A KKB ülésén állandó jelleggel, tanácskozási joggal részt vesz

a) a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) főigazgatója,

b) az országos rendőrfőkapitány,

c) a Honvéd Vezérkar főnöke,

d) a KKB Tudományos Tanácsának elnöke,

e) a KKB Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelési Központjának (a továbbiakban: KKB NVK) vezetője,

f) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve KKB adminisztratív feladatait ellátó szervezeti egységének vezetője.

5. A KKB ülésén a KKB elnökének döntése és meghívása alapján tanácskozási joggal vesz részt

a) a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal főigazgatója,

b) a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka,

c) a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok főigazgatói,

d) a KKB NVK-vezető szakmai helyettese,

e) a Nemzeti Közlekedési Hatóság elnöke,

f) az Országos Atomenergia Hivatal (a továbbiakban: OAH) főigazgatója,

g) az országos főállatorvos,

- h) az Országos Meteorológiai Szolgálat elnöke,
- i) az Országos Mentőszolgálat főigazgatója,
- j) az országos tisztifőorvos,
- k) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnöke,
- l) az országos vízkár-elhárítási középírányító szerv vezetője,
- m) az országos környezetügyi középírányító szerv vezetője,
- n) az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség főigazgatója,
- o) azon megyei, fővárosi védelmi bizottság (a továbbiakban MVB) elnöke, akit a KKB napirendjén szereplő kérdés érint,
- p) a KKB elnöke által meghívott más személyek.

6. Az 5. pontban felsoroltak meghívására a napirend által érintett KKB-tag kezdeményezése alapján, a KKB elnöke egyetértésével is sor kerülhet.

7. A KKB tagjait akadályoztatásuk esetén a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló törvény szerinti állami vezető, a tanácskozási joggal rendelkező személyeket szervezetszerű helyettesük képviseli, akiket a KKB ülésén a helyettesített személlyel azonos jogok illetnek meg.

A KKB munkaszervei

Tudományos munkaszerv

8. A KKB, tevékenységének tudományos támogatása, a szakmailag megalapozott döntés-előkészítés érdekében Tudományos Tanácsot (a továbbiakban: KKB TT) működtet. Ügyrendjét a BM OKF főigazgatójának javaslatára a KKB hagyja jóvá.

9. A KKB TT tagjai a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által felkért személyek.

10. A KKB TT a természeti és civilizációs katasztrófák elleni védekezéssel kapcsolatban tudományos és tudományszervezési tevékenységet folytat. A nukleáris veszélyhelyzetek jelentőségére tekintettel a KKB TT nukleárisbaleset-elhárítási műszaki tudományos szekciót működtet.

Operatív munkaszerv

11. A KKB, operatív tevékenységének támogatása érdekében operatív munkaszerveként KKB NVK-t működtet. A KKB NVK ügyrendjét a BM OKF főigazgatójának javaslatára a KKB hagyja jóvá.

12. A KKB NVK hivatali, illetve elrendelés esetén folyamatos munkarendben működik. A KKB NVK folyamatos működését a KKB elnöke, vagy halaszthatatlan esetben a KKB NVK vezetője a KKB elnökének utólagos tájékoztatásával rendeli el.

13. A KKB NVK a katasztrófák elleni védekezésben részt vevő központi államigazgatási szervek, illetve a BM OKF állományából a KKB elnöke, a KKB tagjai, valamint a BM OKF főigazgatója által kijelölt

- a) szakemberekkel,
- b) meghívott szakértőkkel

látja el a feladatát.

14. A KKB NVK a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztérium bázisán működik. A KKB NVK vezetőjét a KKB elnöke nevezi ki.

15. A KKB NVK vezetőjének tevékenységét általános és szakmai helyettese támogatja. A KKB NVK vezetőjének általános helyettese a BM OKF állományából kijelölt vezető beosztású személy, aki a helyettesítés során általános helyettesítési jogkörrel jár el.

16. A KKB NVK vezetőjének általános helyettese vezetője annak az általános munkacsoportnak, amelyik a valamennyi katasztrófatípus során egyaránt ellátandó feladatokat az érintett központi államigazgatási szervek állományából a 13. pont alapján kijelölt szakemberekkel látja el.

17. A KKB NVK vezetőjének szakmai helyettese minden esetben annak a központi államigazgatási szervnek az állományába tartozó, a szakmai feladatok ellátásáért felelős vezető beosztású személy, melynek az adott katasztrófatípus kezelése, elhárítása a jogszabályban meghatározott alapvető feladatait, felelősségi körét elsődlegesen érinti. Ennek megfelelően a KKB NVK vezetőjének szakmai helyettese

- a) az ár- és belvizek elleni védekezés irányítására, a vízügyi infrastruktúrát ért károk felszámolására a vízügyi igazgatási szervek irányításáért,
- b) a rendkívüli időjárási helyzetben történő védekezés irányítására a közlekedésért,
- c) a veszélyhelyzeti szintet elérő környezetkárosodás felszámolásának irányítására a környezetvédelemért,
- d) a földtani veszélyforrások következményeinek felszámolására a településfejlesztésért és településrendezésért,

- e) a nukleárisbaleset-elhárításra a katasztrófák elleni védekezésért,
- f) a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat.) 3. § 28. pontja hatálya alá nem tartozó ipari létesítményekben veszélyes anyag tárolása és szállítása közben bekövetkező, veszélyhelyzeti szintet elérő esemény következményei felszámolásának irányítására az iparügyekért,
- g) a Kat. 3. § 28. pontja hatálya alá nem tartozó ipari üzemekkel kapcsolatos, szénhidrogén-kitermelés során bekövetkező, veszélyhelyzeti szintet elérő esemény következményei felszámolásának irányítására a bányászati ügyekért,
- h) a humán járványok megelőzésének és felszámolásának irányítására az egészségügyért,
- i) a veszélyhelyzeti szintű hőhullám időszakára az egészségügyért,
- j) az állati eredetű járványok, valamint az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatos események megelőzésének és felszámolásának irányítására az élelmiszerlánc-felügyeletért,
- k) a veszélyhelyzeti szintet elérő légi, közúti, vasúti, vízi közlekedési balesetek, valamint a katasztrófák kezelése és a nemzetközi segítségnyújtás során szükséges szárazföldi, vízi és légi szállítási feladatok, kapacitások biztosítására és a közlekedési infrastruktúrát ért károk felszámolására a közlekedésért,
- l) a kormányzati, közigazgatási és lakosság-ellátási informatikai rendszerek zavarai, leállása vagy összeomlása miatt bekövetkező események kezelésére, valamint következményei felszámolásának irányítására a közigazgatási informatika infrastrukturális megvalósíthatóságának biztosításáért,
- m) az elektronikus hírközlési infrastruktúrát ért károk felszámolására az elektronikus hírközlésért,
- n) a külföldi állampolgárok tömeges méretű migrációja miatt bekövetkező események kezelésére az idegenrendészetért és menekültügyért
- felelős miniszter által kijelölt személy, aki egyben ellátja a 18. pontban meghatározott védekezési munkabizottság vezetői feladatait.

18. Az a központi államigazgatási szerv, melynek az adott katasztrófátípus kezelése, elhárítása a jogszabályban meghatározott alapvető feladatait, felelősségi körét elsődlegesen érinti, a székhelyén - a központi államigazgatási szerv állományából, a szerv vezetőjének irányításával - a 17. pont a)-n) alpontjában meghatározott katasztrófátípus szerinti védekezési munkabizottságot működtet. A védekezési munkabizottság feladatainak ellátására kijelölhető arra alkalmas, már működő olyan munkaszervezet is, amely más jogszabály alapján hasonló tevékenységet végez. A védekezési munkabizottság ügyrendjét az érintett központi államigazgatási szerv vezetője a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter egyetértésével hagyja jóvá.

19. A nukleáris védekezési munkabizottságon belül az OAH szakértői részlegét működtet. A szakértői részleg a tevékenysége során az OAH és a BM OKF által biztosított elemzési eredményeket használja fel.

20. A KKB NVK folyamatos működésének elrendelése esetén a védekezési munkabizottság a KKB NVK részeként működik.

21. A Kat. 3. § 28. pontja szerinti veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem működése során keletkezett katasztrófa következményei felszámolása során a szakmai tevékenységet a 16. pontban meghatározott általános munkacsoport látja el.

II. A KKB ÖSSZEHÍVÁSÁNAK ÉS MŰKÖDÉSÉNEK RENDJE, ELJÁRÁSÁNAK SZABÁLYAI

22. A KKB elnökének feladatait az elnök akadályoztatása esetén - általános helyettesítési jog körrel - az elnökhelyettes látja el. Az elnökhelyettes a helyettesítési jogkörében végzett tevékenységéről tájékoztatást ad a KKB elnökének.

23. A KKB az ügyrendjét maga határozza meg.

24. A KKB döntéseinek fóruma a rendes és a rendkívüli ülés. A rendes ülés évente legalább két alkalommal kerül összehívásra. Az ülés előkészítéséről és lebonyolításáról a BM OKF gondoskodik minden év március 31-ig, illetve október 31-ig.

25. A KKB elnöke, amennyiben úgy ítéli meg, a fentiekől eltérő rendszerességgel is összehívhatja a KKB ülését. Az ülés összehívását a KKB elnök-helyettese, a KKB tagja, valamint az érintett MVB elnöke írásban kezdeményezheti. A kezdeményezésről a KKB elnöke haladéktalanul dönt.

26. A védekezés irányítása során a KKB üléseit a KKB elnöke a kialakult helyzet által megkövetelt rendben hívja össze. A tevékenység súlypontját a Kormány rendkívüli intézkedéseinek előkészítése, a védekezési feladatok összehangolása, a nemzetközi együttműködési kötelezettségből adódó feladatok végrehajtása, valamint a lakosság gyors és hiteles tájékoztatásának megvalósítása képezi.

27. A KKB a védekezés időszakában ellátja a Kormány részére történő szakmai döntés-előkészítő feladatokat, amelyet a KKB NVK javaslatai alapján végez. A Kormány, a KKB elnöke által jelentős súlyúnak ítélt kérdések tekintetében a védekezés irányítását a KKB-től magához vonja.

28. A KKB és a KKB munkaszervek tagjai riasztásának megszervezését és elrendelése esetén a riasztást a BM OKF végzi. A riasztás végrehajtása érdekében a KKB NVK tagjait delegáló központi államigazgatási szervek, székhelyükön állandó kapcsolattartási pontot működtetnek.

29. A KKB NVK, folyamatos működésének megkezdését követően, a KKB szakmai döntés-előkészítő, valamint a feladatok végrehajtását koordináló szerveként működik, ennek során

a) végzi a szükséges operatív döntések előkészítését, és javaslatot tesz azok végrehajtásra az érintett miniszterek részére, valamint figyelemmel kíséri a megtett intézkedések végrehajtását,

b) koordinálja a védekezésbe, illetve a katasztrófa következményeinek felszámolásába bevont erők és a közreműködő szervezetek tevékenységét,

c) tájékoztatja a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert a kialakult helyzetről, a megtett intézkedésekről, a bevont erőkről és eszközökről, valamint a katasztrófa elhárításával, a védekezéssel és a következmények felszámolásával kapcsolatos további javaslatokról,

d) elemzi és értékeli a kialakult helyzetet,

e) gyűjti a központi, területi szintű megelőző intézkedések bevezetésével kapcsolatos információkat,

f) a nukleárisbaleset-elhárítás központi tájékoztatási feladatainak koordinálása érdekében Lakossági Tájékoztatási Munkacsoportot működtet,

g) a nukleáris veszélyhelyzetre való felkészülés érdekében elrendeli az Országos Sugárfigyelő, Jelző és Ellenőrző Rendszer részleges, vagy teljes működésbe lépését,

h) gondoskodik az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszer riasztásáról és a lakosság sugárvédelmét biztosító feladatok végrehajtásának országos koordinálásáról, valamint

i) az élet és anyagi javak védelme, az alapvető szolgáltatások biztosításának folyamatossága érdekében a BM OKF bevonásával megteszi a szükséges intézkedéseket.

30. A KKB NVK a folyamatos működésének elrendelését követően, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium bázisán erre a célra kialakított és felszerelt, folyamatosan működőképes állapotban tartott létesítményben működik. A KKB NVK félévente gyakorlatot tart a folyamatos működési rendre történő áttérés begyakorlása érdekében, amennyiben a tárgyidőszakban veszélyhelyzet kihirdetésére nem került sor.